

Ministerstvo
zemědělství

Zemědělství 2025

Zemědělství 2025

Připravili:

Ministerstvo zemědělství (MZe)

- Sekce ekologického zemědělství, komodit, výzkumu a vzdělávání
- Sekce státního tajemníka
- Sekce lesního hospodářství
- Sekce potravinářství
- Sekce pro fondy EU, zahraniční záležitosti a obchodní spolupráci
- Odbor bezpečnosti potravin
- Odbor environmentální a ekologického zemědělství
- Odbor potravinářský
- Odbor výzkumu a vzdělávání
- Odbor pro vztahy s EU a zahraničně obchodní spolupráci
- Odbor rostlinných komodit
- Odbor Řídící orgán OP Rybářství
- Odbor státní správy myslivosti a rybářství
- Odbor ekonomiky a účetnictví
- Odbor živočišných komodit a ochrany zvířat

Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu, v.v.i.

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)

Redakční uzávěrka: 31. 3. 2026*

Redakce: Mgr. Anna Durilová

* Některé údaje uvedené v publikaci Zemědělství 2025 se mohou lišit od údajů uvedených v publikaci Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 2025 („Zelená zpráva“) z důvodu, že termíny a zdroje podkladů pro tyto publikace jsou odlišné.

Obsah

Úvodní slovo ministra zemědělství	5
Použité zkratky a pojmy	6
OBECNÝ RÁMEC VÝVOJE ZEMĚDĚLSTVÍ	9
Národohospodářský rámec	9
Vývoj sektoru zemědělství	11
Souhrnný zemědělský účet (SZÚ)	15
Vývoj na vnitřním agrárním trhu	17
Agrární zahraniční obchod	20
Podpůrná a dotační politika Ministerstva zemědělství	22
Státní zemědělský intervenční fond	23
Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond	62
Změny evropské legislativy v roce 2025	68
ZEMĚDĚLSKÁ VÝROBA	69
ROSTLINNÁ VÝROBA	69
Výrobní faktory rostlinné výroby	69
Průběh počasí na území ČR v roce 2025	69
Výživa rostlin	70
Ochrana rostlin	70
Osivo a sadba, ochrana odrůd	79
Rostlinné komodity	81
Obiloviny	81
Cukrová řepa, cukr	84
Brambory	86
Bramborový a pšeničný škrob	87
Olejniny	88
Luskoviny	89
Len a technické konopí	91
Zelenina	92
Ovoce	94
Chmel	96
Réva, víno	97
Léčivé, aromatické a kořeninové rostliny	103
Květiny a školkařské výpěstky	106
ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA	108
Výrobní faktory živočišné výroby	108
Plemenářská práce a evidence zvířat	108
Krmiva	109
Ochrana zvířat	114
Živočišné komodity	115
Mléko, mléčné výrobky	115
Skot, hovězí maso	120
Prasata, vepřové maso	130
Drůbež, drůbeží maso a vejce	134
Ostatní živočišné komodity	137
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ	145
BIOPALIVA	149
GENETICKY MODIFIKOVANÉ PLODINY	155

Úvodní slovo ministra zemědělství

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

přinášíme Vám další vydání publikace Zemědělství, která zprostředkovává ucelený pohled na vývoj českého zemědělství v posledním roce. Publikace vznikla ve spolupráci Ministerstva zemědělství a dalších institucí a je založena na datech, jež tvoří základní podklad pro hodnocení sektoru s klíčovým významem pro ekonomiku České republiky, stav krajiny i zajištění potravinové bezpečnosti.

Rok 2025 znamenal pro naše zemědělství výrazné zlepšení ekonomických výsledků a současně potvrdil jeho schopnost reagovat na variabilní klimatické i tržní podmínky.

Informace v této publikaci vycházejí z dat Českého statistického úřadu k 24. březnu 2026. Definitivní výsledky českého zemědělství za rok 2025 zveřejní Ústav zemědělské ekonomiky a informací a některé údaje se tak mohou lišit po konečném upřesnění a vyhodnocení všech ekonomických ukazatelů.

Podle předběžných výsledků souhrnného zemědělského účtu Českého statistického úřadu vzrostla produkce zemědělského odvětví v roce 2025 meziročně o více než deset procent a dosáhla historicky vysoké hodnoty 193,4 miliardy Kč. Tento vývoj byl podmíněn jak stabilní úrovní rostlinné produkce, podpořené velmi dobrou úrodou většiny základních plodin, tak především výrazným růstem hodnoty živočišné produkce.

Rostlinná produkce vzrostla o 7,7 % na 98,5 miliardy Kč, živočišná produkce se zvýšila o 15,5 % na 81,4 miliardy Kč.

Téměř dvě třetiny rostlinné produkce tvořily obiloviny a technické plodiny. Na meziročním růstu hodnoty rostlinné produkce se rozhodující měrou podílela velmi dobrá sklizeň většiny pěstovaných plodin, přičemž k nejvyššímu navýšení došlo u obilovin, technických plodin, brambor a u zeleniny.

V živočišné výrobě došlo k navýšení u produkce zvířat, hlavně u skotu a drůbeže. U prasat došlo naopak k poklesu. Hodnota produkce živočišných výrobků vzrostla, nejvýrazněji u vaječ a u mléka.

Navzdory příznivým výsledkům dosaženým v roce 2025 zůstává zemědělství nadále zatíženo vysokými náklady, vystaveno dopadům klimatické změny a požadavkům společné zemědělské politiky, které významně formují jeho budoucí konkurenceschopnost, rozvoj a stabilitu.

Zemědělství může plnit environmentální a klimatické cíle jen pokud zůstane ekonomicky životaschopné. Do budoucna je potřebné zajistit dostatečné finanční zdroje pro plnění stále rostoucích požadavků na zemědělce a zjednodušit evropskou legislativu. Pozornost bychom měli zaměřit i na konkurenceschopnost zemědělství, potravinové zabezpečení a stabilitu venkovských oblastí. Chceme, aby se co nejvíce surovin v zemědělství, v rybářství i v lesnictví zpracovalo v Česku. Abychom zde měli určitou potravinovou suverenitu a dokázali využít komodity ve prospěch společnosti. Čím víc se bude produkovat a zvyšovat přidaná hodnota, tím víc porostou i odvody do státního rozpočtu. Je proto nutné nastavit trend, aby opatření v rámci evropské zemědělské politiky, národních dotací a případně pobídek státu motivovala firmy a podnikatele k tvorbě přidané hodnoty. To ale neznamená, že se opomine údržba krajiny a péče o ni. Je důležité hledat vyvážená řešení, která budou chránit životní prostředí, ale zároveň nebudou pro zemědělce znamenat nepřiměřenou administrativní a ekonomickou zátěž, budou srozumitelná, předvídatelná.

Věřím, že předkládaná publikace poskytne odborné i širší veřejnosti ucelený a srozumitelný přehled o vývoji českého zemědělství v roce 2025 a stane se cenným zdrojem informací pro další rozhodování a odbornou diskusi.

Martin Šebestyán
ministr zemědělství

Použité zkratky a pojmy

AEKO	Agroenvironmentálně-klimatická opatření
AGIS	Assist Guide Information Systems – informační systém k administraci SOT
AMS	Area monitoring system – Monitoring zemědělských ploch pomocí družicového systému
ANC	Areas with Natural Constraints (Oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními)
AZO	Agrární zahraniční obchod
BIO	Biopotraviny a produkty ekologického zemědělství
bio CNG /bio LNG	Stlačený/zkapalněný biomethan (Compressed/Liquefied biomethane)
bio LPG	Biopalivo ve formě zkapalněných lehkých uhlovodíků (propan-butan)
BISS	Základní podpora příjmu pro udržitelnost
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
BPS	Bioplynová stanice
CARC	Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu
CIS	Přímé platby vázané na produkci
CP SZIF	Centrální pracoviště Státního zemědělského intervenčního fondu
CPV	Ceny průmyslových výrobců
CPVO	Community Plant Variety Office (Odrůdový úřad Společenství)
CRISS	Complementary Redistributive Income Support for Sustainability (Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost – DRP)
CSV	Celostátní síť pro venkov
CZV	Ceny zemědělských výrobců
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČSÚ	Český statistický úřad
ČSV	Český svaz včelařů
DG AGRI	Directorate General for Agriculture and Rural Development (Generální ředitelství Evropské komise pro zemědělství a rozvoj venkova)
DPB	Díl půdního bloku
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPIA	Data Protection Impact Assessment – Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů
DRP	Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost
DZES	Dobrý zemědělský a environmentální stav
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIP	Evropské inovační partnerství
EK	Evropská komise
EP (European Parliament)	Evropský parlament
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EURI	European Union Recovery Instrument – finanční nástroj EU k dodatečnému financování PRV
EÚD	Evropský účetní dvůr
EZ	Ekologické zemědělství
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EZOZF	Evropský zemědělský orientační a záruční fond
EZZF	Evropský zemědělský záruční fond
FAME (Fatty acid methylesters)	Methylestery mastných kyselin
FFAME (Free fatty acid methyl esters)	Methylestery volných mastných kyselin

FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
GDPR	General Data Protection Regulation (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů)
GM	Geneticky modifikované
GMO	Geneticky modifikované organismy
GSAA	Geoprostorová žádost o podporu
HDP	Hrubý domácí produkt
HPH	Hrubá přidaná hodnota
HRDP	Horizontal Rural Development Plan (Horizontální plán rozvoje venkova)
HVO/HEFA (Hydrotreated vegetable Oils/ Hydroprocessed Esters and Fatty Acids)	Hydrogenované rostlinné oleje/hydrozpracované estery a mastné kyseliny
HW	Hardware
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IACS	Integrated Administration and Control System (Integrovaný administrativní a kontrolní systém)
ICAR	International Committee for Animal Recording (Mezinárodní výbor pro kontrolu užitkovosti)
ICT	Informační a komunikační technologie
IP	Integrovaná produkce
IT	Informační technologie
j. hm.	Jatečná hmotnost
KBTPM	Krávy bez tržní produkce mléka
KLASA	Značka kvality domácích potravin
KNM	Kontrola na místě
LAKR	Léčivé, aromatické a kořeninové rostliny
LEADER	Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale (Propojení aktivit pro rozvoj ekonomiky venkova)
LPIS	Evidence využití půdy podle uživatelských vztahů
MJ	Měrná jednotka
MZe	Ministerstvo zemědělství
Natura 2000	Evropská ekologická síť chráněných území
NGT	Nové genomické techniky
NOÚ	Národní odrůdový úřad
OP	Operační program
OPR	Operační program Rybářství
PA	Platební agentura
p. a.	Per annum (úrok za 1 rok)
p. b.	Procentní bod
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
PIWI odrůdy	Pilzwiderstandsfähige Rebsorten (skupina odrůd révy vinné odolných proti houbovým chorobám)
POS	Marketing v místě prodeje
PP	Přímé platby
PRV	Program rozvoje venkova
PUZČ	Předčasné ukončení zemědělské činnosti
PVP	Přechodná vnitrostátní podpora
RED II (EU Renewable Energy Directive 2018/2001)	Směrnice EP a Rady (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů

RED III (EU Renewable Energy Directive 2023/2413)	Směrnice EP a Rady (EU) 2023/2413, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652
RME (Rapeseed oil methyl ester)	Methylestery řepkového oleje (MEŘO)
RO SZIF	Regionální odbor Státního zemědělského intervenčního fondu
ŘO	Řídící orgán
s. c.	Stálá cena
SAP	Systems Applications products in data processing
SAPS	Jednotná platba na plochu
SC	Spotřebitelská cena
SF	Small Farmer – Platba pro malé zemědělce
SHR	Soukromě hospodařící rolník
SISPO	Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce
SOM	Sušené odstředěné mléko
SOT	Společná organizace trhu
SP SZP	Strategický plán Společné zemědělské politiky
SR	Státní rozpočet
SRP	Společná rybářská politika
SVS	Státní veterinární správa
SW	Software
SZEU	Stálé zastoupení České republiky při EU
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
SZÚ	Souhrnný zemědělský účet
TME (Tallow methyl ester)	Methylestery živočišných tuků
TP OPR	Technická pomoc Operačního programu rybářství
TP RV	Technická pomoc Rozvoje venkova
TP PRV	Technická pomoc Programu rozvoje venkova
TPM	Tržní produkce mléka
tř. j.	Třída jakosti
UCOME (Used cooking methyl ester)	Methylestery použitých kuchyňských olejů
ÚE	Ústřední evidence zvířat
ÚKOZ	Ústřední komise pro ochranu zvířat
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
UPOV	International Union for the Protection of New Varieties of Plants (Mezinárodní unie pro ochranu nových odrůd rostlin)
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
VCS	Dobrovolné podpory vázané na produkci
VDJ	Velká dobytčí jednotka
VETUNI	Veterinární univerzita Brno
VNSPA	Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu
VOC	Víno originální certifikace
VOZPVU	Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely
YF	Young Farmer – Doplnková podpora příjmu pro mladé zemědělce
ZND	Zemědělské národní dotace
živ. hm.	Živá hmotnost

OBEČNÝ RÁMEC VÝVOJE ZEMĚDĚLSTVÍ

Národohospodářský rámec

Tabulka 1 – Vybrané makroekonomické údaje o ČR v letech 2002, 2024 a 2025

Ukazatel	Rok		
	2002	2024	2025
Počet obyvatel (střední stav v mil.)	10,2	10,9	10,9
HDP celkem (v mld. Kč, běžné ceny)	2 704	8 058	8 556
HDP běžné ceny – meziroční přírůstek (v %)	1,5	1,3	2,6
HDP běžné ceny – vývoj (v %, 2002 = 100)	100	298,0	316,4
HDP běžné ceny na 1 obyvatele (v Kč)	263 802	740 195	785 633
Směnný kurz – průměr roku (Kč/\$)	32,7	23,208	21,914
Směnný kurz – průměr roku (Kč/€)	30,8	25,119	25,693
Saldo celkového zahraničního obchodu (v mld. Kč)	-70,8	525,6	504,2
Výdaje na konečnou spotřebu domácností (meziroční index v %)	104,6	102,7	102,7
Výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu (meziroční index v %)	101,5	97,3	102,4
Tržby: průmysl (meziroční index v %)	99,6	101,5	100,9
stavební produkce (meziroční index v %)	103	98,8	110,7
služby (meziroční index v %)	-	102,4	101,9
zemědělství (meziroční index v %)	102,5	-	-
Produkce zemědělských výrobků dle SZÚ ČSÚ (mld. Kč, s. c. roku 2000)	-	103,6	109,7
z toho: Produkce rostlinných výrobků (mld. Kč, s. c. roku 2000)	-	54,3	60,1
Produkce živočišných výrobků a zvířat (mld. Kč, s. c. roku 2000)	-	49,3	49,6
Zaměstnaní celkem (průměrně v tis.)	4 764,9	5 192,4	5 253,3
Nezaměstnaní celkem (průměrně v tis.)	374,1	138,8	150,5
Obecná míra nezaměstnanosti (průměr v %)	7,3	2,6	2,8
Průměrná hrubá měsíční mzda (v Kč)	15 524	45 899	49 215
Průměrné hrubé nominální mzdy (meziroční index v %)	108	107,2	107,2
Průměrné reálné mzdy (meziroční index v %)	106,1	104,7	104,6
Hrubé národní úspory (v mld. Kč, běžné ceny)	692,2	2 297,3	2 314,4
Průměrný starobní důchod / průměrná mzda (v %)	43,5	44,7	43,2
Průměrná míra inflace (meziroční index v %)	101,8	102,4	102,5
Vládní deficit (přebytek) / HDP (v %)	-6,3	-2,0	-2,1
Saldo státního rozpočtu (SR) (v mld. Kč)	-45,7	-271	-291
Saldo SR / HDP (v %)	-1,7	-3,4	-3,4
Vládní dluh (v mld. Kč)	695,1	3 365	3 678
Vládní dluh / HDP (v %)	25,7	43,29	44,25

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: - Údaj není k dispozici.

- Hrubý domácí produkt (HDP) se v roce 2025 reálně zvýšil o 2,6 %¹. Tahounem české ekonomiky byla především spotřeba a pozitivní roli hrály i kapitálové výdaje – změna zásob i investice. Ve 4. čtvrtletí 2025 česká ekonomika mezičtvrtletně vzrostla o 0,6 % a meziročně o 2,6 %. Mezičtvrtletně i meziročně se zvyšovala spotřeba domácností i vládních institucí a rostly také investice. K navýšení HDP přispívala také bilance zahraničního obchodu. Naopak meziroční i mezičtvrtletní růst HDP byl negativně ovlivněn vývojem zásob. Český hospodářský růst byl v rámci EU nadprůměrný. V roce 2025 v EU hrubý domácí produkt vzrostl o 1,5 % a v samotném 4. čtvrtletí se HDP zvýšil mezičtvrtletně o 0,2 % a meziročně o 1,4 %.
- Hrubá přidaná hodnota (HPH) v loňském roce vzrostla reálně o 2,8 %. K růstu klíčově přispívala odvětví služeb, zejména váhově významné uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství a informační a komunikační činnosti. Došlo také k výraznému oživení stavebnictví. Naopak HPH v průmyslu vzrostla jen mírně. Ve 4. čtvrtletí 2025 vzrostla HPH meziročně o 2,8 % a mezičtvrtletně o 0,5 %. Silný meziroční růst si udržovaly informační a komunikační činnosti i uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství. Ke znatelnému oživení meziročního růstu HPH došlo v závěru roku také ve zpracovatelském průmyslu, který zároveň klíčově podpořil celkový mezičtvrtletní růst HPH. Ve stavebnictví došlo po úspěšném vývoji pozorovatelném od 3. čtvrtletí 2024 k výraznému mezičtvrtletnímu poklesu HPH.
- Vývoz zboží a služeb se loni reálně zvýšil o 4,1 % a dovoz o 5,2 %. Ve 4. čtvrtletí export vzrostl meziročně o 5,1 % a mezičtvrtletně o 0,8 %. Dovoz ve 4. čtvrtletí meziročně vzrostl o 5,3 % a mezičtvrtletně o 0,6 %. Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami loni dosáhla přebytku 504,2 mld. Kč a ve 4. čtvrtletí kladné saldo meziročně vzrostlo o 9,5 mld. Kč na 133,9 mld. Kč. Loni se zhoršovala bilance obchodu s kovodělnými výrobky a elektrickými zařízeními. Naproti tomu posílil přebytek obchodu s motorovými vozidly.
- Celková cenová hladina (podle deflátoru HDP) v roce 2025 vzrostla o 3,4 % a v samotném 4. kvartálu byla meziročně vyšší o 3,9 % a mezičtvrtletně o 1,0 %. Spotřebitelské ceny loni nejvíce přispěly potraviny a nealkoholické nápoje a dále oddíl bydlení, voda energie a paliva. Nadprůměrnou dynamiku si loni nadále držely dva oddíly zahrnující služby – stravování a ubytování a rekreace a kultura. Ve směru poklesu spotřebitelských cen loni působil jen vývoj u odívání a obuvi a dopravy.
- Celková zaměstnanost² v roce 2025 vzrostla o 1,1 %. V samotném 4. čtvrtletí byla meziročně vyšší o 1,0 % a mezičtvrtletně se nezměnila. Celková míra nezaměstnanosti se od počátku roku plíživě zvyšovala a ve 4. kvartálu se držela nad 3 %. Průměrná hrubá měsíční mzda v roce 2025 dosáhla 49 215 Kč a byla vyšší o 7,2 %. Reálně vzrostla o 4,6 %. Ve 4. čtvrtletí průměrná mzda dosáhla 52 283 Kč, meziročně byla vyšší o 7,4 % a mezičtvrtletně o 1,8 %. Reálně průměrná mzda meziročně posílila o 5,1 %.
- Základní měnověpolitické úrokové sazby se od května 2025 do konce roku neměnily. V roce 2025 bylo patrné oživení nemovitostního trhu. Mezi novými hypotečními smlouvami ale tvořily čisté nové úvěry méně než polovinu.
- Hospodaření státního rozpočtu skončilo v roce 2025 schodkem ve výši 290,7 mld. Kč, meziročně hlubším o téměř 20 mld. Kč. Na příjmovou i výdajovou stranu rozpočtu začínaly postupně více působit dopady konsolidačního ozdravného balíčku a zřetelný vliv má rovněž změna rozpočtového určení daní, jež od ledna 2025 opět zvýšila podíl na výnosu některých váhově významných daní ve prospěch státního rozpočtu. Posílily téměř všechny klíčové příjmové položky, ale také výdaje. K meziročnímu růstu celkových výdajů přispěly loni jak běžné výdaje, tak investice.

Zdroj: ČSÚ

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejích složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

Vývoj sektoru zemědělství

Tabulka 2 – Sklizeň některých zemědělských plodin v letech 2024 a 2025

Plodina	Sklizňová plocha (ha)		Výnos (t/ha)		Sklizeň (t)	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Zrniny	1 366 318	1 356 845	5,58	6,35	7 617 857	8 613 650
Obiloviny na zrno	1 307 641	1 306 063	5,75	6,51	7 520 785	8 501 889
Základní obiloviny na zrno (pšenice, žito, ječmen, oves a tritikale)	1 214 587	1 210 969	5,60	6,35	6 799 364	7 691 383
Pšenice	776 502	785 029	5,96	6,67	4 625 367	5 236 207
Pšenice setá ozimá	747 506	785 029	6,03	6,67	4 507 565	5 236 207
Žito	24 301	20 340	4,35	5,51	105 640	112 063
Ječmen celkem	317 119	294 828	5,27	6,28	1 671 527	1 851 396
Ječmen ozimý	127 125	109 515	5,05	6,50	642 094	711 505
Ječmen jarní	189 994	185 313	5,42	6,15	1 029 434	1 139 891
Oves	52 618	68 242	3,81	3,98	200 638	271 676
Tritikale	44 048	42 529	4,45	5,17	196 192	220 041
Kukuřice na zrno	87 482	90 586	8,14	8,86	712 241	802 737
Luskoviny a bílkovinné plodiny na zrno	58 677	50 783	1,65	2,20	97 072	111 761
Hrách polní na zrno	52 795	45 305	1,67	2,27	88 145	102 809
Lupina na zrno	1 553	1 380	1,52	1,48	2 359	2 042
Bob polní na zrno	2 135	2 346	2,12	1,92	4 523	4 516
Okopaniny	88 976	77 806	-	-	5 250 649	4 692 823
Brambory	22 747	24 174	28,82	30,39	655 513	734 577
Brambory rané	1 070	701	24,47	23,10	26 176	16 198
Brambory (mimo rané a sadbové)	18 908	20 583	29,81	31,53	563 671	649 012
Brambory sadbové	2 770	2 890	23,71	24,00	65 666	69 366
Řepa cukrová	65 912	53 293	69,56	74,05	4 584 713	3 946 556
Řepa krmná	262	242	38,53	42,74	10 089	10 331
Technické plodiny	445 504	448 346	-	-	1 104 300	1 207 129
Olejniny	438 445	439 571	2,50	2,73	1 097 220	1 198 882
Řepka	343 380	335 854	2,76	3,04	946 891	1 021 724
Slunečnice na semeno	16 423	20 676	2,50	2,85	41 117	58 993
Sója	28 331	34 142	2,60	2,35	73 666	80 094
Mák	36 611	37 978	0,74	0,77	27 250	29 269
Hořčice na semeno	11 626	8 880	0,55	0,75	6 378	6 696
Len olejný	1 082	1 000	1,30	1,42	1 402	1 415
Ostatní olejniny	992	1 041	0,52	0,66	516	691
Konopí	143	126	0,90	0,76	128	96
Léčivé, aromatické a kořeninové rostliny	6 808	8 422	0,76	0,79	5 160	6 672
Energetické plodiny jinde neuvedené	105	227	17,02	6,51	1 791	1 480
Pícniny na orné půdě celkem	485 784	496 565	8,95	9,34	4 347 322	4 635 682
Kukuřice na zeleno	223 739	226 332	31,87	35,29	7 130 454	7 987 677
Obiloviny na zeleno (mimo kukuřici)	16 369	13 780	22,07	24,34	361 337	335 410
Jetel	55 927	57 680	6,16	5,47	344 497	315 345
Vojtěška	66 091	68 758	6,46	5,65	427 167	388 323

Plodina	Sklizňová plocha (ha)		Výnos (t/ha)		Sklizeň (t)	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Zelenina konzumní	10 998	11 385	-	-	257 904	306 619
Mrkev	840	893	40,90	40,24	34 362	35 927
Ředkvičky	608	575	9,14	7,17	5 558	4 121
Řepa salátová	253	267	14,00	18,73	3 539	4 998
Cibule	2 094	2 118	23,28	34,61	48 746	73 306
Česnek	404	307	4,48	4,04	1 809	1 239
Kapusta hlávková	52	40	18,40	23,91	963	965
Zelí hlávkové	956	1 112	36,56	42,36	34 970	47 106
Rajčata	64	98	219,17	160,14	13 959	15 738
Hrách zahradní	986	1 253	2,65	2,72	2 615	3 404
Pór	41	38	23,82	33,33	986	1 268
Saláty	646	585	25,28	32,47	16 323	19 003
Špenát	600	532	7,88	11,61	4 728	6 183
Jahodník	420	406	2,73	3,48	1 147	1 414
Chmel	4 845	4 812	1,34	1,44	6 494	6 909
Réva vinná	16 030	15 880	4,32	5,98	69 279	94 994
Trvalé travní porosty	951 932	962 654	3,38	3,31	3 216 813	3 189 039

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: – Údaj není k dispozici.

Celková produkce jednotlivých plodin vychází z osevních ploch zjišťovaných v květnu a z vývoje vegetačních podmínek.

Sklizňová **plocha obilovin** (včetně kukuřice na zrno a ostatních obilovin) se meziročně snížila o 1,6 tis. ha, tj. o 0,1 % na 1 306,1 tis. ha. Celková sklizeň ve výši 8 501,9 tis. t byla proti roku 2024 vyšší o 981,1 tis. t, tj. o 13,0 %. Nad úrovní roku 2024 je sklizeň všech druhů obilovin. Pšenice ozimé se sklídilo 5 085,6 tis. t, což je o 578,0 tis. t více (o 12,8 %) než v minulém roce. Žito se sklídilo 112,1 tis. t, což je o 6,4 tis. t více (o 6,1 %) než v roce 2024. Ječmene jarního se sklídilo 1 139,9 tis. t, což je o 110,5 tis. t více (o 10,7 %), ječmene ozimého 711,5 tis. t, což je o 69,4 tis. t více (o 10,8 %). Základních obilovin bylo sklizeno více než v roce minulém. Pšenice bylo sklizeno 5 236,2 tis. t, tj. o 610,8 tis. t více (o 13,2 %) než v roce minulém. Sklizeň ječmene byla 1 851,4 tis. t, tj. o 179,9 tis. t více (o 10,8 %). Kukuřice na zrno bylo sklizeno 802,7 tis. t, což je o 90,5 tis. t více (o 12,7 %) než v roce 2024.

Hektarový **výnos obilovin** 6,51 t je ve srovnání s předchozím rokem vyšší o 0,76 t (tj. o 13,2 %), z toho u pšenice ozimé byl dosažen hektarový výnos 6,72 t (6,03 t v roce 2024), pšenice jarní 4,87 t (3,76 t), žito 5,51 t (4,35 t), ječmene ozimého 6,50 t (5,05 t), ječmene jarního 6,15 t (5,42 t), ovesa 3,98 t (3,81 t), kukuřice na zrno 8,86 t (8,14 t) a tritikale 5,17 t (4,45 t).

Produkce **luskovin a bílkovinných plodin na zrno** byla vyšší než v roce předešlém. Celkem bylo sklizeno 111,8 tis. t luskovin. Z toho hrachu na zrno 102,8 tis. t, což je o 14,7 tis. t (o 16,6 %) více než v roce minulém. Celková produkce **zrnin** (obiloviny a luskoviny) 8 613,7 tis. t je proti předchozímu roku vyšší o 995,8 tis. t (tj. o 13,1 %).

Celková sklizeň **brambor** po zahrnutí sklizně domácností ve výši 866,2 tis. t představuje proti roku 2024 zvýšení

o 82,5 tis. t (o 10,5 %). Hektarový výnos ve výši 28,82 t je o 1,54 t vyšší. Raných brambor bylo sklizeno 35,8 tis. t. Průměrný výnos brambor ostatních z jednoho hektaru je 30,13 t, tj. o 1,74 t více než v loňském roce. Produkce 761,0 tis. t je o 89,2 tis. t vyšší než v roce 2024. **Řepky cukrové** bylo sklizeno při výnosu 74,05 t z jednoho hektaru 3 946,6 tis. t budev (4 584,7 tis. t v roce 2024), tzn. snížení o 13,9 %.

V roce 2025 došlo ke zvýšení osevních ploch **olejnin** celkem o 1,1 tis. ha (o 0,3 %) na výměru 439,6 tis. ha. Dosažená produkce z této plochy 1 198,9 tis. t je o 101,7 tis. t vyšší než v roce minulém. Řepky bylo sklizeno 1 021,7 tis. t, v roce předchozím 946,9 tis. t, tzn. zvýšení o 74,8 tis. t. Výnos řepkového semene z jednoho hektaru 3,04 t je o 0,28 t vyšší. Vyšší byla produkce máku, kdy se z plochy 38,0 tis. ha při průměrném hektarovém výnosu 0,77 t sklídilo 29,3 tis. t (27,3 tis. t při hektarovém výnosu 0,74 t v roce 2024) makového semene.

Píce na orné půdě bylo sklizeno 4 635,7 tis. t píce v seně, tj. o 288,4 tis. t více než v roce 2024. Kukuřice na zeleno bylo sklizeno 7 987,7 tis. t, tj. o 857,2 tis. t více než v roce minulém. Sklizeň sena jetele byla 315,3 tis. t a vojtěšky 388,3 tis. t.

Produkce **zeleniny** po zahrnutí sklizně domácností byla proti předchozímu roku vyšší. Ve sledovaném roce bylo sklizeno 373,6 tis. t zeleniny (323,3 tis. t v roce 2024). Produkce ovoce (včetně domácností) 326,1 tis. t byla proti loňskému roku vyšší (160,2 tis. t v roce 2024).

Na 15,9 tis. ha **plodících vinic** se při hektarovém výnosu 5,98 t (4,32 t v roce 2024) sklídilo 95,0 tis. t hroznů, tj. o 25,7 tis. t více než v roce 2024. Produkce chmele ve výši 6 909 t se proti roku 2024 zvýšila o 415 t (tj. o 6,4 %). Výnos **chmele** z jednoho hektaru 1,44 t je také vyšší, a to o 0,10 t než v roce minulém.

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 3 – Některé ukazatele živočišné produkce v letech 2023 až 2025

Ukazatel	2023	2024	2025	Index 2025/2024
Stavy skotu celkem – Soupis k 31. 12. (tis. ks)	1 370	1 397	1 390	99,5
z toho: do 6 měsíců (tis. ks)	196	198	197	99,5
nad 6 měsíců až do 12 měsíců (tis. ks)	212	223	225	100,9
nad 1 rok až do 2 let (tis. ks)	304	309	307	99,4
z toho: býci (vč. volů) (tis. ks)	93	92	99	107,6
jalovice celkem (tis. ks)	211	217	208	95,9
nad 2 roky (tis. ks)	658	668	660	98,8
z toho: býci (vč. volů) (tis. ks)	21	19	20	105,3
jalovice celkem (tis. ks)	68	69	73	105,8
krávy dojené (tis. ks)	358	360	343	95,3
krávy ostatní (tis. ks)	211	220	224	101,8
Průměrné stavy dojnic (tis. ks) 2)	361,1	361,5	339,9 ¹⁾	94,0
Užitkovost dojených krav – průměr (l/ks/rok)	9 351,8	9 573,5	9 994,5 ¹⁾	104,4
Produkce mléka celkem (mil. l)	3 383,9	3 460,4	3 396,9 ¹⁾	98,2
Celkový prodej mléka (mil. l)	3 287,5	3 360,4	3 307,0 ¹⁾	98,4
z toho: Dodávky mléka do mlékáren (mil. l)	2 694,7	2 758,0	2 764,0 ¹⁾	100,2
Domácí spotřeba mléka (mil. l)	2 364,2	2 413,0	2 459,9 ¹⁾	101,9
Vývoz mléka (mil. l)	1 552,4	1 653,5	1 668,0 ¹⁾	100,9
Dovoz mléka (mil. l)	1 218,1	1 320,3	1 371,6 ¹⁾	103,9
CZV za mléko – I. a vyšší třídy (Kč/1000 l)	10 970,0	11 330,0	13 080,0 ¹⁾	115,5
Soběstačnost ČR – mléko (%)	143,1	143,4	138,1 ¹⁾	96,3
Porážky skotu celkem (tis. ks)	228	224	217	96,9
z toho: Býci (tis. ks)	88	81	78	96,3
Krávy (tis. ks)	105	107	104	97,2
Jalovice (tis. ks)	26	28	27	96,4
Telata (tis. ks)	5	5	4	80,0
Průměrná živá hmotnost poráženého skotu (kg živ. hm.)	578,0	577,0	583,0	101,0
Produkce hovězího masa celkem (tis. t živ. hm.)	170,4	176,6	183,9 ¹⁾	104,1
Domácí spotřeba hovězího masa (tis. t živ. hm.)	131,3	137,7 ¹⁾	129,0 ¹⁾	93,7
Vývoz hovězího masa (tis. t živ. hm.)	125,0	125,6 ¹⁾	126,2 ¹⁾	100,5
Dovoz hovězího masa (tis. t živ. hm.)	85,7	86,7 ¹⁾	71,5 ¹⁾	82,5
Soběstačnost ČR – hovězí maso (%)	129,8	128,2 ¹⁾	142,4 ¹⁾	111,1
Stavy prasat celkem – Soupis k 31. 12. (tis. ks)	1 362	1 422	1 451	102,0
z toho: Prasnice celkem – Soupis k 31. 12. (tis. ks)	79	80	81	101,3
Prasničky celkem – Soupis k 31. 12. (tis. ks)	41	44	43	97,7
Selata – Soupis k 31. 12. (tis. ks)	377	399	395	99,0
Prasata na výkrm (vč. vyřaz. kanců a prasnic) – Soupis k 31. 12. (tis. ks)	533	561	597	106,4
Opraseno prasnic a prasniček (tis. ks)	209	208	214	102,9
Narozeno selat (tis. ks)	3 009	3 013	3 246	107,7
Počet odchovaných selat (tis. ks)	2 665	2 689	2 905	108,0
Počet odchovaných selat na prasnici	29,5	29,9	32,3	108,0
Produkce vepřového masa (tis. t živ. hm.)	263,0	262,9	279,6	106,4

Ukazatel	2023	2024	2025	Index 2025/2024
Porážky jatečných prasat bez prasnic a kanců – (tis. ks)	2 147	2 281	2 307	101,1
Průměr. porážková hmotnost prasat bez prasnic a kanců (kg živ. hm.)	117,9	118,5	120,3	101,5
Domácí spotřeba vepřového masa (tis. t živ. hm.)	567,6	571,2	605,7	106,0
Vývoz vepřového masa (tis. t živ. hm.)	70,2	70,9	76,1	107,3
Dovoz vepřového masa (tis. t živ. hm.)	374,8	379,0	404,8	106,8
Soběstačnost ČR – vepřové maso (%)	46,3	46,1	46,2	100,2
Stavy drůbeže celkem (bez hobby aktivit) ke konci daného roku (tis. ks)	21 957	25 875	23 546	91,0
z toho: kur domácí ke konci daného roku (tis. ks)	20 955	24 917	22 836	91,6
Nosnice ke konci daného roku (tis. ks)	4 892	5 290	5 056	95,6
Kuřata na výkrm ke konci daného roku (tis. ks)	11 538	14 396	12 596	87,5
Produkce drůbežního masa celkem (tis. t živ. hm.)	265,1	267,9	280,8	104,8
Domácí spotřeba drůbežního masa (tis. t živ. hm.)	414,4	439,5	448,9	102,1
Vývoz drůbežního masa (tis. t živ. hm.)	32,6	32,4	36,4	112,3
Dovoz drůbežního masa (tis. t živ. hm.)	180,7	203,6	205,5	100,9
Soběstačnost ČR – drůbeží maso (%)	63,9	61,1	62,5	102,3
Stavy slepic – po dopočtu domácích hospodářství (tis. ks)	8 466,1	8 558,7	8 710	101,8
Produkce vajec – včetně samozásobení (mil. ks)	2 158	2 212	2 280	103,1
Průměrná roční snáška vajec (ks/slepice)	315	314	315	100,3
Domácí spotřeba vajec (mil. ks)	2 576,6	2 583,7	2 684,1	103,9
Vývoz vajec (mil. ks)	386,8	505,4	653,2	129,2
Dovoz vajec (mil. ks)	805,2	877,6	1056,8	120,4
Soběstačnost ČR – vejce (%)	83,8	85,6	85,0	99,3
Stavy ovcí celkem – Soupis k 1. 4. (tis. ks)	179,1	180,4	-	-
Stavy koz celkem – Soupis k 1. 4. (tis. ks)	28,7	27,5	-	-
Produkce skopového a kozího masa (t živ. hm.)	5 687	5 662	5 457	96,4
Domácí spotřeba skopového a kozího masa (t živ. hm.)	6 260	6 065	6 369	105,0
Vývoz skopového a kozího masa (t živ. hm.)	1 108	1 000	347	34,7
Dovoz skopového a kozího masa (t živ. hm.)	1 260	1 282	1 130	88,1
Soběstačnost ČR – skopové a kozí maso (%)	97,6	95,4	87,6	91,8

Zdroj: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku, prasata k 31. 12. daného roku, výsledky statistického zjišťování MZe, situační a výhledové zprávy MZe.

Pozn.: ¹⁾ Předběžný údaj. ²⁾ Vypočteno z počtu krmných dnů dojených krav.

Ve 2. pololetí roku 2025 bylo v České republice dle údajů Českého statistického úřadu průměrně chováno celkem 1 389 683 ks skotu, což je o 3,7 % (-53 544 ks) méně, než bylo za 1. pololetí 2025.

Průměrné stavy krav v roce 2025 meziročně klesly o 3,1 % (-18 337 ks) na 569 897 ks. Počet dojených krav k 31. 12. 2025 meziročně klesl o 4,8 % (-17 430 ks) na 342 588 ks. Počet krav bez tržní produkce mléka se k 31. 12. 2025 meziročně zvýšil o 1,9 % (+4 226 ks) na 223 856 ks.

U průměrné roční mléčné užitkovosti byl zaznamenán meziroční nárůst o 4,4 % (+421,0 l/ks).

Výroba hovězího masa v roce 2025 dosáhla 183,7 tis. t živ. hm. V porovnání s rokem 2024 vzrostla o 4,0 % (7,1 tis. t živ. hm.).

Podle údajů ČSÚ byl k 31. 12. 2025 stav prasat ve srovnání s rokem 2024 vyšší, k nárůstu došlo i u počtu prasnic. Počet

prasat činil celkem 1 451,1 tis. ks (meziroční nárůst o 2,1 %), početní stavy prasnic vzrostly o 874 ks (+1,1 %) na 81 tis. ks.

V roce 2025 bylo do ČR dovezeno 405 tis. t živ. hm. vepřového masa, což je ve srovnání s rokem 2024 o 25,8 tis. t více. Od roku 2021 je zaznamenán pokles objemu vývozu této komodity. Avšak v roce 2025 export vepřového masa z ČR v porovnání s rokem 2024 vzrostl na 76,1 tis. t živ. hm.

V produkci vepřového masa je Česká republika dlouhodobě nesoběstačná. Přestože ještě v roce 2000 byla Česká republika v produkci této komodity soběstačná, za uplynulé období tento ukazatel významně poklesl. V roce 2025 byla soběstačnost ve vepřovém mase pouhých 46,2 %.

Stavy drůbeže se ke konci roku 2025 dle údajů ČSÚ meziročně snížily o 9,0 %. K nejvyššímu početnímu zvýšení došlo u krůt (+59,3 %). Naopak k výraznému snížení stavů

došlo v roce 2025 v porovnání s rokem 2024 zejména u kachen (-48,9 %) a u hus (-27,0 %).

Z celkových početních stavů drůbeže, které zveřejnil ČSÚ, bylo v zemědělském sektoru ke konci roku 2025 v ČR 5 056 tis. ks nosnic. Meziroční snížení stavů nosnic k tomuto datu činilo 4,4 % (-234 tis. ks).

Poptávka po konzumních vejcích se v tuzemsku doplnila dovozem konzumních vajec, vč. vaječných hmot. Dovoz v roce 2025 činil 1 056,8 mil. ks a oproti roku 2024 se zvýšil (+20,4 %, tj. +179,2 mil. ks). Vývoz konzumních vajec se v roce 2025 oproti roku 2024 (505,4 mil. ks) zvýšil (+29,2 %) a činil 653,2 mil. ks. Míra soběstačnosti se v meziročním srovnání snížila o 0,6 p. b. a v roce 2025 dosáhla 85,0 %.

K 31. 12. 2024 bylo v České republice chováno 180 368 ks ovcí a 27 577 ks koz. V roce 2023 došlo ke změně zdroje zjišťování početních stavů ovcí a koz – nově jsou tato data

zveřejňována z Integrovaného zemědělského registru. Do roku 2023 byly také stavy zjišťovány vždy k 1. 4. daného roku, nově se u všech hospodářských zvířat uvádějí data k 31. 12. daného roku. U ovcí a koz nejsou k dispozici data k 31. 12. minulých let. Pro rok 2025 není v době přípravy publikace znám počet ovcí a koz v České republice.

V roce 2024 došlo k meziročnímu nárůstu počtu chovaných ovcí o 0,7 % (+1 210 ks). Počet bahnic meziročně narostl o 0,8 % (+1 tis. ks) na 115 tis. ks. Počet plemenných beranů zůstal totožný s rokem 2023 (14 tis. ks). V roce 2024 bylo v ČR chováno 27 577 ks koz. V porovnání s rokem 2023 došlo k poklesu stavu koz o 4,1 % (-1 180 ks).

Skopové maso je stále pouze doplňkovým druhem masa na tuzemském trhu. Produkce skopového a kozího masa v roce 2025 meziročně klesla na 5 457 t živ. hm. Míra soběstačnosti klesla v roce 2025 předběžně o 7,8 % na 87,6 %.

Souhrnný zemědělský účet (SZÚ)

Semidefinitivní výsledky za rok 2024 a předběžné výsledky za rok 2025

Tabulka 4 – SZÚ – výsledky účtu výroby (v mil. Kč)

Kód	Ukazatel	V běžných cenách		Index 2025/2024
		2024	2025	
1	OBILOVINY (včetně osiva)	36 308,7	39 349,1	108,4
1.1	Pšenice a špalda	22 098,3	23 675,0	107,1
1.2	Žito a souřež	517,7	547,2	105,7
1.3	Ječmen	8 065,4	8 659,5	107,4
1.4	Oves a letní obilné směsky	1 198,4	1 530,4	127,7
1.5	Kukuřice na zrno	3 605,5	4 003,0	111,0
1.7	Ostatní obiloviny	823,4	934,0	113,4
2	TECHNICKÉ PLODINY	21 734,2	22 232,6	102,3
2.1	Olejnata semena a olejnata plody (včetně osiva)	14 770,8	15 888,5	107,6
2.2	Luskoviny (včetně osiva)	786,4	899,5	114,4
2.4	Cukrovka	4 181,4	3 189,3	76,3
2.5	Ostatní technické plodiny	1 995,6	2 255,2	113,0
3	PÍCNINY	14 295,9	14 714,9	102,9
4	ZELENINA A ZAHRADNICKÉ PRODUKTY	11 362,4	12 293,3	108,2
4.1	Čerstvá zelenina	6 093,0	6 953,5	114,1
4.2	Sazenice a květiny	5 269,3	5 339,8	101,3
5	BRAMBORY (včetně sadby)	4 788,7	4 720,9	98,6
6	OVOCE	851,4	2 517,9	295,8
6.1	Čerstvé ovoce	851,4	2 517,9	295,8
7	VÍNO¹⁾	872,5	1 314,7	150,7
9	OSTATNÍ ROSTLINNÉ PRODUKTY	1 244,5	1 362,8	109,5
10	ROSTLINNÁ PRODUKCE (01 AŽ 09)	91 458,2	98 506,3	107,7
11	ZVÍŘATA	27 578,0	31 289,8	113,5
11.1	Skot	9 308,9	12 698,2	136,4

Kód	Ukazatel	V běžných cenách		Index 2025/2024
		2024	2025	
11.2	Prasata	9 890,9	9 467,4	95,7
11.4	Ovce a kozy	344,3	362,1	105,2
11.5	Drůbež	8 012,1	8 740,3	109,1
12	ŽIVOČIŠNÉ PRODUKTY	42 912,2	50 094,3	116,7
12.1.	Mléko	38 850,6	44 323,5	114,1
12.2.	Vejce	3 979,1	5 712,1	143,6
13	ŽIVOČIŠNÁ PRODUKCE (11 + 12)	70 490,1	81 384,2	115,5
15	PRODUKCE ZEMĚDĚLSKÝCH SLUŽEB	6 511,2	6 771,6	104,0
17	NEZEMĚDĚLSKÉ VEDLEJŠÍ ČINNOSTI (NEODDĚLITELNÉ)	6 235,0	6 698,3	107,4
17.1.	Zpracování zemědělských produktů	2 372,6	2 835,9	119,5
17.2.	Ostatní neoddělitelné vedlejší činnosti (výrobky a služby)	3 862,4	3 862,4	100,0
18	PRODUKCE ZEMĚDĚLSKÉHO ODVĚTVÍ (10 + 13 + 15 + 17)	174 694,5	193 360,3	110,7
19	MEZISPOTŘEBA CELKEM	116 043,2	117 750,0	101,5
19.1	Osivo a sadba	5 277,5	4 973,5	94,2
19.2	Energie; maziva	20 338,8	19 226,8	94,5
19.3	Hnojiva a prostředky zlepšující půdu	9 538,4	11 029,4	115,6
19.4	Prostředky na ochranu rostlin a pesticidy	7 457,4	7 252,7	97,3
19.5	Veterinární náklady	5 707,1	5 854,1	102,6
19.6	Krmiva	35 475,8	36 090,7	101,7
19.7	Údržba strojů a zařízení	7 016,8	7 304,5	104,1
19.8	Údržba budov	5 259,4	5 475,1	104,1
19.9	Zemědělské služby	6 511,2	6 771,6	104,0
19.10	Nepřímo měřené finanční zprostředkovatelské služby (FISIM)	2 292,0	2 156,0	94,1
19.11	Ostatní výrobky a služby	11 168,8	11 615,6	104,0
20	HRUBÁ PŘIDANÁ HODNOTA V ZÁKLADNÍCH CENÁCH (18 – 19)	58 651,3	75 610,3	128,9
21	SPOTŘEBA FIXNÍHO KAPITÁLU	26 519,6	27 447,8	103,5
22	ČISTÁ PŘIDANÁ HODNOTA V ZÁKLADNÍCH CENÁCH (20 – 21)	32 131,7	48 162,5	149,9

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: ¹⁾ Vinné hrozny určené k výrobě vína.

Tabulka 5 – SZÚ – výsledky účtu podnikatelského důchodu (v mil. Kč)

Kód	Ukazatel	V běžných cenách		Index 2025/2024
		2024	2025	
23	NÁHRADY ZAMĚSTNANCŮM	39 115,5	40 492,4	103,5
24	OSTATNÍ DANĚ Z VÝROBY	1 711,2	1 686,4	98,5
25	OSTATNÍ DOTACE NA VÝROBU	33 210,9	33 492,5	100,8
26	DŮCHOD Z FAKTORŮ (22 – 24 + 25)	63 631,5	79 968,7	125,7
27	ČISTÝ PROVOZNÍ PŘEBYTEK / SMÍŠENÝ DŮCHOD (22 – 23 – 24 + 25)	24 515,9	39 476,3	161,0

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 6 – SZÚ – výsledky účtu podnikatelského důchodu (v mil. Kč)

Kód	Ukazatel	V běžných cenách		Index 2025/2024
		2024	2025	
28	PŘEDEPSANÉ PACHTOVNÉ A OSTATNÍ NÁJEMNÉ Z NEMOVITOSTÍ	10 856,3	11 763,9	108,4
29	NÁKLADOVÉ ÚROKY	2 073,1	2 851,1	137,5
30	VÝNOSOVÉ ÚROKY	1 043,3	1 685,3	161,5
31	PODNIKATELSKÝ DŮCHOD (27 – 28 – 29 + 30)	12 629,8	26 546,6	210,2

Zdroj: ČSÚ

Komentář k předběžným výsledkům SZÚ 2025

Odhadovaný ekonomický výsledek českého zemědělství za rok 2025 dosáhl 26 546,6 mil. Kč, meziročně vzrostl o 110,2 %. Jedná se o nejvyšší hodnotu podnikatelského důchodu od roku 2004.

Produkce zemědělského odvětví v základních běžných cenách dosáhla dle předběžných výsledků roku 2025 hodnoty 193 360,3 mil. Kč, z toho rostlinná produkce činila 98 506,3 mil. Kč, živočišná produkce 81 384,2 mil. Kč, produkce zemědělských služeb 6 771,6 mil. Kč a neoddělitelné nezemědělské vedlejší činnosti 6 698,3 mil. Kč.

Hodnota rostlinné produkce se meziročně zvýšila o 7,7 %. K meziročnímu nárůstu hodnoty produkce došlo u obilovin (+8,4 %), technických plodin (+2,3 %), krmných plodin (+2,9 %), čerstvé zeleniny (+14,1 %), ovoce (+195,8 %) a vína (+50,7 %). Meziroční pokles hodnoty produkce byl zaznamenán u brambor (-1,4 %).

Zvýšení hodnoty rostlinné produkce bylo způsobeno především dobrou úrodou. Oproti předchozímu roku došlo k nárůstu sklizní většiny rostlinných komodit: pšenice (+13,2 %), ječmene (+10,8 %), ovsa (+35,4 %), kukuřice na zrno (+12,7 %), řepky (+7,9 %), slunečnice (+ 43,5 %), luskovin (+15,1 %) a chmele (+6,4 %). Meziročně vyšší byla též úroda zeleniny (+18,6 %) a brambor (+ 12,0 %), jejich cena se naopak oproti minulému roku snížila (zelenina -3,6 %, brambory -12,1 %). K vysokému meziročnímu nárůstu sklizní došlo u ovoce (+197,1 %) a vína (+37,1 %). Pokles sklizní (-7,9 %) i ceny (-17,2 %) zaznamenala cukrová řepa.

Hodnota živočišné produkce zaznamenala proti roku 2024 nárůst o 15,5 %. Hodnota produkce se meziročně zvýšila u skotu o 36,4 % a drůbeže o 9,1 %, naopak poklesla u prasat o 4,3 %. U produkce živočišných výrobků došlo ke zvýšení o 16,7 %, zvýšila se produkce mléka (+14,1 %) a produkce vajec (+43,6 %).

Nárůst hodnoty živočišné produkce byl způsoben především vyššími cenami skotu (+33,6 %), drůbeže (+12,3 %), mléka (+16,8 %) a vajec (+36,0 %). Pokles ceny naopak zaznamenala prasata (-10,0 %).

V produkci zemědělského odvětví v základních běžných cenách v roce 2025 převažoval podíl rostlinné produkce (50,9 %) nad produkcí živočišnou (42,1 %). Zemědělská práce prováděná dodavatelsky, tj. produkce zemědělských služeb, tvořila 3,5 % a nezemědělské vedlejší činnosti účetně neoddělitelné, do kterých je zahrnuta i produkce energie z obnovitelných zdrojů, se na produkci podílely 3,5 %.

Na hodnotě rostlinné produkce byly největší měrou zastoupeny obiloviny (39,9 %), technické plodiny (22,6 %) a píce (14,9 %); v produkci živočišné převládala produkce mléka (54,5 %), chov jatečného skotu (15,6 %), chov jatečných prasat (11,6 %), a chov drůbeže (10,7 %).

Součástí hodnoty produkce jsou dotace na výrobky, jejichž celkový objem se meziročně snížil o 2,1 %.

Hodnota mezispotřeby se meziročně mírně zvýšila o 1,5 % na hodnotu 117 750,0 mil. Kč. Její podíl na produkci zemědělského odvětví (bez dotací na výrobky) představoval 61,5 %. Meziroční spotřebu z největší části tvořila krmiva (30,7 %) a spotřeba energií a maziv (16,3 %). Hrubá přidaná hodnota dosáhla hodnoty 75 610,3 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 28,9 %.

Ve stálých cenách roku 2000 dosáhla produkce zemědělského odvětví v roce 2025 hodnoty 116 057,4 mil. Kč, proti předchozímu roku se zvýšila o 5,8 %. V rostlinné produkci došlo v meziročním porovnání k nárůstu o 10,8 % na 60 118,2 mil. Kč. Hodnota živočišné produkce se mírně zvýšila o 0,6 % na částku 49 615,6 mil. Kč. Hodnota produkce ve stálých cenách je přímo ovlivněna objemem výroby.

Odhadovaný objem ostatních dotací na výrobu pro rok 2025 dosáhl výše 33 492,5 mil. Kč, meziroční nárůst činil 0,8 %.

Oproti roku 2024 byly vyšší náhrady zaměstnancům (+3,5 %), přičemž odhadovaný počet pracovníků přepočtený na plný pracovní úvazek meziročně poklesl o 0,2 %. Zdroj: ČSÚ

Vývoj na vnitřním agrárním trhu

Vývoj cen zemědělských výrobců

Ceny zemědělských výrobců byly v průměru za celý rok 2025 v porovnání s rokem 2024 vyšší o 7,9 % (v roce 2024 v porovnání s předchozím rokem byly nižší o 5,9 %). Ceny v rostlinné výrobě se zvýšily o 3,0 % a v živočišné výrobě o 14,7 %.

Zvýšení cen rostlinných výrobků v průběhu roku 2025 ovlivnil především meziroční růst cen olejnin o 13,2 % (semeno řepky olejné o 15,9 %) a obilovin o 5,2 % (pšenice potravinářská o 5,2 %, pšenice krmná o 9,4 %). Ke snížení cen došlo u brambor, a to o 20,1 %. Ceny čerstvé zeleniny vykazaly snížení o 10,8 %, ceny ovoce byly naopak vyšší o 3,8 %.

V živočišné výrobě, ve srovnání s předchozím rokem, vzrostly ceny všech druhů jatečného skotu o 32,0 %. Naopak klesly ceny prasat jatečných v živém o 9,8 %. Ceny drůbeže se zvýšily o 8,0 %. Ke zvýšení cen došlo rovněž u mléka (o 16,8 %) a u vajec (o 36,0 %).

Při porovnání cen k průměrným cenám roku 2020, došlo v roce 2025 k vzestupu cen zemědělských výrobců o 35,5 %. Z toho v rostlinné výrobě se ceny zvýšily o 24,3 % a v živočišné o 51,2 %.

Jak již bylo uvedeno výše, v rostlinné výrobě došlo v roce 2025 k meziročnímu zvýšení průměrné ceny semene řepky olejné, a to o 1 790 Kč/t. V porovnání s rokem 2024 se zvýšily také ceny pšenice potravinářské o 247 Kč/t a pšenice krmné o 397 Kč/t. Naopak se snížily ceny ječmene sladovnického o 480 Kč/t a ceny žita o 200 Kč/t. U cen pozdních konzumních brambor došlo také k meziročnímu snížení cen, a to o 1 958 Kč/t.

V živočišné výrobě bylo vykazáno zvýšení cen u býků jatečných v živém o 17 204 Kč/t, u jalovic jatečných v živém

o 14 426 Kč/t a u telat jatečných v živém o 28 173 Kč/t. Také u kuřat jatečných třídy I. ceny meziročně vzrostly, a to o 1 500 Kč/t. Snížení cen bylo naopak vykázáno u prasat

jatečných v živém o 3 942 Kč/t. Ceny mléka tř. j. Q se proti roku 2024 zvýšily o 1 896 Kč/tis. l., ceny vajec vzrostly o 951 Kč/tis. ks.
Zdroj: ČSÚ

Tabulka 7 – Ceny zemědělských výrobců vybraných zemědělských komodit – indexy 2025/2024 (v %) ¹⁾

Název	2024	2025				
	průměr od počátku roku	od počátku roku	Průměr			
			1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
ZEMĚDĚLSKÁ VÝROBA VČETNĚ RYB	94,1	107,9	108,8	114,9	109,8	100,9
ROSTLINNÁ VÝROBA	94,0	108,1	109,0	115,2	109,9	100,9
Obiloviny	81,4	105,2	109,5	114,9	104,3	93,0
Pšenice potravinářská	81,9	105,2	111,2	117,1	104,6	89,1
Pšenice krmná	79,7	109,4	113,0	122,9	106,9	96,3
Žito potravinářské	80,8	95,7	102,0	87,2	95,0	99,7
Ječmen sladovnický	85,9	91,9	89,1	90,9	92,5	95,6
Oves krmný	93,3	89,9	95,0	89,4	83,7	91,6
Kukuřice krmná (na zrno)	77,5	110,3	120,0	120,4	113,6	89,9
Olejniny	95,9	113,2	125,0	124,3	108,9	97,8
Semeno řepky olejné	94,2	115,9	130,0	130,3	110,8	96,5
Luskoviny	93,6	97,1	107,0	95,6	97,5	88,1
Hrách krmný	93,6	97,1	107,0	95,6	97,5	88,1
Cukrová řepa	105,2	83,2	103,1	²⁾	²⁾	79,9
Cukrovka technická	105,2	83,2	103,1	²⁾	²⁾	79,9
Ostatní průmyslové plodiny	100,6	110,0	²⁾	²⁾	114,2	107,1
Chmel sušený	100,6	110,0	²⁾	²⁾	114,2	107,1
Čerstvá zelenina	98,1	89,2	86,7	106,9	92,3	82,3
Ostatní čerstvá zelenina	94,7	91,5	86,7	106,9	98,8	82,9
Zelí bílé hlávkové	101,9	83,7	106,3	²⁾	90,7	76,6
Mrkev bez natě	88,7	94,6	80,7	²⁾	110,0	86,4
Cibule kuchyňská	85,2	85,1	81,4	103,6	91,6	72,1
Brambory (včetně sadby)	94,2	79,9	81,7	76,2	79,3	81,7
Brambory pozdní konzumní	97,5	76,3	77,0	77,0	76,8	75,1
Brambory průmyslové	87,4	92,7	70,0	²⁾	99,8	93,3
Ovoce	128,7	103,8	125,6	128,3	108,2	80,7
Konzumní jablka	118,4	98,2	109,0	114,6	116,6	87,0
Třešně	150,8	80,8	²⁾	²⁾	80,8	²⁾
Čerstvé vinné hrozny	108,3	112,4	²⁾	²⁾	113,2	112,0
ŽIVOČIŠNÁ VÝROBA	98,5	114,7	112,0	115,6	118,6	112,7
Hospodářská zvířata	98,6	108,7	102,5	106,7	113,8	111,9
Býci jateční v živém	108,0	127,7	116,9	123,1	132,9	137,2
Jalovice jatečné v živém	105,0	129,6	115,6	129,0	137,6	135,4
Krávy jatečné v živém	105,3	135,8	125,7	134,3	143,9	138,1
Telata jatečná v živém	107,9	148,7	125,8	126,5	158,3	178,7
Prasata jatečná v živém	96,3	90,1	88,8	90,1	94,6	86,7
Kuřata jatečná v živém, I. třída jakosti	94,1	105,3	100,5	103,1	108,3	109,4

Název	2024	2025				
	průměr od počátku roku	Průměr				
		od počátku roku	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
Krůty brojlerové v živém	90,1	135,5	127,6	138,1	141,9	134,3
Živočišné výrobky	98,5	118,9	118,8	122,1	122,0	113,2
Mléko kravské, třída jakosti Q.	100,2	116,8	117,9	119,7	119,7	110,3
Vejce slepičí konzumní tříděná	86,8	136,0	125,1	141,8	143,4	135,4
Ryby	101,5	94,3	92,1	94,0	95,4	95,8
Kapr tř. I. v živém	100,8	93,5	91,1	93,2	94,7	95,2
Pstruh v živém	111,5	104,0	104,5	105,1	104,7	101,7

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: ¹⁾ Stejně období předchozího roku = 100. ²⁾ Údaje nejsou k dispozici.

Vývoj cen vstupů do zemědělství

Index cen dodávek výrobků a služeb do zemědělství (index cen vstupů do zemědělství) se v roce 2025 meziročně zvýšil

o 30,1 %. Ceny výrobků a služeb běžně spotřebovávaných v zemědělství se zvýšily o 31,3 %, ceny výrobků a služeb přispívajících do zemědělských investic stouply o 26 %.

Tabulka 8 – Index cen výrobků a služeb vstupujících do zemědělství (v %) ¹⁾

Název	Rok 2025				
	čtvrtletí				Průměr od počátku
	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	
Vstupy do zemědělství celkem	132,0	129,7	129,6	128,9	130,1
Výrobky a služby běžně spotřebovávané v zemědělství	132,1	130,5	131,3	131,1	131,3
Osiva a sadba	114,0	113,5	111,6	112,8	113,0
Pšenice ozimá	119,7	119,7	117,8	118,9	119,0
Ječmen jarní	114,9	113,8	111,3	114,9	113,7
Kukuřice	109,2	107,9	105,5	105,5	107,0
Pozdní konzumní brambory	107,5	109,7	109,7	109,7	109,2
Řepka ozimá	108,0	108,0	109,3	112,0	109,3
Energie a maziva	145,1	135,9	136,7	137,3	138,8
Elektřina	187,2	174,6	173,0	176,0	177,7
Topná paliva	160,2	160,0	159,4	159,0	159,7
Motorová paliva	127,0	118,3	120,1	120,0	121,4
Hnojiva a půdní zlepšovací prostředky	167,8	169,3	169,0	168,6	168,7
Jednoduchá hnojiva	161,3	164,8	160,7	160,3	161,8
Směsi hnojiv	183,0	184,6	188,7	187,9	186,1
Ostatní hnojiva a půdní zlepšovací prostředky	122,6	104,5	108,6	112,6	112,1
Prostředky na ochranu rostlin	117,2	114,1	114,0	113,7	114,8
Fungicidy	113,3	108,4	108,4	108,4	109,6
Insekticidy	111,6	109,3	108,3	106,8	109,0
Herbicidy	116,0	113,5	114,6	114,3	114,6
Ostatní přípravky na ochranu rostlin	145,0	146,0	139,2	139,2	142,4
Veterinární služby	117,7	116,9	121,4	121,4	119,4

Název	Rok 2025					Průměr od počátku
	čtvrtletí					
	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí		
Krmiva	121,6	122,7	124,0	122,6	122,7	
Jednoduchá krmiva	128,0	130,0	128,5	127,7	128,6	
Krmné směsi	120,3	121,3	123,1	121,6	121,6	
Údržba materiálů	137,7	137,8	138,3	138,4	138,1	
Údržba budov	132,0	132,9	133,7	134,6	133,3	
Ostatní zboží a služby	124,4	125,3	126,3	126,3	125,6	
Výrobky a služby přispívající do zemědělských investic	131,6	127,1	124,0	121,4	126,0	
Stroje a dopravní zařízení pro zemědělství	131,8	126,4	122,7	119,5	125,1	
Stroje a ostatní zařízení	2)	2)	2)	2)	118,4	
Dopravní zařízení	2)	2)	2)	2)	147,5	
Budovy	131,2	131,7	132,8	133,6	132,3	
Ostatní výrobky a služby přispívající do zem. investic	124,6	125,9	126,1	126,5	125,8	

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: ¹⁾ Bazický index (průměr roku 2020 = 100). ²⁾ Údaje nejsou k dispozici.

Agrární zahraniční obchod

V meziročním srovnání období roku 2025 a 2024 vzrostl obrat agrárního zahraničního obchodu ČR (AZO) o 4,4 %. Rostl jak agrární vývoz, tak agrární dovoz, přičemž vývoz posílil o 2,9 % a hodnota dovozu vzrostla o 5,9 %. Trvale záporné saldo agrárního zahraničního obchodu ČR se prohloubilo o 27,4 % (z 47,1 mld. Kč na 60,0 mld. Kč). Stupeň krytí dovozu vývozem se ve sledovaném období meziročně snížil o 2,5 % na 85,3 %.

Záporná bilance AZO ČR se zeměmi EU-27 se v roce 2025 meziročně zhoršila z 9,5 mld. Kč na 16,8 mld. Kč (tj. o 7,3 mld. Kč). Také bilance se třetími zeměmi se meziročně prohloubila, a to z 35,5 mld. Kč na 42,0 mld. Kč (tj. o 6,5 mld. Kč).

Nejvýznamnější zlepšení bilance v celkovém AZO ČR vykázal v roce 2025 živý skot, mléko a smetana a pekařské zboží, a to zejména v relaci obchodu uvnitř EU. Meziroční zhoršení naopak nastalo u pšenice, řepkových semen a kávy s tím, že zhoršení salda jde na vrub zejména poklesu vývozu do zemí EU (pšenice) resp. poklesu vývozu do zemí EU za současného nárůstu dovozu

ze zemí mimo EU (řepková semena) a nárůstu dovozu ze zemí EU i mimo EU (káva).

V roce 2025 došlo ve třech zemích, kde působí agrární diplomaté ČR³, k meziročnímu nárůstu agrárního exportu ČR. Nejvíce vzrostl export do Japonska (o 55 %, zejména nárůst vývozu přípravků k výživě zvířat a potravinových přípravků), do Srbska (o 32 %, nárůst exportu potravinových přípravků a živého skotu) a na Ukrajinu (o 16 %, nárůst vývozu vajec). Naopak byl v roce 2025 v porovnání s rokem 2024 zaznamenán pokles hodnoty exportu do Spojených států o 26 %, dále do Číny, do Spojených arabských emirátů a do Kanady shodně o 17 %.

Pozici nejvýznamnějšího odběratele ČR v rámci mimounijních zemí potvrdila Velká Británie, kde dlouhodobě působí zemědělský specialista MZe. Její podíl na agrárním vývozu ČR do třetích zemí se v roce 2025 zvýšil oproti roku 2024 o 3 p. b. z 23 % na 26 %. Nejvyšší meziroční nárůst hodnoty vývozu zaznamenaly ve sledovaném období cukrovinky bez kaka, pekařské výrobky a přípravky k výživě zvířat.

Tabulka 9 – Vývoj AZO ČR v letech 2020 až 2025 (v mld. Kč)

Ukazatel	Obrat AZO	Agrární vývoz	Agrární dovoz	Saldo AZO	Stupeň krytí dovozu vývozem (%)	Podíl salda na vývozu (%)	Podíl obrátu AZO na obrátu celk. ZO (%)	Podíl agrár. vývozu na celk. vývozu (%)	Podíl agrár. dovozu na celk. dovozu (%)
2020	465,4	214,5	250,9	-36,4	85,5	17,0	5,5	4,8	6,3
2021	497,1	226,8	270,3	-43,6	83,9	19,2	5,2	4,6	5,9
2022	596,5	274,7	321,7	-47,0	85,4	17,1	5,3	4,9	5,8
2023	651,1	306,1	345,0	-38,8	88,7	12,7	6,0	5,4	6,7
2024	723,6	338,2	385,3	-47,1	87,8	13,9	6,3	5,5	7,1
2025	755,7	347,9	407,9	-60,0	85,3	17,2	6,4	5,6	7,4

Zdroj: ČSÚ – Databáze pohybu zboží přes hranice, únor 2026

Pozn.: Agrární zboží je vymezené kapitolami 01 až 24 celního sazebníku; Výpočty jsou provedeny z nezaokrouhlených dat.

³ Čína, Japonsko, Kanada, Spojené arabské emiráty, Srbsko, Ukrajina a USA

Teritoriální pohled

Agrární zboží směřovalo v roce 2025 zejména do Německa (25,2 %) a na Slovensko (18,9 %). V meziročním porovnání v roce 2025 poklesly oba podíly jmenovaných zemí, a to o 1,5 p. b., resp. o 0,3 p. b. Třetí nejvýznamnější destinací zůstalo Polsko (9,2 %; +0,6 p. b.). Dále následovaly Rakousko (5,8 %), Itálie (5,6 %) a Maďarsko (4,1 %). Hlavními odběrateli v rámci třetích zemí byly Spojené království (2,7 %), Ukrajina (0,9 %), Rusko (0,6 %), Švýcarsko (0,6 %), Japonsko (0,6 %), Srbsko, USA a Čína (shodně 0,4 %) a Izrael (0,3 %).

Český agrární dovoz pocházel v roce 2025 zejména z Německa a Polska, jejichž podíly činily 18,8 % a 16,6 %. V meziročním porovnání roku 2025 poklesl podíl Německa (o 0,6 p. b.) a naopak podíl Polska vzrostl (o 0,7 p. b.). Dalšími významnými dovozci byly Nizozemsko (7,2 %), Španělsko (6,0 %), Itálie (5,8 %) a Slovensko (5,6 %). Z třetích zemí byly hlavními dodavateli Ukrajina (2,6 %, nárůst podílu o 0,3 p. b.), Čína (2,1 %), Spojené státy a Norsko (shodně 1,1 %), Spojené království a Turecko (shodně 1,0 %), dále Švýcarsko (0,9 %) a Brazílie (0,7 %).

K nejvýraznějšímu meziročnímu zlepšení bilance českého AZO v teritoriálním pohledu došlo v roce 2025 v obchodě se Slovenskem (zvýšením kladné bilance o 2,4 mld. Kč, nárůstem vývozu přípravků k výživě zvířat a řepkového oleje a poklesem dovozu semen řepky a pekařského zboží), dále pak s Rakouskem o 1,8 mld. Kč, a Spojeným královstvím o 1,5 mld. Kč a zlepšením záporné bilance s Itálií o 0,9 mld. Kč. Zhoršení bilance zaznamenal obchod zejména s Německem (snížení kladné bilance o 4,2 mld. Kč, zejména snížením vývozu pšenice a řepkových semen), dále pak zhoršením záporné bilance s Polskem o 3,6 mld. Kč, Nizozemskem o 2,4 mld. Kč, Lotyšskem o 1,8 mld. Kč, Maďarskem o 1,5 mld. Kč a Ukrajinou o 1,2 mld. Kč.

Komoditní pohled

Nejvíce vyváženými českými agrárními položkami⁴ byly v roce 2025 cigarety, přípravky k výživě zvířat, pekařské zboží, potravinové přípravky a mléko a smetana. Hlavními dováženými agrárními produkty do ČR bylo vepřové maso, přípravky k výživě zvířat, pekařské zboží, čokoláda a ostatní kakaové přípravky a potravinové přípravky.

Tabulka 10 – Přehled 10 nejvíce z ČR vyvážených a do ČR dovážených položek v roce 2025

Položka	Hodnota vývozu (mld. Kč)	Podíl na agrár. vývozu (%)	Změna proti roku 2024 (%)	Položka	Hodnota dovozu (mld. Kč)	Podíl na agrár. dovozu (%)	Změna proti roku 2024 (%)
Cigarety	35,2	10,7	2,6	Vepřové maso	21,8	5,7	-3,1
Přípravky k výživě zvířat	34,6	10,5	4,9	Přípravky k výživě zvířat	20,5	5,3	4,3
Pekařské zboží, pečivo, oplatky apod.	20,4	6,2	7,1	Pekařské zboží, pečivo, oplatky apod.	18,0	4,7	2,0
Potravinové přípravky	17,9	5,4	-0,6	Čokoláda a ostatní kakaové přípravky	17,1	4,4	13,4
Mléko a smetana nezahuštěná, neslazená	14,9	4,5	11,0	Potravinové přípravky	16,6	4,3	5,8
Sýry a tvaroh	12,6	3,8	6,8	Sýry a tvaroh	15,7	4,1	7,5
Čokoláda a ostatní kakaové přípravky	11,8	3,6	11,7	Výrobky obsahující tabák a nikotin (k vdechování bez spalování)	11,9	3,1	10,3
Pivo	9,8	3,0	-8,4	Káva	11,7	3,0	39,2
Pšenice	9,5	2,9	-39,6	Drůbeží maso	11,6	3,0	16,1
Živý skot	9,1	2,8	36,0	Cigarety	7,3	1,9	7,0

Zdroj: ČSÚ – Databáze pohybu zboží přes hranice, únor 2026

Pozn.: Agrární zboží je vymezené kapitolami 01 až 24 celního sazebníku; hodnoty řazeny na základě HS 4. Výpočty jsou provedeny z nezaokrouhlených dat.

Český statistický úřad zveřejnil 6. února první předběžná data o zahraničním obchodě za rok 2025.

⁴ Řazeno dle hodnoty vývozu ve finančním vyjádření, a to na základě 4-místných, ale i podrobnějších kódů celní nomenklatury.

Podpůrná a dotační politika Ministerstva zemědělství

Dotační programy byly v roce 2025 prováděny a administrovány na základě následujících „Zásad“ vydaných Ministerstvem zemědělství:

- Zásady, kterými se na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, stanovují podmínky pro poskytování dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro výživu a zemědělství pro rok 2025; č. j.: MZE-18568/2025-13113;
- Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací v programu 129 670 Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků II pro rok 2025; č. j.: MZE-73110/2024-13111;

- Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací z programu 129 720 Centra odborné přípravy 2024–2028; č. j.: MZE-64972/2023-13133 a Aktualizace Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací z programu 129 720 Centra odborné přípravy 2024–2028; č. j.: MZE-64972/2023-13133, č. j.: MZE-32099/2025-13133.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky svým usnesením č. 1184 ze dne 3. prosince 2024 schválila zemědělské dotační programy pro rok 2025 na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo financí schválilo dne 23. 11. 2023 dokumentaci programu 129 670 s platností do 31. 12. 2029 (č. j. MZE-63503/2023-13111).

Ministerstvo financí schválilo dne 21. 12. 2023 dokumentaci programu 129 720 s platností do 31. 12. 2028 (č. j. MZE-71765/2023-13133).

Tabulka 11 – Přehled finančních prostředků na rok 2025 – schválený rozpočet

Ukazatel	tis. Kč	Index 2025/2024
Podpůrný program 6. Genetické zdroje	87 000	1,02
Podpůrný program 129 670 Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků II	50 000	1,00
Podpůrný program 129 720 Centra odborné přípravy 2024–2028	70 000	1,00
Celkem	207 000	1,00

Zdroj: MZe

Tabulka 12 – Přehled čerpání finančních prostředků na rok 2025 – prostředky k čerpání (v tis. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Limit k čerpání ¹⁾	Index limitu 2025/2024
Podpůrný program 6. Genetické zdroje	87 000	87 000	1,00
Podpůrný program 129 670 Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků II	50 000	96 428	1,12
Podpůrný program 129 720 Centra odborné přípravy 2024–2028	70 000	79 439	1,13
Celkem	207 000	262 867	1,08

Zdroj: MZe

Pozn.: ¹⁾ Limit k čerpání (schválený rozpočet + použitý nároků z nespoteřebovaných výdajů).

Tabulka 13 – Přehled čerpání finančních prostředků na rok 2025 – prostředky k čerpání (v tis. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Limit k čerpání ¹⁾	Čerpání limitu	% čerpání na limit
Podpůrný program 6. Genetické zdroje	87 000	87 000	87 000	100,00
Podpůrný program 129 670 Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků II	50 000	96 428	45 537	47,22
Podpůrný program 129 720 Centra odborné přípravy 2024–2028	70 000	79 439	63 580	80,04
CELKEM	207 000	262 867	196 117	74,60

Zdroj: MZe

Pozn.: ¹⁾ Limit k čerpání (schválený rozpočet + použití nároků z nespoteřebovaných výdajů).

Dotační program 6. Podpora genetických zdrojů

Cílem dotace byla ochrana genetických zdrojů pro výživu a zemědělství. Tento program zahrnoval čtyři samostatné podprogramy: Podpora genetických zdrojů zvířat, Podpora genetických zdrojů rostlin, Podpora genetických zdrojů mikroorganismů a drobných živočichů hospodářského významu a Podpora na koordinaci Národního programu. Těmito národními programy plní MZe závazky vyplývající z mezinárodní Úmluvy o biologické rozmanitosti, která se stala součástí legislativy ČR jako sdělení MV č. 134/1999 Sb. a Mezinárodní smlouvy o rostlinných genetických zdrojích pro výživu a zemědělství uzavřené mezi ČR ve FAO a Globálního akčního plánu FAO pro živočišné genetické zdroje. Zahrnuje veškeré subjekty zabývající se ochranou genetických zdrojů pro výživu a zemědělství. Příjemci podpory byly fyzické osoby, právnické osoby, univerzity, soukromé a veřejné výzkumné instituce. Schváleno bylo celkem 51 žádostí. V rámci programu bylo celkem vyplaceno 87 mil. Kč.

Dotační program 129 670 Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků II

Dotační program 129 670 navazuje na ukončený program 129 660. Program je vyhlášen jako „dvouletá výzva“. Výzva byla vyhlášena jen v rámci 1 podprogramu, a to 129 672 Údržba a obnova stávajících kulturních prvků venkovské krajiny I.

Podprogram slouží na podporu údržby a obnovu stávajících památných staveb a objektů kulturně-historických hodnot v extravilánu i intravilánu obcí do 2 000 obyvatel nebo v obci od 2 001 do 5 000 obyvatel, přičemž předmět dotace se nachází v místní části obce do 500 obyvatel; předmět dotace musí být zpřístupněn veřejnosti a nesmí sloužit k podnikatelské činnosti. Jednalo se o objekty typu kaplička, křížová cesta, zvonička, boží muka, smírčí a jiné kříže, exteriérové sochy a sousoší, hřbitovy a hřbitovní zdi.

V roce 2025 bylo v programu 129 660 schváleno 310 žádostí o dotaci za celkem 50 539 tis. Kč, z toho bylo proplaceno 26 projektů v celkové částce 2 916 tis. Kč (ostatní projekty budou realizovány a proplaceny až v roce 2026). V roce 2025 probíhala také výplata dotací v rámci 270 žádostí přijatých v roce 2024, a to v celkové částce 42 621 tis. Kč. Celkově bylo v roce 2025 vyplaceno 45 537 tis. Kč na 296 žádostí.

Dotační program 129 720 Centra odborné přípravy

Účelem dotačního programu je zvýšení kvality odborného vzdělávání žáků a studentů středních a vyšších odborných škol, které jsou Centry odborné přípravy (COP), pořízením učebních pomůcek s cílem naučit žáky a studenty pracovat především s nejnovějšími mechanizačními prostředky, prvky digitalizace, automatizace a robotizace v oblasti zemědělství a lesnictví, potravinářství a veterinářství. V oblasti zemědělství by mělo být snahou COP naučit žáky a studenty pracovat, mimo jiné, s technologiemi precizního zemědělství. V roce 2025 bylo schváleno všech 48 přijatých žádostí a všechny žádosti byly proplaceny v celkové výši 63 579 938 Kč.

Státní zemědělský intervenční fond

Základní informace o SZIF

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF/Fond) byl zřízen zákonem č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je

právníkou osobou se sídlem v Praze a náleží do působnosti Ministerstva zemědělství.

SZIF je tvořen centrálním pracovištěm a 7 regionálními odbory – Praha, České Budějovice, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno, Olomouc a Opava. Statutárním orgánem SZIF je generální ředitel. Činnost a hospodaření kontroluje Dozorčí rada.

V roce 2004 byla SZIF udělena akreditace jako platební agentuře pro provádění opatření Společné zemědělské politiky (SZP), financovaných ze záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF). Dne 10. října 2007 udělilo Ministerstvo financí SZIF akreditaci jako platební agentuře pro provádění opatření Společné zemědělské politiky financovaných z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). V souvislosti s novým programovým obdobím SZP 2014–2020 dne 9. září 2015 udělilo Ministerstvo financí dočasnou akreditaci SZIF a následně dne 21. července 2016 rozhodlo Ministerstvo financí o udělení akreditace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu jako platební agentuře pro provádění opatření Společné zemědělské politiky financovaných z EZZF a EZFRV podle čl. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, v platném znění a čl. 1 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 908/2014, v platném znění.

S účinností od 1. 1. 2023 Ministerstvo financí v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116, v platném znění, a nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127, v platném znění, rozhodlo o dalším trvání akreditace udělené SZIF jako platební agentuře, a to pro výdaje na opatření společné zemědělské politiky financované z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a zároveň nestanovilo další akreditační kritéria nad rámec nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127, v platném znění.

Návazně na udělenou akreditaci je SZIF každoročně podrobován certifikačnímu auditu, který je prováděn nezávislou auditní organizací určenou Ministerstvem financí, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2116, v platném znění. Předmětem certifikačního auditu je mimo jiné ověření plnění akreditačních kritérií nebo ujištění o legalitě a správnosti uskutečněných operací, tj. že výdaje účtované fondům byly uskutečněny v souladu s předpisy Unie.

Předmět činnosti

Hlavním úkolem SZIF jako platební agentury je zprostředkování finanční podpory zemědělství z evropských a národních zdrojů. V rámci plnění závazků, vyplývajících ze Společné zemědělské politiky a v souladu s právními předpisy, právem Evropské unie a mezinárodními smlouvami zajišťuje zejména následující činnosti:

- rozhoduje o poskytnutí dotace a kontroluje plnění podmínek poskytnutí dotace,
- administruje a vyplácí intervence přímých plateb a Společné organizace trhů, zejména dle Strategického plánu SZP 2023+, z Evropského zemědělského záručního fondu,
- provádí Program rozvoje venkova a Rozvoj venkova dle Strategického plánu SZP 2023+, a to podle přímo použitelného předpisu EU upravujícího jednotlivé podpory pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova,
- provádí činnosti zprostředkujícího subjektu podle použitelných předpisů EU upravujících strukturální fondy nebo Evropský námořní a rybářský fond a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond,

- provádí intervenční nákupy zemědělských výrobků a potravin a zajišťuje skladování, případně zpracování takto nakoupených zemědělských výrobků a potravin,
- prodává nebo jiným způsobem převádí intervenčně nakoupené zemědělské výrobky a potraviny,
- provádí vládou schválené programy zaměřené na nepotravinářské využití a zpracování zemědělských výrobků,
- poskytuje subvence při vývozu zemědělských výrobků a potravin,
- rozhoduje o poskytnutí licence při dovozu a vývozu zemědělských výrobků a potravin a kontroluje plnění podmínek poskytnutí licence,
- provádí činnosti související se systémem záruk pro zemědělské výrobky a potraviny,
- provádí činnosti související se systémem schvalování, registrace, evidence nebo uznávání seskupení a organizací producentů zemědělských výrobků nebo potravin,
- vykonává dozor nad plněním povinností vyplývajících pro fyzické a právnické osoby z přímo použitelného předpisu EU,
- administruje a vyplácí zemědělské národní dotace, realizované podle zákona č. 252/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- provádí podporu marketingu zemědělských výrobků a potravin.

Rozpočet a jeho změny

Rozpočet Státního zemědělského intervenčního fondu na rok 2025 schválila Poslanecká sněmovna parlamentu ČR dne 3. prosince 2024 Usnesením č. 1183.

První změna rozpočtu (rozpočtové opatření)

I. změna rozpočtu (rozpočtové opatření) byla schválena Poradou vedení SZIF dne 18. března 2025, vzata na vědomí Dozorčí radou SZIF dne 8. dubna 2025 a vzata na vědomí Ministerstvem zemědělství dne 12. května 2025.

Změny oproti rozpočtu SZIF na rok 2024 schválenému Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR představovaly celkové **zvýšení zdrojů a jejich užití o 17 224 503 tis. Kč**, z toho na Společnou zemědělskou politiku o 15 562 601 tis. Kč, zemědělské národní dotace o 1 392 395 tis. Kč, marketingovou podporu značek kvality o 36 308 tis. Kč a na správní výdaje o 233 199 tis. Kč. Uvedené zvýšení zdrojů a jejich užití nemělo dopad do státního rozpočtu.

Společná zemědělská politika

Zdroje a jejich užití v I. změně rozpočtu (rozpočtové opatření) vycházely z přidělené dotace MZe na rok 2025, včetně zapojení zůstatků a nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let.

Dále bylo v I. změně rozpočtu (rozpočtové opatření) zohledněno snížení dotace v rámci Programu rozvoje venkova ve výši 700 000 tis. Kč ze státního rozpočtu, a to na základě pozměňovacího návrhu ke státnímu rozpočtu na rok 2025, který nemohl být zapracován do schváleného rozpočtu SZIF.

Zdroje

Zůstatek na účtech Společné zemědělské politiky

Po zpracování účetní závěrky za rok 2024 byl vykázán zůstatek finančních prostředků na účtech Společné zemědělské

politiky ve výši 2 702 015 tis. Kč, o který se navýšil rozpočet v roce 2025 takto:

Tabulka 14 – Zůstatky na účtech Společné zemědělské politiky k 31. 12. 2024

Přímé platby	– ČR část o	325 tis. Kč
	– EU část o	1 107 723 tis. Kč
Společná organizace trhů	– ČR část o	82 539 tis. Kč
	– EU část o	179 187 tis. Kč
Rozvoj venkova, Program rozvoje venkova	– ČR část o	481 923 tis. Kč
	– EU část o	850 318 tis. Kč

Zdroj: SZIF

Dotace z nespotřebovaných výdajů MZe

Dopisem MZe ze dne 27. února 2025, pod č. j.: MZE-8650/2025-12131, byly SZIF sděleny dotace z nespotřebovaných výdajů MZe z minulých let v rámci SZP v celkové výši 13 787 386 tis. Kč, z toho na:

Tabulka 15 – Dotace z nespotřebovaných výdajů MZe minulých let

Přímé platby Strategický plán 2023+	– ČR část o	99 673 tis. Kč
	– EU část o	8 525 633 tis. Kč
Přímé platby 2014+	– ČR část o	32 796 tis. Kč
SOT Strategický plán 2023+ mimo včely	– ČR část o	3 752 tis. Kč
	– EU část o	248 740 tis. Kč
SOT Strategický plán 2023+ včely	– EU část o	5 236 tis. Kč
SOT mimo Strategický plán 2023+	– EU část o	30 837 tis. Kč
SOT mimořádná podpora	– ČR část o	392 000 tis. Kč
SOT 2014+ mimo včely	– EU část o	8 298 tis. Kč
Rozvoj venkova Strategický plán 2023+	– ČR část o	392 882 tis. Kč
	– EU část o	647 896 tis. Kč
Program rozvoje venkova 2014+ (vč. EURI)	– ČR část o	565 572 tis. Kč
	– EU část o	2 834 071 tis. Kč

Zdroj: SZIF

Tržby z prodeje

Rozpočet upraven vzhledem k neuskutečnění intervenčního nákupu v roce 2024 a nulovým počátečním zásobám másla, SOM a obilovin.

Užití zdrojů

Organizace producentů

Restrukturalizace a přeměna vinic a Investice v odvětví vína

Podpory produktů včelařství

Školní projekt – Mléko do škol a Školní projekt – Ovoce a zelenina do škol

Mimořádná podpora

Intervenční skladování

Rozpočet opatření upraven s ohledem na skutečné čerpání a výši celkových zdrojů SOT.

Splátka zápůjčky na intervenční nákupy

V roce 2024 nebyl intervenční nákup uskutečněn, dle této skutečnosti byla upravena výše splátky zápůjčky na intervenční nákupy.

Rezerva SOT

V rámci SOT – část EU došlo v I. změně rozpočtu (rozpočtové opatření) k vytvoření rezervy SOT, která zahrnovala nevyužité prostředky předchozích let, tj. zůstatek na účtech SOT z roku 2024 a nespotřebované výdaje MZe minulých let.

Zemědělské národní dotace

Zůstatek finančních prostředků u zemědělských národních dotací ve výši 1 360 395 tis. Kč byl převeden do roku 2025 primárně na výplatu dotačních titulů (žádostí) roku 2024, ale také na případné doplatky žádostí minulých let. Zároveň dochází k zapojení nároku z nespotřebovaných výdajů ve výši 32 000 tis. Kč, rovněž na základě dopisu MZe ze dne 27. února 2025, pod č. j.: MZE-8650/2025-12131.

Celkové navýšení zdrojů zemědělských národních dotací a jejich užití v rámci I. změny rozpočtu (rozpočtové opatření) je ve výši 1 392 395 tis. Kč.

Marketingová podpora značek kvality

K 31. prosinci 2024 byl na účtech marketingu vykázán zůstatek finančních prostředků ve výši 36 308 tis. Kč, který byl převeden do roku 2025 na provádění marketingových činností. Zdroje na marketingovou podporu značek kvality a jejich užití byly o tuto částku navýšeny.

Správní výdaje

Zdroje správních výdajů SZIF na rok 2025 byly navýšeny o zůstatek na účtech správních výdajů z roku 2024 **ve výši 93 199 tis. Kč.**

Dále došlo k zpřesnění položek správních výdajů a Technické pomoci PRV, a to na základě aktualizace informací o dočerpání jednotlivých projektů.

Druhá změna rozpočtu (rozpočtové opatření)

II. změna rozpočtu (rozpočtové opatření) SZIF na rok 2025 byla schválena Poradou vedení SZIF dne 10. června 2025, vzata na vědomí Dozorčí radou SZIF dne 20. srpna 2025 a vzata na vědomí Ministerstvem zemědělství dne 23. září 2025.

Navrhované změny oproti I. změně rozpočtu (rozpočtové opatření) SZIF na rok 2024 představovaly celkové **zvýšení zdrojů a jejich užití o 1 142 393 tis. Kč**, z toho 1 084 393 tis. Kč v rámci Společné zemědělské politiky, 18 000 tis. Kč na zemědělské národní dotace a 40 000 tis. Kč ve správních výdajích.

Společná zemědělská politika

V rámci II. změny rozpočtu (rozpočtové opatření) došlo k navýšení dotace na Rozvoj venkova 2023+ **o 900 000 tis. Kč**

ze státního rozpočtu, na základě dopisu MZe, pod č. j.: MZE-56674/2025-12131.

Dále došlo k navýšení dotace u nástroje SOT – mimo Strategický plán SZP 2023+ **ve výši 184 393 tis. Kč z rozpočtu EU**, na základě prováděcího nařízení Komise (EU) 2025/1137. Jednalo se o prostředky EU na mimořádnou podporu zemědělcům po ničivých povodních v roce 2024.

Přesunem prostředků z jiných částí SOT, včetně nespotřebovaných výdajů, došlo nástroje SOT – Strategický plán SZP 2023+ včely k posílení zdrojů v rámci SR podílu.

V užití zdrojů došlo k navýšení a zpřesnění rozpočtu jednotlivých opatření SOT, a to zejména na základě aktualizovaného odhadu odborných útvarů SZIF a výši celkových zdrojů SOT.

Zemědělské národní dotace

V rámci II. změny rozpočtu (rozpočtové opatření) došlo k navýšení dotace ZND o **100 000 tis. Kč ze státního rozpočtu**, a to na základě dopisu MZe, pod č. j.: MZE-54921/2025-12131. Tyto prostředky byly vypláceny dle Zásad v rámci mimořádného dotačního programu *P.2. Poskytování dotací na zmírnění škod na rybích obsádkách způsobených povodněmi v září 2024 na území České republiky.*

Dále byla snížena dotace ZND na rok 2025 o **82 000 tis. Kč ze státního rozpočtu**, a to na základě dopisu MZe, pod č. j.: MZE-57071/2025-12131.

Správní výdaje

V rámci II. změny rozpočtu (rozpočtové opatření) správních výdajů došlo k navýšení zdrojů **o 40 000 tis. Kč** v rámci Technické pomoci PRV, a to na základě aktualizace informací o dočerpání jednotlivých projektů. Současně došlo ke zpřesnění položek správních výdajů.

Třetí změna rozpočtu (rozpočtové opatření)

III. změna rozpočtu (rozpočtové opatření) SZIF na rok 2025 byla projednána a schválena Poradou vedení SZIF dne 4. listopadu 2025, vzata na vědomí Dozorčí radou SZIF dne 18. listopadu 2025 a Ministerstvem zemědělství dne 12. prosince 2025.

Navrhované změny oproti II. změně rozpočtu (rozpočtové opatření) SZIF na rok 2025 představovaly celkové **zvýšení zdrojů a jejich užití o 694 200 tis. Kč** v rámci Společné zemědělské politiky.

Společná zemědělská politika

V rámci III. změny rozpočtu (rozpočtové opatření) došlo k **navýšení dotace Rozvoje venkova 2023+ o 900 000 tis. Kč ze státního rozpočtu**, a to na základě sdělení správce kapitoly. Dále dochází k přesunu finančních prostředků, původně určených na Program rozvoje venkova 2014+, ve prospěch Rozvoje venkova 2023+, a to na základě dopisu MZe pod č. j.: MZE-71677/2025-14114. Jedná se celkem o 330 000 tis. Kč ze státního rozpočtu (v tom je 75 000 tis. Kč z prostředků EURI).

Na základě aktualizovaného odhadu odborných útvarů SZIF došlo ke zpřesnění rozpočtu opatření SOT.

Investiční prostředky

Vzhledem k čerpání rozpočtu došlo v roce 2025 v rámci III. změny rozpočtu (rozpočtové opatření) k navýšení investičních prostředků u Společné organizace trhů, a to zejména u intervencí SOT s vínem (nástroj 1516201)

a u organizací producentů (nástroje 1516201 a 1516203) – v rozdělení dle následující tabulky:

Tabulka 16 – Investiční prostředky SOT

Ukazatel (nástroj)	Rozpočet (Kč)	z toho investice
SP SOT – EU mimo včely (1516201)	467 497 000	225 000 000
SOT – EU mimo SP (1516203)	287 837 000	45 000 000

Zdroj: SZIF

Zemědělské národní dotace

V rámci ZND došlo k zapracování nového mimořádného dotačního titulu, který souvisí s náhradou škod po povodních v září 2024. Jedná se o zmírnění škod na zemědělských pozemcích a hospodářských zvířatech způsobených touto přírodní pohromou. Celková alokace činila 40 000 tis. Kč a dle sdělení správce kapitoly byla pokryta souvztažným snížením dotace na ZND 2025. Dle sdělení správce kapitoly došlo také ke zpřesnění mimořádného dotačního titulu na mrazy 2024, kdy se z celkové alokace 32 000 tis. Kč přesunulo 15 000 tis. Kč ve prospěch dotace ZND 2024, a také došlo k přesunu 20 000 tis. Kč mezi ZND 2025 a 2024.

Správní výdaje

V rámci III. změny rozpočtu (rozpočtové opatření) došlo ke zpřesnění položek správních výdajů a technické pomoci PRV a RV.

Investiční prostředky

Vzhledem k čerpání rozpočtu v roce 2025 došlo v rámci III. změny rozpočtu (rozpočtové opatření) k navýšení investičních prostředků u správních výdajů a u Technické pomoci Rozvoje venkova – v rozdělení dle následující tabulky:

Tabulka 17 – Investiční prostředky správních výdajů a technické pomoci RV

Ukazatel (nástroj)	Rozpočet (Kč)	z toho investice
Správní výdaje (1100000)	2 230 000 000	550 000 000
Technická pomoc RV (1516000)	150 000 000	62 000 000

Zdroj: SZIF

Společná zemědělská politika

Společná zemědělská politika (SZP) patří k nejstarším politikám Evropských společenství. Její základní cíle byly stanoveny již v tzv. Římské smlouvě v roce 1957. SZP se prakticky provádí od roku 1962 a byla za dobu své existence několikrát reformována, naposledy pro programové období 2023–2027.

SZIF vyplatil v roce 2025 v rámci SZP celkem 37 mld. Kč, z toho nejvíce na přímé platby, kde bylo vyplaceno 20,5 mld. Kč.

Přímé platby

Přímé platby představují největší část vyplacených dotací v rámci Společné zemědělské politiky a jsou českým zemědělcům poskytovány již od vstupu ČR do Evropské unie v roce 2004. Přímé platby jsou financovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF), v převážné většině z evropských zdrojů (s výjimkou Přechných vnitrostátních podpor a Národních doplňkových plateb k přímým podporám, které se již v novém programovém období nevyplácí).

Žadatelé v ČR využívají formulář Jednotná žádost, jehož prostřednictvím lze žádat o dotace současně na několik intervencí v rámci přímých plateb (a zároveň také na neprojektové intervence Rozvoje venkova).

V roce 2025 byla největší část finančních prostředků vyplacena v rámci Strategického plánu SZP 2023+, v menší míře byly vypláceny také finanční prostředky na programové období 2014+ (pouze žádosti minulých let).

Celkem bylo v roce 2025 v rámci **přímých plateb** vynaloženo **20 451 643 tis. Kč**, z toho **1 860 tis. Kč** ze státního rozpočtu a **20 449 783 tis. Kč** z rozpočtu EU.

Směnný kurz pro výplaty přímých plateb 2014+ je stanoven nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, v platném znění, a pro výplaty přímých plateb 2023+ potom nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2116, v platném znění.

V obou případech se jedná o poslední směnný kurz stanovený Evropskou centrální bankou před 1. říjnem roku, pro který je podpora udělena. Tento kurz je závazný pro výplaty žádostí podaných v příslušném roce. Pro žádosti roku 2024 činil 25,184 Kč/€ a pro žádosti roku 2025 činil 24,335 Kč/€.

Ostatní výdaje

Evropská komise umožňuje členským státům ponechat si část vrátek od příjemců dotací jako paušální náklad na další kontrolu a zpětné získávání (ve výši 20 % z vrácených prostředků). Takto bylo v roce 2025 do správních výdajů SZIF převedeno v rámci přímých plateb celkem 1 815 tis. Kč.

Přímé platby 2023+

Intervence v oblasti přímých plateb 2023+ z velké části navazují na přímé platby 2014+. Stále platí, že přímé platby zaujímají největší podíl vyplacených finančních prostředků určených na dotace v zemědělství.

Primárním úkolem intervencí je posílit české zemědělství v oblasti zemědělské prvovýroby formou stabilních příjmů. Podmínkou poskytnutí dotace není samotná zemědělská produkce. Žadatelé o dotaci musí naplňovat podmínku být aktivním zemědělcem a mít evidován alespoň 1 ha v registru půdy, případně 1 VDJ v ústřední evidenci. Základní členění podle schváleného Strategického plánu je na přímé platby oddělené od produkce a na přímé platby vázané na produkci.

Mezi **přímé platby oddělené od produkce** patří:

- Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS),
- Platba pro malé zemědělce (SF),
- Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (DRP/CRIS),
- Doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce (YF) – nové schéma, Mladý zemědělec (dobíhající)

Režimy pro klima a životní prostředí – základní celofaremní ekoplatba, prémiová celofaremní ekoplatba, ekoplatba na podporu udržitelného hospodaření se živinami, ekoplatba

Tabulka 18 – Celkový přehled vyplacených dotací v rámci přímých plateb 2023+ v roce 2025

Intervence přímých plateb 2023+	Vyplacené žádosti	Vyplacené prostředky (tis. Kč)		
		ČR	EU	Celkem
BISS	32 847	0	6 325 948	6 325 948
Malý zemědělec (SF)	5 152	0	95 512	95 512
DRP/CRISS	49 094	0	4 594 496	4 594 496
Mladý zemědělec (YF) – nové i dobíhající schéma	3 775	0	166 775	166 775
Celofaremní ekoplatba	24 124	0	6 190 880	6 190 880
CIS	34 630	0	3 074 071	3 074 071
Přímé platby 2023+ celkem		0	20 447 682	20 447 682

Zdroj: SZIF

na podporu nových krajinných prvků, ekoplatba na podporu pásového střídání plodin, ekoplatba na podporu údržby krajinných prvků.

Přímé platby vázané na produkci (CIS), které navazují na platby VCS, mají za cíl podpořit podniky s produkcí vybraných komodit a jejich konkurenceschopnost a udržitelnost zemědělské výroby.

Přímé platby 2023+ jsou vypláceny na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2115, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2116, v platném znění, včetně jejich prováděcích předpisů, a dále pak nařízení vlády ČR č. 83/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Intervence přímých plateb jsou vypláceny v rámci Jednotné žádosti, jejíž příjem probíhal do 15. května 2025. U vybraných intervencí umožnil SZIF výplatu záloh ve výši 70 % již během října a listopadu 2025 (týkalo se BISS, DRP, Mladého zemědělce a veškerých intervencí CIS kromě škrobových brambor, ovoce a zeleniny).

Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)

Jde o nejrozšířenější podporu v rámci přímých plateb 2023+, která navazuje na Jednotnou platbu na plochu (SAPS). Jejím cílem je stabilizace příjmů zemědělců a nárok na ni vzniká každému aktivnímu zemědělci s alespoň 1 ha vybrané obhospodařované půdy.

Celkem bylo v roce 2025 podáno 24 756 žádostí na celkovou výměru 3 497 476,89 ha. Sazba dotace byla stanovena na 1 759,91 Kč/ha.

V roce 2025 bylo vyplaceno 24 558 žádostí z roku 2025 v celkové výši **5 921 611 tis. Kč**, 8 262 žádostí z roku 2024 v celkové výši **402 257 tis. Kč** a 27 žádostí z roku 2023 v celkové výši **2 080 tis. Kč**.

Platba pro malé zemědělce (SF)

Celkem bylo v roce 2025 podáno 4 762 žádostí na celkový počet 12 538,74 ha. Žádat o tuto platbu mohou zemědělci do 10 ha zemědělské půdy – platba je však poskytnuta nejvýše na 4 ha. Sazba dotace byla stanovena na 6 883,97 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 2 168 žádostí z roku 2025 v celkové výši **38 672 tis. Kč**, 2 980 žádostí z roku 2024 v celkové výši **56 774 tis. Kč** a 4 žádosti z roku 2023 v celkové výši **66 tis. Kč**.

Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (DRP/CRISS)

Doplňková platba DRP (CRISS) posiluje podporu malých a středních zemědělců tím, že je poskytována všem žadatelům

pouze na prvních 150 ha využívané zemědělské plochy (formou roční platby). Celkový počet ha tedy není rozhodující. Podmínkou je nárok na základní platbu BISS.

Celkem bylo v roce 2025 podáno 24 748 žádostí. Sazba dotace byla stanovena na 3 449,49 Kč/ha.

V roce 2025 bylo vyplaceno 24 407 žádostí z roku 2025 v celkové výši **3 156 045 tis. Kč**, 24 655 žádostí z roku 2024 v celkové výši **1 435 081 tis. Kč** a 32 žádostí z roku 2023 v celkové výši **3 370 tis. Kč**.

Doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce (YF)

Doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce je doplněk k základní platbě a poskytuje se jednomu žadateli na maximální výměru 90 ha po dobu nejvýše pěti let. Cílem je motivace a podpora mladých zemědělců, kteří začínají podnikat v zemědělství.

Celkem bylo v roce 2025 podáno 1 198 žádostí na celkový počet 47 784,29 ha. Sazba dotace byla stanovena na 2 378,75 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 1 121 žádostí z roku 2025 v celkové výši **75 324 tis. Kč**, dále 841 žádostí z roku 2024 v celkové výši **27 200 tis. Kč** a 1 žádost z roku 2023 v celkové výši **203 tis. Kč**.

Mladý zemědělec (dobíhající)

Podpora je určena mladým zemědělcům, kteří podnikají v zemědělství a o tento dotační titul již žádali v rámci předchozího období SZP 2014–2020.

Celkem bylo v roce 2025 podáno 716 žádostí na celkový počet 23 329,79 ha. Sazba dotace byla stanovena na 2 378,75 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 706 žádostí z roku 2025 v celkové výši **38 248 tis. Kč**, dále 1 106 žádostí z roku 2024 v celkové výši **25 800 tis. Kč**.

Režimy pro klima a životní prostředí

Jejich cílem je podpora postupů prospěšných pro životní prostředí a klima a důraz na udržitelnost. Mezi základní principy celofaremního modelu patří dodržení požadavků a specifických podmínek na všech jednotlivých obhospodařovaných zemědělských kulturách. Pokud zemědělec splní stanovené postupy a podmínky, bude mít nárok na platbu na všechny hektary podniku.

Základní celofaremní ekoplatba

Celkem bylo v roce 2025 podáno 24 035 žádostí na celkový počet 3 484 796,82 ha. Sazba dotace byla stanovena na 1 578,37 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 23 974 žádostí z roku 2024 v celkové výši **6 131 462 tis. Kč** a 53 žádostí z roku 2023 v celkové výši **28 478 tis. Kč**.

Ekoplatba na podporu udržitelného hospodaření se živinami
Celkem bylo v roce 2025 podáno 9 180 žádostí na celkový počet 1 858 568,72 ha. Sazba dotace byla stanovena na 201,49 Kč/ha.

Ekoplatba na podporu nových krajinných prvků
Celkem bylo v roce 2025 podáno 13 žádostí na celkový počet 23,14 ha. Sazba dotace byla stanovena na 10 512,72 Kč/ha.

Ekoplatba na podporu pásového střídání plodin
Celkem bylo v roce 2025 podáno 11 žádostí na celkový počet 1 452,11 ha. Sazba dotace byla stanovena na 9 490,65 Kč/ha.

Podpora příjmu vázaná na produkci (CIS)

Podpora se poskytuje na odvětví pěstování ovoce, zeleniny, cukrové řepy, chmele, škrobových brambor a bílkovinných plodin nebo na stavy zvířat v odvětví chovu skotu, ovcí a koz.

Podpora příjmu vázaná na produkci cukrové řepy
Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 904 žádostí na celkový počet 53 173,02 ha. Sazba dotace byla stanovena na 6 936,20 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 900 žádostí z roku 2025 v celkové výši **341 596 tis. Kč**, 419 žádostí z roku 2024 v celkové výši **42 865 tis. Kč** a 2 žádosti z roku 2023 v celkové výši **237 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na produkci chmele
Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 118 žádostí na celkový počet 4 953,02 ha. Sazba dotace byla stanovena na 14 936,09 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 118 žádostí z roku 2025 v celkové výši **71 285 tis. Kč** a 33 žádostí z roku 2024 v celkové výši **6 906 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na produkci bílkovinných plodin
Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 8 611 žádostí na celkový počet 279 105,76 ha. Sazba dotace byla stanovena na 1 449,39 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 8 529 žádostí z roku 2025 v celkové výši **280 829 tis. Kč**, 7 931 žádostí z roku 2024 v celkové výši **124 314 tis. Kč** a 16 žádostí z roku 2023 v celkové výši **274 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na produkci škrobových brambor
V roce 2025 bylo podáno 307 žádostí na celkovou výměru 6 145,10 ha. Sazba dotace byla stanovena na 12 036,09 Kč/ha.
V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 253 žádostí z roku 2024 v celkové výši **75 239 tis. Kč** a 2 žádosti z roku 2023 v celkové výši **7 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na produkci zeleniny s velmi vysokou pracností
Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 359 žádostí na celkový počet 8 038,82 ha. Sazba dotace byla stanovena na 12 435,17 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 343 žádostí z roku 2024 v celkové výši **102 862 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na produkci zeleniny s vysokou pracností
Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 123 žádostí na celkový počet 3 071,03 ha. Sazba dotace byla stanovena na 5 165,10 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 126 žádostí z roku 2024 v celkové výši **16 146 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na produkci ovoce s velmi vysokou pracností

Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 285 žádostí na celkový počet 4 669,15 ha. Sazba dotace byla stanovena na 15 541,10 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 278 žádostí z roku 2024 v celkové výši **75 090 tis. Kč** a 3 žádosti z roku 2023 v celkové výši **122 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na produkci ovoce s vysokou pracností
Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 294 žádostí na celkový počet 3 026,78 ha. Sazba dotace byla stanovena na 9 562,37 Kč/ha.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 286 žádostí z roku 2024 v celkové výši **29 231 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na produkci mléka (Dojnice)
Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 1 657 žádostí na celkový počet 343 948 kusů. Sazba dotace byla stanovena na 3 540,01 Kč/ks.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 1 640 žádostí z roku 2025 v celkové výši **1 183 628 tis. Kč**, 512 žádostí z roku 2024 v celkové výši **54 584 tis. Kč** a 12 žádostí z roku 2023 v celkové výši **903 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na produkci hovězího masa (Masná telata)

Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 6 366 žádostí na celkový počet 179 599 kusů. Sazba dotace byla stanovena na 3 270,62 Kč/ks.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 6 306 žádostí z roku 2025 v celkové výši **554 666 tis. Kč**, 2 819 žádostí z roku 2024 v celkové výši **52 894 tis. Kč** a 8 žádostí z roku 2023 v celkové výši **45 tis. Kč**.

Podpora příjmu vázaná na chov ovcí a koz
Na tuto podporu bylo v roce 2025 podáno 2 070 žádostí na celkový počet 104 409 kusů. Sazba dotace byla stanovena na 583,06 Kč/ks.

V roce 2025 bylo na toto opatření vyplaceno 1 980 žádostí z roku 2025 v celkové výši **40 693 tis. Kč**, 2 113 žádostí z roku 2024 v celkové výši **19 645 tis. Kč** a 1 žádost z roku 2023 v celkové výši **10 tis. Kč**.

Přímé platby 2014+

Přímé platby 2014+ byly v roce 2025 vypláceny na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, nařízení vlády ČR č. 50/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 112/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vyplaceny byly spíše jednotky žádostí, a to výhradně z minulých let (z roku 2022 a starší). Z těchto žádostí bylo v roce 2025 vyplaceno celkem **2 146 tis. Kč**.

Společná organizace trhu

V rámci společné organizace trhů (SOT) EU u vybraných zemědělských komodit závazným způsobem stanovuje některé podmínky výroby a obchodu a podporuje je některými intervenčními zásahy, dotacemi, licenční politikou při dovozu a vývozu zemědělských komodit z a do třetích zemí, úpravou

obchodních podmínek apod. Cílem je minimalizovat výkyvy v nabídce jednotlivých komodit a tím i v cenách placených zemědělcům a rovněž stabilizovat ceny pro konečného spotřebitele.

Opatření SOT jsou financována jak z evropských zdrojů z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF), tak i ze státního rozpočtu.

V novém programovém období 2023–2027 budou opatření SOT administrována a vyplácena jednak v rámci schváleného Strategického plánu SZP, ale také mimo něj. Je to dáno specifickým přístupem v rámci SZP, kdy byly pouze některé vybrané dotační tituly zahrnuty do Strategického plánu a ostatní se dále budou řídit původní legislativou, zejména pak nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, v platném znění.

Celkem bylo v roce 2025 v rámci **společné organizace trhů** vynaloženo **1120 761 tis. Kč**, z toho **214 917 tis. Kč** ze státního rozpočtu a **905 844 tis. Kč** z rozpočtu EU.

Pro přepočítání se (s výjimkou obchodu se třetími zeměmi a v případě intervenčních výdajů uskutečněných v souvislosti s veřejným skladováním) dle čl. 37 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127, v platném znění, používá směnný kurz naposledy stanovený Evropskou centrální bankou před prvním dnem měsíce, kdy došlo k rozhodné skutečnosti. Rozhodné skutečnosti pro jednotlivá opatření stanovuje kapitola v nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127, v platném znění.

Ostatní výdaje

Evropská komise umožňuje členským státům ponechat si část vrátek od příjemců dotací jako paušální náklad na další kontrolu a zpětné získávání (ve výši 20 % z vrácených prostředků). Takto bylo v roce 2025 do správních výdajů SZIF převedeno v rámci SOT celkem **85 tis. Kč**.

Společná organizace trhů – Strategický plán SZP 2023+

V rámci Strategického plánu SZP 2023+ byly administrovány a vypláceny intervence v těchto sektorech:

- ovoce a zeleniny, vajec, brambor, okrasných rostlin a školkařství,
- révy vinné a vína,
- včelařství.

Intervence v sektoru ovoce a zeleniny, vajec, brambor, okrasných rostlin a školkařství 2023+

Podpora je vyplácena uznaným organizacím producentů na uskutečněné výdaje v rámci schválených operačních programů a je administrována v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115, v platném znění, nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/126, v platném znění, a nařízením vlády ČR č. 82/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2025 byly uznány 2 organizace producentů v odvětví brambor. Současně jim byl schválen operační program na období 2026 až 2030. Celkem bylo k 31. prosinci 2025 uznáno 14 organizací producentů v odvětví ovoce a zeleniny, z toho 14 organizací producentů má schválen operační program podle Strategického plánu SZP 2023+. Operační program dle SP SZP 2023+ má schváleno také 5 organizací producentů v odvětví brambor, 3 organizace producentů v odvětví vajec a 1 organizace producentů v odvětví okrasných rostlin a školkařství.

V roce 2025 bylo vyplaceno organizacím producentů celkem **251 792 tis. Kč** z rozpočtu EU, z toho organizacím producentů v odvětví ovoce a zeleniny 139 492 tis. Kč, v odvětví vajec 76 506 tis. Kč, v odvětví brambor 12 176 tis. Kč a v odvětví okrasných rostlin a školkařství 23 618 tis. Kč.

Intervence v sektoru révy vinné a vína 2023+

Dotace vychází z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2117, v platném znění, nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/1172, v platném znění, nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/126, v platném znění, prováděcího nařízení Komise (EU) 2022/1173, v platném znění, a nařízení vlády ČR č. 69/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Stejně jako v minulém programovém období jsou intervence v odvětví révy vinné a vína rozlišeny na:

- Restrukturalizaci a přeměnu vinic,
- Investice do výroby vína.

V roce 2025 bylo přijato 150 žádostí o dotaci na restrukturalizaci a přeměnu vinic a 110 žádostí o dotaci na investice.

Tabulka 19 – Celkový přehled vyplacených dotací v roce 2025 na společnou organizaci trhů – Strategický plán SZP 2023+

Intervence SOT – Strategický plán SZP 2023+	Vyplacené prostředky (tis. Kč)		
	ČR	EU	Celkem
SOT – Strategický plán SZP 2023+ mimo včely	0	344 236	344 236
Intervence v sektoru ovoce a zeleniny	0	139 492	139 492
Intervence v sektoru vajec	0	76 506	76 506
Intervence v sektoru brambor	0	12 176	12 176
Intervence v sektoru okrasných rostlin a školkařství	0	23 618	23 618
Intervence v sektoru révy vinné a vína – restrukturalizace	0	58 068	58 068
Intervence v sektoru révy vinné a vína – investice do výroby vína	0	34 376	34 376
SOT – Strategický plán SZP 2023+ včely	45 883	45 883	91 766
Sektor včelařství	45 883	45 883	91 766
SOT – Strategický plán SZP 2023+ celkem	45 883	390 119	436 002

Zdroj: SZIF

V roce 2025 bylo vyplaceno na intervence v odvětví vína celkem **92 444 tis. Kč** z rozpočtu EU, z toho na restrukturalizaci a přeměnu vinic 58 068 tis. Kč a na investice v odvětví vína 34 376 tis. Kč.

Intervence v sektoru včelařství 2023+

Poskytování dotací chovatelům včel se řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115, v platném znění, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116, v platném znění, nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/126, v platném znění, nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/127, v platném znění, a nařízením vlády ČR č. 53/2023 Sb.

V období od 1. srpna 2024 do 31. července 2025 bylo prostřednictvím 236 žadatelů podáno celkem 247 žádostí za všechny zájemce o tuto včelařskou dotaci. Podpora byla poskytnuta na školení pro včelaře a výstavnictví, investice do hmotného majetku, boj proti včelím nákazám, racionalizaci kočování včelstev, plemenářské práce a analýzu včelích produktů.

V roce 2025 bylo vyplaceno celkem **91 766 tis. Kč**, z toho **45 883 tis. Kč** ze státního rozpočtu a **45 883 tis. Kč** z rozpočtu EU.

Společná organizace trhů – mimo Strategický plán SZP 2023+

V roce 2025 byly administrovány a vypláceny dotační tituly a oblasti, které nebudou součástí Strategického plánu SZP ani v dalších letech. Zároveň došlo k výplatě opatření organizací producentů, stále ještě podle podmínek předchozího programového období.

Školní projekt

Školní projekt má za cíl pravidelnými dodávkami ovoce, zeleniny, mléka a mléčných výrobků vytvářet zdravé stravovací návyky dětí ve vzdělávacích zařízeních a zlepšit distribuci zemědělských produktů. Z pohledu finančních zdrojů z rozpočtu (ČR i EU) je projekt zajištěn a sledován odděleně na dvě samostatné části – pro mléko a pro ovoce a zeleninu. Školní projekt je zajišťován schválenými žadateli prostřednictvím dodávek produktů do škol a prováděním doprovodných vzdělávacích opatření.

Od školního roku 2017/2018 je projekt administrován v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, v platném znění, nařízením Rady (EU) č. 1370/2013, v platném znění, prováděcím nařízením Komise (EU) 2017/39, v platném znění, nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/40,

v platném znění, nařízením Komise (EU) 2023/2831 a nařízením vlády ČR č. 74/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Z celkové částky bylo na propagaci a hodnocení vynaloženo celkem 1 676 tis. Kč. Státní zdravotní ústav, na základě Dohody o horizontální spolupráci se SZIF na roky 2023–2029, prováděl v roce 2025 hodnocení školního projektu. Dále SZIF zajistil v roce 2025 propagaci školního projektu (nákup reklamních předmětů, tvorba webových stránek).

V roce 2025 bylo vyplaceno na školní projekt celkem **291 206 tis. Kč**. Z celkové částky bylo na školní projekt Mléko do škol vyplaceno celkem 147 377 tis. Kč, z toho 72 017 tis. Kč ze státního rozpočtu a 75 360 tis. Kč z rozpočtu EU. Na školní projekt Ovoce a zelenina do škol bylo vyplaceno celkem 143 829 tis. Kč, z toho 58 114 tis. Kč ze státního rozpočtu a 85 715 tis. Kč z rozpočtu EU.

Tržní opatření

Cílem tržních opatření je stabilizovat zemědělské trhy, zabránit vyostření krizových situací, zvýšit poptávku a pomoci jednotlivým zemědělským odvětvím v EU se lépe přizpůsobit vývoji na trhu.

Organizace producentů (ovoce a zeleniny)

Podpora pro organizace producentů ovoce a zeleniny je administrována v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, v platném znění, nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/891, v platném znění, prováděcím nařízením Komise (EU) 2017/892, v platném znění, nařízením vlády ČR č. 318/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a nařízením vlády ČR č. 82/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a Vnitrostátní strategií ČR pro udržitelné operační programy organizací producentů v sektoru ovoce a zeleniny 2015–2025.

V roce 2025 bylo evidováno 12 uznaných organizací producentů a 2 nadnárodní organizace producentů. Celkem bylo vyplaceno **91 508 tis. Kč** z rozpočtu EU.

U následujících tržních opatření došlo v roce 2025 k administraci, ale nebyly přítom vyplaceny **žádné finanční prostředky**:

Organizace producentů bez podpory – odvětví mléka a ostatní odvětví

Podpora soukromého skladování

- Podpora soukromého skladování mléčných výrobků
- Podpora soukromého skladování masa
- Podpora soukromého skladování cukru

Tabulka 20 – Celkový přehled vyplacených dotací v roce 2025 na společnou organizaci trhů – mimo Strategický plán SZP 2023+

Opatření SOT – mimo Strategický plán SZP 2023+	Vyplacené prostředky (tis. Kč)		
	ČR	EU	Celkem
Školní projekt – Mléko do škol	72 017	75 360	147 377
Školní projekt – Ovoce a zelenina do škol	58 114	85 715	143 829
Organizace producentů	0	91 508	91 508
Mimořádná podpora 2025 – povodně	0	165 398	165 398
Mimořádná podpora 2024 – pro pěstitele ovoce	17 818	92 441	110 259
Podpora propagace zemědělských produktů	0	5 303	5 303
SOT mimo Strategický plán SZP 2023+ celkem	147 949	515 725	663 674

Zdroj: SZIF

Intervenční nákup a skladování

- Intervenční nákup mlékárenských výrobků, obilovin a masa
Vzhledem k situaci na světovém i evropském trhu **nebyl intervenční nákup másla, SOM, obilovin a masa** v roce 2025 uskutečněn.
- Intervenční skladování mlékárenských výrobků, obilovin a masa
Vzhledem k nulovým počátečním zásobám másla, SOM, obilovin a masa, a neuskutečnění intervenčního nákupu v roce 2025, **nevznikly žádné náklady** v souvislosti s jeho skladováním.

Mimořádná opatření

Mimořádná opatření jsou používána ze strany Evropské unie v době krize nebo hrozby krize, kdy je nutné přijmout konkrétní opatření, aby se zabránilo náhlému poklesu cen nebo se zmírnilo jeho důsledky.

Mimořádná podpora 2025 – povodně

Tato podpora byla poskytnuta pěstitelům zemědělských plodin, které byly zasaženy nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v České republice v září 2024. Legislativně vychází z prováděcího nařízení Komise (EU) 2025/1137 a nařízení vlády ČR č. 326/2025 Sb.

V rámci ČR byla mimořádná podpora poskytnuta na: brambory, cukrovou řepu, kukuřici na zrno, slunečnici, sóju, řepku, jednoleté píce (hrách včetně pelušky, bob, lupina, víkev včetně vybraných směsí), víceleté píce (vojtěška, jetel, štírovník, vičenec, tolíce, komonice včetně vybraných směsí) a zeleninu (s vysokou pracností, s velmi vysokou pracností).

V roce 2025 bylo vyplaceno celkem **165 398 tis. Kč** z rozpočtu EU.

Mimořádná podpora 2024 – pro pěstitelé ovoce

Tato podpora byla poskytnuta producentům ovoce, jejichž produkční plochy byly zasaženy nebyvalými mrazy na jaře 2024, a které velikostí škod a ztrátou příjmů přímo ohrožily hospodářskou životaschopnost zemědělských podniků. Podpora vychází z prováděcího nařízení Komise (EU) 2024/2030 a nařízení vlády ČR č. 264/2024 Sb.

Podpora byla vyhlášena v roce 2024 a platby probíhaly do konce ledna 2025. V samotném roce 2025 byly vyplaceny finanční prostředky ve výši **110 259 tis. Kč**, z toho **17 818 tis. Kč** ze státního rozpočtu a **92 441 tis. Kč** z rozpočtu EU.

Podpora propagace zemědělských produktů

Propagační kampaně zemědělských produktů EU mají za cíl najít nové tržní příležitosti pro evropské zemědělce a potravinářský průmysl.

Propagační program „Nakopni své zdraví s čerstvým ovocem a zeleninou z EU“

Propagační program Dobrého družstva je realizován v letech 2023–2026 na základě prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/1831 a rozhodnutí Komise C(2022) 7918.

V roce 2025 bylo za první rok realizace programu vyplaceno celkem **5 303 tis. Kč** z rozpočtu EU.

Zápůjčka na intervenční nákupy

V souvislosti s intervenčními nákupy má SZIF každoročně uzavřenou Smlouvu o zápůjčce s Ministerstvem financí. Z tohoto důvodu bylo původně rozpočtováno 226 800 tis. Kč na případnou realizaci intervenčních nákupů.

Vzhledem k již zmíněné nerealizaci intervenčních nákupů došlo v roce 2025 pouze ke splátce části zápůjčky Ministerstva financí na intervenční nákupy ve výši **21 000 tis. Kč**.

Ostatní činnosti v rámci SOT

Celní kvóty

Celní kvóty v rámci EU jsou stanoveny na základě mezinárodních dohod se třetími zeměmi. Umožňují subjektům, kteří dovážejí/vyvázejí zemědělské produkty do EU, dovést/vyvézt předem stanovené množství těchto produktů za nižší clo (celní sazba v rámci kvóty), než je sazba cla, která se pro tyto produkty běžně používá.

V roce 2025 bylo vydáno celkem 615 licencí (610 dovozních a 5 vývozních). V rámci kvóty na dovoz bylo vydáno 129 licencí (zejména rýže, dále cukr a česnek) a 5 licencí na vývoz v rámci kvóty na mléčné výrobky.

Sledování trhů

Pro zajištění správného fungování zemědělských trhů a dohledu nad jejich vývojem shromažďuje Evropská komise informace od zemí EU a od různých zúčastněných stran. Tyto informace jsou zveřejňovány a využívány při spouštění tržních opatření EU a dále mají za cíl zajistit větší transparentnost trhů.

Sledování trhu se syrovým kravským mlékem

Předmětem sledování je sběr dat týkající se dodaného mléka producenty prvním kupujícím nebo konečnému spotřebiteli. V roce 2025 bylo zpracováno celkem 829 hlášení o dodávkách mléka prvním kupujícím a 211 ročních hlášení o prodejkách mléka a mléčných výrobků konečnému spotřebiteli.

Sledování trhu s cukrem, bioethanolem, melasou a isoglukózou

Předmětem sledování je sběr dat týkající se cen, produkce a zásob cukru, informací o sklizni cukrové řepy od výrobců a zpracovatelů cukru a odesílání informací do EU. V průběhu roku 2025 SZIF přijal, zpracoval a odeslal 163 hlášení.

Rozvoj venkova a Program rozvoje venkova

Politika Evropské unie pro rozvoj venkova byla zavedena, coby druhý pilíř SZP, během reformy v rámci tzv. „Agendy 2000“. Tato politika je financována z prostředků Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV).

V roce 2025 byly v převažující míře vypláceny intervence Rozvoje venkova v rámci Strategického plánu SZP 2023+. **Rok 2025 byl také posledním, kdy byla vyplácena opatření Programu rozvoje venkova 2014+.**

Celkem bylo v roce 2025 na **Rozvoj venkova 2023+ a Program rozvoje venkova 2014+** vynaloženo **15 385 016 tis. Kč**, z toho **9 029 560 tis. Kč** ze státního rozpočtu a **6 355 456 tis. Kč** z rozpočtu EU.

Pro výpočet sazeb u intervencí Strategického plánu SZP, na které byla podána žádost o dotaci v roce 2025, platil směnný kurz ve výši 25,185 Kč/€. Tento kurz byl platný také pro dobíhající závazky v rámci opatření Programu rozvoje venkova 2014–2020.

Směnným kurzem ve výši 25,177 Kč/€ byly přepočteny dotace pro závazky uzavřené v programovém období 2007–2013, na které byla podána žádost o dotaci v roce 2025.

Rozvoj venkova – Strategický plán SZP 2023+

Základním dokumentem v novém programovém období je schválený Strategický plán. Hlavním cílem pochopitelně zůstává podpora a rozvoj venkovských oblastí. Výběr projektů je

primárně na každém členském státu. Projekty jsou soustředěny především do oblasti inovací zemědělství či lesnictví, podpory konkurenceschopnosti, více se soustředí na organizaci potravinového řetězce, dobré životní podmínky, ale také na podporu přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku nebo sociálního rozvoje venkova.

Rozvoj venkova je kofinancovaný z EZFRV i ze státního rozpočtu, přičemž podíl kofinancování se v případě České republiky poměrně výrazně změnil – 65 % již představují národní zdroje (jedinou výjimkou je projektová intervence Zahájení činnosti mladého zemědělce – 100 % EU).

Intervence v oblasti Rozvoje venkova jsou rozděleny na dvě oblasti:

Neprojektové (plošné) intervence zabezpečují stabilní přínosy pro zemědělskou praxi. Jedná se jak o plošné intervence, tak i intervence, které jsou cílené na chov hospodářských zvířat. Stejně jako v předchozím programovém období jsou většinou součástí Jednotné žádosti.

Projektové intervence jsou soustředěny především do oblasti inovací zemědělství či lesnictví a venkovských oblastí. Příjem žádostí probíhá v rámci tzv. kolových příjmů, zpravidla na jaře a na podzim.

Administrace neprojektových (plošných) intervencí Rozvoje venkova 2023+

Neprojektové intervence jsou ve Strategickém plánu rozděleny podrobněji, než bylo zvykem v předešlých programových obdobích. Například Agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO) mají v SP celkem 7 dílčích intervencí, ale zejména pro přehlednost dodržujeme zvyklost uvádět je jako celek. V roce 2025 byly administrovány tyto intervence:

Agroenvironmentálně-klimatická opatření

V roce 2025 bylo možné podat žádost o zařazení do AEKO na nový pětiletý závazek dle nařízení vlády ČR č. 80/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V tomto nařízení jsou uvedeny

Tabulka 21 – Celkový přehled vyplacených dotací v roce 2025 na Rozvoj venkova 2023+ (dle Strategického plánu SZP)

Název oblasti a intervence		Vyplacené prostředky (tis. Kč)		
		ČR	EU	Celkem
Neprojektové intervence celkem		5 876 471	3 164 250	9 040 721
z toho:	Agroenvironmentálně-klimatická opatření	1 892 043	1 018 790	2 910 833
	Ekologické zemědělství	1 203 923	648 265	1 852 188
	Zalesňování zemědělské půdy – založení porostu	143	77	220
	Zalesňování zemědělské půdy – péče o založený lesní porost	8 852	4 766	13 618
	Založení agrolesnického systému	83 615	45 023	128 638
	Péče o založený agrolesnický systém	6 279	3 381	9 660
	Zvýšení obranyschopnosti v chodu prasat vakcinací	191 256	102 984	294 240
	Dobré životní podmínky zvířat	449 873	242 240	692 113
	Lesnicko-environmentální platby	57 839	31 144	88 983
	Oblasti s přírodními omezeními (ANC)	1 970 634	1 061 111	3 031 745
	Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě	12 014	6 469	18 483
Projektové intervence celkem		1 641 764	1 467 685	3 109 449
z toho:	Investice do zemědělských podniků	689 824	371 443	1 061 267
	Investice do zpracování zemědělských produktů	168 466	90 713	259 179
	Technologické investice v lesním hospodářství	62 277	33 534	95 811
	Investice do lesnické infrastruktury	17 073	9 193	26 266
	Technologie snižující emise GHG a NH ₃	51 693	27 834	79 527
	Investice do obnovy kalamitních ploch	6 722	3 619	10 341
	Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	5 350	2 881	8 231
	Neproduktivní investice v lesích	8 349	4 496	12 845
	Investice do nezemědělských činností	48 779	26 266	75 045
	Zahájení činnosti mladého zemědělce	0	583 659	583 659
	LEADER	568 463	306 095	874 558
	Podpora poradenství	14 768	7 952	22 720
Rozvoj venkova 2023+ celkem		7 518 235	4 631 935	12 150 170

Zdroj: SZIF

také jednotlivé sazby AEKO 2023+. V roce 2025 bylo podáno 15 524 žádostí o dotaci v rámci jednotlivých podopatření.

Ekologické zemědělství

V roce 2025 bylo možné podat žádost o zařazení na intervenci Ekologické zemědělství na nový pětiletý závazek dle nařízení vlády ČR č. 81/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V tomto nařízení jsou uvedeny také jednotlivé sazby EZ 2023+. V roce 2025 bylo podáno 5 385 žádostí o dotaci.

Zalesňování zemědělské půdy

V roce 2025 bylo možné podávat žádosti v souladu s nařízením vlády ČR č. 63/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V rámci této intervence musí nejprve dojít k čerpání dotace na založení porostu, což je ovšem formálně projektová intervence (Zalesňování zemědělské půdy – založení porostu). Od následujícího roku lze čerpat prostředky na péči a náhradu – žadatel zařazený v závazku má možnost žádat 5 let na péči a 10 let na náhradu. V roce 2025 bylo podáno 10 žádostí o založení porostu. Současně bylo podáno 10 žádostí o dotaci na péči a náhradu.

Agrolesnictví

V roce 2025 bylo možné poprvé podávat žádosti v souladu s nařízením vlády ČR č. 140/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V rámci této intervence musí nejprve dojít k čerpání dotace na založení agrolesnického systému, což je ovšem formálně projektová intervence (Založení agrolesnického systému). Od následujícího roku lze čerpat prostředky na péči o založený agrolesnický systém – žadatel zařazený v závazku má možnost žádat 5 let na péči. V roce 2025 bylo podáno 171 žádostí o dotaci na založení agrolesnického systému. Současně bylo podáno 208 žádostí o dotaci na péči o založený agrolesnický systém.

Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací

V roce 2025 podalo 143 žadatelů žádost o poskytnutí dotace na intervenci Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací dle nařízení vlády ČR č. 64/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V tomto nařízení jsou uvedeny také sazby dotace pro jednotlivé patogeny.

Dobré životní podmínky zvířat

V roce 2025 podalo 928 žadatelů žádost o poskytnutí dotace na intervenci Dobré životní podmínky zvířat dle nařízení vlády ČR č. 70/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V tomto nařízení jsou uvedeny také sazby dotace pro jednotlivá podopatření.

V roce 2025 byly podány žádosti na tato podopatření:

- Zvětšení lehacího prostoru v chovu dojnic (551 žádostí),
- Zlepšení stájového prostředí v chovu dojeného skotu pro dojnice a telata dojeného skotu do 2 měsíců věku (784 žádostí),
- Zajištění přístupu do výběhu pro suchostojné krávy (471 žádostí),
- Zlepšení životních podmínek pro prasničky (128 žádostí),
- Zlepšení životních podmínek pro prasnice (141 žádostí),
- Zvětšení plochy pro odstavená selata (92 žádostí).

Lesnicko-environmentální platby

V roce 2025 bylo možné podat žádost o zařazení na intervenci Lesnicko-environmentální platby dle nařízení vlády ČR č. 72/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V tomto nařízení jsou uvedeny také jednotlivé sazby dotace. Jednotlivá podopatření mají formu pětiletého závazku, kdy žadatel po celou dobu závazku podává každoročně žádost o dotaci. V roce 2025 bylo podáno 33 žádostí o zařazení a 143 žádostí o dotaci

v rámci podopatření Zachování porostního typu hospodářského souboru, dále 4 žádosti o zařazení a 23 žádostí o dotaci v rámci podopatření Ochrana genofondu lesních dřevin, a také bylo podáno 5 žádostí o zařazení a 7 žádostí o dotaci v rámci podopatření Zachování habitatových stromů.

Oblasti s přírodními omezeními (ANC)

Platby pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními byly v roce 2025 vypláceny na základě nařízení vlády ČR č. 61/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V tomto nařízení jsou uvedeny také sazby pro jednotlivé typy oblastí ANC. V roce 2025 bylo přijato 21 519 žádostí o poskytnutí platby pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními.

Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě

Platby v rámci intervencí Natura 2000 na zemědělské půdě pro rok 2025 byly vypláceny na základě nařízení vlády ČR č. 62/2023 Sb. V roce 2025 bylo přijato 750 žádostí o poskytnutí platby Natura 2000 na zemědělské půdě.

Administrace projektových intervencí Rozvoje venkova 2023+

V roce 2025 bylo spuštěno 5. a 6. kolo příjmu žádostí o dotaci ze Strategického plánu SZP 2023+ a pokračoval kontinuální příjem žádostí u stanovených intervencí. Zároveň v rámci předchozích kol příjmu probíhala administrace příslušných žádostí o dotaci a jejich schvalování.

V únoru 2025 byl zahájen kontinuální příjem žádostí o dotaci intervence 55.78 Podpora vzdělávání a v září 2025 byl zahájen kontinuální příjem žádostí o dotaci intervence 46.73 Pozemkové úpravy. Administrace obou intervencí a schvalování žádostí (intervence 55.78) probíhalo v 2025 a bude pokračovat i v roce 2026.

5. kolo příjmu žádostí probíhalo ve dnech 29. dubna – 21. května 2025. Byly v něm přijímány žádosti zaměřené na technologické investice v lesním hospodářství, investice do lesnické infrastruktury, technologie snižující emise, vodohospodářská opatření v lesích, neproduktivní investice v lesích a investice do nezemědělských činností. Administrace žádostí a jejich schvalování probíhalo v roce 2025 a bude pokračovat i v roce 2026.

6. kolo příjmu žádostí probíhalo ve dnech 14. října – 4. listopadu 2025. Byly v něm přijímány žádosti zaměřené na investice do zemědělských podniků, zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů, zahájení činnosti mladých zemědělců, investice do obnovy kalamitních ploch, přeměny porostů náhradních dřevin či do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin, inovace při zpracování zemědělských produktů a na podporu operačních skupin a projektů EIP. Administrace a schvalování bude probíhat v roce 2026.

Tabulka 22 – Přehled zaregistrovaných žádostí o dotaci na projektové intervence Strategického plánu SZP v roce 2025 (počet žádostí a výše dotace platná k datu registrace)

Kolo příjmu žádostí	Počet žádostí	Dotace (tis. Kč)
Kontinuální příjem	5 833	2 086 766
5. kolo	1 844	4 171 538
6. kolo	5 966	13 655 034
Projektové intervence SP SZP 2023+ celkem	13 643	19 913 338

Zdroj: SZIF

Tabulka 23 – Přehled schválených žádostí o dotaci na projektové intervence Strategického plánu SZP v roce 2025 (počet žádostí a výše dotace platná k datu schválení)

Kolo příjmu žádostí	Počet žádostí	Dotace (tis. Kč)
Kontinuální příjem	7 572	2 643 076
1. kolo	107	271 890
2. kolo	9	9 334
3. kolo	1 269	2 560 170
4. kolo	1 443	3 841 625
5. kolo	472	445 838
Projektové intervence SP SZP 2023+ celkem	10 872	9 771 933

Zdroj: SZIF

Žádosti o platbu

V roce 2025 bylo v rámci Strategického plánu SZP 2023+ zaregistrováno 6 643 Žádostí o platbu u projektových intervencí 33.73 Investice do zemědělských podniků, 34.73 Investice do zpracování zemědělských produktů, 35.73 Technologické investice v lesním hospodářství, 36.73 investice do lesnické infrastruktury, 37.73 Technologie snižující emise GHG a NH₃, 38.73 Investice od obnovy kalamitních ploch, 39.73 Investice do

ochrany melioračních a zpevňujících dřevin, 43.73 Neproduktivní investice v lesích, 45.73 Investice do nezemědělských činností, 51.77 Inovace při zpracování zemědělských produktů, 52.77 LEADER, 53.77 Podpora operačních skupin a projektů EIP a 54.78 Podpora poradenství.

U projektové intervence 49.75 Zahájení činnosti mladého zemědělce v rámci Strategického plánu SZP 2023+ bylo v roce 2025 proplaceno 357 jednorázových splátek dotace.

Program rozvoje venkova 2014+

Program rozvoje venkova byl primárně zaměřen na rozvoj venkovských oblastí a měl by přispívat k větší konkurenceschopnosti zemědělství, udržitelnému řízení přírodních zdrojů, např. v oblasti klimatu. Pro období 2014–2020 převažovalo kofinancování z prostředků EZFRV. Výplata opatření v rámci tohoto období zahrnovala také dobíhající závazky, které vyplývaly z předchozích programových období.

Program rozvoje venkova 2014–2020 (EURI)

Současně s PRV 2014+ byly v roce 2025 vyplaceny finanční prostředky EURI, jejichž celková výše byla na úrovni Evropské unie schválena v rámci tzv. Plánu obnovy (Next Generation EU). Jednalo se o M4, M6 a M11, tzn. projektová i neprojektová opatření.

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013 byl realizován na základě nařízení Rady (ES) č. 73/2009, nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, nařízení Rady (ES)

Tabulka 24 – Celkový přehled vyplacených dotací v roce 2025 na Program rozvoje venkova 2014+

Program rozvoje venkova 2014+		Vyplacené prostředky (tis. Kč)		
		ČR	EU	Celkem
Neprojektová opatření (včetně EURI) celkem		24 320	45 335	69 655
Program rozvoje venkova 2007–2013 celkem		1 340	1 329	2 669
z toho:	Osa I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	1 333	1 307	2 640
	Osa II – Zlepšování životního prostředí a krajiny	7	22	29
Program rozvoje venkova 2014–2020 (včetně EURI) celkem		22 980	44 006	66 986
z toho:	M10 – Agroenvironmentálně-klimatické opatření	11 547	34 642	46 189
	M11 – Ekologické zemědělství	11 180	8 604	19 784
	v tom: M11 (EURI)	8 311	0	8 311
	M13 – Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními	216	650	866
	M15 – Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů	37	110	147
Projektová opatření (včetně EURI) celkem		1 487 005	1 678 186	3 165 191
z toho:	M1 – Předávání znalostí a informační akce	4 997	4 898	9 895
	M4 – Investice do hmotného majetku	1 102 766	1 054 527	2 157 293
	v tom: M4 (EURI)	183 776	341 297	525 073
	M6 – Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti	63 512	69 506	133 018
	v tom: M6 (EURI)	8 270	15 358	23 628
	M8 – Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů	116 107	85 619	201 726
	M19 – Podpora pro místní rozvoj z iniciativy LEADER	76 149	257 178	333 327
	M20 – Technická pomoc	123 474	206 458	329 932
Program rozvoje venkova 2014+ celkem		1 511 325	1 723 521	3 234 846

Zdroj: SZIF

č. 1290/2005, nařízení Komise (EU) č. 65/2011, nařízení Komise (ES) č. 1122/2009, nařízení Komise (ES) č. 800/2008, nařízení Komise (ES) č. 1974/2006, nařízení Komise (ES) č. 1848/2006, nařízení Komise (ES) č. 1320/2006, nařízení Komise (ES) č. 885/2006, nařízení Komise (ES) č. 883/2006, nařízení Komise (ES) č. 796/2004, nařízení vlády ČR č. 53/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 147/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 239/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 79/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 75/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a rozhodnutí Rady 2006/144/ES, v platném znění.

Program rozvoje venkova na období 2014–2020 je realizován na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1310/2013, v platném znění, a na základě prováděcích nařízení Komise a nařízení Komise v přenesené pravomoci, které souvisí s těmito základními právními akty, dále na základě nařízení vlády ČR č. 72/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 73/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 74/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 75/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 76/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 330/2019 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 331/2019 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 185/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 29/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 43/2018 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády ČR č. 44/2018 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Administrace neprojektových opatření PRV 2014+

Rozpočtově patří všechny prostředky do programového období PRV 2014–2020, ale některé dobíhající závazky vyplývají i z předchozích období, proto jsou stále rozlišovány.

Program rozvoje venkova 2007–2013

V roce 2025 byla administrována také neprojektová opatření, která navazovala na **programové období PRV 2007–2013**, konkrétně v rámci Osy I a II. Jednalo se o opatření:

- **Předčasné ukončení zemědělské činnosti (PUZČ)**
V roce 2025 bylo přijato celkem 49 žádostí. Žádost o proplacení podávají žadatelé, kteří mají uzavřenou Dohodu o poskytnutí dotace na projekty Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013 (u opatření PUZČ). Dotace je vyplácena každoročně po dobu nejvýše 15 kalendářních let, nejpozději do 70 let věku žadatele.
- **Zalesňování zemědělské půdy**
Tato dotace se poskytuje po dobu 15 kalendářních let počínaje rokem následujícím po roce zalesnění. V roce 2025 bylo přijato celkem 634 žádostí o náhradu.
- **Platby v rámci NATURA 2000 v lesích**
Na opatření Platby v rámci NATURA 2000 v lesích bylo podáno celkem 5 žádostí o změnu zařazení a 23 žádostí o dotaci. Žadatel je do tohoto opatření zařazen na období 20 let a po celou dobu podává každoročně žádost o dotaci.
- **Lesnicko-environmentální platby**
Na opatření Lesnicko-environmentální platby bylo podáno celkem 15 žádostí o změnu zařazení a 69 žádostí o dotaci.

Žadatel je zařazen na období 20 let a po celou dobu podává každoročně žádost o dotaci.

Program rozvoje venkova 2014–2020

V rámci **programového období PRV 2014–2020** byla v roce 2025 administrována následující neprojektová opatření:

- **Zalesňování zemědělské půdy**
V roce 2025 byly v rámci opatření M8 (8.1.1 Zalesňování a zakládání lesů) přijímány žádosti o péči a ukončení zemědělské činnosti a založení lesního porostu. Bylo přijato 132 žádostí.

Administrace projektových opatření PRV 2014+

V rámci projektových opatření PRV 2014+ probíhala v roce 2025 na SZIF pouze registrace žádostí o dotaci operace 4.3.1 Pozemkové úpravy a žádostí technické pomoci. Celkem bylo zaregistrováno 41 žádostí o dotaci ve výši 377 622 tis. Kč. Pokračovala i administrace žádostí podaných v letech 2021 až 2025.

Tabulka 25 – Přehled zaregistrovaných žádostí o dotaci na projektová opatření Programu rozvoje venkova v roce 2025 (počet žádostí a výše dotace platná k datu registrace)

Kolo příjmu žádostí	Počet žádostí	Dotace (tis. Kč)
Kontinuální příjem	41	377 622

Zdroj: SZIF

Tabulka 26 – Přehled schválených žádostí o dotaci na projektová opatření Programu rozvoje venkova v roce 2025 (počet žádostí a výše dotace platná k datu schválení)

Kolo příjmu žádostí	Počet žádostí	Dotace (tis. Kč)
Kontinuální příjem ¹⁾	117	1 183 200
13. kolo	2	5 236
17. kolo	14	4 195
Schválené žádosti PRV 2014–2020 celkem	133	1 192 631

Zdroj: SZIF

Pozn.: ¹⁾ Jedná se rovněž i o schválené žádosti ze zaregistrovaných žádostí v letech 2021 až 2025.

Žádosti o platbu

V roce 2025 bylo zaregistrováno 1 001 Žádostí o platbu u projektových opatření PRV 2014–2020 a proplaceno bylo 1 679 Žádostí o platbu.

Financování z cizích zdrojů

Dne 15. července 2025 byla mezi SZIF a Ministerstvem financí uzavřena smlouva o zápůjčce na financování intervenčních nákupů v roce 2025 v rozpočtované výši 226 800 tis. Kč. Ministerstvo financí převedlo v roce 2025 na účet Fondu finanční prostředky v jedné tranši, a to ve výši 21 000 tis. Kč. Na žádost Fondu nebyla čerpána druhá a třetí tranše zápůjčky a Fond provedl v říjnu 2025 předčasnou splátku poskytnuté první tranše zápůjčky. Úrok z poskytnuté zápůjčky je vypočítáván jen v případě čerpání zápůjčky. Z tohoto důvodu nebyl z poskytnuté zápůjčky v roce 2025 placen žádný úrok.

Souhrnné čerpání rozpočtu Společné zemědělské politiky

Tabulka 27 – Celkové zdroje na financování Společné zemědělské politiky v roce 2025

Zdroje	Skutečnost (tis. Kč)		
	ČR	EU	Celkem
1. Přímé platby			
Dotace z kapitoly MZe na rok 2025 a NNV – Přímé platby SP SZP 2023+ celkem	0	21 408 385	21 408 385
z toho: Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)	0	6 277 961	6 277 961
Platba pro mladé zemědělce (SF)	0	83 793	88 793
Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (DRP/CRISS)	0	5 560 937	5 560 937
Doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce (YF)	0	108 710	108 710
Mladý zemědělec (dobíhající)	0	52 719	52 719
Režimy pro klima a životní prostředí	0	6 190 950	6 190 950
Podpory příjmu vázané na produkci (CIS)	0	3 133 315	3 133 315
Dotace z kapitoly MZe na rok 2025 a NNV – Přímé platby 2014+	26	0	26
z toho: Přejížděná vnitrostátní podpora (PVP)	26	0	26
Zůstatek SZIF z roku 2024	325	1 107 723	1 108 048
Ostatní výdaje (vratky prostředků, přijaté sankční platby, nepřizázené platby apod.)	4 078	14 783	18 861
Přímé platby celkem	4 429	22 530 891	22 535 320
2. Společná organizace trhu			
Dotace z kapitoly MZe na rok 2025 a NNV – SOT SP SZP 2023+ celkem	37 736	753 973	791 709
z toho: SOT SP SZP 2023+ mimo včely	0	716 237	716 237
SOT SP SZP 2023+ včely	37 736	37 736	75 472
Dotace z kapitoly MZe na rok 2025 a NNV – SOT mimo SP SZP 2023+ celkem	139 855	503 067	642 922
z toho: SOT – mimo Strategický plán SZP 2023+	138 655	318 674	457 329
Mimořádná podpora 2025 – povodně	0	184 393	184 393
Mimořádná podpora 2024 – pro pěstitele ovoce	1 200	0	1 200
Mimořádná podpora 2022 – na přizpůsobení	0	0	0
SOT 2014+ mimo včely	0	0	0
Tržby z prodeje	0	0	0
Zápůjčka na intervenční nákupy	21 000	0	21 000
Zůstatek SZIF z roku 2024	82 539	179 187	261 726
Ostatní výdaje (vratky prostředků, přijaté sankční platby, nepřizázené platby apod.)	1 323	-15	1 308
Společná organizace trhu celkem	282 453	1 436 212	1 718 665

Zdroje	Skutečnost (tis. Kč)		
	ČR	EU	Celkem
3. Rozvoj venkova, Program rozvoje venkova (vč. EURI)			
Dotace z kapitoly MZe na rok 2025 a NNV – Rozvoj venkova SP SZP 2023+	7 315 566	4 522 806	11 838 372
Dotace z kapitoly MZe na rok 2025 a NNV – PRV 2014+ (vč. EURI)	1 390 771	1 509 316	2 900 087
Zůstatek SZIF z roku 2024	481 923	850 318	1 332 241
Ostatní (vratky prostředků, přijaté sankční platby, nepřiznané platby)	34 432	25 098	59 530
Rozvoj venkova a Program rozvoje venkova (vč. EURI) celkem	9 222 692	6 907 538	16 130 230
Zdroje na Společnou zemědělskou politiku celkem	9 509 574	30 874 641	40 384 215

Zdroj: SZIF

Celkové zdroje SZIF na financování **Společné zemědělské politiky** v roce 2025 dosáhly výše **40 384 215 tis. Kč**, z toho **9 509 574 tis. Kč** ze státního rozpočtu a **30 874 641 tis. Kč** z rozpočtu EU.

Tabulka 28 – Celkové užití zdrojů Společné zemědělské politiky v roce 2025

Užití zdrojů	Skutečnost (tis. Kč)		
	ČR	EU	Celkem
1. Přímé platby			
Přímé platby – SP SZP 2023+	0	20 447 682	20 447 682
Přímé platby 214+ celkem	45	2 101	2 146
Ostatní (převod propadlého podílu z vratek dotací)	1 815	0	1 815
Přímé platby celkem	1 860	20 449 783	20 451 643
2. Společná organizace trhu			
SOT – SP SZP 2023+ celkem	45 883	390 119	436 002
z toho: SOT – Strategický plán SZP 2023+ mimo včely	0	344 236	344 236
SOT – Strategický plán SZP 2023+ včely	45 883	45 883	91 766
SOT mimo SP SZP 2023+ celkem	147 949	515 725	663 674
v tom: Intervenční nákup a skladování (máslo, SOM, obiloviny, maso)	0	0	0
Ostatní výdaje související se SOT celkem	21 085	0	21 085
v tom: Splátka na intervenční nákupy	21 000	0	21 000
Společná organizace trhu celkem	214 917	905 844	1 120 761
3. Rozvoj venkova a Program rozvoje venkova (vč. EURI)			
Rozvoj venkova 2023+ celkem	7 518 235	4 631 935	12 150 170
Program rozvoje venkova 2014+ celkem	1 511 325	1 723 521	3 234 846
Rozvoj venkova a Program rozvoje venkova (vč. EURI) celkem	9 029 560	6 355 456	15 385 016
Užití zdrojů na Společnou zemědělskou politiku celkem	9 246 337	27 711 083	36 957 420

Zdroj: SZIF

V roce 2025 byly v rámci **Společné zemědělské politiky** vyplaceny finanční prostředky v celkové výši **36 957 420 tis. Kč**, z toho **9 246 337 tis. Kč** ze státního rozpočtu a **27 711 083 tis. Kč** z rozpočtu EU.

Operační program Rybářství

Operační program (OP) Rybářství je nástrojem čerpání podpory z Evropského námořního rybářského fondu (v programovém období 2014–2020) a Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu (v programovém období 2021–2027), které přispívají k provádění Společné rybářské politiky (SRP) v České republice.

Hlavními cíli OP Rybářství jsou:

- konkurenceschopná, odolná a udržitelně se rozvíjející akvakultura, což je zároveň hlavní cíl pro oblast akvakultury definovaný v Zelené dohodě a v navazující strategii Evropské komise „Od zemědělce ke spotřebiteli“, jedná se o zajištění udržitelné akvakultury, využitím inovativních a udržitelných postupů,
- podpora zlepšení sledovatelnosti, vytváření kratších dodavatelských řetězců a komunikačních aktivit,
- podpora projektů zaměřených na výzkum a produkci ekologického hospodaření a řas nebo projektů přispívajících ke zlepšování dobrých životních podmínek zvířat,
- podpora vysazování úhoře říčního a udržitelného hospodaření na rybnících prostřednictvím kompenzací za zajišťování mimoprodukčních funkcí,
- podpora aktivit zaměřených na účinné využívání zdrojů nebo obnovitelných zdrojů.

Funkcí řídicího orgánu (ŘO) je pověřen příslušný odbor Ministerstva zemědělství, který reálně zodpovídá za řízení a kontrolu financování OP Rybářství. SZIF je jako zprostředkující subjekt ŘO OP Rybářství pověřen výkonem části pravomocí ŘO souvisejících s finančním a věcným monitorováním projektů na základě Dohody o delegování pravomocí.

Prostřednictvím IS SZIF, resp. MS2014+/MS2021+ je zajišťován sběr informací o operacích a žadatelích/příjemcích ve všech fázích administrace projektů.

OP Rybářství 2014+

Vzhledem k dobíhajícímu programovému období neproběhlo v roce 2025 žádné kolo ani příjem Žadostí o podporu či Žadostí o platbu. Nebyla vydána žádná nová Rozhodnutí o poskytnutí dotace ani nebyly realizovány výplaty.

V roce 2025 bylo podáno celkem 39 Hlášení o změnách, přičemž u 77 % z nich bylo potřeba vyjádření Oddělení metodiky OP Rybářství centrálního pracoviště SZIF. Jednalo se především o změny v rámci udržitelnosti projektu. U žádného projektu nedošlo k ukončení administrace.

OP Rybářství 2021+

Operační program Rybářství 2021–2027 (OP Rybářství) je nástroj pro čerpání prostředků dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a mění nařízení (EU) 2017/1004 (ENRAF) a přispívá především k plnění cílů Společné rybářské politiky (SRP), Zelené dohody pro Evropu a Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu (VNSPA). Řídicím orgánem, zodpovědným za přípravu a implementaci OP Rybářství, je Ministerstvo zemědělství.

Vláda ČR schválila usnesením vlády č. 799 ze dne 13. září 2021 Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro období 2021–2030 (VNSPA). V souladu s východiskem VNSPA byl v roce 2022 spuštěn OP Rybářství. Implementace požadavků pro systémové a metodické nastavení jednotlivých administrativních procesů probíhá v informačním systému MS2021+. SZIF je pro programové období 2021–2027 zprostředkujícím subjektem OP Rybářství. OP Rybářství je rozdělen do tří Priorit: Priorita 1 Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů, Priorita 2 Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii, Priorita 5 Technická pomoc.

Tabulka 29 – Příjem a vyplacení Žadostí o platbu OP Rybářství 2021+ v roce 2025

Aktivita	Předložené Žadosti o platbu		Vyplacené Žadosti o platbu	
	Počet žádostí	Požadovaná podpora (tis. Kč)	Počet žádostí	Schválená podpora (tis. Kč)
1.4.1 Shromažďování údajů	3	7 271	4	10 343
1.6.1 Vysazování úhoře říčního	4	5 060	4	5 060
2.1.2 Investice do akvakultury	111	94 915	106	89 240
2.1.3 Investice do intenzivních akvakulturních systémů	1	249	0	0
2.1.4 Kompenzace	42	14 598	42	14 589
2.2.1 Propagační kampaně – kolová výzva	1	488	1	463
2.2.1 Propagační kampaně – průběžná výzva	1	1 934	0	0
2.2.2 Zpracování produktů akvakultury	12	29 310	11	8 468
5.1.1 Technická pomoc	9	9 184	11	9 415
Celkem	184	163 009	179	137 578

Zdroj: SZIF

V roce 2025 proběhl příjem 7 kolových výzev a 7 kontinuálních výzev, ve kterých bylo zaregistrováno 301 Žádostí o podporu ve výši **351 818 tis. Kč**.

V roce 2025 vydalo MZe (Řídicí orgán) jako poskytovatel podpory Rozhodnutí o poskytnutí dotace ke 279 projektům v celkové výši **303 069 tis. Kč**. Dále bylo podáno celkem 207 Žádostí o změnu a u 40 Žádostí o podporu došlo k ukončení administrace.

V rámci administrace bylo v roce 2025 předloženo celkem 184 Žádostí o platbu s požadovanou podporou ze strany žadatele ve výši **163 009 tis. Kč**. Zároveň bylo v roce 2025 vyplaceno 179 Žádostí o platbu se schválenou podporou **137 578 tis. Kč**.

Zemědělské národní dotace

Dotační programy národních dotací jsou realizovány podle zákona č. 252/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tyto programy jsou od roku 2020 prováděny Státním zemědělským intervenčním fondem, podle § 2d odst. 2 zákona č. 252/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů – s výjimkou podpor genetických zdrojů, které provádí Ministerstvo zemědělství. Část národních dotací, které provádí právě SZIF bývá někdy označována jako **zemědělské národní dotace (ZND)**.

Ačkoliv jsou ZND financovány výhradně z národních zdrojů, legislativa EU upravuje povinnost členských států oznámit (notifikovat) Evropské komisi v předstihu veškeré záměry na poskytnutí státní podpory. Hlavním smyslem těchto ustanovení je snaha, aby tyto národní podpory nepřispívaly k narušování hospodářské soutěže společného trhu. Hlavním cílem zemědělských národních dotací je podpora restrukturalizace a zvýšení konkurenceschopnosti českého agrárního sektoru spolu s rozvojem venkovského prostoru. Spektrum dotačních programů každoročně udržuje kontinuitu s programy realizovanými v předešlých letech.

V roce 2025 bylo na **zemědělské národní dotace** vyplaceno téměř **3,4 mld. Kč**.

Dotační programy (dle Zásad)

SZIF se při poskytování dotací řídí zákonem č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Základním dokumentem pro administraci žádostí v aktuálním roce jsou ministerstvem vydané *Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro daný rok na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*. Tento dokument, včetně předpokládaných alokací na daný programový rok, schvaluje Poslanecká sněmovna.

Základní struktura dotačních titulů zemědělských národních dotací (dle schválených Zásad) je v zásadě neměnná, pouze může v jednotlivých letech dojít k tomu, že některé tituly nejsou z rozhodnutí MZe realizovány. Zároveň také platí, že výplata dotačních programů vyhlášených na daný rok není omezena koncem tohoto kalendářního roku, ale bývá rozdělena i do roku následujícího. Z tohoto důvodu naprostou většinu vyplacených prostředků v roce 2025 tvořily dotace ZND 2025, ale také doplatky ZND 2024. Zbylé čerpání pak představovaly také doplatky let minulých, na základě legitimních administrativních prostředků jako jsou odvolání, přezkumy, aj.

Celkem bylo v roce 2025 na **dotační programy (dle Zásad)** vyplaceno **3 303 867 tis. Kč** ze státního rozpočtu, z toho 2 154 694 tis. Kč na žádosti ZND 2025 a 1 149 173 tis. Kč na žádosti minulých let.

Charakteristika jednotlivých dotačních titulů, vyplacených v roce 2025, je uvedena v následujícím výčtu.

1.D. Podpora včelařství

Jedná se o zabezpečení opylování zemědělských hmyzosubných plodin v ČR. Dotace podporuje zachování počtu včelstev, která jsou nutná pro opylování hmyzosubných rostlin, a to i v nehospodářském sektoru.

1.I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách

Jedná se o podporu závlahového systému šetrného k životnímu prostředí, který výrazně redukuje celkovou spotřebu závlahové vody. Důvodem podpory školek je dosažení výrazného zvýšení kvality a následně zvýšení konkurenceschopnosti českých školkařských výpěstků.

1.R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů

Program je zaměřen na zvýšení kvality a zdravotní bezpečnosti produkovaného ovoce, přičemž podporovaná výsadba ovocného sadu a následné hospodaření je prováděno v souladu se zásadami integrované produkce.

1.V. Podpora restrukturalizace ovocných sadů v režimu ekologického zemědělství

Podmínky programu jsou nastaveny tak, aby nově založené sady plnily všechny parametry intenzivního hospodaření, přičemž hlavním cílem je zvýšení produkce kvalitního stolního ovoce v biokvalitě a tím i jeho širší uplatnění na trhu.

2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat

Účelem dotace je zabezpečit udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat.

3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Program je přínosem ke zlepšení životního prostředí podporou používání šetrných biologických prostředků na ochranu rostlin náhradou za prostředky chemické, podporuje používání uznané sadby brambor, chmele, mořeného osiva lnu, osiva konopí setého a vyjmenovaných píceňin. Součástí programu je i podpora šetrnějších postupů při pěstování cukrové řepy.

8.F. Podpora vybraných činností zaměřených na ozdravení chovů prasat a drůbeže

Podpora vybraných činností zaměřených na preventivní úkony v chovech prasat a drůbeže je jednou ze základních podpor státu při plnění strategie posílení živočišné výroby.

9. Poradenství a vzdělávání

Podpora na vytváření podmínek pro praktické vyučování studentů vyšších odborných škol a žáků středních škol v rezortních oborech za účelem jejich lepšího uplatnění na trhu práce. Podpora poradenství v zemědělství a lesnictví zaměřená na konzultace. Podpora vystavovatelů na mezinárodních veletrzích v zahraničí.

10.D. Podpora evropské integrace nevládních organizací

Zlepšení efektivnosti a odborné úrovně činnosti nevládních organizací formou podpory integrace v rámci EU.

10.E. Podpora technologických platforem v působnosti rezortu MZe

Podpora činnosti technologických platforem zaměřená na posílení funkčnosti, budování vnitřní struktury, personálního zajištění a zapojení do národních i evropských struktur. Propagace cílů, aktivit a výsledků práce platforem, včetně zajištění přenosu informací mezi vědou, výzkumem a podnikatelskou praxí.

13. Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu

Cílem je zvýšení kvality zpracování zemědělských produktů, zvyšování konkurenceschopnosti potravinářských podniků a podniků pro výrobu krmiv na evropském trhu s ohledem na jakost, nezávadnost a dohledatelnost výrobků a zabezpečení funkčnosti a účinnosti jakostních systémů.

Tento dotační titul nebyl vyhlášen na rok 2025, vyplacen byl pouze doplatek ze žádosti roku 2022.

15. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků

Částečná kompenzace újmy rybářským subjektům, která vznikla zajišťováním vodohospodářských a celospolečenských funkcí rybníků.

17. Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů

Podpora biologické diverzity rybích populací v povrchových vodách určená pro uživatele rybářských revírů. Jedná se

o udržování nejen druhové pestrosti rybích obsádek v povrchových vodách, ale rovněž doplnění oslabené rybí populace v rybářských revírech postižených dopady civilizačních a environmentálních faktorů.

18. Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením

Poskytnutí finanční podpory s cílem podpořit činnost potravinových bank a tím přispět ke snížení plýtvání potravinami. Zároveň podpora distribuce potravin lidem na hranici hmotné nouze, kteří jsou bez adekvátního přístupu k základním potravinám.

19. Podpora na účast producentů a zpracovatelů zemědělských produktů v režimech jakosti Q CZ

Program je zaměřen na zvýšení kvality v zájmu dlouhodobého zlepšení tržních příležitostí a dosažení konkurenceschopnosti na trhu týkající se komodity brambor.

Tabulka 30 – Přehled přijatých žádostí, formulářů a výše předpokládaných požadavků u dotačních programů ZND 2025 (dle Zásad)

Kód a název dotačního programu	Žádosti přijaté ¹⁾	Formuláře přijaté ²⁾	Předpokládané požadavky (tis. Kč) ³⁾
1.D. Podpora včelařství	1	-	87 816
1.I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách	51	38	20 991
1.R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů	53	36	26 003
1.V. Podpora restrukturalizace ovocných sadů v režimu ekologického zemědělství	12	11	8 383
2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat	245	221	360 132
3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin	2 405	2 250	612 261
8.F. Podpora vybraných činností zaměřených na ozdravení chovů prasat a drůbeže	418	409	1 820 841
9.A. Speciální poradenství	179	164	120 664
9.E. Školní závody	81	79	18 164
9.F. Podpora poradenství v zemědělství	42	22	76 030
9.H. Podpora účasti na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí	91	91	18 295
9.I. Podpora zlepšování praktické výuky v produkčním rybářství	0	0	0
9.J. Zlepšování praktické výuky ve včelařství	1	1	2 953
10.D. Podpora evropské integrace nevládních organizací	28	23	28 435
10.E. Podpora technologických platforem v působnosti rezortu MZe	8	8	23 499
15. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků	65	63	118 514
17. Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů	65	65	27 860
18. Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením	20	-	102 604
19. Podpora na účast producentů a zpracovatelů zemědělských produktů v režimech jakosti Q CZ	215	1	992
20. Zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat	3 846	3 662	1 427 037
Celkem	7 826	7 144	4 901 474

Zdroj: SZIF

Pozn.: ¹⁾ Přijaté žádosti bez ohledu na datum příjmu na rok 2025. ²⁾ Přijaté formuláře s doklady bez ohledu na datum příjmu prokazujícími nárok na dotaci na rok 2025. ³⁾ Předpokládané požadavky z přijatých žádostí či formulářů s doklady prokazujícími nárok na dotaci dle typu dotačního programu.

20. Zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat

Podpora na zlepšení životních podmínek je velmi důležitá v chovech hospodářských zvířat, která musí nést zátěž organismu spojenou s nároky na vysokou užitkovost a zároveň dosažení optimálních reprodukčních vlastností.

Mimořádné dotační programy

Vedle každoročně vyplácených dotačních titulů na základě schválených Zásad, bývají vyhlášovány také mimořádné dotační tituly, a to zejména s ohledem na neočekávané situace způsobené přírodními jevy, jako jsou mrazy nebo povodně. Tyto dotace se vypisují v průběhu roku podle výše škod na zemědělské infrastruktuře a podle možností státního rozpočtu.

V roce 2025 byly vyplaceny mimořádné dotační programy (viz níže) v celkové výši **90 789 tis. Kč** ze státního rozpočtu.

P.1. Zmírnění škod způsobených přírodní pohromou – „tornádo“ 2021

Podpora byla vyplácena zejména v roce 2021 formou záloh zemědělcům na území Jihomoravského kraje (v menší míře i Ústeckého kraje). Jeden z doplatků byl vyplacen i v roce 2025.

M.1.4. / M.2. Zmírnění škod na ovocných / lesních školkách – jarní mrazy 2024

Podpora je zaměřena na škody na rozmnožovacím materiálu ovocných dřevin v ovocných školkách způsobené jarním mrazem v dubnu 2024. Jedná se o rozmnožovací materiál ovocných dřevin uvedených v Příloze č. 1, bodu 5 vyhlášky MZe č. 378/2010 Sb., o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů.

P.2. Zmírnění škod na rybích obsádkách – povodně 2024

Kompenzace je zaměřena na zmírnění škod na rybích obsádkách způsobených produkčním podnikům akvakultury povodněmi v září 2024 zejména na území Moravskoslezského, Olomouckého, Zlínského a Jihočeského kraje, přičemž mezi postiženými firmami byly také rybářské subjekty.

P.3.1. / P.3.2. Zmírnění škod na zemědělských pozemcích / hospodářských zvířatech – povodně 2024

Podpora je poskytována na škody způsobené povodněmi v září 2024 na zemědělských pozemcích a na hospodářských zvířatech evidovaných podle zákona č. 154/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Souhrnné čerpání rozpočtu zemědělských národních dotací**Tabulka 31 – Celkové zdroje na financování ZND v roce 2025**

ZDROJE	Rozpočet (tis. Kč)		Skutečnost (tis. Kč)
	Schválený	Upravený	
Dotace z kapitoly MZe na rok 2025	3 665 000	3 683 000	3 683 000
Dotace z nespotřebovaných výdajů MZe	0	15 000	15 000
Dotace z nespotřebovaných výdajů MZe – jarní mrazy 2024	0	17 000	17 000
Zůstatek z roku 2024	0	1 360 395	1 360 395
Vrácení nepoužitých prostředků na MZe	0	0	-174 074
Ostatní (vratky prostředků, neidentifikované příjmy)	0	0	74 940
Zdroje na dotační programy ZND celkem	3 665 000	5 075 395	4 976 261

Zdroj: SZIF

Celkové zdroje na financování zemědělských národních dotací byly v roce 2025 ve výši **4 976 261 tis. Kč** ze státního rozpočtu.

Tabulka 32 – Celkové užití zdrojů na zemědělské národní dotace v roce 2025

UŽITÍ ZDROJŮ		Rozpočet (v tis. Kč)		Skutečnost (tis. Kč)
		Schválený	Upravený	
Dotační programy (dle Zásad) celkem		3 665 000	4 918 368	3 303 867
1.D.	Podpora včelařství			36 927
1.I.	Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách			24 483
1.R.	Podpora restrukturalizace ovocných sadů			49 562
1.V.	Podpora restrukturalizace ovocných sadů v režimu ekologického zemědělství			2 907

UŽITÍ ZDROJŮ		Rozpočet (v tis. Kč)		Skutečnost (tis. Kč)
		Schválený	Upravený	
2.A.	Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat			272 701
3.	Podpora ozdravování polních a speciálních plodin			370 697
8.F.	Podpora vybraných činností zaměřených na ozdravení chovů prasat a drůbeže			932 280
9.A.	Speciální poradenství			95 364
9.E.	Školní závody			17 687
9.F.	Podpora poradenství v zemědělství			57 890
9.H.	Podpora účasti na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí			2 908
9.I.	Podpora zlepšování praktické výuky v produkčním rybářství			700
9.J.	Zlepšování praktické výuky ve včelařství			2 953
10.D.	Podpora evropské integrace nevládních organizací			15 247
10.E.	Podpora technologických platforem v působnosti rezortu MZe			16 707
13.	Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu			15 000
15.	Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků			16 139
17.	Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů			19 969
18.	Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením			102 604
19.	Podpora na účast producentů a zpracovatelů zemědělských produktů v režimech jakosti Q CZ			53 723
20.	Zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat			1 197 419
Mimořádné dotační programy celkem		0	157 027	90 789
P.1.	Zmírňení škod – „tornádo“ 2021	0	27	27
M.1.4./M.2.	Zmírňení škod na ovocných / lesních školkách – jarní mrazy 2024	0	17 000	15 571
P.2.	Zmírňení škod na rybích obsádkách – povodně 2024	0	100 000	72 707
P.3.2.	Zmírňení škod na zemědělských pozemcích / hospodářských zvířatech – povodně 2024	0	40 000	2 484
Užití zdrojů na dotační programy ZND celkem		3 665 000	5 075 395	3 394 656

Zdroj: SZIF

Na dotační programy **zemědělských národních dotací** bylo v roce 2025 vyplaceno celkem **3 394 656 tis. Kč** ze státního rozpočtu.

Marketingová podpora značek kvality

SZIF je na základě rozhodnutí Ministerstva zemědělství administrátorem národních značek kvality KLASA a Regionální potravina, dále koordinuje propagační kampaň na podporu kvalitních potravin a také kampaň na podporu biopotravin a produktů ekologického zemědělství.

V roce 2025 bylo na **marketingovou podporu značek kvality** vyplaceno celkem **79 mil. Kč**.

Propagační kampaň na podporu kvalitních potravin

Projekt národní značky KLASA je od roku 2016 součástí režimu státní podpory „Propagační kampaň na podporu kvalitních potravin“. Prioritou je především nabízet spotřebitelům kvalitní potraviny, které vykazují výjimečné kvalitativní charakteristiky, jež zvyšují přidanou hodnotu a zaručují jedinečnost ve vztahu k běžným výrobkům dostupným na trhu. Hlavním cílem je zejména zvýšit zájem o kvalitu potravin a edukaci veřejnosti v otázce kvality potravin a ovlivnit tím nákupní chování spotřebitelů. Dalším z cílů tohoto projektu je posílit konkurenceschopnost výrobců kvalitních potravin.

Značka KLASA jako marketingový nástroj napomáhá od roku 2003 zvyšovat hodnotu oceněných potravinářských výrobků. Jejím smyslem je na straně jedné marketingově podpořit aktivity producentů potravin, na straně druhé pak edukovat spotřebitele v otázce kvality potravin. Značka se uděluje na tři roky a garantuje, že jsou nabízeny skutečně kvalitní a zdravotně nezávadné potraviny. Jde o proces získání důvěry spotřebitelů a odběratelů, udržení si této důvěry, což je nezbytný předpoklad rozvoje potravinářství a zabezpečení konkurenceschopnosti v rámci trhů v ČR i zahraničí. Značka KLASA je pomocí animovaného panáčka „Klasáčka“ garantem kvality, který v kampani na podporu kvalitních potravin spotřebitelům vysvětluje, co je znakem kvality u různých potravin a proč je to tak důležité.

V roce 2025 bylo v rámci **propagační kampaně na podporu kvalitních potravin** vyplaceno celkem **32 561 tis. Kč**.

Komunikační a informační aktivity na podporu kvalitních potravin

- mediální informační a edukační kampaň v TV a online,
- realizace motivačních soutěží s oceněnými kvalitními potravinami,
- edukace veřejnosti v rámci projektů Testování potravin a Pospolu u stolu,
- eventové aktivity a prezentace oceněných potravin a výrobců na akcích pro veřejnost (např. Dožínkové slavnosti v Praze, Vinobraní na Pražském hradu).

PR aktivity a sociální sítě

- tiskové zprávy a publikace edukačních článků a kvízů na aktuální témata,
- zpracování advertoriálů a speciálních projektů, prezentace a podpora značek kvality na sociálních sítích.

Webová prezentace

- správa webového portálu „Akademie kvality“,
- správa webového portálu eklasa.gov.cz, včetně aktualizace výrobků a výrobců KLASA,
- provoz infomailu, KLASA book – prezentace výrobců KLASA v rámci eklasa.gov.cz.

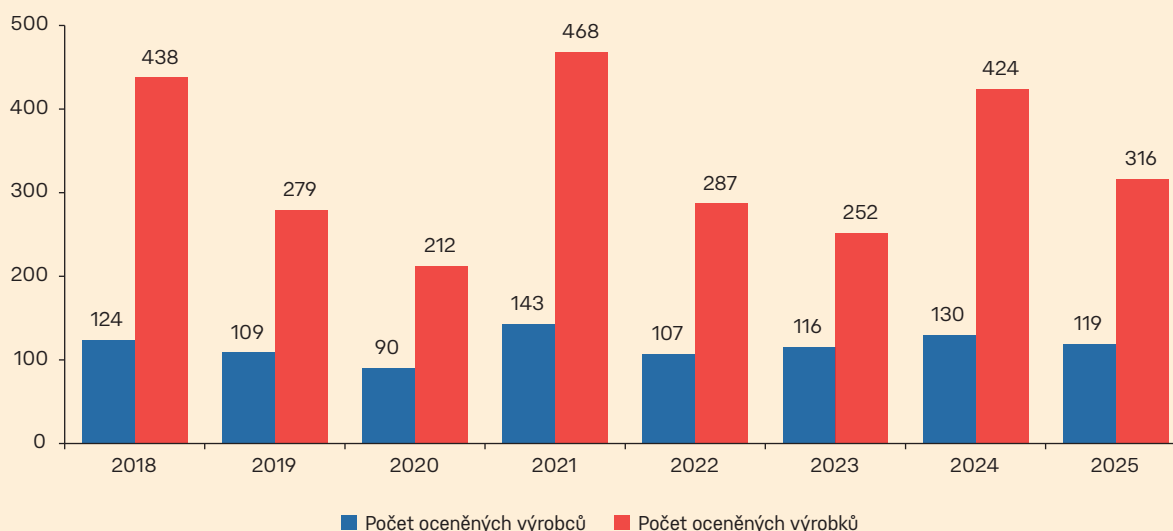
Veletřhy a výstavy

- Grüne Woche (leden, Berlín), Flora Olomouc (duben, Olomouc),
- Czech Food Expo (květen, České Budějovice), Země živitelka (srpen, České Budějovice), Flora Olomouc Hortikomplex (říjen, Olomouc).

Projekt Regionální potravina

Značku Regionální potravina uděluje na základě krajských soutěží Ministerstvo zemědělství v jednotlivých krajích České republiky nejvyšší kvalitní zemědělským nebo potravinářským výrobkům. Výrobky musí být vyrobeny z lokálních surovin a mít vazbu na svůj kraj. Mohou to být speciality daného kraje,

Graf 1 – Přehled počtu oceněných výrobců a výrobků značkou KLASA (2018–2025)

Zdroj: SZIF

tradiční výrobky nebo inovativní novinky. Soutěžít o značku mohou pouze podniky do 250 zaměstnanců. Hodnotitelská komise vybírá vždy jeden vítězný výrobek v 9 kategoriích. V roce 2025 se do soutěže přihlásilo celkem 496 výrobců s 1 911 výrobky a bylo oceněno 114 výrobků, což je rekordní počet přihlášených výrobků a výrobců od počátku soutěže v roce 2010. Vítězné výrobky získávají ocenění od ministra zemědělství a právo užívat značku Regionální potravina daného kraje po dobu 4 let.

Soutěž o značku Regionální potravina se prezentuje formou informační kampaně, jejímž cílem je seznámit spotřebitele s oceněnými regionálními potravinami, poukázat na jejich původ, tradici a kvalitu, současně budovat pozitivní vnímání regionálních a lokálních produktů.

Na **projekt Regionální potravina** bylo v roce 2025 vyplaceno celkem **37 837 tis. Kč**.

Projekty krajských soutěží o značku Regionální potravina

- koordinace a kontrola projektů na zajištění organizace 13 krajských soutěží,
- prezentace na akcích a trzích v rámci celé ČR.

Komunikační a mediální kampaň, PR aktivity a sociální sítě

- mediální kampaň v TV formou TV spotu, sponzorských vzkazů a product placementu a v rádiu,
- fotobanka oceněných výrobků 2025, POS materiály pro oceněné výrobce,
- interaktivní expozice Potraviny k nezaplacení,
- propagační kampaň v tisku, online, na sociálních sítích a ve venkovní reklamě,
- prezentace příběhů v tisku a online,

- eventové aktivity a prezentace oceněných potravin a výrobců na akcích (např. Makro Czech Gastro Fest, konference Lepší Česko),
- tiskové zprávy a advertorials, speciální projekty, spotřebitelské tipy, recepty s Regionální potravinou, spolupráce s podcasty,
- prezentace a podpora značky na sociálních sítích včetně spolupráce s influencery,
- obsahová správa web. stránek regionalnipotravina.gov.cz a mobilní aplikace Regionální potravina.

Podpora biopotravin a produktů ekologického zemědělství

SZIF zajišťuje projekt Propagační kampaň na podporu biopotravin a ekologického zemědělství, jehož hlavním cílem je zvýšení a rozvoj všeobecných znalostí o biopotravinách a ekologickém zemědělství. Zvyšování důvěry spotřebitele a zvyšování jeho informovanosti o ekologickém zemědělství je klíčový aspekt dalšího rozvoje trhu s biopotravinami.

Na **podporu biopotravin a produktů ekologického zemědělství** bylo v roce 2025 vyplaceno **8 691 tis. Kč**.

Komunikační a informační aktivity na podporu biopotravin

- mediální a komunikační kampaň v TV formou sponzorských vzkazů a product placementu,
- edukační dětský pořad,
- komunikace aktuálních témat, spotřebitelské tipy a recepty,
- realizace aktivit v rámci akce Září měsíc biopotravin,
- realizace kampaně Kdo stojí za BIO,
- prezentace a podpora značek bio na sociálních sítích,
- speciální mediální projekty a advertorials,
- obsahová správa webových stránek myjsmebio.gov.cz.

Souhrnné čerpání rozpočtu marketingové podpory značek kvality

Tabulka 33 – Celkové zdroje na financování marketingové podpory značek kvality v roce 2025

ZDROJE	Rozpočet (v tis. Kč)		Skutečnost (tis. Kč)
	Schválený	Upravený	
Dotace z kapitoly MZe	120 000	120 000	120 000
Zůstatek SZIF z roku 2024	0	36 308	36 308
Ostatní (poplatky za výstavní činnost)	0	0	150
Zdroje na marketingovou podporu celkem	120 000	156 308	156 458

Zdroj: SZIF

Celkové **zdroje** SZIF na financování **marketingové podpory značek kvality** v roce 2025 dosáhly výše **156 458 tis. Kč** ze státního rozpočtu.

Tabulka 34 – Celkové užití zdrojů na marketingovou podporu značek kvality v roce 2025

UŽITÍ ZDROJŮ	Rozpočet (v tis. Kč)		Skutečnost (tis. Kč)
	Schválený	Upravený	
Marketingová podpora značek kvality	120 000	156 308	79 089
Užití zdrojů na marketingovou podporu celkem	120 000	156 308	79 089

Zdroj: SZIF

Na **marketingovou podporu značek kvality** byly v roce 2025 vyplaceny finanční prostředky v celkové výši **79 089 tis. Kč** ze státního rozpočtu.

Správní výdaje

Státní zemědělský intervenční fond vynakládá také prostředky na správní výdaje, které jsou nezbytně nutné pro běžnou činnost celé instituce a ve svém důsledku i k plnění základních funkcí jako akreditované platební agentury. Správní výdaje jsou primárně rozděleny na investiční a neinvestiční. Nejvýznamnější část představují platové a související výdaje a také výdaje v oblasti ICT, určené na provoz a rozvoj informačních systémů SZIF. K ostatním správním výdajům patří také výdaje na projekty spolufinancované z EU, jako je technická pomoc PRV, RV a OPR.

Celkové prostředky vyplacené v roce 2025 na **správní výdaje** SZIF dosáhly výše **2,7 mld. Kč** ze státního rozpočtu, z toho největší část představovaly neinvestiční výdaje, které činily 1,9 mld. Kč.

Neinvestiční výdaje

Neinvestiční výdaje (bez technické pomoci) činily v roce 2025 celkem **1 741 418 tis. Kč** a podle hlavních oblastí rozlišujeme personální výdaje, výdaje na ICT a ostatní neinvestiční výdaje.

Oblast personální

Celkové čerpání platových prostředků v roce 2025 dosáhlo výše 825 235 tis. Kč, z toho největší část byla vyplacena zaměstnancům ve služebním poměru (744 636 tis. Kč). Související pojistné bylo vyplaceno v celkové výši 279 235 tis. Kč. Ostatní platby za provedenou práci představovaly 5 734 tis. Kč a byly vyplaceny jak na ostatní osobní výdaje (dohody mimo hlavní pracovní poměr), tak i na odstupné, odbytné nebo odměny Dozorčí rady SZIF. Byl odveden příděl do FKSP, dále byly čerpány také náhrady za pracovní úrazy nebo stravenkový paušál. Z ostatních personálních výdajů byly hrazeny výdaje na školení, inzerci pracovních míst, nebo pracovní lékařské služby.

Na správní výdaje v personální oblasti bylo v roce 2025 vyplaceno celkem **1 149 038 tis. Kč**.

Informační a komunikační technologie

Celková výše prostředků, vynaložených na vybavení IT do 40 tis. Kč, činila 11 177 tis. Kč. Významnými položkami, ze kterých se skládá tato částka, byl nákup 300 notebooků, 550 mobilních telefonů, 560 monitorů, jakož i obnova a rozšíření wifi připojení na všech pracovištích pro zvýšení efektivity a zajištění pracovní mobility. Na materiál IT bylo vynaloženo 122 tis. Kč.

Služby elektronických komunikací, především datové a telefonní služby, představovaly celkem 7 300 tis. Kč. V rámci služeb ICT bylo v roce 2025 čerpáno celkem 419 983 tis. Kč. Největší část nákladů představovaly služby provozu základního informačního systému na platformě SAP, včetně aplikačních služeb a programové údržby veškerých SW licencí SAP. Mezi další významné výdaje patří zajištění programové údržby SW licencí pro ostatní informační systémy, zajištění provozu a rozvoje informačního systému AGIS, služeb pro administraci opatření SOT, výdaje na provoz infrastruktury a řada dalších menších projektů a dílčích ICT služeb – (architektonické ICT služby, služby kybernetické bezpečnosti).

Na programové vybavení do 60 tis. Kč bylo vynaloženo celkem 23 961 tis. Kč, v naprosté většině tvořených platbou za standardní obnovu licencí Microsoft, za užití počítačových programů bylo vynaloženo 1 919 tis. Kč a za pronájem ICT

zařízení, především tiskových multifunkcí a bezpečnostního zařízení 2 493 tis. Kč.

Na neinvestiční výdaje v oblasti informačních a komunikačních technologií bylo v roce 2025 vynaloženo celkem **466 955 tis. Kč**.

Ostatní neinvestiční výdaje

V rámci ostatních neinvestičních výdajů byly v roce 2025 čerpány prostředky na zajištění prostor a ostatních provozních podmínek pro zaměstnance SZIF, zejména se jedná o kancelářský nábytek, nákup materiálu, energií, výdaje na opravy a udržování, na nájemné a ostatní služby. Dále byly čerpány finanční prostředky např. na poradenské služby, audit, právní služby, cestovné atd. Významnější oblast představuje položka nájemné – věcné plnění. Jedná se o stavební úpravy, rekonstrukce, modernizace a opravy zejména budov centrály SZIF, které byly v roce 2025 čerpány ve výši 25 869 tis. Kč. Mezi hlavní úpravy patřily rehabilitace podlahy průjezdu v budově Štěpánská, rekonstrukce nákladního výtahu nebo vypracování projektové dokumentace k rekonstrukci uliční fasády objektu ve Smečkách.

Celková výše ostatních neinvestičních výdajů byla **125 425 tis. Kč**.

Investiční výdaje

Investiční výdaje (bez technické pomoci) činily v roce 2025 celkem **665 167 tis. Kč**.

Informační a komunikační technologie

Největší objem finančních prostředků, zahrnutých do investičních výdajů ICT, byl vynaložen na položku Programové vybavení, konkrétně 222 837 tis. Kč. V této částce je nejvýznamnější položkou rozvoj informačního systému SAP (217 125 tis. Kč), kde dochází ke kontinuálním úpravám v závislosti na změnách v legislativě ČR i EU. Objem prostředků vychází z platné dlouhodobé smlouvy. Další ICT investice ve výši 5 712 tis. Kč směřovaly k naplňování požadavků vyplývajících ze zákona o kybernetické bezpečnosti a z vládních priorit pro elektronizaci státních agend, především v oblasti Identity Managementu a autentizaci zemědělských dotačních žadatelů s využitím elektronické identity pro přístup k externím službám IS SZIF.

Zbývající investiční prostředky byly vynaloženy především na pořízení serverových licencí produktů společnosti Microsoft nezbytných pro provoz interní serverové infrastruktury SZIF.

Dále proběhla kompletní generační obměna morálně i fyzicky opotřebené HW infrastruktury IS SZIF, kdy celkové náklady činily 436 719 tis. Kč.

Na investiční výdaje v oblasti informačních a komunikačních technologií bylo v roce 2025 čerpáno celkem **659 709 tis. Kč**.

Ostatní investiční výdaje

V rámci těchto výdajů byla největší část (3 985 tis. Kč) použita na nezbytnou obnovu vozového parku vozidel SZIF. Jednalo se o nákup dvou elektrovozidel a jednoho víceúčelového vozidla. Ostatní investiční výdaje činily v roce 2025 celkem **5 458 tis. Kč**.

Technická pomoc

V rámci správních výdajů čerpá SZIF již řadu let prostředky tzv. technické pomoci, které mají za cíl finančně podpořit

správní činnosti, související s implementací SZP, s administrací dotačních titulů, jejich kontrolou apod. V roce 2025 byly také čerpány prostředky technické pomoci Rozvoje venkova v rámci Strategického plánu SZP 2023+.

Technická pomoc Programu rozvoje venkova 2014+

Technická pomoc v končícím programovém období 2014–2020 byla součástí projektových opatření Programu rozvoje venkova, kdy byl SZIF u většiny projektů jejím příjemcem. Rok 2025 byl posledním, kdy bylo možné tuto technickou pomoc čerpat, proto byly ukončovány všechny projekty, které byly financovány už v předcházejících letech. Z tohoto důvodu SZIF načerpal více prostředků, než které byly vyplaceny.

Celkem bylo **na technickou pomoc PRV 2014+** v roce 2025 do správních výdajů načerpáno **326 054 tis. Kč**. Vyplaceno bylo **110 479 tis. Kč**.

Projekt AMS

Největší část vynaložených prostředků tvořila realizace projektu AMS (monitoring zemědělských ploch pomocí družicového systému), nutného k zajištění včasné implementace nových podmínek Evropské unie v oblasti Společné zemědělské politiky pro nové programové období 2023–2027. Většina celkových nákladů v roce 2025 byla hrazena v rámci technické pomoci 2014+ a následně zařazena do žádostí o platbu, které se musely administrovat a vyplácet nejpozději do konce prosince. Následně přešlo financování projektu AMS do technické pomoci Rozvoje venkova 2023+.

Celostátní síť pro venkov

V menší míře byly v roce 2025 hrazeny také aktivity spojené s Celostátní sítí pro venkov ze staré technické pomoci PRV 2014+, zatímco většina akcí již byla financována z nového programového období (viz dále).

Ostatní technická pomoc PRV

Mimo projekt AMS bylo z TP PRV hrazeno např. vybavení IT, výpočetní technika nebo kancelářské stroje, ale také personální výdaje pro zaměstnance zajišťující administraci PRV.

Technická pomoc Rozvoje venkova 2023+

Od roku 2024 čerpá SZIF prostředky také z technické pomoci Rozvoje venkova 2023+, které jsou stále čerpány z fondu EZFRV, ale již ne jako součást projektových intervencí.

V rámci zdrojů bylo v roce 2025 načerpáno z **technické pomoci RV 2023+** celkem **150 000 tis. Kč**. I díky zůstatku z předchozího roku pak bylo vyplaceno **167 040 tis. Kč**.

Projekt AMS, infrastruktura SZIF

Největší část prostředků z technické pomoci byla vynaložena v oblasti ICT (celkem přes 154 mil. Kč), zejména na nákup nové infrastruktury IS SZIF (včetně nákladů na její provoz), dále pak také na projekt AMS po ukončení staré technické pomoci PRV 2014+.

Celostátní síť pro venkov (2023+)

Celostátní síť pro venkov (CSV) je v programovém období 2023–2027 komunikační platformou určenou k propagaci Strategického plánu Společné zemědělské politiky. Jedním z úkolů je usnadnění implementace dotačních možností v rámci SP SZP, které mají přispět k plnění jeho základních cílů.

Celostátní síť pro venkov vytváří prostor pro setkávání odborné i laické veřejnosti v rámci seminářů, workshopů, konferencí a exkurzí. Existuje také online forma prostřednictvím webinářů, webových stránek SZIF a MZe. Na regionální úrovni Celostátní sítě pro venkov bylo v loňském roce zrealizováno 168 akcí.

Ostatní technická pomoc RV

Menší část prostředků nové technické pomoci byla vynaložena také na poradenské služby, nástroje na sledování vazeb mezi podniky a výdaje související s realizací vzdělávacích akcí pro zaměstnance SZIF aj.

Technická pomoc OP rybářství (TP OPR 2021+)

V rámci programového období OP Rybářství 2021+ bylo v roce 2025 vyplaceno celkem **114 tis. Kč** na poradenské služby a školení zaměstnanců SZIF.

Souhrnné čerpání rozpočtu správních výdajů

Tabulka 35 – Celkové zdroje na financování správních výdajů SZIF v roce 2025

Položka	ZDROJE	Skutečnost (tis. Kč)
8115000001	Zůstatek z roku 2024	93 199
2212000001	Přijaté sankční platby od jiných subjektů	261
2322000001	Přijaté pojistné náhrady	14
2324000001	Přijaté náhrady	813
2329000001	Propadlý podíl z vratek dotací	1 900
2329000003	Ostatní nedaňové příjmy	68
3119000001	Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku	633
4113000060	Neinvestiční přijaté transfery – TP PRV	176 623
4113000061	Neinvestiční přijaté transfery – TP PRV (projekt personální a mzdový)	1 859
4113000063	Neinvestiční přijaté transfery – TP PRV (CSV)	25 960
4116000001	Neinvestiční přijaté transfery z MZe	1 680 000

Položka	ZDROJE	Skutečnost (tis. Kč)
4116000064	Neinvestiční přijaté transfery z MZe – TP RV 2023+	73 000
4116000065	Neinvestiční přijaté transfery z MZe – TP RV 2023+ (CSV)	15 000
4119000001	Ostatní neinvestiční přijaté transfery	129
4213000060	Investiční přijaté transfery – TP PRV	121 208
4213000063	Investiční přijaté transfery – TP PRV (CSV)	405
4216000001	Investiční přijaté transfery z MZe	550 000
4216000064	Investiční přijaté transfery z MZe – TP RV 2023+	62 000
Zdroje na správní výdaje celkem		2 803 072

Zdroj: SZIF

Celkové zdroje SZIF na financování **správních výdajů** v roce 2025 **dosáhly** výše **2 803 072 tis. Kč**.

Tabulka 36 – Celkové užití zdrojů správních výdajů SZIF v roce 2025

Položka	UŽITÍ ZDROJŮ	Skutečnost (tis. Kč)
a) Běžné (neinvestiční) výdaje		
Mzdové prostředky a související platby		
501, 502 Mzdové prostředky		
5011000001	Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	80 599
5013000001	Platy zaměstnanců na služebních místech podle zákona o státní službě	744 636
5021000001	Ostatní osobní výdaje	5 262
5021000060	Ostatní osobní výdaje – TP PRV	505
5024000001	Odstupné	110
5025000001	Odbytné	157
celkem bez technické pomoci PRV		830 764
celkem		831 269
502 Ostatní platby za provedenou práci		
5029000001	Odměny členům Dozorčí rady	205
celkem		205
Mzdové prostředky a související platby celkem		831 474
Ostatní neinvestiční výdaje		
503 Sociální a zdravotní pojištění		
5031000001	Pojistné na sociální zabezpečení	20 981
5031000002	Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnanců ve státní službě	183 771
5031000060	Pojistné na sociální zabezpečení – TP PRV	106
5032000001	Pojistné na zdravotní pojištění	7 636
5032000002	Pojistné na zdravotní pojištění zaměstnanců ve státní službě	66 847
5032000060	Pojistné na zdravotní pojištění – TP PRV	38
5039000001	Ostatní povinné pojistné – refundace	0
celkem bez technické pomoci PRV		279 235
celkem		279 379

Položka	UŽITÍ ZDROJŮ	Skutečnost (tis. Kč)
504 Odměny za užití duševního vlastnictví		
5041000001	Odměny za užití duševního vlastnictví	14
5042000001	Odměny za užití počítačových programů	1 919
celkem		1 933
512 Podlimitní technické zhodnocení		
5123000001	Podlimitní technické zhodnocení hmotného majetku	0
5123000002	Podlimitní technické zhodnocení hmot. majetku – IT	0
5123000003	Podlimitní technické zhodnocení hmotného majetku – bezpečnost	0
celkem		0
513 Nákup materiálu do 40 tis. Kč		
5132000001	Ochranné pomůcky	1 446
5133000001	Léky a zdravotnický materiál	33
5136000001	Knihy, učební pomůcky a tisk	472
5137000001	Kancelářský nábytek a ostatní vybavení	3 015
5137000002	Vybavení IT	11 177
5137000060	Vybavení IT – TP PRV	8 907
5137000063	Ostatní vybavení – TP PRV (CSV)	403
5137000065	Ostatní vybavení – TP RV 2023+ (CSV)	31
5139000001	Kancelářský a ostatní materiál	5 021
5139000003	Ostatní materiál IT	122
5139000004	Tonery	0
5139000005	Ostatní materiál – konference a propagace	464
5139000063	Ostatní materiál – TP PRV (CSV)	120
5139000065	Ostatní materiál – TP RV 2023+ (CSV)	655
celkem bez technické pomoci PRV a RV		21 750
celkem		31 866
514 Úroky a ostatní finanční výdaje		
5141000001	Úroky vlastní	0
5142000001	Kurzové rozdíly ve výdajích	43
celkem		43
515 Nákup vody, paliv a energie		
5151000001	Studená voda	1 674
5152000001	Teplo	7 172
5153000001	Plyn	1 492
5154000001	Elektrická energie	11 097
5156000001	Pohonné hmoty a maziva	5 689
celkem		27 124
516 Nákup služeb		
5161000001	Poštovní služby	-43 ¹⁾
5162000001	Telefonní poplatky	4 287

Položka	UŽITÍ ZDROJŮ	Skutečnost (tis. Kč)
5162000002	Provoz datových linek a související služby	3 013
5163000001	Pojistné	3 044
5163000002	Služby peněžních ústavů	39
5164000001	Nájemné	5 269
5164000002	Nájemné – věcné plnění	25 869
5164000005	Nájemné – ICT	2 493
5164000063	Nájemné – TP PRV (CSV)	133
5164000064	Nájemné – TP RV 2023+	556
5164000065	Nájemné – TP RV 2023+ (CSV)	1 030
5166000001	Poradenské služby	411
5166000004	Právní služby	4 541
5166000064	Poradenské služby – TP RV 2023+	3 169
5166000081	Poradenské služby – TP OPR 2021+	57
5167000001	Služby školení a vzdělávání	3 234
5167000064	Služby školení a vzdělávání – TP RV 2023+	56
5167000081	Služby školení a vzdělávání – TP OPR 2021+	57
5168000001	Služby zpracování dat	549
5168000002	Služby SW – SAP	339 210
5168000004	Ostatní služby IT	60 706
5168000006	Služby SW – VUSTE	17 386
5168000007	Ostatní služby – bezpečnost IS	2 132
5168000060	Ostatní služby IT – TP PRV	54 565
5168000064	Ostatní služby IT – TP RV 2023+	74 786
5169000001	Ostatní služby	6 127
5169000002	Ostatní služby související s nájmem	16 257
5169000008	Revize zařízení	581
5169000009	Ostatní služby – bezpečnost	5 180
5169000010	Ostatní služby – personální	475
5169000011	Ostatní služby SZP	727
5169000012	Ostatní služby – konference	4
5169000013	Inzerce	411
5169000014	Překladatelské a tlumočnické služby	47
5169000015	Audit externí	966
5169000016	Geodetické služby a snímkování	0
5169000017	Veletrhy a výstavy, propagace SZIF	545
5169000063	Ostatní služby – TP PRV (CSV)	902
5169000064	Ostatní služby – TP RV 2023+	0
5169000065	Ostatní služby – TP RV 2023+ (CSV)	8 704
celkem bez technické pomoci PRV, RV a OPR		503 460
celkem		647 475

Položka	UŽITÍ ZDROJŮ	Skutečnost (tis. Kč)
517 Ostatní nákupy		
5171000001	Opravy a udržování	7 955
5171000002	Opravy a udržování IT	55
5172000001	Programové vybavení do 60 tis. Kč	23 961
5173000001	Cestovné v tuzemsku	5 579
5173000002	Cestovné v zahraničí	1 743
5173000064	Cestovné v tuzemsku – TP RV 2023+	2 250
5173000065	Cestovné v tuzemsku – TP RV 2023+ (CSV)	193
5175000001	Pohoštění	1 436
5175000003	Pohoštění – CSV	97
5175000060	Pohoštění – TP PRV	22
5175000063	Pohoštění – TP PRV (CSV)	353
5175000064	Pohoštění – TP RV 2023+	2 044
5175000065	Pohoštění – TP RV 2023+ (CSV)	2 251
5176000001	Účastnické poplatky	188
5179000001	Ostatní nákupy jinde nezařazené	211
5179000063	Ostatní nákupy jinde nezařazené – TP PRV (CSV)	70
celkem bez technické pomoci PRV a RV		41 225
celkem		48 408
5... Poskytnuté zálohy a převody		
5191000001	Zaplacené sankce	0
5192000001	Náhrady za pracovní úrazy a bolestné	0
5192000002	Náhrady řízení	24
5192000003	Náhrady za pracovní úrazy a bolestné zaměstnanců ve státní službě	14
5192000004	Náhrady škod na majetku	0
5192000005	Náhrady škod na majetku zaměstnanců	0
5194000001	Věcné dary	445
5195000001	Odvody za neplnění povinnosti zaměstnávat zdravotně postižené	0
5199000001	Ostatní výdaje související s neinvestičními nákupy	2
5342000001	Převody fondu kulturních a sociálních potřeb	8 253
5361000001	Nákup kolků	0
5362000001	Platby daní a poplatků	580
5363000001	Úhrady sankcí jiným rozpočtům	0
5499000001	Ostatní neinvestiční transfery fyzickým osobám	26 259
5909000001	Soudní vyrovnání	0
5909000002	Ostatní neinvestiční výdaje	102

Položka	UŽITÍ ZDROJŮ	Skutečnost (tis. Kč)
5909000060	Ostatní neinvestiční výdaje – TP PRV	0
5909000063	Ostatní neinvestiční výdaje – TP PRV (CSV)	0
5909000064	Ostatní neinvestiční výdaje – TP RV 2023+	0
5909000065	Ostatní neinvestiční výdaje – TP RV 2023+ (CSV)	0
celkem bez technické pomoci PRV a RV		35 679
celkem		35 679
Ostatní neinvestiční výdaje celkem		1 071 907
celkem bez technické pomoci PRV, RV a OPR		1 741 418
Běžné (neinvestiční) výdaje celkem		1 903 381
b) Kapitálové (investiční) výdaje		
611 Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku		
6111000001	Programové vybavení nad 60 tis. Kč – SAP	217 125
6111000003	Programové vybavení nad 60 tis. Kč	5 712
6111000060	Programové vybavení nad 60 tis. Kč – TP PRV	43 536
6111000064	Programové vybavení nad 60 tis. Kč – TP RV 2023+	71 185
6119000065	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek – TP RV 2023+ (CSV)	130
celkem bez technické pomoci PRV a RV		222 837
celkem		337 688
612 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku		
6122000001	Kancelářské stroje nad 40 tis. Kč	153
6122000002	Bezpečnostní zařízení nad 40 tis. Kč	0
6122000003	Měřicí přístroje	0
6122000004	Ostatní stroje, přístroje, zařízení nad 40 tis. Kč	79
6122000060	Kancelářské stroje nad 40 tis. Kč – TP PRV	186
6123000001	Dopravní prostředky	3 985
6125000001	Výpočetní technika	436 719
6125000060	Výpočetní technika – TP PRV	633
6129000001	Ostatní nákup dlouhodobého hmotného majetku	1 394
6909000064	Ostatní investiční výdaje – TP RV 2023+	0
celkem bez technické pomoci PRV a RV		442 330
celkem		443 149
celkem bez technické pomoci PRV a RV		665 167
Kapitálové (investiční) výdaje celkem		780 837
Užití zdrojů na správní výdaje celkem		2 684 218

Zdroj: SZIF

Pozn.: ⁹⁾ Položka 5161 Poštovní služby – po ukončení smlouvy s Českou poštou došlo k vrácení záloh za předplacené služby.

Na správní výdaje SZIF byly v roce 2025 vynaloženy finanční prostředky celkem ve výši 2 684 218 tis. Kč.

Přehled pohledávek a závazků

Tabulka 37 – Stav pohledávek a závazků k 31. prosinci 2025

1) KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY	Ve lhůtě splatnosti (Kč)	Po lhůtě splatnosti (Kč)
a) Společná zemědělská politika a ZND		
Vratky podpor HRDP, PP, SOT, PRV, RV, ZND	2 497 329,06	320 556 329,94
Sankce a penále	9 328,42	90 271 320,70
Poskytnuté zálohy na dotace	2 633 890,95	0,00
Pohledávky starého bloku	0,00	4 116 832,30
Ostatní krátkodobé pohledávky	34 573,00	9 948 475,82
Společná zemědělská politika celkem	5 175 121,43	424 892 958,76
b) Marketing		
Ostatní pohledávky	902 593,91	0,00
Marketing celkem	902 593,91	0,00
c) Správní výdaje		
Pohledávky za zaměstnanci	1 883,00	46 171,00
Poskytnuté zálohy	14 153 741,20	0,00
Ostatní pohledávky	46 951 309,00	256 760,50
Správní výdaje celkem	61 106 933,20	302 931,50
Krátkodobé pohledávky celkem	67 184 648,54	425 195 890,26
2) KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY	Ve lhůtě splatnosti (v Kč)	Po lhůtě splatnosti (v Kč)
a) Společná zemědělská politika a ZND		
Závazky HRDP, PP, SOT, PRV, RV, ZND	753 443 893,00	2 410 662,57
Zálohy na vratky	68 568 015,54	0,00
Kauce a záruky na licence a podpory SOT	7 298 801,27	0,00
Ostatní krátkodobé závazky	27 400,96	0,00
Společná zemědělská politika celkem	829 338 110,77	2 410 662,57
b) Marketing		
Marketingové náklady	35 768 559,57	0,00
Marketing celkem	35 768 559,57	0,00
c) Správní výdaje		
Zaměstnanci výplaty za 12/2025	52 411 817,00	0,00
Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění za 12/2025	28 306 587,00	0,00
Daň z příjmu placená zaměstnavatelem za 12/2025	5 425 538,00	0,00
Ostatní krátkodobé závazky	143 299 060,79	2 720 034,75
Správní výdaje celkem	229 443 002,79	2 720 034,75
d) Zúčtování daní		
DPH vyrovnání s FÚ	5 192 357,00	0,00
Zúčtování daní celkem	5 192 357,00	0,00
Krátkodobé závazky celkem	1 099 742 030,13	5 130 697,32
3) DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	Ve lhůtě splatnosti (v Kč)	Po lhůtě splatnosti (v Kč)
a) Správní výdaje		
Ostatní dlouhodobé závazky	27 140 828,73	0,00
Správní výdaje celkem	27 140 828,73	0,00
Dlouhodobé závazky celkem	27 140 828,73	0,00

Zdroj: SZIF

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, SZIF eviduje k 31. prosinci 2025 pohledávky vzniklé z titulu SZP a ZND v celkové výši **430 068 080,19 Kč**, z toho po lhůtě splatnosti **424 892 958,76 Kč**.

Pohledávky představující vratky podpor HRDP, PP, SOT, PRV, RV, ZND a penále, na které byly vydány exekuční tituly, jsou vymáhány prostřednictvím exekuce podle zákona č. 120/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Současně je využíván institut započtení podle § 11a odst. 10 zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dle kterého je Fond oprávněn započítat neoprávněnou platbu dotace a penále do dotace, pro jejíž poskytnutí splnil příjemce dotace podmínky). Na základě žádosti příjemce dotace (dlužníka) uzavírá Fond při splnění určitých podmínek rovněž Dohody o splátkách.

Pohledávky, u kterých SZIF využil veškerých prostředků k jejich vymožení, avšak bezúspěšně, proto bylo rozhodnuto ve smyslu § 35 odst. 1 písm. c) zákona č. 219/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, upustit od vymáhání a nepokračovat ve zpětném vymáhání.

Celková výše pohledávek, u kterých bylo v roce 2025 upuštěno od vymáhání, činila **3 250 630,22 Kč**. Celková výše pohledávek, které byly v roce 2025 odepsány z titulu předání k vymáhání Celnímu úřadu pro hlavní město Prahu, činila **4 300,00 Kč**.

Kontrolní činnost

Významnou činnost SZIF představují kontroly oprávněnosti jednotlivých nároků a přidělených finančních prostředků. Do kontrolního systému řadíme administrativní kontroly, systém monitorování zemědělských ploch a kontroly na místě. Systém kontrol v rámci SZIF můžeme rozdělit do několika oblastí – oblast podpor v rámci Integrovaného administrativně kontrolního systému (IACS) zemědělských plateb, oblast společné organizace trhů, oblast projektových opatření Programu rozvoje venkova a oblast operačních programů a národních dotací.

SZIF dbá na důkladné provádění kontrol jednotným způsobem u všech žadatelů při současném dodržování zásad efektivnosti a profesionality. Kontrolní systém SZIF vychází z legislativních požadavků a jeho správné nastavení je jedním ze základních předpokladů pro umožnění čerpání finančních

prostředků ze státního rozpočtu a rozpočtu EU. Způsob realizace kontrol na místě je pravidelně podrobován auditním misím uskutečňovaným orgány EK – DG AGRI, Evropským účetním dvorem a dále kontrolními orgány ČR, kterým SZIF dokládá, zda jsou kontroly prováděny v dostatečném počtu, rozsahu a kvalitě.

Oblast podpor pod IACS

V rámci podpor pod IACS jsou podané žádosti ověřovány systémem monitorování zemědělských ploch (AMS) a dále probíhají kontroly na místě (KNM) u vybraného vzorku žádostí.

Kontroly na místě

Kontrola na místě probíhá u vybraného vzorku žádostí na základě náhodného a rizikového výběru. Předmětem KNM je ověření způsobilé plochy, plnění podmínek způsobilosti na vybraném vzorku pozemků a též podmínek podmíněnosti. Cílem kontroly na místě je zjistit skutečný stav, porovnat jej s údaji deklarovanými v žádosti a ověřit, zda jsou plněny podmínky pro poskytnutí dotace, k jejichž plnění se žadatel zavázal podáním žádosti o podporu. Kontrolu na místě mohou provádět i pracovníci jiných organizací, na které delegoval SZIF část kontrolních pravomocí. Terénního inspektora mohou příležitostně doprovázet i úředníci jiných orgánů nebo úředníci orgánů EU. Výsledkem kontroly na místě je vždy protokol o kontrole s uvedenými kontrolními zjištěními. Některá opatření jsou kontrolována v průběhu celého kalendářního roku. Kontroly dalších opatření mají charakter kampaní, kdy kontroly na místě jsou prováděny v období po podání žádosti a před vyplacením podpory.

Metodici opatření na CP SZIF a vedoucí oddělení inspekční služby nebo koordinátoři inspekcí na RO SZIF provádějí na vzorku kontrol supervize kontrolních činností. Níže jsou uvedeny statistické údaje o kontrolách na místě provedených SZIF (bez delegovaných kontrol, bez supervizí).

V roce 2025 bylo u 1770 žadatelů **provedeno 2 413 kontrol**. Celkem bylo zkontrolováno 3 889 žádostí (u Jednotné žádosti byla žádost na každé opatření považována za samostatnou žádost).

Graf 2 – Počet provedených KNM IACS v letech 2016–2025

Zdroj: SZIF

Tabulka 38 – Počty zkontrolovaných žadatelů a žádostí KNM IACS v roce 2025

Oblast	Počet žadatelů	Počet žádostí	Počet kontrol
Přímé platby	919	1 922	1 058
Program rozvoje venkova	847	1 212	1 192
Horizontální plán rozvoje venkova	8	8	8
Společná organizace trhů v rámci IACS	259	437	418
KNM DZES	309	–	334
Celkem (neduplicitně)	1 770	3 889	2 413

Zdroj: SZIF

V roce 2025 bylo z celkového počtu kontrol IACS shledáno **985 kontrol s výhradami a připomínkami**. V tabulce jsou zobrazena nejčastější porušení u jednotlivých opatření.

Tabulka 39 – Nejčastější porušení u jednotlivých opatření v rámci KNM IACS

Opatření/podmínka	Nejčastější porušení týkající se deklarované výměry	Nejčastější porušení podmínek platby/opatření
Přímé platby		
Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB žadatel neprovedl seč včetně odklizení biomasy nebo pastvu nejpozději do 31. července a případnou likvidaci nedopasků do 30 dnů po skončení pastvy.
Základní celofaremní ekoplatba	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB měl žadatel povinnost provést seč včetně odklizení biomasy nebo pastvu nejpozději do 31. července a případnou likvidaci nedopasků do 30 dnů po skončení pastvy.
Prémiová celofaremní ekoplatba	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Nebylo zjištěno porušení.
Ekoplatba na podporu údržby krajinných prvků	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Nebylo zjištěno porušení.
Ekoplatba na podporu nových krajinných prvků	Nebylo zjištěno porušení.	Nebylo zjištěno porušení.
Ekoplatba na podporu udržitelného hospodaření se živinami	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Nebylo zjištěno porušení.
Mladý zemědělec	Nebylo zjištěno porušení.	Nebylo zjištěno porušení.
Malý zemědělec	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB měl žadatel povinnost provést seč včetně odklizení biomasy nebo mulčování nebo pastvu včetně likvidace nedopasků nejpozději do 31. srpna.
CIS – bílkovinné plodiny	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB (nebo jeho části) není v období od 1. června do 15. července příslušného kalendářního roku zajištěn pokryv půdy ani výskyt posklizňových zbytků s bílkovinnými plodinami nebo jejich směsmi.
CIS – škrobové brambory	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Nebylo zjištěno porušení.
CIS – cukrová řepa	Zjištěna plocha neohlášená v Jednotné žádosti.	Nebylo zjištěno porušení.
CIS – chmel	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Nebylo zjištěno porušení.
CIS – ovocné druhy s vysokou pracností	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na pěstební ploše DPB je pěstován ovocný druh, který není podporovaným ovocným druhem s vysokou pracností uvedeným v ust. § 31 odst. 2 nařízení vlády ČR č. 83/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Opatření/podmínka	Nejčastější porušení týkající se deklarované výměry	Nejčastější porušení podmínek platby/opatření
CIS – ovocné druhy s velmi vysokou pracností	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Minimální úroveň vlastní produkce žadatele na hektar plochy u daného ovocného druhu nedosáhla minimální výše referenční hodnoty 1 t/ha za příslušný kalendářní rok.
CIS – zeleninové druhy s vysokou pracností	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB je pěstován druh zeleniny, který není podporovaným druhem zeleniny s vysokou pracností uvedeným v ust. § 33 odst. 2 nařízení vlády ČR č. 83/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
CIS – zeleninové druhy s velmi vysokou pracností	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	U druhu zeleniny nebyla dodržena minimální délka vegetační doby od data výsevu podle přílohy č. 15 nařízení vlády ČR č. 83/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
CIS – bahnice a kozy	Zjištěna plocha neohlášená v Jednotné žádosti.	Při kontrole bylo zjištěno, že DPB na kterém bylo paseno zvíře, není veden v evidenci půdy (LPIS) na žadatele.
Program rozvoje venkova		
Méně příznivé oblasti (ANC)	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB měl žadatel povinnost provést seč včetně odklizení biomasy nebo pastvu nejpozději do 31. července a případnou likvidaci nedopasků do 30 dnů po skončení pastvy.
Natura 2000 na zemědělské půdě	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB měl žadatel povinnost provést seč včetně odklizení biomasy nebo pastvu od 1. dubna do 31. července a případnou likvidaci nedopasků do 30 dnů po skončení pastvy.
Agroenvironmentálně klimatická opatření	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB deklarovaném v žádosti o poskytnutí dotace na podopatření Biopásy – titul Krmné biopásy (AEKOE1-KBP) nebyly vytvořené krmné biopásy ponechány bez zásahu zemědělskou nebo jinou technikou do 15. března následujícího kalendářního roku.
Ekologické zemědělství	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB měl žadatel povinnost provést seč včetně odklizení biomasy nebo pastvu nejpozději do 31. července a případnou likvidaci nedopasků do 30 dnů po skončení pastvy.
Zalesňování zemědělské půdy Programu rozvoje venkova	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Žadatel neplní další povinnosti, vyplývající z doplňkových údajů uváděných v projektu zalesnění, a to, že nejpozději na konci 7. roku lesní kultury bude odstraněno oplocení.
Zalesňování a zakládání lesů	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou preferované dřeviny.	Listy o původu sadebního materiálu nejsou v pořádku, neboť u dubu letního bylo kontrolou zjištěno porušení zásad přenosu mezi lesními vegetačními stupni.
Zalesňování zemědělské půdy 23+	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou ostatní dřeviny.	Počty životaschopných jedinců jednotlivých druhů lesních dřevin klesly na DPB u dřeviny B0 pod 80 % minimálního počtu stanoveného v příloze nařízení vlády ČR č. 63/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Genofond	Nebylo zjištěno porušení.	U porostní skupiny byl kontrolou na místě zjištěn nesoulad se zařazením.
Genofond 23+	Nebylo zjištěno porušení.	U porostní skupiny byl kontrolou na místě zjištěn nesoulad se zařazením.
Zachování porostního typu hospodářského souboru 23+	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou plochou porostní skupiny.	U porostní skupiny byl kontrolou na místě zjištěn nesoulad se zařazením.
Agrolesnictví	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou plochou založeného agrolesnického systému.	Na DPB dřeviny nedosahují minimální výšky nadzemní části 120 cm, přičemž tento nález je u méně nebo rovno 30 % vysazených dřevin.

Opatření/podmínka	Nejčastější porušení týkající se deklarované výměry	Nejčastější porušení podmínek platby/opatření
Natura 2000 v lesích	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou plochou porostní skupiny.	Ve zvolené etáži v rámci vybrané porostní skupiny byl v terénu zjištěn porostní typ hospodářského souboru, který neodpovídá deklarovanému porostnímu typu hospodářského souboru.
Lesnicko-environmentální opatření	Nebylo zjištěno porušení.	U porostní skupiny byl kontrolou na místě zjištěn nesoulad se zařazením.
Předčasné ukončení zemědělské činnosti Programu rozvoje venkova	Není kontrolována výměra.	Nebylo zjištěno porušení.
Horizontální plán rozvoje venkova		
Zalesňování zemědělské půdy Horizontálního plánu rozvoje venkova	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Nebylo zjištěno porušení.
Společná organizace trhů v rámci IACS		
Restrukturalizace a přeměna vinic	Zjištěn rozdíl mezi deklarovanou a skutečnou výměrou DPB.	Na DPB v rámci opatření Změna odrůdové skladby vinice – klučení neodpovídá zjištěný způsob pěstování způsobu pěstování, který je deklarován v žádosti.
Podpora na investice	Není kontrolována výměra.	Investice nový dřevěný sud/uzavřená dřevěná nádoba na víno se nachází v jiném než méně rozvinutém regionu.
Podmínky podmíněnosti		
Dobry zemědělský a environmentální stav	Není kontrolována výměra.	DZES 7b – na DPB nebyla souvislá plocha jedné plodiny oddělena ochranným pásem.

Zdroj: SZIF

Systém monitorování zemědělských ploch (AMS)

Státní zemědělský intervenční fond zavedl v roce 2023 monitoring zemědělských ploch za pomoci družicového systému AMS (Area Monitoring System). Jedná se o nový způsob, jak lze ověřit, zda na pozemku proběhly požadované zemědělské aktivity a byly tak splněny podmínky pro poskytnutí dotací. Ověření je založeno na vyhodnocení dat dálkového průzkumu Země, zejména z družic Sentinel 1 a 2. AMS byl poprvé spuštěn pro opatření na plochu v rámci jednotné

žádosti pro rok 2023. V roce 2025 byly nadále sledovány stejné podmínky a stejná opatření. AMS umožňuje monitorovat jen omezené množství jevů, tedy i dotačních podmínek a opatření. Dokáže rozpoznat zemědělskou kulturu, pěstovanou plodinu a provedení seče či pastvy. Monitoring ploch probíhá po celé období, kdy má žadatel plnit podmínky dotací. AMS se uplatňuje u kontrol opatření na plochu v rámci jednotné žádosti. Systém AMS neověřuje dotační tituly vázané na hospodářská zvířata a lesnická opatření, ani tituly SOT, národní dotace, ekonomická opatření atd.

Tabulka 40 – Počet kontrolovaných zákresů v žádosti podle opatření v roce 2025

Opatření	Počet zkontrolovaných zákresů
Agroenvironmentálně-klimatická opatření	294 465
Ekologické zemědělství	140 699
Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními (ANC)	492 250
Natura 2000 na zemědělské půdě	6 438
Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS)	737 033
Celofaremní ekoplatba	730 968
Malý zemědělec	19 922
Dobrovolné podpory vázané na produkci (VCS)	59 016

Zdroj: SZIF

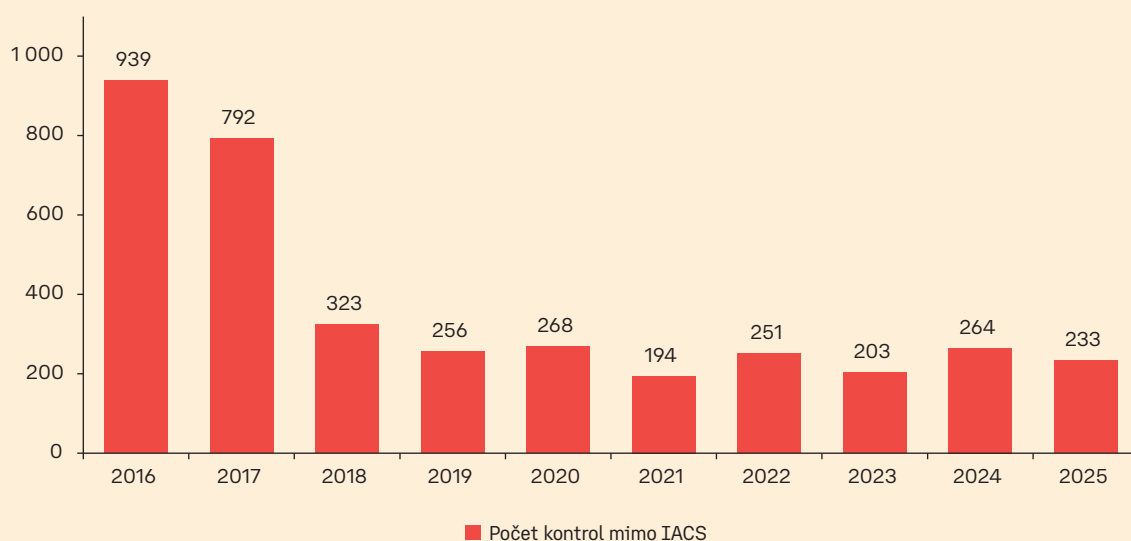
Oblast společné organizace trhů (mimo IACS)

U většiny opatření administrovaných v rámci společné organizace trhů (nemajících vazbu na plochu) je prováděna kontrola na místě ve 100 % případů. V případech, kde se 100% kontrola nevyžaduje, je výběr žadatelů ke kontrole na místě prováděn na základě analýzy rizik. Cílem kontrol na místě je ověření podmínek pro poskytnutí finančních podpor a dodržení pravidel stanovených legislativou ČR a EU. Při realizaci fyzických kontrol na místě se ověřuje, zda údaje deklarované žadatelem o podporu odpovídají skutečnosti a jsou splněny veškeré závazky a povinnosti žadatele. Ověřování rozhodných skutečností je zajišťováno odděleními inspekční služby na regionálních odborech SZIF, Oddělení kontrol SOT

a podpor na zvířata na centrále SZIF a delegováním pravomocí na další organizace. Spolupráce s dalšími organizacemi se týká zejména kontrol, při kterých jsou předepsány odběry a analýzy vzorků.

V roce 2025 bylo v oblasti SOT (mimo IACS) provedeno celkem 233 kontrol včetně kontrol škol. Oddělení kontrol SOT a podpor na zvířata na centrále realizovalo 10 kontrol na místě a na regionálních odborech SZIF bylo provedeno celkem **223 kontrol**. Dále bylo realizováno celkem 34 inspekčních kontrol zaměřených na sledování kontrolní činnosti terénních inspektorů, případně na vylepšení kontrolních postupů pro jednotlivé podpory, z toho 14 kontrol metodikem a 20 kontrol vedoucími oddělení inspekční služby (případně koordinátory inspekce).

Graf 3 – Počet provedených KNM SOT (mimo IACS) v letech 2016–2025

Zdroj: SZIF

V roce 2025 bylo zjištěno porušení u 43 kontrol SOT (mimo IACS). V tabulce níže je výčet nejčastějších porušení.

Tabulka 41 – Nejčastější porušení u jednotlivých opatření SOT (mimo IACS)

Opatření	Porušení
Školní projekt mléko do škol	Nepředložen rozbor akreditované laboratoře prokazující podíl přidaného cukru a mléčné složky; údaje o počtu žáků v ročním hlášení se neshodovaly s údaji v měsíčních žádostech.
Sledování tržní produkce mléka a mléčných výrobků	Nesoulad hodnot uvedených v jednotlivých dokladech a v měsíčních hlášeních zaslaných Fondu; chybějící kalibrace měřidel; nesprávný výpočet hodnot tuku a bílkovin.
Systém organizace producentů v odvětví mléka	Nedodržení termínu podání změny.
Sledování výroby cukru, bioethanolu, melasy a isoglukózy	Chyby v zasílaných hlášeních na SZIF.
Uznávání, schvalování operačních programů a poskytování podpor organizacím producentů v odvětví ovoce a zeleniny	Hodnota referenční obchodované produkce se neshodovala s deklarovanou v žádosti; v rámci křížové kontroly nebylo možné ověřit produkci u člena, který přistoupil do organizace producentů; nárokováná částka přesahovala v součtu dvou producentů hodnotu 80 % stanovenou pro podporu pojištění z veřejných prostředků; u zahraniční platby byly deklarovány hodnoty tvořené vyšším korunovým ekvivalentem.

Opatření	Porušení
Školní projekt Ovoce a zelenina do škol	Počty žáků v předloženém statistickém výkazu M3 se neshodovaly s údaji v ročním hlášení; doprovodné vzdělávací opatření bylo provedeno před podáním cenové nabídky v rámci cenového marketingu; nepředložena smlouva uzavřená s vybraným dodavatelem.
Podpory produktů včelařství pro období SZP 2023+	Nesoulad s nařízením vlády ČR č. 53/2023 Sb., nevyužívané dotované zařízení.
Tržní informační systém	Nedodržení metodického pokynu k sestavování výkazu Maso (SZIF) 6-52 "Ceny placené zemědělcům za dodaná jatečná zvířata".
Organizace producentů a nadnárodní organizace producentů k provádění společné organizace trhu s vybranými zemědělskými produkty	Prodej obchodované produkce mezi členy organizace producentů.

Zdroj: SZIF

Oblast projektových opatření Programu rozvoje venkova 2014+ a projektových intervencí Strategického plánu SZP 2023+

SZIF realizuje kontroly projektových opatření Programu rozvoje venkova v programovém období 2014+ v souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) č. 809/2014, v platném znění. Kontroly fyzické realizace projektu (správní kontroly) se skládají z administrativní kontroly, která se provádí u 100 % zaregistrovaných Žádostí o proplacení a kontroly na místě, která se u vybraných opatření provádí na vzorku operací. Kontroly na místě jsou realizovány na základě vhodného výběrového souboru před vyplacením finančních prostředků alespoň u 4 % veřejných výdajů každoročně vykázaných Evropské komisi a alespoň u 5 % veřejných výdajů vykázaných Evropské komisi během celého programového období, resp. alespoň u 5 % veřejných výdajů každoročně vyplacených SZIF. Tyto kontroly provádějí regionální odbory SZIF souběžně se správní kontrolou. Výběr vzorku ke kontrole zajišťují zaměstnanci CP SZIF, kde se tyto kontroly také vyhodnocují.

V rámci **projektových opatření Programu rozvoje venkova 2014+** bylo v roce 2025 provedeno **53 kontrol na místě** a celkem **1 345 kontrol fyzické realizace projektu**. Zároveň bylo zaměstnanci centrálního pracoviště provedeno celkem **62 kontrol ex-post**.

V rámci **Strategického plánu SZP z programového období 2023+** bylo v roce 2025 provedeno **5 075 kontrol fyzické realizace projektu**.

Nejčastější nálezy při kontrolách obecně:

- dotace není požadována pouze na způsobilé výdaje,
- nedostatky v daňových/účetních dokladech,
- úhrada způsobilých výdajů není v souladu s podmínkami Pravidel pro žadatele,
- fakturovaná účelovost nebo množství neodpovídá skutečně zjištěnému stavu,
- výdaje, ze kterých je stanovena dotace, nejsou realizovány z hlediska času v souladu s podmínkami Pravidel pro žadatele,
- byly překročeny maximální limity výdajů, ze kterých je stanovena dotace, stanovené v Pravidlech pro žadatele,
- nedostatky v zadávání zakázek žadatelem/příjemcem dotace.

Oblast zemědělských národních dotací

Kontrolu zemědělských národních dotací provádí SZIF na základě zákona č. 255/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V roce 2025 bylo u **zemědělských národních dotací** realizováno **304 kontrol na místě**, které lze podle dotačních titulů rozdělit takto:

Tabulka 42 – Počet kontrol v rámci zemědělských národních dotací v roce 2025

Kód a název dotačního programu	Počet kontrol
1.R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů	44
1.V. Podpora restrukturalizace ovocných sadů v režimu ekologického zemědělství	21
3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin	40
9.A. Speciální poradenství	8
9.E. Školní závody	4
9.H. Podpora účasti na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí	38
13. Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu	7
15. Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků	23
17. Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů	7
18. Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením	24
19.C. Podpora kontrolních opatření spojených s režimem jakosti Q CZ	29
20. Zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat	59
Počet kontrol celkem	304

Zdroj: SZIF

Dále bylo v roce 2025 provedeno 10 kontrol na místě týkající se kontroly závazků k hospodaření s předmětem dotace. Tyto kontroly jsou realizovány na základě dohody s MZe u dotačních programů 1.I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách a 1.R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů.

Oblast OP Rybářství

Kontroly OP Rybářství 2014–2020

V rámci OP Rybářství 2014–2020 jsou kontroly prováděny dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013, v platném znění. Po ukončení realizace projektu a předložení žádosti o platbu je před vyplacením finančních prostředků u 100 % zaregistrovaných žádostí o platbu prováděna kontrola fyzické realizace projektu. Tato kontrola se skládá z administrativní kontroly a kontroly na místě. Kontrola je prováděna zaměstnanci regionálních odborů SZIF. V případě opatření Technická pomoc provádí kontroly zaměstnanci centrálního pracoviště SZIF. V průběhu administrace žádosti o podporu, administrace Hlášení o změnách a administrace žádosti o platbu mohou být prováděny i neplánované kontroly.

Dalšími kontrolami na místě u příjemce jsou kontroly ex-post a fyzické kontroly závěrečných zpráv o udržitelnosti projektu. Vlastní kontroly ex-post a fyzické kontroly závěrečných zpráv o udržitelnosti projektu provádí zaměstnanci regionálních odborů SZIF. V případě opatření Technická pomoc provádí tyto kontroly zaměstnanci centrálního pracoviště SZIF.

V rámci OP Rybářství 2014–2020 je příjemce po vyplacení projektu povinen každý rok předložit průběžnou zprávu o udržitelnosti projektu (v posledním roce se jedná o závěrečnou zprávu).

Vzhledem ke konci programového období neproběhla v roce 2025 žádná kontrola fyzické realizace projektu.

V roce 2025 bylo v rámci OP Rybářství 2014–2020 realizováno **35 ex-post kontrol**, **7 fyzických kontrol** závěrečné zprávy o udržitelnosti projektu a **650 administrativních ověření** průběžných a závěrečných zpráv o udržitelnosti projektu.

Kontroly OP Rybářství 2021–2027

V rámci OP Rybářství 2021+ jsou kontroly prováděny dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/1060, v platném znění. Po ukončení realizace projektu a předložení žádosti o platbu bude před vyplacením finančních prostředků u 100 % zaregistrovaných žádostí o platbu provedeno administrativní ověření Žádosti o platbu, Závěrečné zprávy o realizaci a povinných příloh. Dále je před vyplacením finančních prostředků prováděna kontrola na místě interim na základě analýzy rizik u 10 % projektů.

Dalšími kontrolami na místě u příjemce jsou kontroly na místě ex-post v době udržitelnosti projektu, Monitorovací návštěvy a administrativní ověření na Zprávách o udržitelnosti, prováděné na 100 % podaných zpráv. Kontrola je prováděna zaměstnanci regionálního odboru České Budějovice a v případě Technické pomoci zaměstnanci centrálního pracoviště SZIF.

V roce 2025 bylo realizováno **176 administrativních ověření** Žádostí o platbu, **22 kontrol interim na místě**, **7 monitorovacích návštěv**, **2 kontroly ex-post** a **81 administrativních ověření** Zprávy o udržitelnosti.

Personální politika

S účinností od 1. ledna 2025 byl schválen plánovaný počet systemizovaných míst **1 292** (z toho 1 154 služebních a 138 pracovních míst).

Složení zaměstnanců

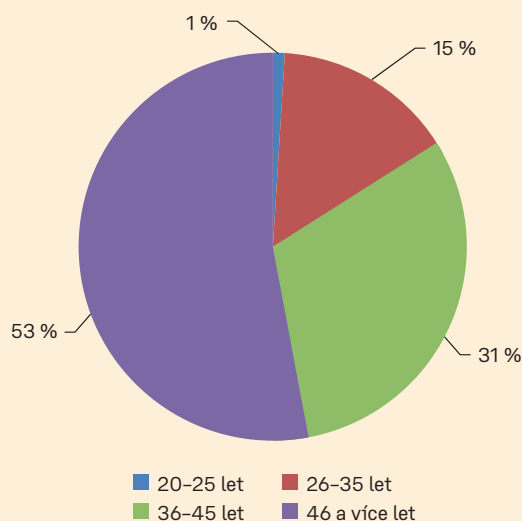
K 31. prosinci 2025 bylo **v evidenčním stavu 1 262 zaměstnanců** (z toho 1 059 státních zaměstnanců a 203 zaměstnanců v pracovním poměru), z toho 68,6 % tvořily

ženy a 31,4 % tvořili muži. Jejich průměrný měsíční plat za rok 2025 činil 46 557 Kč.

Zákon o státní službě umožňuje obsadit služební místo zaměstnancem v pracovním poměru, je-li místo obsazováno na dobu určitou jako zástup za dlouhodobě nepřítomného zaměstnance. Z tohoto důvodu je počet zaměstnanců v evidenčním stavu v pracovním poměru vyšší než systemizovaných pracovních míst. Počet **zaměstnanců v mimo evidenčním stavu** byl **113**.

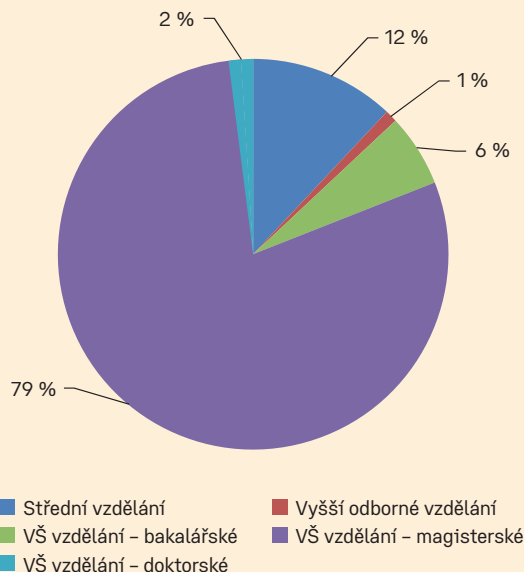
Věková struktura a kvalifikační struktura zaměstnanců je uvedena v následujících grafech.

Graf 4 – Věková struktura zaměstnanců k 31. 12. 2025

Zdroj: SZIF

Graf 5 – Kvalifikační struktura zaměstnanců k 31. 12. 2025

Zdroj: SZIF

Výběrová řízení

Během roku 2025 bylo vyhlášeno celkem **161 výběrových řízení**, z toho **77 na obsazení služebních míst** podle zákona č. 234/2014 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a **84 na obsazení služebních nebo pracovních míst** v pracovním poměru nebo zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo. K nejobtížněji obsazovaným služebním či pracovním místům dlouhodobě v rámci organizace patří právníci a ICT specialisté. Nedostatek vhodných uchazečů na uvedené pozice odráží současný stav na trhu práce.

O všech aktivitách a možnostech pracovního uplatnění nabídek jsou zájemci informováni na kariérních stránkách SZIF: kariera@szif.gov.cz a na úřední desce.

Školení a vzdělávání zaměstnanců

V oblasti vzdělávání zaměstnanců Fondu je postupováno dle požadavků vyplývajících ze zákona č. 234/2014 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dle Služebního předpisu nejvyššího státního tajemníka č. 6/2024 ze dne 30. prosince 2024, kterým se stanoví rámcová pravidla pro vzdělávání ve služebních úřadech a dle dalších vnitřních předpisů Fondu. V rámci vstupního vzdělávání úvodního bylo proškoleny celkem 87 zaměstnanců. V rámci vstupního vzdělávání následného bylo celkem evidováno 44 zaměstnanců, kteří podali žádost o vykonání úřednické zkoušky. Všichni zaměstnanci byli u zkoušky úspěšní. V oblasti vzdělávání průběžného bylo evidováno celkem 4 803 účastí zaměstnanců. V rámci vzdělávání představených bylo evidováno celkem 9 účastí zaměstnanců. V oblasti školení řidičů bylo evidováno celkem 835 účastí zaměstnanců. Jazykového vzdělávání se zúčastnilo celkem 74 zaměstnanců.

Ochrana bezpečnosti zaměstnanců

Pravidelně probíhají školení v oblasti bezpečnosti nových a stávajících zaměstnanců – BOZP, požární ochrana, fyzická bezpečnost aj.

Mezinárodní spolupráce

Komunikace s EU

Státní zemědělský intervenční fond komunikuje s institucemi Evropské unie jako je například Evropská komise (EK) a Evropský účetní dvůr (EÚD) prostřednictvím Stálého zastoupení České republiky při EU (SZEU) v Bruselu. Žádosti a dotazy jsou předávány Oddělení zahraničních vztahů SZIF v elektronické formě (písemně) orgánem EU, prostřednictvím SZEU nebo Ministerstva zemědělství. Úkoly, plynoucí ze žádostí EK nebo EÚD, jsou dále předávány odborným útvarům SZIF ke zpracování a hotové odpovědi jsou odesílány prostřednictvím SZEU příslušnému orgánu EU. V průběhu roku 2025 bylo doručeno k vyřízení celkem **17 písemných žádostí**. Kromě žádostí a dotazů jsou doručovány také dokumenty informativního charakteru – např. prováděcí rozhodnutí Komise. Prostřednictvím těchto rozhodnutí jsou předávány informace, které se týkají měsíčních plateb z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF), schválených programů a projektů apod.

Mezinárodní výměna informací

Mezinárodní spolupráce s platebními agenturami (PA) ostatních členských států EU a platebními agenturami z dalších

zemí mimo EU probíhá především v oblasti výměny informací, a to buď přímo mezi SZIF a PA členského státu EU/mimo EU nebo v rámci platformy Learning Network, která slouží k výměně zkušeností mezi PA napříč členskými státy EU a k hájení zájmů platebních agentur EU.

V roce 2025 hostil SZIF ve svém ústředí v Praze **zahraniční delegaci ze slovenské platební agentury PPA**. Mezi projednávaná témata patřila zejména problematika monitoringu zemědělských ploch pomocí družic (AMS) a posuzování kvality integrovaného administrativního a kontrolního systému (IACS). Na toto jednání navázala pracovní návštěva v Bratislavě v sídle platební agentury PPA. Dále se probírala problematika AMS, mobilní aplikace SZIF a PPA pro pořizování geotagovaných fotografií nebo otázky týkající se veřejného registru půdy (LPIS) a geoprostorové žádosti o podporu (GSAA).

Zajímavou zkušeností byla návštěva zástupců Odboru legislativního a právního SZIF v Kodani v sídle dánské platební agentury. Na jednání byly prodiskutovány některé právní a trestní aspekty související s dotacemi, problematika vymáhání neoprávněně poskytnutých finančních prostředků a přístup dánského práva k trestním aspektům v oblasti dotací. Součástí diskuse byla i témata spojená s právními vztahy k nemovitostem, propojením fyzických a právnických osob v rámci administrace dotací a také otázky podmíněnosti a umělého vytváření podmínek, aj.

V roce 2025 přivítal SZIF **dvě zahraniční delegace mimo EU**. Návštěva z turecké platební agentury ARDSI byla zaměřena na právní aspekty řešení nesrovnalostí a také proběhla výměna informací o legislativě v EU a v ČR v souvislosti s touto agendou.

V rámci delegace z Korejské republiky byly hlavním tématem přímé platby a Společná zemědělská politika EU.

Program výměny úředníků

Na přelomu roku 2024 a 2025 byl mezi SZIF a Saským ministerstvem životního prostředí a zemědělství dohodnut program výměny úředníků. Třídenní návštěva byla zaměřena primárně na výměnu informací a zkušeností s důrazem na aktivity Oddělení zahraničních vztahů a mezinárodní spolupráci.

Přednášky pro zahraniční studenty

V průběhu října a listopadu zavítali do centrály SZIF v Praze vybraní studenti ze Spojených států amerických v rámci bakalářského studia výměnného programu v rámci Rady pro mezinárodní vzdělávací výměnu při CERGE-EI ve studijním předmětu ekonomie EU. Během série přednášek byli studenti seznámeni s fungováním Fondu jako platební agentura a jeho úlohou v rámci Společné zemědělské politiky (SZP). Součástí přednášek bylo také představení struktury Strategického plánu SZP a ukázka, jak SZIF zajišťuje dodržování legislativy, včetně využití technologií dálkového průzkumu Země pro monitoring.

Zahraniční služební/pracovní cesty

V roce 2025 absolvovali zaměstnanci SZIF celkem 103 zahraničních služebních/pracovních cest na jednání, kde byla vyžadována fyzická účast. Jednalo se o pravidelné konference (Konference ředitelů platebních agentur, Panta Rhei, Learning Network atd.), tematické nebo technické workshopy Evropské komise, exkurze organizované Evropskou sítí pro rozvoj venkova, dále také o odborné konference a workshopy zaměřené na

problematiku APR (Annual Performance Report), AMS (Area Monitoring System) nebo certifikaci účtů.

Vztahy s veřejností

Komunikace SZIF je zaměřena na žadatele o zemědělské dotace, odbornou veřejnost, nevládní organizace a média. Klíčovými komunikačními kanály jsou webové stránky a Portál farmáře, které zajišťují kvalitu a dostupnost důležitých informací. Potřebnou informační oporu pro žadatele zajišťuje infolinka a aktuální informace jsou publikovány i na sociálních sítích.

Komunikace s veřejností

Webové stránky jsou nepostradatelným zdrojem informací pro žadatele o dotace i širokou veřejnost. Návštěvníci zde naleznou informace o činnosti SZIF, organizační strukturu i novinky v legislativních normách. Dále přehledné informace o Společné zemědělské politice, dotační skladbě či poskytovaných zemědělských národních dotacích. Často sledované jsou harmonogramy administrace, které obsahují informace o termínech podání a průběhu administrace konkrétních opatření a dotačních titulů. Webové stránky jsou současně vstupní branou do **Portálu farmáře**, kde mohou uživatelé elektronicky podávat žádosti o dotace. Portál obsahuje příručky, manuály a instruktážní listy a poskytuje konkrétní informace o podaných žádostech. V roce 2025 bylo na Portálu farmáře evidováno 5,4 mil. přístupů.

Portál AMS je určený pro komunikaci s žadateli, kteří využívají monitoring zemědělských ploch pomocí družic AMS. Portál poskytuje průběžné výsledky monitoringu, novinky a důležitá upozornění. V roce 2025 byl sloučen s portálem GTFoto, takže všechny informace jsou pro žadatele dostupné na jednom místě.

Infolinka SZIF je klíčovým nástrojem pro efektivní komunikaci s žadateli a veřejností. V roce 2025 bylo vyřízeno přes 14 tis. dotazů, z toho dvě třetiny telefonicky a zbytek dotazů e-mailem. Cílem infolinky je poskytnutí potřebné podpory a zajištění rychlých a přesných odpovědí.

Fond každoročně připravuje a aktualizuje **propagační materiály** spojené s jeho činností. Tyto materiály jsou k dispozici na výstavách, veletrzích a akcích pro odbornou i laickou veřejnost, a také na regionálních pracovištích SZIF. Již desátým rokem je vydáván **Newsletter SZIF**, který informuje zemědělskou veřejnost o novinkách a tématech spojených s činností Fondu a k jeho pravidelnému odběru je přihlášeno přibližně 8 tis. čtenářů. Dvouměsíčník se zaměřuje na péči o krajinu, technologický pokrok a inovace v zemědělství.

Sociální sítě a vztahy s médii

S žadateli, odbornou i širokou veřejností komunikuje SZIF také na sociálních sítích Facebook, Instagram, X, LinkedIn a YouTube. Tyto komunikační kanály jsou využívány k zprostředkování informací, novinek, důležitých termínů a aktivit SZIF. Ke komunikaci je využívána zejména sociální síť Facebook, kde má Fond téměř 10,5 tis. sledujících. V roce 2025 bylo na Facebooku zveřejněno 216 příspěvků s celkovým zobrazením u 1,1 mil. lidí. V roce 2025 se začala rozvíjet komunikace na sociální síti LinkedIn s 1,7 tis. sledujících, kde jsou zveřejňovány také pracovní nabídky SZIF. Pravidelnou součástí obsahu sociálních sítí také informativní videa.

Vztahy s odbornou i širokou veřejností jsou udržovány i prostřednictvím médií, a to formou **tiskových zpráv, článků a prohlášení** týkajících se zemědělských dotací, administrace a kontrolní činnosti. Fond udržuje korektní vztahy s médii, vyřizuje dotazy novinářů, zajišťuje výstupy pro televizní a rozhlasové vysílání i přípravu textů pro média.

Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Výroční zpráva Státního zemědělského intervenčního fondu je zveřejňována na základě § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. V souladu se zákonem poskytuje SZIF informace žadatelům buď na základě žádosti nebo zveřejněním. Žadatelé mohou získat potřebné informace o činnosti SZIF rovněž dálkovým přístupem na internetové stránce szif.gov.cz.

V roce 2025 SZIF zaevidoval a vyřídil celkem **183 žádostí o informace**, které se odvolávají na tento zákon.

Celkem 3 stížnosti podle písmene e) byly postoupeny na MZE jako nadřízenému orgánu. Důvodem stížností byl údajně chybný úřední postup SZIF při vyřizování žádosti o informace, kdy Fond požadoval úhradu za poskytnutí informace. Nadřízený orgán postup Fondu potvrdil. Dvě stížnosti byly vyřízeny autoremedurou.

Činnosti pověřence pro ochranu osobních údajů podle GDPR

SZIF si uvědomuje důležitost zajištění ochrany osobních údajů fyzických osob, jak je upravena nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, v platném znění (nařízení GDPR). SZIF také zohledňuje toto nařízení ve vztahu ke zpracování všech osobních údajů, které využívá pro naplnění svého poslání a svých cílů. S ohledem na dodržení povinností vyplývajících

Tabulka 43 – Počet poskytovaných informací v roce 2025 (dle zákona č. 106/1999 Sb.)

Vyhodnocení poskytovaných informací podle § 18 zákona č. 106/1999 Sb.	
a) počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti nebo částečném odmítnutí žádosti	20
b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí	5
c) opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení	0
d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence	0
e) počet stížností podaných podle § 16a	5
f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona (odložené žádosti, zrušené žadatelem)	8

Zdroj: SZIF

z tohoto nařízení byla ustanovena funkce pověřence pro ochranu osobních údajů, jehož činnost je vykonávána Mgr. Filipem Sovou, LL.M., ředitelem Sekce personální, právní a komunikace.

Pověřenec pro ochranu osobních údajů plní úkoly dle čl. 39 nařízení GDPR. K hlavním jeho činnostem patří výkon nezávislé konzultační činnosti s cílem zvyšovat v rámci SZIF povědomí o problematice ochrany osobních údajů a zajistit co možná nejvyšší standard jejich zpracování a ochrany.

V průběhu roku 2025 pověřenec pro ochranu osobních údajů poskytoval informace a poradenství pracovníkům SZIF, kteří provádějí zpracování osobních údajů, o jejich povinnostech podle nařízení GDPR a dalších předpisů Evropské unie nebo České republiky v oblasti ochrany údajů.

Dále bylo ze strany pověřence pro ochranu osobních údajů průběžně realizováno monitorování souladu prostředí SZIF s nařízením GDPR, dalšími předpisy Evropské unie nebo České republiky v oblasti ochrany osobních údajů a poskytování poradenství na požádání, pokud jde o posouzení vlivu na ochranu osobních údajů (DPIA) a monitorování jeho uplatňování podle čl. 35 nařízení GDPR.

Nedílnou součástí výkonu funkce pověřence pro ochranu osobních údajů je také spolupráce s dozorovým úřadem a působení jako kontaktní místo pro subjekty údajů ve všech záležitostech souvisejících se zpracováním jejich osobních údajů a s výkonem jejich práv podle nařízení GDPR.

Závěr

Státní zemědělský intervenční fond v roce 2025 významně přispěl k realizaci opatření a intervencí Společné zemědělské politiky a zemědělských národních dotací. Při své činnosti postupoval v souladu se zákonem č. 252/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a také v souladu s dalšími nařízeními EU a vlády ČR vydanými k provádění Společné zemědělské politiky.

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

V roce 2025 byly Fondem poskytovány podpory v následujících podpůrných programech:

Podpora komerčních úvěrů (Investiční programy)

Formou podpory je poskytování finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení, snížení jistiny úvěrů nebo vydávání garancí na zajištění úvěrů poskytovaných komerčními bankami a jinými financujícími subjekty.

Většina z programů pro podporu komerčních úvěrů je zaměřena na podporu investic, tedy zejména na realizaci dlouhodobých investičních záměrů s cílem restrukturalizace a zvýšení efektivnosti, modernizace, snížení výrobních nákladů, zlepšení jakosti a dalšího rozvoje, zejména zemědělských subjektů, zpracovatelů zemědělských produktů, ale také podnikatelů zabývajících se lesním hospodářstvím nebo zpracováním dřeva.

Program ZEMĚDĚLEC (podpora je poskytována od 15. 8. 1999)

Program určený pro oblast zemědělské prvovýroby.

V rámci programu Zemědělec je poskytována podpora ve formě finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení z úvěrů poskytnutých zemědělským podnikatelům,

a to na nákup techniky do zemědělské prvovýroby a na výstavbu, pořízení nebo zhodnocení nemovitého majetku v zemědělských podnicích. Žadatel musí v prvním účetním období, které následuje po období, ve kterém došlo k podání žádosti, dosahovat příjmů ze zemědělské výroby, z činností v oblasti zpracování produkce ze zemědělské výroby, dotací z veřejných zdrojů alespoň ve výši 30 % z celkových příjmů a dále uvedených příjmů dosahovat po celou dobu poskytování podpory. Podpora může být poskytnuta jak podnikům, které jsou řazeny do kategorie malých a středních podniků, tak i podnikům, které jsou řazeny do kategorie velkých podniků.

Příjem žádostí je kontinuální, kdy žádosti jsou přijímány po celý rok, rozlišují se pouze jednotlivá období příjmu žádostí, a to vždy od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku, pro které je následně stanovena základní sazba podpory.

Celkový objem úvěrových prostředků, na které je možné poskytnout podporu jednomu žadateli za dané období příjmu žádostí, je nejvýše 15 mil. Kč v případě investic do zemědělské techniky a nejvýše 75 mil. Kč v případě investic do nemovitostí. Doba splatnosti úvěru v případě investice do zemědělské techniky nesmí přesáhnout 8 let a v případě investic do nemovitostí 20 let.

Sazba podpory byla pro rok 2025 stanovena po ukončení příjmu žádostí pro dané období (pro žádosti podané do 30. 9. 2025), a to ve výši 2,0 %, s 1% navýšením pro Začínající podnikatele, kteří nejsou zapsáni v evidenci zemědělského podnikatele déle než 24 měsíců před podáním žádosti. V roce 2025 pokračoval trend pozvolného snižování úrokových sazeb a u poskytovaných úvěrů dosahovala průměrné výše 5,19 % p. a. Základní sazba podpory v programu Zemědělec byla snížena na úroveň 2,0 % p. a., čímž se průměrný výsledný úrok pro konečného příjemce pohyboval mírně nad 2,5 % p. a.

Program Podpora nákupu půdy

Program určený na podporu nákupu zemědělské půdy.

V rámci programu Podpora nákupu půdy je poskytována podpora ve formě finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení úvěrů poskytnutých podnikatelům v oblasti zemědělství na nákup zemědělské půdy. Žadatel musí v prvním účetním období, které následuje po období, ve kterém došlo k podání žádosti, dosahovat příjmů ze zemědělské výroby, z činností v oblasti zpracování produkce ze zemědělské výroby, dotací z veřejných zdrojů alespoň ve výši 30 % z celkových příjmů a dále uvedených příjmů dosahovat po celou dobu poskytování podpory.

Podpora je poskytována v režimu de minimis, a to až do maximální výše podpory pro jeden podnik, která byla v roce 2025 zvýšena na korunový ekvivalent částky 50 000 €. Limit se počítá pro skupinu propojených podniků považovaných za jeden podnik, a to za průběžné tříleté období. Program je určen pro malé a střední podniky.

V roce 2025 byl příjem žádostí v tomto programu otevřen po celý kalendářní rok.

Sazbu podpory stanovuje PGRLF za každé ukončené čtvrtletí daného roku, ve kterém jsou žádosti přijímány, na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí s tím, že maximální procentní sazba podpory je 5 % p. a. a úrokové zatížení příjemce podpory musí činit minimálně 0,5 % p. a. V roce 2025 byla stanovena sazba za první čtvrtletí ve výši 2,20 % a za zbývající čtvrtletí shodně ve výši 2,0 % p. a.

Program Lesní hospodář (dříve Podpora nákupu techniky pro hospodaření v lesích) (program od roku 2015)

Program určený pro oblast lesního hospodářství.

V rámci tohoto programu je poskytována podpora ve formě finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení

úvěrů poskytnutých subjektům v oblasti lesního hospodářství, a to na nákup techniky vymezené v Pokynech pro poskytování podpory jako jsou např. speciální lesnické traktory, přívěsy s hydraulickou rukou k vyvážení dřevní hmoty, lanovky a lanové systémy, navijáky pro soustředování dříví, rýhovací zalesňovací stroje, zařízení na údržbu lesních cest, aj.

Příjemci podpory mohou být podnikatelé, kteří se zabývají vymezenými činnostmi souvisejícími s hospodařením v lesích uvedených v Pokynech pro poskytování podpory. Alternativně může být příjemcem podpory také podnikatel nebo obec, pokud je vlastníkem, nájemcem nebo vypůjčitelem lesa a hospodaří dle schváleného lesního hospodářského plánu nebo převzaté platné lesní hospodářské osnovy. Žádost o podporu v tomto programu je možné podávat celý rok.

Podpora je poskytována v režimu de minimis až do výše korunového ekvivalentu 300 000 € pro jeden podnik.

Podpora je poskytována ve výši sazby stanovené za každé ukončené čtvrtletí daného roku, ve kterém jsou žádosti přijímány, na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí s tím, že maximální procentní sazba podpory je 5 % p. a. Úrokové zatížení příjemce podpory však musí činit minimálně 0,5 % p. a. V roce 2025 byla stanovena sazba za první čtvrtletí ve výši 2,20 % a za zbývající čtvrtletí shodně ve výši 2,0 % p. a.

Program Zpracovatel dřeva (dříve Podpora nákupu techniky a technologií pro dřevozpracující provozovny) (program od roku 2015)

Program určený pro oblast zpracování dřeva.

V rámci tohoto programu je poskytována podpora ve formě finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení úvěrů poskytnutých subjektům v oblasti zpracování dřeva, a to na nákup techniky a technologií (včetně stavebních nákladů souvisejících s uvedenými investicemi) např. pro vybavení pilnic, paření a impregnování masivního dřeva, sušení řeziva, výroby dých, překližek a vrstveného dřeva, výroby palivového dřeva a zpracování zbytkové dřevní biomasy (pelety, lisované brikety), zařízení manipulačních skladů aj.

Tuto podporu mohou získat podnikatelé nebo obce či jimi založené právnické osoby a příspěvkové organizace, zabývající se činnostmi souvisejícími se zpracováním dřeva. Žádosti o podporu v tomto programu je možné podávat po celý rok.

Podpora je poskytována v režimu de minimis až do výše korunového ekvivalentu 300 000 € pro jeden podnik.

Podpora je poskytována ve výši sazby stanovené za každé ukončené čtvrtletí daného roku, ve kterém jsou žádosti přijímány, na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí s tím, že maximální procentní sazba podpory je 5 % p. a. Úrokové zatížení příjemce podpory však musí činit minimálně 0,5 % p. a. V roce 2025 byla stanovena sazba za první čtvrtletí ve výši 2,20 % a za zbývající čtvrtletí shodně ve výši 2,0 % p. a.

Program Zpracovatel (program od roku 2015)

Program určený pro oblast zpracování zemědělských produktů za účelem výroby krmiv pro hospodářská zvířata.

V rámci tohoto programu je poskytována podpora ve formě finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení úvěrů poskytnutých zpracovateli zemědělských produktů na nákup investičního majetku souvisejícího se zpracováním zemědělského produktu k výrobě krmiv pro hospodářská zvířata.

Program je určen pro podnikatele, kteří se zabývají zpracováním zemědělských produktů a dosahují požadované hranice příjmů ze zpracování zemědělské produkce nebo ze zemědělské výroby. Žádosti o podporu v tomto programu je možné podávat po celý rok.

Podpora je poskytována v režimu de minimis až do výše korunového ekvivalentu 300 000 € pro jeden podnik.

Podpora je poskytována ve výši sazby stanovené za každé ukončené čtvrtletí daného roku, ve kterém jsou žádosti přijímány, na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí s tím, že maximální procentní sazba podpory je 5 % p. a. Úrokové zatížení příjemce podpory však musí činit minimálně 0,5 % p. a. V roce 2025 byla stanovena sazba za první čtvrtletí ve výši 2,20 % a za zbývající čtvrtletí shodně ve výši 2,0 % p. a.

Program Potravinář

Program určený pro oblast výroby potravin.

V rámci tohoto programu je poskytována podpora ve formě finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení úvěrů poskytnutých výrobcům potravin na pořízení technologických zařízení souvisejících se zpracováním zemědělských produktů k potravinářským účelům a k výrobě potravin (včetně nákladů souvisejících s jejich zabudováním a instalací) či výstavbu, rekonstrukci a vybavení prodejen či prodejních automatů. Podporována je realizace dlouhodobých investičních záměrů za účelem restrukturalizace, zvýšení efektivity, modernizace, snížení výrobních nákladů, zlepšení jakosti a dalšího rozvoje potravinářských podniků.

Program je určen pro podnikatele, kteří se zabývají výrobou potravin podle zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo tuto podmínku splní do 12 měsíců od podání žádosti. Žádosti o podporu v tomto programu je možné podávat po celý rok.

Podpora je poskytována v režimu de minimis až do výše korunového ekvivalentu 300 000 € pro jeden podnik.

Podpora je poskytována ve výši sazby stanovené za každé ukončené čtvrtletí daného roku, ve kterém jsou žádosti přijímány, na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí s tím, že maximální procentní sazba podpory je 5 % p. a. Úrokové zatížení příjemce podpory však musí činit minimálně 0,5 % p. a. V roce 2025 byla stanovena sazba za první čtvrtletí ve výši 2,20 % a za zbývající čtvrtletí shodně ve výši 2,0 % p. a.

Dříve poskytované programy

V roce 2025 byla dále prováděna administrace a vypláceny finanční prostředky v rámci dalších programů podpor, v nichž byl příjem žádostí v minulých letech již ukončen.

Celkově bylo v rámci těchto programů v roce 2025 vyplaceno 1 433 tis. Kč.

Pozn.: Úrokové zatížení příjemce podpory činilo v roce 2025 v rámci všech investičních programů minimálně 0,5 % p. a.

Finanční podpora pojištění (Eliminace rizik zemědělského a lesnického podnikání)

Program PODPORA POJIŠTĚNÍ (program od roku 2004)

Program je určen zemědělským prvovýrobcům, kteří si sjednali pojištění plodin na ztráty způsobené přírodními pohromami, nepříznivými klimatickými jevy či škůdci, nebo pojištění hospodářských zvířat na ztráty způsobené chorobami zvířat, přírodními pohromami či nepříznivými klimatickými jevy.

Program je určen pouze pro malé nebo střední podniky.

Žádosti je možné podávat vždy od 1. 1. do 31. 10. příslušného roku. Po ukončení příjmu žádostí je na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí stanovena procentní výše

podpory. Konečná výše podpory v Kč je pak určena na základě potvrzení pojišťovny o uhrazeném pojistném.

Výše podpory se stanovuje v rozmezí 35–65 % uhrazených nákladů na pojištění speciálních plodin, 10–50 % uhrazených nákladů na pojištění ostatních plodin a 25–50 % uhrazených nákladů na pojištění hospodářských zvířat v příslušném roce.

Procentní výše podpory byly pro rok 2025 stanoveny ve výši 52 % pro pojištění speciálních plodin, 42 % pro pojištění ostatních plodin a 50 % pro pojištění hospodářských zvířat.

Program Podpora pojištění lesních školek

Program je určen podnikatelům, kteří jsou vedeni v ústřední evidenci držitelů licence k uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin a sjednali si smluvní pojištění sadebního materiálu lesních dřevin pěstovaného v lesních školkách.

Podpora je poskytována v režimu de minimis.

Žádosti o podporu jsou přijímány od 1. 8. do 31. 10. příslušného roku. Po ukončení příjmu žádostí je na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí stanovena v procentech výše podpory. Konečná výše podpory v Kč je pak určena na základě potvrzení pojišťovny o uhrazeném pojistném. Maximální výše podpory činí 50 % prokázaných uhrazených nákladů na pojistné.

Pro rok 2025 byla procentní výše podpory stanovena na maximální možné úrovni, tedy ve výši 50 %.

Program Podpora pojištění lesních porostů (program od roku 2015)

Program je určen subjektům, kteří jsou vlastníky, nájemci, pachtýři či vypůjčiteli lesa a kteří si sjednali pojištění lesních porostů proti požárům anebo dalším abiotickým činitelům.

Podpora je poskytována v režimu de minimis.

Žádosti je možné podávat vždy od 1. 1. do 31. 10. příslušného roku. Po ukončení příjmu žádostí stanovuje PGRLF na základě ekonomického vyhodnocení přijatých žádostí v procentech výši podpory s tím, že její konečná výše v Kč je následně určena na základě potvrzení pojišťovny o uhrazeném pojistném. Maximální výše podpory činí 50 % uhrazených nákladů na pojištění lesních porostů pro příslušný rok.

V roce 2025 byla procentní výše podpory stanovena na maximální možné úrovni, tedy ve výši 50 %.

V rámci všech programů podpory pojištění od roku 1994 do 31. 12. 2025 bylo celkem přijato 151 136 žádostí. Ke stejnému datu bylo na finančních podporách pojištění vyplaceno celkem 9 337 mil. Kč.

V roce 2025 bylo v rámci programů podpory pojištění zaevidováno 9 205 žádostí, a maximální předpokládaná výše podpory, která bude na základě těchto žádostí vyplacena je 593 mil. Kč. V průběhu roku byla vyplacena podpora pojištění v celkové výši 461 mil. Kč. Z toho k žádostem podaným v roce 2025 bylo vyplaceno 5 708 žadatelům téměř 370 mil. Kč. Zbývající žádosti budou projednány a propláceny v roce 2026.

Úvěry poskytované PGRLF

Program Investiční úvěry Zemědělec (program od roku 2018)

Podporou se v tomto programu rozumí poskytnutí úročeného úvěru Fondem, a to s možností snížení jistiny úvěru. Úvěr může

být poskytnut na pořízení investičního majetku, který souvisí se zemědělskou prvovýrobou, přičemž podporovaná investice musí vést ke zlepšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku, zejména snížením výrobních nákladů nebo zlepšením a dalším rozvinutím produkce zemědělského prvovýrobce. Podporováno není pořízení nebo zhodnocení nemovitého majetku.

Program je určen zemědělským podnikatelům působícím v oblasti zemědělské prvovýroby, kteří jsou zařazeni v kategorii malých a středních podniků.

Podpora snížení jistiny úvěru může činit max. 400 000 Kč a zároveň max. 30 % z celkové výše poskytnutého úvěru, s výjimkou Začínajících podnikatelů, kteří nejsou zapsáni v evidenci zemědělských podnikatelů déle než 24 měsíců před podáním žádosti, u nichž může činit podpora na snížení jistiny úvěru maximálně 40 % z celkové výše poskytnutého úvěru. Úvěr lze poskytnout ve výši od 100 tis. Kč do 10 mil. Kč a doba jeho splatnosti je vždy minimálně 2 roky a nepřesáhne 15 let.

Od roku 2024 již program není limitován počtem přijatých žádostí, a tak byl příjem žádostí tak byl v roce 2025 umožněn po celý kalendářní rok.

Program Investiční úvěry Lesnictví

Podporou se v tomto programu rozumí poskytnutí úročeného úvěru Fondem, a to s možností snížení jistiny úvěru. Úvěr může být poskytnut na pořízení investičního majetku, který souvisí s lesním hospodářstvím, přičemž podporovaná investice musí vést ke zlepšení celkové výkonnosti a udržitelnosti podniku žadatele, zejména snížením výrobních nákladů nebo zlepšením a dalším rozvinutím produkce žadatele. Podporováno není pořízení nebo zhodnocení nemovitého majetku.

Podpora je poskytována v režimu de minimis.

Program je určen podnikatelům působícím v oblasti lesního hospodaření nebo provozujícím lesní školkařskou činnost, a dále vlastníků, pachtýřům nebo nájemcům lesa včetně obcí. Úvěr bylo v roce 2025 možné poskytnout ve výši od 100 tis. Kč do 10 mil. Kč a doba jeho splatnosti byla nejméně 2 roky a nepřesáhla 15 let. Podpora snížení jistiny úvěru mohla v roce 2025 činit max. 500 000 Kč, a zároveň max. 40 % z celkové výše poskytnutého úvěru.

Příjem žádostí probíhal v roce 2025 v 7. kole příjmu žádostí, které bylo otevřeno dne 9. 7. 2025 a ukončeno k 25. 7. 2025 z důvodu naplnění stanovené kapacity 150 žádostí.

Dříve poskytované programy půjček a úvěrů

V roce 2025 byla prováděna administrace a spláceny finanční prostředky v rámci programů podpory formou úvěrů s možností snížení jistiny úvěru, jejichž poskytování (přijímání a projednávání žádostí) bylo ukončeno v minulých letech.

V rámci všech programů úročených úvěrů bylo k 31. 12. 2025 celkem přijato 14 120 žádostí, z nichž bylo schváleno 8 265, celkem byly schváleny úvěry v objemu 5,5 mld. Kč a poskytnuta podpora ve formě snížení jistiny ve výši 1,5 mld. Kč.

V roce 2025 bylo zaevidováno 968 žádostí o úvěry a snížení jistiny a v průběhu roku se podařilo schválit 726 žádostí v objemu úvěrů 415 mil. Kč a snížení jistiny v objemu 137 mil. Kč. 441 mil. Kč úvěrů se podařilo vyčerpat a na snížení jistiny bylo poskytnuto 159 mil. Kč. Zbývající žádosti a smlouvy budou postupně vyřízeny v následujícím období.

Podpora programů spojených s ochranou a tvorbou životního prostředí

Podpora spojená s ochranou a tvorbou životního prostředí byla v minulých letech realizována prostřednictvím následujících programů:

Zemědělec – předmět podpory: Ekologie a investice do půdy

Cílem programu bylo vytvořit předpoklady pro rozvoj zemědělských subjektů a usnadnit investiční obnovu lesa;
V roce 2025 nebyla přijata žádná nová žádost, ani neprobíhaly ve výše uvedených programech žádná plnění z již dříve schválených smluv.

Tabulka 44 – Výsledky PGLRF, a. s. – stav 2025

Podle typu organizace	Počet žádostí	Z toho schváleno	Výše podporovaných úvěrů (tis. Kč)	Přislíbené podpory (tis. Kč)	Dosud vyplacené podpory (tis. Kč)
SHR	2 386	1 455	3 366 759	315 706	323 737
s.r.o.	1 113	627	2 827 405	263 687	196 903
a.s.	603	333	2 718 688	303 846	179 013
ZD	498	307	1 724 971	199 131	164 792
Ostatní	17	12	34 132	2 557	4 544
ČR celkem	4 617	2 734	10 671 954	1 084 926	868 990
Podle typu programu					
I – zemědělec	3 693	2 024	8 531 032	868 587	764 891
I – půda	0	0	0	0	1 433
Podpora nákupu půdy (od r. 2013)	719	586	1 728 659	184 661	75 540
Zpracovatel dřeva (Dřezpracující provozovny)	21	12	28 646	2 015	1 448
Lesní hospodář (Lesy stroje)	123	95	340 414	25 688	24 027
Zpracovatel (od r. 2015)	10	3	16 319	1 694	1 487
Potravinář	51	14	26 884	2 281	163
Celkem	4 617	2 734	10 671 954	1 084 926	868 990
Mládí (Začínající podnikatel) ¹⁾	143	82			

Zdroj: PGLRF

Pozn.: ¹⁾ Tyto programy nejsou zahrnuty do součtu ČR.

Tabulka 45 – Přehled pojištění 2015–2025

Rok	Programy pojištění	Počet žádostí		Pojistné	Výše podpory	Sazba podpory	Skutečně vyplaceno v roce
		celkem	schváleno	tis. Kč	tis. Kč	%	tis. Kč
2015	Ostatní plodiny	3 545	3 367	635 835	317 917	50,00	
	Speciální plodiny	1 157	1 119	245 854	122 927	50,00	
	Hospodářská zvířata	2 152	2 054	178 212	89 106	50,00	
	Pojištění lesních porostů (od r. 2015)	34	31	2 943	883	30,00	
	Lesní školky	2	2	198	59	30,00	
	celkem	6 890	6 573	1 063 041	530 892	49,94	445 124

Rok	Programy pojištění	Počet žádostí		Pojistné	Výše podpory	Sazba podpory	Skutečně vyplaceno v roce
		celkem	schváleno	tis. Kč	tis. Kč	%	tis. Kč
2016	Ostatní plodiny	3 690	3 530	630 197	233 173	37,00	
	Speciální plodiny	1 239	1 200	231 413	115 707	50,00	
	Hospodářská zvířata	2 088	1 998	174 788	87 394	50,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	43	36	4 670	1 401	30,00	
	Lesní školky	3	3	336	101	30,00	
	celkem	7 063	6 767	1 041 404	437 775	42,04	642 625
2017	Ostatní plodiny	3 774	3 643	657 434	262 973	40,00	
	Speciální plodiny	1 341	1 308	274 140	137 070	50,00	
	Hospodářská zvířata	2 190	2 096	171 495	85 748	50,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	46	34	4 827	1 448	30,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	3	3	423	212	30,00	
	celkem	7 354	7 084	1 108 320	487 451	43,98	461 999
2018	Ostatní plodiny	3 847	3 697	591 740	248 531	42,00	
	Speciální plodiny	1 711	1 647	322 671	177 469	55,00	
	Hospodářská zvířata	2 200	2 078	165 550	82 775	50,00	
	Pojištění lesních porostů	39	34	4 942	1 483	30,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	6	6	817	409	50,00	
	celkem	7 803	7 462	1 085 720	510 666	47,03	368 137
2019	Ostatní plodiny	3 974	3 824	575 859	259 137	45,00	
	Speciální plodiny	1 725	1 672	313 694	181 943	58,00	
	Hospodářská zvířata	2 101	1 993	158 650	79 325	50,00	
	Pojištění lesních porostů	43	37	5 440	1 632	30,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	7	7	902	451	50,00	
	celkem	7 850	7 533	1 054 545	522 487	49,55	507 640
2020	Ostatní plodiny	4 085	3 949	606 591	303 296	50,00	
	Speciální plodiny	1 818	1 765	305 864	198 811	65,00	
	Hospodářská zvířata	2 109	2 020	166 632	83 316	50,00	
	Pojištění lesních porostů	46	43	6 947	3 473	50,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	7	6	693	346	50,00	
	celkem	8 065	7 783	1 086 727	589 243	54,22	585 313
2021	Ostatní plodiny	4 163	3 978	622 789	311 395	50,00	
	Speciální plodiny	1 870	1 788	322 073	199 685	62,00	
	Hospodářská zvířata	2 135	2 037	165 447	82 724	50,00	
	Pojištění lesních porostů	45	10	6 389	3 195	50,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	4	0	1 341	670	50,00	
	celkem	8 217	7 813	1 118 040	597 669	53,46	657 691

Rok	Programy pojištění	Počet žádostí		Pojistné	Výše podpory	Sazba podpory	Skutečně vyplaceno v roce
		celkem	schváleno	tis. Kč	tis. Kč	%	tis. Kč
2022	Ostatní plodiny	4 293	4 123	882 340	405 876	46,00	
	Speciální plodiny	1 817	1 761	324 471	188 193	58,00	
	Hospodářská zvířata	2 133	2 010	159 323	79 662	50,00	
	Pojištění lesních porostů	50	2	7 776	3 888	50,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	4	16	1 169	584	50,00	
	celkem	8 297	7 912	1 375 079	678 204	49,32	491 210
2023	Ostatní plodiny	4 421	4 153	751 957	300 787	40,00	
	Speciální plodiny	2 134	1 868	338 893	176 224	52,00	
	Hospodářská zvířata	2 093	2 135	162 445	81 223	50,00	
	Pojištění lesních porostů	49	45	7 069	3 535	50,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	4	4	849	425	50,00	
	celkem	8 701	8 205	1 261 214	562 194	44,58	616 733
2024	Ostatní plodiny	4 415	4 362	653 388	307 092	47,00	
	Speciální plodiny	2 276	2 257	349 312	227 053	65,00	
	Hospodářská zvířata	2 112	2 064	167 461	83 731	50,00	
	Pojištění lesních porostů	59	47	8 806	4 403	50,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	4	4	644	322	50,00	
	celkem	8 866	8 734	1 179 611	622 601	52,78	809 203
2025	Ostatní plodiny	4 536	3 601	685 172	287 772	42,00	
	Speciální plodiny	2 402	1 915	410 317	213 365	52,00	
	Hospodářská zvířata	2 204	1 810	175 506	87 753	50,00	
	Pojištění lesních porostů	60	25	8 141	4 070	50,00	
	Pojištění produkce lesních školek (Lesní školky)	3	0	273	136	50,00	
	celkem	9 205	7 351	1 279 408	593 097	46,36	461 002
Celkem 2015–2025		88 311	83 217	12 653 109	6 132 278	48,46	6 046 678

Zdroj: PGRLF

Tabulka 46 – Úhrady ze záruky v roce 2025

Program	Počet žádostí	Celková garance (tis. Kč)	Úhrady ze záruky	
			Uhrazeno (tis. Kč)	Vráceno (tis. Kč)
Služby	0	0	0	30
Zemědělec	0	0	0	54
Celkem	0	0	0	84

Zdroj: PGRLF

Změny evropské legislativy v roce 2025

SZP, rozvoj venkova, přímé platby

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/2649 ze dne 19. prosince 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2021/2115, pokud jde o systém podmíněnosti, typy intervencí formou přímých plateb, typy intervencí v některých odvětvích a v oblasti rozvoje venkova a výroční zprávy o výkonnosti, a nařízení (EU) 2021/2116, pokud jde o pozastavení plateb, výroční schvalování výkonnosti a kontroly a sankce

Potravinářství

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/2184, kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/232 a (EU) 2017/891, pokud jde o některá pravidla týkající se organizací producentů, povinnosti oznamovat produkční ceny a provádění některých dovozních mechanismů v odvětví ovoce a zeleniny

Balíček právních předpisů týkajících se použití potravinářských přídatných látek v potravinách a zdravotních tvrzení na potravinách

Zemědělství (vč. ekologického zemědělství, komodit)

Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2025/473 ze dne 12. března 2025 kterým se uznává, že zpráva předložená Českem podle čl. 31 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 obsahuje přesné údaje pro účely měření emisí skleníkových plynů spojených s pěstováním ozimé pšenice, řepy cukrovky, kukuřice na zrno, kukuřice na siláž, jarního ječmene a ozimého ječmene v uvedeném členském státě.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/1137 ze dne 10. června 2025, kterým se stanoví mimořádná finanční podpora pro zemědělská odvětví zasažená nepříznivými klimatickými jevy a přírodními katastrofami v Česku a Slovinsku v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2025/2184 ze dne 10. září 2025, kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2016/232 a (EU) 2017/891, pokud jde o některá pravidla týkající se organizací producentů, povinnosti oznamovat produkční ceny a provádění některých dovozních mechanismů v odvětví ovoce a zeleniny

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/2185 ze dne 10. září 2025, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2017/892, pokud jde o některé postupy, výpočet paušálních dovozních hodnot a dodatečných dovozních cel

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/2360 ze dne 12. listopadu 2025 o monitorování a odolnosti půdy (právní rámec pro monitorování půdy)

Vodní hospodářství

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3019 ze dne 27. listopadu 2024 o čištění městských odpadních vod (přepracované znění) (Text s významem pro EHP)

Lesní hospodářství

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/2650 ze dne 19. prosince 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2023/1115, pokud jde o některé povinnosti hospodářských subjektů a obchodníků

Veterinární oblast

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/179 ze dne 31. ledna 2025 o shromažďování a předávání molekulárních analytických údajů v rámci epidemiologických šetření ohnisek choroby vyvolané původcem v potravinách v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/99/ES

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/901 ze dne 19. května 2025, kterým se stanoví seznam látek, které jsou nezbytné pro léčbu koňovitých nebo které přinášejí vyšší klinický prospěch ve srovnání s jinými možnostmi léčby dostupnými pro koňovité a pro které je ochranná lhůta pro koňovité šest měsíců, a kterým se zrušuje nařízení (ES) č. 1950/2006

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/2091 ze dne 17. října 2025, kterým se stanoví správná výrobní praxe pro veterinární léčivé přípravky v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/6

Rozhodnutí Rady (EU) 2025/2227 ze dne 27. října 2025 o zmocnění k zahájení jednání v zájmu Evropské unie o revizi mezinárodní dohody a institucionálních stanov, institucionálních pravidel, finančních pravidel a obecných pravidel a dalších textů Světové organizace pro zdraví zvířat

Rostlinolékařská oblast

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/2249 ze dne 10. listopadu 2025, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2019/2072, pokud jde o sestavení seznamu regulovaných nekaranténních škodlivých organismů a opatření týkající se těchto organismů

ZEMĚDĚLSKÁ VÝROBA

Rostlinná výroba

Výrobní faktory rostlinné výroby

Průběh počasí na území ČR v roce 2025

Leden byl teplotně nadnormální měsíc. Průměrná měsíční teplota vzduchu na území ČR 0,4 °C byla o 1,8 °C vyšší než normál 1991–2020. V prvních dvou dekádách měsíce se střídala chladnější a teplejší období. Nejchladnější den z tohoto období byl 13. leden. Nejteplejší dny z celého měsíce byly 27. a 28. leden. Srážkově byl leden na území ČR normální, průměrný měsíční úhrn srážek 32 mm představuje 73 % normálu 1991–2020. Nejvíce srážek spadlo v první polovině měsíce a jednalo se o srážky dešťové, sněhové nebo smíšené. Sníh se v horských polohách udržel až do konce měsíce.

Únor byl na území ČR teplotně normální a srážkově silně podnormální. Průměrná měsíční teplota vzduchu na území ČR –0,9 °C byla o 0,5 °C nižší než normál 1991–2020. Měsíční úhrn srážek 11 mm představuje 30 % normálu 1991–2020. V první polovině měsíce se teplota pohybovala blízko hodnot normálu. Od 14. února se výrazně ochladilo a teploty se držely pod hodnotou normálu až do 22. února. Konec měsíce byl opět teplý. Nejchladnější den z celého měsíce byl 19. únor. Srážkové úhrny byly regionálně velmi rozdílné. Nejméně srážek spadlo v severovýchodní části republiky, a to zejména v krajích Pardubickém a Olomouckém.

Březen byl na území ČR teplotně nadnormální a srážkově normální. Průměrná teplota vzduchu na území ČR (5,1 °C) byla o 1,9 °C vyšší než normál 1991–2020. V průměru na našem území spadlo 32 mm srážek (70 % srážkového normálu 1991–2020). V prvních dnech měsíce se teplota pohybovala blízko hodnot normálu. Poté nastalo velmi teplé období 5.–12. března. Dny 15.–19. března byly naopak chladné. V poslední dekádě měsíce se teplota pohybovala nad hodnotou normálu. Více srážek spadlo na východě našeho území.

Duben byl na území ČR teplotně nadnormální a srážkově normální. Průměrná teplota vzduchu na území ČR (10,3 °C) byla o 1,8 °C vyšší než normál 1991–2020. V průměru na našem území spadlo 31 mm srážek (79 % srážkového normálu 1991–2020). Po většinu měsíce se teplota pohybovala nad hodnotou normálu. Chladnější období nastalo pouze ve dnech 5.–10. a 25.–27. dubna. Naopak velmi teplé byly dny 13.–17. dubna. Většina srážek spadla ve druhé polovině měsíce. Méně srážek spadlo na východě našeho území.

Květen byl na území ČR teplotně podnormální a srážkově normální měsíc. Průměrná teplota vzduchu na území ČR (11,2 °C) byla o –1,9 °C nižší než normál 1991–2020. V průměru na našem území spadlo 53 mm srážek (76 % srážkového normálu 1991–2020). Po většinu měsíce se teplota pohybovala pod hodnotou normálu. Teplejší období nastalo pouze ve dnech 1.–3. a 30.–31. května. Většina srážek spadla ve druhé polovině měsíce. Více srážek spadlo na severovýchodě našeho území.

Červen byl na území ČR teplotně silně nadnormální a srážkově normální měsíc. Průměrná teplota vzduchu na území ČR (18,1 °C) byla o 1,6 °C vyšší než normál 1991–2020. V průměru na našem území spadlo 62 mm srážek (76 % srážkového normálu 1991–2020). V prvních dvou dekádách měsíce se střídala teplejší a chladnější období. Velmi teplá byla poslední dekáda měsíce s průměrnou teplotou na území ČR výrazně nad hodnotou

normálu. Většina srážek spadla v první polovině měsíce. V tomto měsíci byly časté bouřky.

Červenec byl na území ČR teplotně i srážkově normální měsíc. Průměrná měsíční teplota vzduchu na území ČR (17,9 °C) byla o 0,4 °C nižší než normál 1991–2020. V posledních deseti letech jsme chladnější červenec zaznamenali pouze v roce 2020 s průměrnou teplotou 17,7 °C. V průměru na našem území spadlo 95 mm srážek (107 % srážkového normálu 1991–2020). Srážky se vyskytovaly v průběhu celého měsíce.

Srpen byl na území ČR teplotně normální a srážkově podnormální měsíc. Průměrná měsíční teplota vzduchu na území ČR (17,7 °C) byla o 0,2 °C nižší než normál 1991–2020. Začátek měsíce byl chladný a deštivý. Teplé bylo období 8. až 16. srpna, kdy denní maxima teploty vzduchu na našem území často překračovala tropických 30 °C. V poslední dekádě měsíce bylo chladné období s teplotami výrazně pod hodnotou normálu vystřídáno opět teplejšími dny. V průměru na našem území spadlo 50 mm srážek (64 % srážkového normálu 1991–2020). Srážky se vyskytovaly pouze v několika málo dnech. Nejvíce srážek spadlo ve dnech 2., 29. a 30. srpna.

Září bylo na území ČR teplotně normální a srážkově nadnormální měsíc. Průměrná měsíční teplota vzduchu na území ČR (13,9 °C) byla o 0,9 °C vyšší než normál 1991–2020. V první polovině měsíce se teplota pohybovala kolem hodnot normálu. Velmi teplé období nastalo ve dnech 19.–21. 9. V posledních dnech měsíce následovalo chladné období s teplotami pod hodnotou normálu. V průměru na našem území spadlo 88 mm srážek (147 % srážkového normálu 1991–2020). Výraznější srážky se vyskytovaly pouze v několika dnech. Nejvíce srážek spadlo ve dnech 5., 10., 13. a 24. září.

Říjen byl na území ČR teplotně i srážkově normální měsíc. Průměrná měsíční teplota vzduchu na území ČR (7,9 °C) byla o 0,3 °C nižší než normál 1991–2020. Z počátku měsíce byla průměrná denní teplota vzduchu pod hodnotou normálu. Následovalo období s teplotami kolem hodnoty normálu. Ve druhé polovině měsíce se střídala období s výraznější odchylkou průměrné denní teploty pod a nad hodnotou normálu. Velmi chladné období nastalo ve dnech 1.–6. října a 18.–20. října, kdy denní minima teploty vzduchu na mnoha stanicích klesala pod bod mrazu. V průměru na našem území spadlo 47 mm srážek (96 % srážkového normálu 1991–2020). Výraznější srážky se vyskytovaly pouze v několika dnech.

Listopad byl na území ČR teplotně i srážkově normální měsíc. Průměrná měsíční teplota vzduchu na území ČR (2,7 °C) byla o 0,8 °C nižší než normál 1991–2020. V první polovině měsíce se průměrná denní teplota vzduchu na území ČR pohybovala kolem hodnot normálu nebo lehce nad ním. V druhé polovině listopadu přišlo ochlazení a teplota byla až do konce měsíce pod hodnotou normálu. Nejchladnější byly dny 21.–23. a 28. listopadu. V průměru na našem území spadlo 49 mm srážek (109 % srážkového normálu 1991–2020). Výraznější srážky se vyskytovaly pouze v několika dnech. Prostorové rozložení srážek za listopad bylo velmi nerovnoměrné. Z počátku měsíce se jednalo především o srážky dešťové, nový sníh byl na velké části našeho území naměřen ve dnech 23. až 26. listopadu.

Prosinec byl na území ČR teplotně normální a srážkově silně podnormální měsíc. Průměrná měsíční teplota vzduchu na území ČR (1,1 °C) byla o 1,5 °C vyšší než normál 1991–2020. Po většinu měsíce se průměrná denní teplota vzduchu na území ČR pohybovala nad hodnotou normálu, ochlazení pod hodnotu

normálu nastalo až v posledních osmi dnech měsíce. V průměru na našem území spadlo 17 mm srážek (37 % srážkového normálu 1991–2020). Výraznější srážky se vyskytovaly pouze v několika dnech. Z počátku měsíce se jednalo především o srážky dešťové, ve dnech 29.–31. prosince byl na velké části našeho území zaznamenán nový sníh. Druhá dekáda byla srážkově výrazně podprůměrná.

Zdroj: ČHMÚ

Výživa rostlin

Ve srovnání s rokem 2024 došlo v kalendářním roce 2025 ke snížení spotřeby živin v minerálních hnojivech z 389 636 t č. ž. na 344 674 t č. ž., tj. o 11,7 %. Důvodem bylo zejména snížení spotřeby dusíkatých minerálních hnojiv o 17,9 %. Celková spotřeba vápenatých hmot se ve srovnání s rokem 2024 zvýšila o 6,4 % na 310 tis. t. Na základě informací ČSÚ bylo v roce 2025 kalkulováno s výměrou tzv. „využívané zemědělské půdy“ 3 541 954 ha.

Celková spotřeba čistých živin dodaných minerálními hnojivy činila 97,3 kg na 1 ha zemědělské půdy (po zaokrouhlení; kontrolní součty nebo součiny hodnot v tabulce tedy nemusí odpovídat).

Tabulka 47 – Spotřeba živin v kg/ha zemědělské půdy – minerální hnojiva

Rok	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	Celkem (kg/ha)	Celkem čistých živin (tis. t)
2011	100,7	11,3	6,5	118,5	415,175
2012	98,9	12,2	6,5	117,6	414,671
2013	94,2	11,8	7,0	113,0	398,072
2014	92,6	13,1	11,7	117,4	412,819
2015	113,7	13,9	9,5	137,1	478,861
2016	116,7	13,6	10,8	141,1	492,191
2017	112,9	15,7	9,6	138,2	486,864
2018	99,8	14,6	8,5	122,9	433,112
2019	94,2	16,5	6,1	116,8	411,656
2020	81,0	13,5	7,2	101,7	358,256
2021	87,7	10,2	6,3	104,2	367,895
2022	92,0	10,6	4,2	106,8	377,177
2023	67,2	8,3	5,5	81,0	286,340
2024	93,2	11,1	6,0	110,2	389,636
2025	76,5	12,9	8,0	97,3	344,674

Zdroj: MZe, CARC, v. v. i.

Tabulka 48 – Spotřeba vápenatých hmot v ČR (v tis. t)

Rok	Celková spotřeba
2011	173
2012	201
2013	253
2014	283
2015	285

Rok	Celková spotřeba
2016	258
2017	269
2018	340
2019	402
2020	338
2021	318
2022	337
2023	264
2024	292
2025	310

Zdroj: MZe

Hnojení statkovými a organickými hnojivy

V roce 2025 bylo ve statkových hnojivech (hnůj, kejda apod.) a organických hnojivech (zejména digestát z bioplynových stanic) aplikováno 26,1 kg N, 14,9 kg P₂O₅ a 26,3 kg K₂O, v průměru na 1 hektar využívané zemědělské půdy v České republice. Celkový vnos čistých živin statkovými a organickými hnojivy byl 67,2 kg/ha. Do tohoto množství nejsou započítávány živiny ve slámě, používané jako stelivo nebo zapravované do půdy jako statkové hnojivo, ani v chrástu, zeleném hnojení apod. Vstup živin v digestátu z bioplynových stanic (BPS) je do této statistiky započítáván od roku 2014. Současně jsou odečítány živiny z části statkových hnojiv (zejména kejda, ale i hnůj), vstupujících do BPS. Živiny z těchto statkových hnojiv tvoří odhadem polovinu živin ve výsledném digestátu. Další živiny pochází z biomasy vstupující do BPS (zejména silážní kukuřice).

Zdroj: CARC, v. v. i.

Ochrana rostlin

Výskyt chorob a škůdců v roce 2025

Obilniny

Ozimé obilniny

Nízké úhrny srážek a vysoké teploty na konci léta způsobily silné vyschnutí půdního profilu a v řadě případů prakticky znemožnily efektivní přípravu půdy pro ozimé obilniny. Celou situaci poté zkomplikovaly extrémní srážky, takže setí v řadě případů proběhlo v mírně zpožděných termínech. I přes následující velmi suchou periodu však porosty většinou kompletně vzešly, pouze v některých případech byly mírně mezerovité z důvodu horší přípravy půdy v důsledku vysoké vlhkosti. Vlivem následujícího chladného a suchého počasí v průběhu listopadu však porosty ozimů většinou do zimy neodnožily. Během října a listopadu byly také pozorovány škodlivé výskyty přenašečů viróz, **kříška polního** (*Psammotettix alienus*) a **mšic** (*Aphidoidea*), a většinu porostů bylo nutné insekticidně ošetřit, na některých lokalitách i opakovaně. V průběhu zimy se střídaly teplejší a chladnější periody často bez sněhové pokrývky, doprovázené postupným prohlubováním srážkového deficitu. Během teplejších období začala řada porostů odnožovat, ale v důsledku občasných holomrazů docházelo k chladovému poškození nových odnoží. Situace se zlepšila až po výrazném oteplení začátkem března, kdy došlo i přes výrazný vláhový deficit k postupnému odnožení

a zapojení porostů. Chladné období na konci jara zpomalilo vývoj rostlin a v závěru května se navíc již na řadě lokalit začal projevovat nedostatek vláhy. Situace se zlepšila po výraznějších srážkách na začátku června, bouřkový charakter počasí však zároveň u řady porostů způsobil poléhání. V průběhu jara byly na většině lokalit zaznamenány škodlivé výskyty **mšic** (*Aphidoidea*) a **kohoutků** (*Oulema spp.*). Zejména tlak kohoutků byl v řadě případů velmi silný, takže bylo často nutné přistoupit i k opakované aplikaci insekticidů. Naproti tomu výskyt **hraboše polního** (*Microtus arvalis*) byl na většině lokalit po celou dobu vegetace poměrně nízký a škodlivé výskyty byly účinně tlumeny aplikací rodenticidů. Střídání horkých a chladných period v závěru vegetace mělo za následek nerovnoměrné dozrávání porostů a vlivem častých přeháněk a bouřek doprovázených přívalovými srážkami, kroupami a silným větrem často docházelo k silnému poléhání, nebo lámání stébel. Vysoká vlhkost pak v řadě případů komplikovala sklizeň.

Pšenice ozimá

Dlouhodobý nedostatek srážek doprovázený neobvykle chladným průběhem května způsobil pozvolný nástup houbových chorob, k jejich rychlejšímu rozvoji došlo až po oteplení během června. Dominantním patogenem byla v uplynulém roce **rez pšeničná**, ve větším rozsahu se objevily i původci **listových skvrnitostí**. Naproti tomu výskyt klasových chorob byl i přes oteplení a četné srážky v pozdějších růstových fázích velmi nízký. Významnou roli zde pravděpodobně sehrálo časté kolísání teplot, které nebylo pro rozvoj původců těchto onemocnění zcela optimální. První výskyty **padlí travního** (*Blumeria graminis*) byly na listech ojediněle pozorovány již na začátku prosince, ve většině pokusů se však první kupy mycelia objevily až od poloviny dubna. Jeho další rozvoj pak nebyl příliš intenzivní, poškození listové plochy bylo zpravidla nízké nebo střední a jen výjimečně **padlí** zasáhlo i praporcové listy. V průběhu června pak bylo v několika případech **padlí** zjištěno v klasech, intenzita výskytu však byla velmi nízká. Nejvýznamnějším patogenem byla v uplynulém roce **rez pšeničná** (*Puccinia recondita*). První kupy urediospor se v porostech ojediněle objevily již koncem května, většinou však až během června. Po výrazném oteplení pak byl vývoj poměrně rychlý a na většině lokalit bylo dosaženo středního až silného výskytu s velkými rozdíly mezi zkoušenými odrůdami. I přesto však intenzita poškození listové plochy nedosahovala hodnot z předchozího roku a zpravidla nepřesahovala hodnotu 50 %. Naproti tomu výskyt dalšího významného patogenu předchozích ročníků, **rzi plevové** (*Puccinia striiformis*) byl zcela ojedinělý. První kupy urediospor byly v porostech pozorovány v průběhu května nebo začátkem června. Jednalo se však jen o ojedinělá pozorování na několika náchylných odrůdách v sortimentu, k dalšímu rozvoji infekce pak již nedošlo a na většině lokalit nebylo onemocnění zaznamenáno vůbec.

První symptomy **listových skvrnitostí** (**braničnatka pšeničná**, *Septoria tritici*, **braničnatka plevová**, *Stagonospora nodorum*, **helmintosporiíza pšenice**, *Drechslera tritici-repentis*) se ojediněle vyskytly již koncem února, většinou však až v průběhu dubna. Další rozvoj infekce probíhal díky nízké vlhkosti a chladnému počasí poměrně pomalu a ke změně situace došlo až po bouřkách a oteplení na začátku června. Na většině lokalit byl pozorován střední výskyt a u nejvíce náchylných odrůd došlo k poškození až 50 % listové plochy, takže se jednalo o druhé nejvýznamnější onemocnění uplynulé sezóny. Ve srovnání s listovými chorobami byl výskyt klasových onemocnění, **braničnatky plevové** (*Stagonospora nodorum*) a **fuzariózy klasů pšenice** (*Fusarium spp.*) zcela minimální. V porostech se první symptomy objevily v průběhu června, ale

celková intenzita výskytu byla velmi nízká a nepřesahovala 5 % napadených klasů na parcele, v řadě pokusů nebyla tato onemocnění zjištěna vůbec. Na několika lokalitách byla během června rovněž pozorována **běloklasost** způsobená **chorobami pat stébel** (*Ramulispora herpotrichoides*, *Fusarium spp.*, *Rhizoctonia spp.*, *Gaeumannomyces graminis*), ve všech případech se však jednalo jen o ojedinělé výskyty.

Ječmen ozimý

První výskyty **padlí travního** (*Blumeria graminis*) byly pozorovány poměrně pozdě, většinou až ve fázi sloupkování v průběhu dubna, pouze ojediněle již v březnu. Další rozvoj infekce zpravidla nebyl příliš intenzivní a napadení mělo charakter slabého až středního výskytu, ve dvou případech však bylo zaznamenáno i poškození listové plochy nejvíce citlivých odrůd více než 50 %. **Rez ječná** (*Puccinia hordei*) se v porostech objevila v závislosti na lokalitě ve velmi širokém období od poloviny března do začátku června. S tím souvisela i celková intenzita poškození listové plochy, která byla většinou nízká až střední, pouze v pokusech s časnějším výskytem bylo pozorováno i silné napadení náchylných odrůd v sortimentu.

První symptomy **hnědé skvrnitosti ječmene** (*Drechslera teres*) i **rhynchosporiové skvrnitosti** (*Rhynchosporium secalis*) se rovněž objevily v poměrně dlouhém časovém intervalu od začátku března do poloviny května a další rozvoj byl podobně jako u rzi velmi variabilní v závislosti na lokalitě. Výsledné napadení mělo ve většině případů charakter slabého až středního výskytu, ale v případě **hnědé skvrnitosti ječmene** bylo na několika lokalitách zaznamenáno poškození i kolem 40 % listové plochy citlivějších odrůd. V průběhu června se v několika pokusech vyskytly i **fuzariózy klasů ječmene** (*Fusarium spp.*), intenzita napadení však dosáhla maximálně 5 % poškozených klasů.

Žito ozimé, tritikale ozimé

První kupy mycelia **padlí travního** (*Blumeria graminis*) byly na tritikale ojediněle pozorovány již koncem listopadu, ve většině případů se však objevily až během března a dubna. Další vývoj pak byl značně rozdílný v závislosti na plodině. Zatímco u žita byly zaznamenány pouze sporadické výskyty a na řadě lokalit se **padlí** nevyskytlo vůbec, v případě tritikale došlo ke střednímu až silnému výskytu a v některých pokusech bylo pozorováno poškození více než 70 % listové plochy náchylných odrůd. V průběhu června bylo na několika lokalitách nalezeno **padlí** i v klasech, celkové poškození však bylo minimální. Výskyt **rzi žitné** (*Puccinia recondita*) byl rovněž velmi variabilní. První kupy urediospor se v porostech objevily většinou až v průběhu května pouze výjimečně i dříve. Zatímco u žita byl další rozvoj intenzivní a na většině lokalit byly zaznamenány střední až silné výskyty, v případě tritikale bylo poškození minimální a v řadě pokusů nebyla **rez** zjištěna vůbec. Na konci června se rovněž na dvou lokalitách na žitu objevila **rez travní** (*Puccinia graminis*), k dalšímu rozvoji však již nedošlo. Další významný patogen minulých ročníků, **rez plevová** (*Puccinia striiformis*) nebyl v porostech zaznamenán vůbec. Nejvýznamnějším onemocněním byly v uplynulém roce **listové skvrnitosti** (**braničnatky**, *Septoria spp.*, *Stagonospora nodorum*, **rhynchosporiová skvrnitost**, *Rhynchosporium secalis*). První symptomy se na listech žita i tritikale objevily v závislosti na lokalitě v dlouhém časovém úseku od konce března do začátku června. Další vývoj byl ovlivněn suchým a chladným počasím ale zejména v pokusech s časnějším výskytem byly nakonec zaznamenány i silné výskyty s poškozením listové plochy citlivějších odrůd až kolem 50 %. V závěru vegetace se na několika lokalitách

objevily i klasové choroby, **braničnatka plevová** (*Stagonospora nodorum*) a **fuzariózy klasů žita/tritikale** (*Fusarium spp.*), ale k silnějšímu rozvoji již nedošlo a poškození více než 5 % klasů bylo pozorováno zcela ojediněle.

Jarní obilniny

Založení porostů jarních obilnin proběhlo vzhledem k průběhu počasí na začátku jara bez výraznějších problémů. I přes přetrvávající vláhový deficit porosty vzešly rovnoměrně, a i jejich další vývoj většinou probíhal bez vážnějších komplikací, pouze na několika lokalitách bylo pozorováno slabší odnožování a porosty byly celkově řídkší. Dlouhodobý nedostatek srážek se začal u části porostů viditelně projevovat až během května, situace se však rychle zlepšila po intenzivnějších srážkách na začátku června. Podobně jako u ozimů byl na většině lokalit pozorován vysoký výskyt **kohoutků** (*Oulema spp.*) a **mšic** (*Aphidoidea*) a zejména v případě **kohoutků** byla často nezbytná opakovaná aplikace insekticidů. Závěr vegetace byl rovněž poznamenán střídním horkých a chladných období a s tím spojeným nerovnoměrným dozráváním, v důsledku četných bouřek docházelo k poléhání porostů, nebo lámání stébel a vysoká vlhkost v řadě případů komplikovala sklizeň.

Pšenice jarní

První symptomy **padlí travního** (*Blumeria graminis*) se v porostech většinou objevily až v průběhu května. Intenzita napadení pak byla ve většině případů nízká, pouze v několika případech se **padlí** objevilo na citlivějších odrůdách i ve vyšších listových patrech, jeho výskyt v klasech pak byl zaznamenán jen ojediněle až na konci června. Dominantním onemocněním byla stejně jako u ozimé pšenice **rez pšeničná** (*Puccinia recondita*). První kupky urediospor se v porostech objevily poměrně pozdě, až od poloviny června. Další rozvoj pak byl na většině lokalit zpomalen postupným zasycháním listové plochy, takže již došlo pouze ke slabé až střední intenzitě napadení. Podobná situace nastala i v případě **listových skvrnitostí (braničnatka pšeničná, Septoria tritici, braničnatka plevová, Stagonospora nodorum, helmintosporiáza pšenice, Drechslera tritici-repentis)**. První skvrny byly na listech pozorovány většinou až od přelomu května a června a jen ojediněle došlo k poškození více než 25 % listové plochy. **Rez plevová** (*Puccinia striiformis*) se vyskytla jen na několika lokalitách v průběhu června, většinou byly pozorovány ojedinělé symptomy na listech a pouze v jednom případě došlo k poškození kolem 15 % listové plochy na nejvíce náchylných odrůdách. Na konci června se v porostech objevily rovněž **klasové choroby, braničnatka plevová** (*Stagonospora nodorum*), **fuzariózy klasů pšenice** (*Fusarium spp.*) a **běloklasost** způsobená **chorobami pat stébel** (*Fusarium herpotrichoides, Fusarium spp., Rhizoctonia spp. Gaeumannomyces graminis*), vždy se však jednalo o velmi slabé výskyty.

Ječmen jarní

Padlí travní (*Blumeria graminis*) se v porostech většinou objevilo až v květnu, pouze na teplejších lokalitách již v průběhu dubna. Další rozvoj pak byl často intenzivní a v řadě případů došlo k silnému napadení několika náchylných odrůd v sortimentu, u ostatních odrůd se plně projevila přítomnost genu rezistence. První kupky urediospor **rzi ječné** (*Puccinia hordei*) byly pozorovány poměrně pozdě, většinou až v průběhu června. I přes poměrně rychlý rozvoj infekce však byly celkové výskyty většinou slabé až střední vzhledem k rychlému zasychání listové plochy, pouze na několika lokalitách dosáhlo poškození listové plochy náchylných odrůd více než 50 %. První symptomy **hnědé skvrnitosti ječmene** (*Drechslera teres*) se

podobně jako v případě ozimého ječmene objevily v poměrně dlouhém časovém intervalu od konce dubna do začátku června. Vzhledem k průběhu počasí nebyl rozvoj onemocnění příliš intenzivní a na většině lokalit byl pozorován pouze slabý až střední výskyt. **Rhynchosporiová skvrnitost** (*Rhynchosporium secalis*) byla zaznamenána v průběhu května a června jen na několika lokalitách rovněž s nízkou až střední intenzitou výskytu. V průběhu června byly rovněž ve většině pokusů pozorovány **fuzariózy klasů ječmene** (*Fusarium spp.*), ve všech případech však bylo poškozeno maximálně 5 % klasů na parcele.

Oves setý

Výskyt chorob v porostech ovsa byl v uplynulém roce poměrně nízký, nejvýznamnějším patogenem bylo **padlí travní** (*Blumeria graminis*). První kupky mycelia se objevily v průběhu května a celkové napadení mělo většinou charakter středního výskytu, v ojedinělých případech však bylo zaznamenáno poškození i kolem 50 % listové plochy citlivějších odrůd. **Listové skvrnitosti (hnědá skvrnitost ovsa, Drechslera avenae, braničnatka ovesná, Stagonospora avenae)** se v porostech vyskytovaly o něco méně. První symptomy byly pozorovány v průběhu května až začátkem června, celkové poškození listové plochy však bylo většinou slabé a jen výjimečně dosahovalo úrovně kolem 20 % listové plochy. **Rez ovesná** (*Puccinia coronata*) se objevila ve druhé polovině června pouze na dvou lokalitách, intenzita napadení byla nízká, pouze u jedné odrůdy bylo zaznamenáno poškození kolem 15 % listové plochy. V jedno pokusu byl v závěru vegetace potvrzen rovněž výskyt **rzi travní** (*Puccinia graminis*), jednalo se však jen o napadení okrajových rostlin a vzhledem k dozrávání porostu již k dalšímu rozvoji infekce nedošlo.

Výskyt houbových onemocnění byl v uplynulé sezóně ve srovnání s předchozími ročníky celkově nižší. Zásadní roli zde sehrálo dlouhé období s vláhovým deficitem, které s drobnými výkyvy panovalo prakticky od vzejití ozimů až do začátku června. I když byla řada patogenů v porostech pozorována již začátkem jarní vegetace, jejich rozvoj byl většinou velmi pozvolný a situace se ještě prohloubila s poklesem teplot a následným chladnějším průběhem května. Po červnových deštích sice nastaly příznivější podmínky, zároveň však došlo k urychlení vegetace a poměrně rychlému zasychání listové plochy, nástup klasových chorob pak zbrzdily zejména periody s extrémně vysokými teplotami. Naproti tomu tlak některých druhů škůdců byl velmi vysoký a v řadě případů bylo nezbytné provést opakovanou aplikaci insekticidů. Intenzita výskytu **hraboše polního** byla na většině lokalit minimální, takže k žádnému významnému poškození pokusů nedošlo. Větším problémem se však staly výkyvy počasí doprovázené častými bouřkami, které panovaly od začátku června prakticky až do konce vegetace. Důsledkem bylo nerovnoměrné dozrávání, poškození porostů větrem a přívalovými srážkami, vysoká vlhkost a s tím související komplikace při sklizni (autor: P. Kraus, ÚKZÚZ).

Kukuřice

Pokračuje trend posunu vysoké škodlivosti **zavíječe** do vyšších poloh až k nadmořským výškám kolem 650 m n. m. Na řadě lokalit byly zaznamenány vysoké škody až nad úroveň 70 % rostlin poškozených housenkami, včetně následného poléhání. Část porostů poléhá i v reakci na vysokou hustotu a přehnojování N, včetně započtení zbytkového dusíku z předchozích let. Z monitoringu škůdce vyplývá trvalý posun prvních výskytů a nárůst početnosti již v prvních letových vlnách, které jsou schopny působit hospodářsky významné škody. Rostoucí počet letových vrcholů komplikuje zejména načasování biologické

ochrany, protože v některých oblastech dochází k překryvu jednogenerační a dvougenerační populace, lišících se termíny maximální letové aktivity. Podobně jako u jiných plodin dochází i v kukuřici k řádovému zvýšení početnosti larev **kovařikovitých** (drátovců), s výraznou vazbou na kumulaci organické hmoty a strukturu osevního postupu. Hlavní příčinou škod, které často vedly až k nutnosti přesevů (i na plochách s mořeným osivem), bylo uspěchané setí a zpomalený vývoj porostů. Ten prodlužoval období citlivosti mladých rostlin ve fázi nízkého vývojového stupně (BBCH). Zatímco škody na latách a neopylením palic způsobené **bázlivcem** byly výrazně nižší, v některých porostech byla opět jako u drátovců zaznamenána zvýšená míra napadení kořenového systému s typickými projevy. Přiléhání rostlin vlivem nedokonale vyvinuté kořenové soustavy však bylo v tomto ročníku častěji spojeno s aplikačními chybami při hnojení pod patu, zejména dusíkem. Opakovaně se potvrzuje souvislost mezi přísušky a aplikací hnojiv pod patu. Při nedostatku vláhy dochází k omezené distribuci živin a jejich extrémní koncentraci v zóně kořenů, v některých případech byly zaznamenány hodnoty přesahující 1 tis. kg N/ha. Takto koncentrované prostředí významně narušuje vývoj kořenového systému a sekundárně zvyšuje náchylnost rostlin k poškození škůdci (autor: A. Šandera).

Olejníny

Řepka ozimá

U této plodiny pokračoval trend nevyrovnaných výnosů i v rámci těže lokality s opakovaním identických příčin jako v posledních letech této dekády, a některých ročníků dřívějších (např. 2012 apod.).

Již několik let po sobě jsou v 1. části vegetace hlavními škůdci řepky **dřepčící** (druh *Phyllotreta* i *Chrysocephala*). Tito škůdci výrazně poškozovali řepku v loňském září i přes intenzivní insekticidní ošetřování až do příchodu povodní. Silnými srážkami došlo k jejich redukci a začátkem října byli vystřídáni **mšicí zelnou i broskvoňovou** (*Brevicoryne brassicae*, *Myzus persicae*). Mšice však škodily spíše lokálně, zejména v ovocnářských oblastech a celkově v jihozápadních Čechách. Provlhčení půdního profilu po loňských záplavách a následné vypařování vláhy přálo více chorobám než škůdcům. Při podzimní inventarizaci byla monitorována až v 80 % řepok **fomová hníloba** (*Leptosphaeria maculans*). Plíseň zelná a padlí brukvovitých byly zaznamenány v silnějším výskytu lokálně na přerostlých porostech.

Pokračuje trend změny bionomie obou druhů **stonkových krytonosců**, kdy podstatný je dřívější nálet krytonosce čtyřzubého před řepkovým. V teplejších lokalitách již několikátým rokem nalétává krytonosec čtyřzubý již v listopadu, v roce 2024 pak byly zaznamenány první výskyty samiček na podzim a velmi brzy na přelomu února a března. Typické opět bylo naklazení velkého počtu vajíček během několika teplých odpoledních hodin. Ochranu komplikovala vysoká početnost obou druhů a velmi dlouhé období s opakovanými nálety. Situaci zhoršila i absence účinných insekticidů a nemožnost realizace účinné antirezistentní strategie. Extrémní škodlivost obou druhů krytonosců a dřepčika olejkového je tak jedním z hlavních důvodů, proč část pěstitelů v posledních letech od pěstování řepky ustupuje. Je však třeba zdůraznit, že zákaz persistentních insekticidů není jediným důvodem nárůstu škodlivosti i vzhledem k argumentu, že ještě v době používání úč. l. chlorpyrifos k podobným kalamitním výskytům i v kombinaci s mrazy (byť v podstatně v menší míře) v minulosti regionálně izolovaně docházelo. Často v podmínkách, kde podíl řepky v osevním postupu přesáhl 30 %. Typickým příkladem jsou lokality Benešovska a dalších

oblastí s vysokou koncentrací řepky v krajině. **Krytonosci řepkový a čtyřzubý** (*Ceutorhynchus napi*, *Ceutorhynchus quadriens*) nebyli zachyceni tak brzy jako v předešlém ročníku, ale jejich výskyt byl extrémně vysoký a desetinásobně překračoval kritická čísla. Signalizace k ošetření byla vydána 12. března, což je ještě o den dříve než v předchozím ročníku. Extrémně silný byl také nálet **blýskáčka řepkového** (*Meligethes aeneus*) a zároveň byl i velmi časný, v době, kdy měla řepka malá poupata. Ošetření proti tomuto škůdci se musela 2–3krát opakovat, často nebyla dostatečně účinná. Téměř všechny poškozené řepky měly vysoké výskyty blýskáčka řepkového celé 2 týdny nebo vysoké výskyty blýskáčka v nízké vývojové fázi (velmi malá poupata). Redukce poupat a květů pokračovala i v pozdějších fázích vývoje porostů na laterálních větvích po rozkvetu terminálů. V této době se škůdce přesouval na postranní větve s teprve se vyvíjejícími poupaty, kde často likvidoval celé květní rozety. Poškození bylo obdobné jako při časném jarním náletu blýskáčka na ještě velmi nízké rostliny, tedy dlouho před vlastním rozkvetem (již na počátku dubna). Kombinace obou těchto vlivů vedla na řadě lokalit, zejména ve středních a jižních Čechách, k úplně holým terminálům i větvím. Již 5. rokem konstatujeme nižší napadení šešulovými škůdci. **Krytonosec šešulový** (*Ceutorhynchus obstrictus*) a **bejlmorka kapustová** (*Dasineura brassicae*) neměli dobré podmínky pro svoje rozšíření a nezpůsobili, na rozdíl od blýskáčka řepkového, hospodářsky významné škody. Vliv chorob byl vzhledem k podstatně silnějšímu vlivu jiných faktorů minoritní, i z toho důvodu, že pokud byly porosty významně napadeny právě **hlízenkou**, dominantně se jednalo o porosty poškozené škůdci stonku. Nadále tak platí, že nejlepším „fungicidem“ je správně řešená ochrana proti krytonoscům (a dřepčiku olejkovému), která však významně chybí vzhledem k restrikci úč. l., ačkoliv o podílu tohoto vlivu lze v dalších souvislostech diskutovat a regionálně i téměř vyloučit. Primární infekce hlízenkou z půdy byla na mnoha lokalitách přehlížena, přestože podle dlouhodobých pozorování lze její výskyt účinně omezit pouze razantním snížením podílu řepky a dalších hostitelských plodin v osevním postupu. V některých oblastech podíl těchto plodin přesahuje 50 %, což je hlavní příčina primárních infekcí nejen řepky, ale i slunečnice. U té byl tento faktor jedním z hlavních důvodů extrémního poklesu výnosů i v jinak vysoce produkčních regionech. Typicky bývají silně napadeny porosty řepky seté po luskovino-obilní směsce či inkarnátu. Často diskutované napadení patogenem *Verticillium* je přítom v praxi zjišťováno jen výjimečně a bývá zaměňováno s časnými infekcemi jiných patogenů vázaných na nevhodný osevní postup – např. *Phoma* či bakteriální infekce poškozených kořenů po napadení květkou. Takové porosty vykazují odumřelé kořeny a rozpad cévních svazků, přičemž houby bývají často přítomny jen sekundárně.

V souhrnu lze říci, že trend poklesu průměrných výnosů řepky pokračoval, a to z různých regionálně specifických důvodů, včetně stále stejných chyb ve volbě herbicidů do předplodin, které jsou jedním z často vůbec nevyhodnocených důvodů mezerovitého vzcházení, neprospívání porostů, a radikálních propadů výnosů v inundacích polí, kde se působením eroze kumulují zbytky herbicidů z předplodin a v subletální koncentraci různou měrou poškozuji následnou plodinu. Škála poškození je od úplného nevejžení porostu až po poruchy růstu, zejména poškození vrcholového meristému a tvorby rostlin bez terminálu. Za zmínku stojí vysoká výnosová úroveň vázaná na konkrétní pěstitelské postupy v lokalitách s nižším zastoupením řepky, s určitou izolací od okolí, kde lze z části hledat odpověď na budoucí podmínky úspěšného pěstování této plodiny, která zažívá problémy, jež byly predikovány a jsou vázány na více vlivů (autor: A. Šandera a tým MSD).

Okopaniny

Lilek brambor

Ochrana brambor v uplynulém roce se na většině ploch odehrála bez větších problémů a mimořádných událostí. Výsledkem pěstování této plodiny jsou na naše podmínky v průměru dobré výnosy a slušná kvalita hlíz. Z pěstitelského hlediska to byl tedy rok poměrně příznivý. Stinnou stránkou v sezoně 2025 však je propad cen této komodity, způsobený zvýšením ploch brambor i výnosů nejen u nás, ale i v celé Evropě. Ochrana brambor byla většinou dobře zvládnuta, a to i přesto, že se bramboráři musí potýkat se stále se zužujícím sortimentem přípravků na ochranu rostlin. Problémy nastávají v herbicidech, tristní je situace u insekticidů proti mšicím, obtížně lze uplatňovat antirezistentní strategii v případě mandelinky bramborové a komplikované je rychlé ukončení vegetace. Omezené možnosti jsou také v boji s chorobami hlíz. Naštěstí poměrně široký sortiment fungicidů zůstává pro ochranu proti plísni bramboru. Ale zcela nové účinné látky se v dohledné době očekávat nedají, takže nově registrované fungicidy jsou jen kombinacemi účinných látek stávajících. U systémových přípravků je však potřeba také myslet na rezistentní kmeny původce choroby a dbát střídání fungicidů, resp. jejich účinných látek, v dané sezoně. Je vhodné dodržovat zásadu, že systémová účinná látka bude aplikována maximálně 2krát.

Napadení brambor chorobami a škůdci v roce 2025 bylo dáno jako každoročně především průběhem povětrnostních podmínek a úrovní preventivních a přímých opatření ochrany. Ročník lze ve zkratce charakterizovat jako příznivý pro škůdce a s vhodným průběhem vegetačních faktorů ve většině oblastí pro plíseň bramboru i alternariové skvrnitosti. Lokálně se však výskyt listových chorob významně lišil podle úhrnů a rozložení srážek. Sklizeň, která probíhá převážně z vlhké půdy, pak předurčuje sice menší mechanické poškození hlíz, ale vytváří příznivé podmínky pro bakteriózy, vložkovitost a stříbřitost slupky.

Mezerovitost porostů byla relativně nízká, protože sadba byla všeobecně v poměrně dobrém stavu a sázení zvláště v bramborářské oblasti proběhlo za velmi příznivých podmínek. Ojedinele se objevily problémy v případě sadby primárně zasažené šednutím dužniny. Tradičně byly zaznamenány poruchy způsobené reziduálním působením herbicidních látek. Černání stonků se vyskytovalo ve větším měřítku spíše ojedinele u odrůd náchylných k bakteriózám, zejména u těch partií, které byly sklizeny po zářijových intenzivních srážkách a ze zaplavených pozemků v předchozí sezoně. Přitom sadba nemusela být s výskytem hniloby, ale vysoká kontaminace vedla k infekci až prostřednictvím poškození nebo odklíčení při přípravě sadby. **Aktinobakteriální obecná strupovitost** byla v roce 2025 ve většině lokalit velmi dobře potlačena. Původce, který napadá hlízy na počátku jejich tvorby na stolonech, byl omezen v této době antagonistickými bakteriemi, kterým vyhovovala vlhká půda po srážkách v květnu a počátkem června. I náchylné odrůdy měly hlízy převážně se slabým napadením. **Vložkovitost hlíz** v jarním období díky příznivým podmínkám a rychlému vzcházení nezpůsobila vážnější problémy. Podmínky pro infekci na podzim však byly poměrně příznivé, množství sklerocií původce na hlízách narůstá s délkou období mezi ukončením vegetace a sklizní. Vyšší napadení vykazaly tedy partie později sklizené a ty, které nebyly před uskladněním dostatečně osušeny. **Stříbřitost slupky**, která se přenáší výhradně sadbou, byla po předchozím vlhkém podzimu na sadbových hlízách hojně zastoupena a byla zdrojem infekce pro dceřiné hlízy. Výskyt po sklizni z mokré půdy v roce 2025 bude ještě narůstat v průběhu skladovacího období. **Plíseň**

bramboru se poprvé v porostech objevila koncem 2. červnové dekády po inkubační době, kdy její výskyt podpořily srážky v květnu a začátkem června a nastalo krátké období vhodné pro její šíření. Výskyty však byly poměrně řídké a v izolovaných ohniscích. K epidemickému šíření ale nedošlo, neboť následovalo období přísušku s vysokými teplotami a intenzivním slunečním svitem. Vhodné podmínky pro plíseň opět nastaly až od 2. červencové dekády do konce měsíce a choroba se v tomto období již začala šířit epidemicky. Intenzita ale byla rozdílná podle srážkových úhrnů a doby ovlhčení listů. Průběh infekce porostů a šíření plísně v tomto roce je zřetelným příkladem, jak pro vývoj choroby nejsou rozhodující celkové srážkové úhrny, ale rozložení srážek a doba ovlhčení listů. To dokazuje příklad naší pokusné stanice Valečov, kdy ve všech měsících od května do srpna srážkové úhrny nedosahovaly normálu. Přesto se plíseň v porostech šířila, i když v menším měřítku než v jiných lokalitách. V průběhu měsíce srpna pak plíseň převážně neměla vhodné podmínky a stagnovala, ale vysoké srážky na jeho začátku (2. 8.) a konci (30. 8.) přispěly u náchylných odrůd k infekci hlíz. K dalším infekcím došlo po intenzivních srážkových úhrnech v 1. zářijové dekádě, a to tam, kde ještě nebyla ukončena vegetace a vyskytovala se plíseň v nati. Podmínky pro aplikaci fungicidů byly většinou dobré, nedocházelo k zamokření pozemků a postřiky bylo možné aplikovat včas, takže ochrana byla převážně dobře zvládnuta a ztráty na výnosech vlivem plísně bramboru nebyly vysoké. Vlivem výše zmíněných intenzivních dešťů v srpnu a v září se někde objevily problémy s plísní na hlízách u náchylných odrůd, která se často projevila až po inkubační době ve skladech. **Alternariové skvrnitosti** střídaly plíseň v periodách s nedostatkem srážek a při vysokých teplotách převážně v srpnu, 1. napadení porostů se však objevila u náchylných odrůd a v podmínkách přísušku již koncem června. Silnější výskyty byly lokální záležitostí nebo tam, kde nebyly porosty včas ošetřeny příslušnými fungicidy. Celkově lze hodnotit výskyt jako průměrný. **Vodnatá hniloba** způsobená houbami rodu *Pythium* se v letošním roce vyskytovala omezeně vlivem převážně relativně nízkých nočních teplot.

Abiotikózy, vyvolané přerušováním růstu hlíz v důsledku kolísání vláhových poměrů a vysokých teplot se u raných odrůd objevily jako následek přísušku ve 2. polovině června. V další fázi vegetace jejich výskyt ovlivnil srpnový nedostatek vláhy s následnými srážkami na konci srpna a v září. Větším problémem než tvarové deformace a nárůstky však byla někde nevyzrálá slupka, s ní spojené mechanické poškození a infekce skládkovými chorobami. Nálet **mšic** do porostů brambor začal v chladných květnových dnech poměrně pozvolna a postupně se zvyšoval až v červnových dnech. Celkově ho lze hodnotit jako průměrný se stagnací od poloviny července. Velmi vysoké zastoupení v něm však měla **mšice broskvoňová** jako nejvýznamnější přenašeč virů brambor. Od roku 2011 se jedná jednoznačně o nejsilnější nálet překonávající dosud ročníky s nejvyšším náletem tohoto druhu 2022 a 2024. Výsledky testování virových chorob v sadbě napovídají, že vysoký nálet mšice broskvoňové se odrazil ve vyšším výskytu viróz, zejména viru PVY. Výsledky ale zatím nejsou zcela kompletní. Ochrana sadbových porostů proti přenašečům virů se stává rok od roku obtížnější v důsledku omezeného sortimentu účinných a dostatečně rychle působících insekticidů, chybějící registraci minerálních olejů a stále nejistotě v přípravcích pro ukončení vegetace. **Mandelinka bramborová** vykazovala většinou relativně vysoký výskyt. Příčinou byla příznivá zima pro přezimování dospělců. Ta byla sice mírná, ale nedocházelo k častým výrazným výkyvům teplot a rozmrzání půdy, což přezimování hmyzu vyhovuje. Došlo pouze ke zpoždění gradace vlivem chladného května. V bramborářské oblasti nedošlo sice

k úplnému vývinu 2. generace, ale i zde byla často potřeba dvě ošetření insekticidy. Sortiment účinných insekticidů je i proti tomuto škůdci úzký. Vzhledem k dotačnímu programu integrované produkce je nejčastěji užívanou účinnou látkou spinosad (SpinTor, Nexsuba). Rezistence mandelinky k této ekologicky přijatelné insekticidní látce však již byla zjištěna, je proto třeba dbát na její umírněné používání a dodržování antirezistentní strategie (autor: Hausvater Doležal, VÚHB).

Cukrovka

Ročník 2025 byl pro škůdce cukrové řepy méně příznivý, negativní vliv na početnost hmyzu měl chladný průběh jara a pokračující trend úbytku biomasy hmyzu, který se nevyhýbá ani některým škůdcům.

Ukončení moření osiva neonikotinoidy se zatím neprojevovalo zvýšením početnosti **maločlence čárkovitého** (*Atomaria linearis*), který nebyl na sledovaných plochách zaznamenán. Nízký výskyt měla i **mšice broskvoňová** (*Myzus persicae*), přenašeč virových žlutetek. V loňském roce byla na rostlinách pozorována častěji, zatímco v letošním roce byla její početnost na cukrovce obdobná jako v období, kdy bylo osivo mořeno neonikotinoidy. Nejčastějšími škůdci vzešlých rostlin byli **dřepčící rodu** *Chaetocnema*. Větší škody způsobují především při chladném počasí, kdy řepa pomalu roste a dřepčící mají dostatek času poškodit větší plochu listů. Ve fázi děložních listů může dojít až k úhynu rostlin, s přibývajícím listovou plochou však riziko škodlivosti klesá. U starších rostlin se s růstem listů vykoušané otvory zvětšují, mají nepravidelný tvar a může docházet i k trhání listů. Tyto příznaky mohou být zaměněny za žír housenek. Při vysokém výskytu se provádí ošetření proti dospělcům, které snižuje početnost (a tedy i škodlivost) nové generace v letním období. Na pozemcích s vysokou početností drátovců docházelo k úhynu rostlin. Při výskytu několika jedinců na rostlinu byly kořeny poškozeny natolik, že nadzemní část uschla. Výskyt drátovců bývá nerovnoměrný a ohniska se projevují výpadky rostlin i na větších plochách. Osivo bylo sice mořeno, avšak v současnosti povolené účinné látky nedokázaly rostliny v citlivém období dostatečně ochránit.

Drátovci mají víceletý vývoj a jejich početnost v jednotlivých letech kolísá. Z tohoto důvodu může být škodlivost na stejném pozemku v různých letech odlišná. Tradičním škůdcem byla **mšice maková** (*Aphis fabae*), která při silném výskytu deformuje listy a omezuje růst rostlin. Někteří pěstitelé s ní bojovali až do konce června. Při použití selektivních přípravků nebo v období mezi jednotlivými ošetřeními byli v porostech hojně zastoupeni dospělci i larvy sluněček, někdy až několik jedinců na rostlinu. **Květilka řepná** (*Pegomyia hyoscyami*) v letošním roce významně neškodila. Míny na listech byly vzácné jak na jaře, tak v letním i podzimním období. Na sledovaných lokalitách se nevyskytoval ani **rýhonosec řepný** (*Asproparthenis punctiventris*), který může být zaměněn za podobné druhy velkých nosatců z rodu *Bothynoderes*. Vysoké teploty a sucho v mnoha oblastech se projevovaly vadnutím listů již koncem června a zvýšeným výskytem dospělců **makadlovky řepné** (*Scrabipalpa ocellatella*) v červenci. Zároveň došlo k dřívějšímu nástupu škodlivosti **svilušky chmelové** (*Tetranychus urticae*). Průběh počasí v červnu také přispěl k přemnožení **třásněnky zahradní** (*Thrips tabaci*), která způsobovala poškození listů řepy. Chladnější a deštivější červenec sice komplikoval průběh žní, ale současně zpomalil množení i migraci makadlovky, svilušek a třásněnek. Ty nakonec způsobily pouze lokální škody. Dospělci první generace makadlovky se do lapáků chytali od poloviny května do poloviny června. Intenzita odchytů se podle lokality pohybovala od nízké až po velmi vysokou. Nezvykle početná byla druhá generace, která létala od konce

června do druhé poloviny července. V některých lokalitách bylo během týdne v lapácích zachyceno i více než 100 jedinců. Důvodem byl teplý a suchý červen, který umožnil namnožení makadlovky také na lokalitách, kde měla první generace nízkou početnost. Nepříznivé počasí v červenci však působilo opačně a početnost makadlovek v lapácích byla v srpnu a září většinou podprůměrná. K poškození srdéček housenkami makadlovek došlo pouze na některých pozemcích s nedostatkem vláhy. Letošní rok znovu potvrdil vysokou závislost početnosti, resp. škodlivosti makadlovky na průběhu počasí od června do začátku září a zároveň obtížnost předpovědi její škodlivosti v daném roce. S rostoucími teplotami a častějším suchem je na lokalitách s pravidelným výskytem makadlovky nutné regulovat početnost dospělců první generace v červnu. Termín ošetření se stanovuje podle odchytů ve feromonových lapácích. V polovině července se na některých polích objevili početní dospělci nové generace dřepčičků, kteří vykusovali do listů drobné otvory, často v počtu až několika desítek na jeden list. Tyto otvory se s růstem listů zvětšují a zůstávají patrné až do sklizně. Pokud však nedochází k usychání listů, bývá jejich vliv na výnos většinou nevýznamný. Letní ošetření může zároveň snížit napadení vzcházejících rostlin v následujícím roce, protože stejní jedinci přezimují. Početnost housenek byla na sledovaných lokalitách během letního období minimální. V porostech se začaly objevovat až začátkem září a na listech škodily až do října. Nejčastějším druhem byla **můra kapustová** (*Lacanobia oleracea*), v některých porostech s příměsí housenek **můry zelné** (*Mamestra brassicae*). Při vysokém výskytu housenky výrazně redukuje listovou plochu a může docházet až k holozírům. Ochrana se provádí především u porostů s plánovanou sklizní v pozdním termínu (autor: K. Holý, LCaŘ).

Ovocné dřeviny

Jádroviny

Velmi rozdílné byly výskyty **strupovitosti jabloně** (*Venturia inaequalis*). K primárním (askosporovým) infekcím dochází do vhodné podmínky pro patogen, od počátku rašení do konce května – poloviny června. Rozhodující infekce zpravidla nastávají od fáze růžové poupě do dvou týdnů po odkvětu. Toto období trvalo podle lokalit a odrůd od 3. týdne dubna do poloviny května. V období, kdy nejčastěji dochází k 1. primárním infekcím (1. polovina dubna) byly jen málo vydatné dešťové srážky, které nezajistily potřebnou dobu ovlhčení. K primárním infekcím došlo až ve 3. a 4. týdnu dubna a ve 2. polovině května. Velmi příznivé podmínky pro infekce nastaly v 1. dekádě června, kdy byly na většině území vydatné a opakované dešťové srážky. V tomto období došlo na mnoha lokalitách k významným primárním, a tam kde byly výskyty i k sekundárním infekcím. V loňském roce bylo zapotřebí chránit porosty proti primárním, a především proti sekundárním infekcím i v 1. polovině června. Významné napadení bylo zaznamenáno především tam, kde nebyla na počátku června zajištěna dostatečně intenzivní fungicidní ochrana. Silnější byly opět výskyty **padlí jabloně** (*Podosphaera leucotricha*). Na počátku vegetace byly u náchylných odrůd početné primární výskyty (napadené letorosty, listové růžice a méně často i květní úbory, které vyrůstají z pupenů kolonizovaných patogenem). Primární výskyty představují počáteční zdroj šíření choroby. K sekundárním infekcím dochází, pokud jsou vhodné podmínky pro patogen, již 1–2 týdny před počátkem kvetení (v loňském roce 2. dekáda dubna). V tomto období byly převážně vyšší teploty a méně vydatné deště, což vytvořilo příznivé podmínky pro šíření choroby. Ve 3. dekádě dubna i na počátku května pokračovaly příznivé podmínky pro patogen a docházelo k dalšímu šíření choroby. Šíření omezily vydatné a opakované deště v 1. polovině června. Deště smývají

konidie a poškozují konidiofory i mycelium patogenu, čímž omezují zdroje infekce. V červnu a v červenci již patogen osídluje pupeny, kde přetrvává. Lokálně byly velmi časně a mimořádně silné výskyty **diplokarponové skvrnitosti jabloně** (*Diplocarpon coronariae*). Výskyty byly především ve výsadbách, které nebyly intenzivně ošetřovány proti strupovitosti a ve výsadbách odrůd rezistentních strupovitosti. Patogen napadá starší listy a za příznivých podmínek i plody. Příznaky na listech i plodech jsou velmi variabilní a liší se podle odrůd. Nejčastějším příznakem na listech jsou různé velké černé nepravidelné skvrny, které se paprskovitě rozrůstají po žilkách nižšího řádu nebo drobné hnědé – hnědočerné skvrny s členitým okrajem. Silně napadené listy jsou žlutozeleně skvrnitě (mramorované), postupně žloutnou a opadávají. Předčasný opad nepříznivě ovlivňuje poslední fáze vývoje a vyzrání plodů. Za příznivých podmínek pro patogen mohou být u náchylných odrůd napadeny také plody. Na plodech vznikají hnědé nebo šedočerné skvrny s nepravidelným „ježatým“ okrajem nebo méně často okrouhlé skvrny s šedým středem a červenofialovým lemem. K prvním infekcím listů došlo již v průběhu června a k významným infekcím během opakovaných dešťů v červenci. První příznaky choroby na listech se projeví již v červenci. Další infekce nastaly v závěru srpna a za vydatných dešťů ve 2. dekádě září. V srpnu a v září byly napadeny i plody. Přetrvávají plodničky anamorfního stadia patogenu-acervuli, v nichž se na konidioforech vyvíjejí konidie. Zdrojem primárních i sekundárních infekcí jsou konidie. K infekci je zapotřebí delší doba ovlhčení a vyšší teplota (optimum 20–25 °C). U náchylných odrůd docházelo k opadu napadených listů již v závěru července a k významnému opadu v 1. polovině srpna. Na počátku září byly stromy náchylných odrůd téměř odlistěny. Významné rozdíly jsou v náchylnosti odrůd. Náchylné jsou odrůdy rezistentní ke strupovitosti (ze sledovaných odrůd např. Lipno, Sirius a Topaz) a z ostatních odrůd především Golden Delicious. Silnější napadení bývá v hustších výsadbách a uvnitř korun stromů. Častější napadení rezistentních odrůd je dáno nejen jejich vnímavostí, ale i tím, že jsou minimálně ošetřovány fungicidy. V současné době není proti diplokarponové skvrnitosti povolen žádný fungicid. Její výskyty ale tlumí fungicidy používané proti strupovitosti.

Po opakovaných deštích v závěru srpna a vydatných deštích ve 2. dekádě září byly opět pozorovány silné výskyty **sazovitosti jablek** (*Gloeodes pomigena*). Patogen na plodech způsobuje různě velké okrouhlé nebo nepravidelné šedočerné – černé sazovité skvrny. Za velmi příznivých podmínek pro patogen vytváří souvislé sazovité černé pásy nebo plochy. Povlaky jsou tvořeny sterilním myceliem, v němž se vyskytují drobné stromatické útvary. K poškození slupky ani dužniny nedochází. Skvrny lze z napadených plodů setřít. Plody jsou nevzhledné a při silném napadení mají horší skladovatelnost. Silněji byly napadeny rezistentní odrůdy, které nebyly ošetřovány proti strupovitosti. Projev choroby byl výrazný především na odrůdách se zelenou a žlutou slupkou. Výsadby rezistentních odrůd, které nejsou ošetřovány proti strupovitosti bude zapotřebí v letech s vydatnějšími dešťovými srážkami v srpnu a na počátku září cíleně ošetřit proti sazovitosti. Současně se sazovitostí se na plodech vyskytovala i **mušínovitost jablek** (*Schizothirium pomi*).

Lokálně, především u náchylných odrůd, byly zaznamenány silnější výskyty **moniliniové hniloby jablek a hrušek** (*Monilinia fructigena*). K napadení došlo převážně až po deštích v závěru srpna a ve 2. dekádě září. Výskyt byl častější u náchylných podzimních odrůd jabloně a hrušně. Napadeny byly především plody poškozené obalečem jablečným nebo dalším hmyzem. Pevnějším slabším byly výskyty **rzivosti hrušně** (*Gymnosporangium sabinae*). Rez hrušňová je dvoubytná rez, jejími hlavními hostiteli jsou některé jalovce, především jalovec prostřední,

jalovec chvojka nebo jalovec čínský a mezihostiteli hrušně. Patogen přetrvává ve větvích a větévkách hostitelských jalovců. Zejména ve smíšených ovocných a okrasných výsadbách je důležité omezovat zdroje infekce (odstraňovat napadené větve jalovců, případně silně napadené jalovce). Napadení snižuje, pokud se v období ohrožení porostů použijí proti strupovitosti hrušně fungicidy se současnou nebo vedlejší účinností proti rzivostem (triazoly, strobiluriny). Velmi silné byly opět výskyty šedé **skvrnitosti listů hrušně** (*Mycosphaerella pyri*). K prvním infekcím došlo v loňském roce časně, již v průběhu 1. poloviny června, a především za deštivých period v červenci. Šíření pokračovalo i za dešťů v průběhu srpna a v září. První výskyty byly zaznamenány ve 2. polovině července a velmi silné výskyty v závěru srpna a v září.

Peckoviny

Převážně slabší byly výskyty **kadeřavosti broskvoně** (*Taphrina deformans*). Přetrvávají blastospory v korunách stromů. Po vyrašení dochází k redistribuci spor na mladé listy a k infekcím. Po převážnou část období hlavních infekcí trvaly méně příznivé podmínky pro patogen (delší periody bez nebo jen s málo vydatnými dešťovými srážkami). V loňském roce bylo optimální ošetřit na počátku března (před dešti ve 2. týdnu března) a ošetření opakovat na počátku kvetení. První ošetření je často prováděno předčasně. Časná ošetření zkracují dobu reziduální účinnosti použitého fungicidu. K základnímu ošetření v době nalévání pupenů jsou vhodné mědnaté fungicidy. Mědnaté fungicidy je možno použít i k opakovanému ošetření v období před květem, později mohou být pro broskvoň fyto toxické. Po vyrašení by neměly být použity za rizikového počasí (vyšší teploty při vysoké vlhkosti vzduchu). Lokálně byly silnější výskyty **odumírání pupenů broskvoně** (*Stigmata carpophila*). Silnější byly pozdní výskyty **suché skvrnitosti listů peckovin** (*Stigmata carpophila*). Nejčastěji byly napadeny třešně a slivoně. K významnému pozdnímu napadení došlo tam, kde byly v závěru srpna a ve 2. týdnu září vydatné dešťové srážky. Suchá skvrnitost se podílela na předčasném opadu listů peckovin. Silné byly opět výskyty **moniliniové spály meruňky** (*Monilinia laxa*). Kvetení meruňek započalo ve 3. týdnu března a trvalo až do konce 1. týdne dubna. V období kvetení byly chladné periody, které s ojedinělými dešti vytvořily vhodné podmínky pro patogen a infekce. Na mnoha stanovištích zavadla a zaschla převážná část jednoletých větévek i plodonosů a stromy znovu rašily. Velmi časté bylo pozdní napadení větévek, k němuž docházelo až do června. Příčinou byly nejen vhodné podmínky pro patogen, ale i stále narůstající zamoření výsadeb. Vzhledem k průběhu kvetení a době trvání infekcí bylo zapotřebí porosty proti moniliové spále ošetřit dva krát. Optimálně na počátku kvetení a ošetření opakovat cca po týdnu. Pevnějším slabším byly výskyty **moniliniové spály višně** (*Monilinia laxa*). Menší napadení bylo v teplejších oblastech, kde byly v době kvetení méně příznivé podmínky pro patogen (vyšší teploty a jen minimální dešťové srážky). Silnější napadení bylo jen tam, kde byly v době kvetení opakované dešťové srážky. Lokálně byly silnější výskyty **moniliniové hniloby meruňky a broskví** (*Monilinia laxa*, *M. fructigena*). O napadení rozhoduje vhodnost podmínek pro patogen v období dozrání a zralosti plodů a citlivost odrůdy. Významnější napadení bylo na lokalitách, kde v době dozrání byly vydatnější, a především opakované deště. Pokud jde o podíl obou původců hniloby, převládala u meruňky i broskví *M. laxa*. V návaznosti na opakované dešťové srážky v závěru srpna a u pozdních odrůd i ve 2. týdnu září. Pevnějším slabším byl výskyt **skvrnitosti listů třešně a višně** (*Blumeriella jaapi*). Primární infekce nastaly již na počátku června, kdy byly vydatné a opakované deště. První výskyty choroby byly zaznamenány

v závěru června a počátkem července. K dalšímu šíření došlo v závěru srpna a v 1. polovině září. Předčasný opad listů byl zaznamenán jen u náchylných odrůd višně. Lokálně byly silné výskyty **rzivosti slivoně** (*Transchelia discolor*). K významnému napadení došlo především tam, kde byly v závěru srpna a ve 2. týdnu září vydatné dešťové srážky. Rzivost slivoně byla spolu se suchou skvrnitostí příčinou předčasného opadu listů slivoní (autor: Petr Ackermann).

Réva vinná

Na některých lokalitách bylo u citlivých odrůd pozorováno **sprchávání květenství a hráškovatění hroznů révy**, způsobené nepříznivými podmínkami v době kvetení révy, především deštivým počasím. Na lokalitách, kde byly vydatné a opakované dešťové srážky a došlo k déletrvajícimu zamokření půdy se začaly od června projevovat silné příznaky **Fe-deficientní vrcholové chlorózy révy**. Projev poruchy podporuje také utužení půdy, nedostatek vláhy nebo nízké teploty a neharmonická výživa. Na některých lokalitách byly také v letních měsících pozorovány slabší výskyty další abiotické poruchy **Mg-deficientní mezízkové chlorózy listů révy** (nedostatek hořčíku), který se projevuje u bílých odrůd žlutým zbarvením pletiva mezi žilkami a u modrých odrůd červeným zbarvením, vždy však zůstává zelená žilnatina listů a její okolí (tzv. „stromček nebo rybí kost“), která se klínovitě zužuje směrem k okraji listů. Lokálně byly zaznamenány slabé výskyty **abiotického vadnutí hroznů**, kdy v období dozrávání se zastaví zrání hroznů, bobule zavádají a srašťují. Porucha je vyvolána nedostatkem ve výživě a stresem. V 1. a 2. dekádě srpna byly na některých lokalitách zaznamenány silnější výskyty **slunečního úžehu révy** způsobeného intenzivním infračerveným zářením (vysokými teplotami), který se projevuje zastavením dozrávání hroznů, vadnutím bobulí a jejich postupným srašťováním. Nejcitlivější jsou modré odrůdy a hrozny na jižně nebo jihozápadně orientované straně keřů.

Výskyty **fytoplazmového žloutnutí a červenání listů révy** (původce 'Candidatus' *Phytoplasma solani*, syn. patogenu Potato stolbur phytoplasma, syn. choroby stolbur révy) byly pozorovány i roce 2025 v celé vinařské oblasti Morava, především na náchylných odrůdách. Napadeny byly především náchylné odrůdy. Přenašečem této fytoplazmy je křísek žilnatka vironosná (*Hyalesthes obsoletus*). Výskyty choroby na Moravě mají neustále vzestupnou tendenci, ve vinařské oblasti Čechy jsou výskyty zatím ojedinělé a slabší. Hlavním hostitelským druhem je plevel svlačec rolní, případně kopřiva dvoudomá. Silné výskyty choroby ve vinicích s integrovaným nebo ekologickým způsobem pěstování révy jsou způsobeny omezenou možností regulace vektora (přenašeče) křísa žilnatky vironosné. Na území ČR převládá typ tuf-b, vázaný na rezervoárovou rostlinu svlačec. Typ tuf-a, vázaný na kopřivu je vzácnější. Svlačec rolní je tedy převažujícím hostitelem a nejvíce problematickým plevelem ve vinicích. Při průzkumu provedeném ÚKZÚZ v CHKO Pálava a ve vinařské oblasti Morava, v podoblasti Mikulovské nebyl v roce 2025 zjištěn na révě vinné výskyt karanténního ŠO, původce **fytoplazmového zlatého žloutnutí révy** ('Candidatus' *Phytoplasma vitis*, syn. Grapevine flavescence dorée phytoplasma, zkratka GFDP). Výskyt patogenu, a to méně virulentního genotypu M51, na alternativním hostitelském druhu plevelu-plaménku plotním (*Clematis vitalba*) je plošný na celém území ČR i mimo vinařské oblasti. V roce 2026 bude ÚKZÚZ pokračovat v průzkumu. Pokud nebude v minulých letech vymezených územích patogen zjištěn a potvrzen, nařízená rostlinolékařská opatření budou zrušena. Zlaté žloutnutí révy patří mezi hospodářsky nejvýznamnější choroby révy a způsobuje významné ztráty, napadené keře nelze léčit a během několika let odumírají. Choroba se

v současné době vyskytuje ve většině zemí jižní Evropy, kde je pěstována réva vinná. Velmi silné výskyty patogenu, jeho velmi virulentního genotypu M54, byly zaznamenány v posledních letech na jižním Slovensku. Hlavním přenašečem fytoplazmy z révy na révu je zavlečený **křísek révový** (*Scaphoideus titanus*).

Primární infekce **plísně révy**, jejímž původcem je patogenní oomyceta *Plasmopara viticola*, způsobují pohlavní spory (oospory), jejichž zralost lze předpovídat pomocí teplotních modelů. Suma efektivních teplot 170 d°C (denních stupňů) stanovující zralost oospor byla ve Vinařské oblasti Morava dosažena výjimečně již 16. dubna, ale na většině lokalit až na konci 3. dekády dubna a na počátku května (26. 4. – 2. 5.), opět dříve než v předchozích letech. Bylo to způsobeno extrémně teplým průběhem měsíců ledna, a především března a dubna, kdy došlo k časnému nástupu vegetace. Srážkové podmínky pro primární infekce (10 mm dešťových srážek v průběhu 24 hodin) byly lokálně splněny ve vinařské oblasti Morava poprvé až počátkem června (2., 5., 8. 5.), rovněž teplotní podmínky primární infekce (průměrná denní teplota minimálně 10 °C a minimální denní teplota 8 °C byly splněny až na počátku června, a to z důvodu chladného počasí v květnu. Počet dnů s vhodnými podmínkami pro primární infekce (1–4) byl nižší než v předchozích letech. K prvním plošným primárním infekcím došlo těsně před počátkem kvetení. K intenzivnímu šíření choroby dochází až po opakovaných primárních infekcích. K dalšímu splnění podmínek došlo lokálně koncem června během období srážek (27. 6.) a zejména v červenci (6. 7. a 17. 7.). Období nebezpečí primárních infekcí končí cca v polovině července. K sekundárním infekcím a dalšímu šíření choroby docházelo na lokalitách s výskytem, rozdílně podle průběhu srážek. První výskyty plísně byly pozorovány ve Vinařské oblasti Morava počátkem 3. týdne června (17.–20. 6.), ve Vinařské oblasti Čechy až ve 3. dekádě srpna a na začátku září. K pozdnímu šíření choroby, pouze na mladých listech na vrcholcích letorostů a na zálistcích, došlo na konci srpna, a především během období četných a vydatných srážek v první polovině 1., 2. a 3. dekády září. V roce 2025 nastaly vhodné podmínky pro šíření choroby později a na většině lokalit mělo být provedeno první ošetření až těsně před květem a první primární infekcí počátkem června, pouze na několika lokalitách dvě ošetření náchylných odrůd před květem. Další, obligátní, ošetření mělo být provedeno na konci kvetení a termín případných následujících ošetření měl být stanoven na základě lokálního průběhu počasí a dle signalizace. Škodlivé výskyty choroby byly zaznamenány pouze tam, kde nebyla zajištěna včasná a intenzivní ochrana.

Přestože během mírné zimy 2024/2025 nedošlo v žádné Vinařské oblasti ČR k poškození mycelia přezimujícího v očkách révy zimními mrazy (teplota –15 °C a nižší) a tedy k eradikaci zdrojů patogenu, byly výskyty **padlí révy**, původce houba *Erysiphe necator*, většinou slabší. Významnější výskyty byly pouze lokálně tam, kde nebyla zajištěna kvalitní ochrana. O šíření padlí rozhoduje především teplota, důležitá je také relativní vlhkost vzduchu. Srážky, zejména intenzivní, mají naopak negativní vliv na šíření a rozmnožování patogenu. Teploty nad 33 °C omezují patogen a teploty nad 35 °C jej eradikují. Počáteční vývoj révy byl z důvodu teplého počasí v březnu a dubnu urychlen. Od konce 3. dekády května do počátku června (30. 5. – 7. 6.) nastaly velmi příznivé teplotní podmínky pro sekundární šíření padlí – minimálně 3 dny za sebou musí být teplota po dobu alespoň 6 hodin v rozmezí 21–30 °C a pokud réva dosáhne vhodné fenologické fáze 5–6 vyvinutých listů. Následující a déletrvajícím obdobím s příznivými podmínkami pro šíření choroby nastalo od poloviny období kvetení a trvalo od poloviny června do počátku července s krátkodobými přerušováními vysokými teplotami. Současně v období po odkvětu

nastupuje kritická fáze vysoké citlivosti hroznů k infekci a trvá cca 2 týdny. V roce 2025 tato období nastala současně. Další, ale kratší období s příznivými podmínkami byly na počátku 2. a 3. dekády července. Extrémně vysoké teploty trvaly v létě 2025 pouze krátkodobě. I v roce 2025 byly lokálně zjištěny, především na odrůdě Dornfelder, silné primární výskyty padlí na letorostech vyrůstajících z oček infikovaných patogenem, které jsou následně zdrojem časného sekundárního šíření. První ojedinělé výskyty choroby na náchylných odrůdách byly zjištěny ve 2. polovině června na konci kvetení révy, významnější výskyty na listech i vyvíjejících se hroznech byly zaznamenány ve 3. týdnu června a potom ve 2. dekádě července pouze tam, kde byly pouze slabé dešťové srážky. Výskyty a škodlivost choroby ovlivnil rozdílný průběh počasí na jednotlivých lokalitách a správné načasování ochranných opatření, včetně provedení zelených prací. Porosty náchylných odrůd na lokalitách s pravidelným a časným výskytem se poprvé ošetřují ve fázi 5–6 vyvinutých listů, kdy může dojít k prvním sekundárním infekcím. V tomto období (2.–3. týden května) však nebyly vhodné meteorologické podmínky pro patogen. V roce 2025 mělo být zahájeno ošetření rizikových porostů proti padlí až na konci května a měla být provedena dvě ošetření před kvetením révy. Ostatní porosty měly být ošetřeny až krátce před kvetením révy. Další průběh ochrany měl být stanoven dle průběhu počasí na jednotlivých lokalitách.

Původce **šedé hniloby hroznů** (houba *Botrytis cinerea*) přetrvává jako saprofyt na odumřelých rostlinných zbytcích, mycelium v rostlinných pletivech nebo plodnicích sklerocia. Těsně před květem a na počátku kvetení révy nastaly příznivé podmínky pro patogen (velmi teplé a deštivé počasí), ale k napadení květenství náchylných odrůd **botrytiou hnilobou květenství** (*Botrytis cinerea*) došlo pouze lokálně. V důsledku deštivého a teplého počasí koncem 1. dekády července, téměř po celou 2. dekádu a počátek 3. dekády července nastaly příznivé podmínky pro sporulaci patogenu a kolonizaci zbytků květenství (čepiček květů) během fáze zapojování hroznů. Ošetření náchylných odrůd proti šedé hnilobě hroznů révy mělo být provedeno před deštěmi ve fázi zapojování hroznů (2.–3. týden července). Základní ošetření všech odrůd se provádí ve fázi počátku zrání – zaměkání hroznů, kdy hrozny mají nejvyšší citlivost k patogenu. První výskyty choroby na hroznech ranějších náchylných odrůd byly zjištěny počátkem září. Na počátku 2. a také 3. dekády září bylo deštivé období, nepříznivé pro dozrávání hroznů a nastaly velmi vhodné podmínky pro patogen, ale k významnému šíření choroby v ošetřených porostech nedocházelo. Po skončení období srážek hrozilo nebezpečí praskání bobulí a hnilob hroznů, ale většina pěstitelů sklídila hrozny včas před příchodem deště. Silné výskyty choroby se projeví především na lokalitách, kde nebyla zajištěna včasná a dostatečně intenzivní ochrana porostů. V období zrání hroznů byly zaznamenány lokálně silné výskyty **octové hniloby** (původce komplex bakteriálních a houbových patogenů – kvasinek), které osídlují poškozené bobule (praskání bobulí po intenzivních srážkách; vosy, včely, zlatohlávkovi, octomilka japonská, ptáci aj.) v době zrání hroznů. Již další rok došlo k neobvyklému a mimořádně silnému, zatím pouze lokálnímu, výskytu **černé hniloby hroznů** (původce houba *Guignardia bidwellii*) na Břeclavsku. Patogen napadá všechny zelené části, ale především nezralé hrozny. Napadené bobule postupně hnědnou až zčernají a mumifikují. Charakteristickým příznakem choroby je, že napadena je pouze část bobulí a na hroznech se současně vyskytují zdravé i napadené bobule. Na napadených částech se tvoří charakteristické plodnice – pyknidy s konidii, kterými se patogen sekundárně šíří. Patogen se rozmnožuje i pohlavně, v plodnicích – pseudotheciích se tvoří askospory, které jsou zdrojem primárního šíření. K napadení

dochází od fáze bobule velikosti hrachu do počátku zrání (dosažení 5 % cukernatosti). V roce 2025 byly opět pozorovány časné a velmi silné výskyty **chřadnutí a odumírání révy – syndrom Esca** (původci houby *Phaeoconiella chlamydozpora*, *Phaeoacremonium aleophyllum*, *Fomitiporia mediterranea* aj. druhy houbových patogenů) na náchylných odrůdách, a to v celé vinařské oblasti Morava. Napadené keře buď postupně chřadnou, nebo výjimečně i náhle odumírají (akutní forma) z důvodu poškození vodivých pletiv v kmíncích révy. Choroba se nejčastěji projevuje charakteristickou změnou zbarvení listů (u bílých odrůd žloutnutí a u modrých odrůd červenání až fialování listů), nekrotizací mezižilkových pletiv a okrajů listů (tzv. „tygrovitost“), skvrnami na bobulích a postupným zasycháním bobulí a končí vždy předčasným odumřením napadených keřů. K infekcím dochází přes poranění vzniklá při řezu révy, pokud se neprovádí ošetření řezných ran. Zdrojem infekce jsou odumřelé a chřadnoucí keře révy ve vinicích a okolí a infikované dřeviny v blízkosti vinic. K infekcím došlo během deštivého počasí na konci ledna a února při řezu, vhodné podmínky pro kolonizaci pletiv (deště a vyšší teploty) nastaly v březnu a dubnu a sucho nebo vysoké teploty v létě způsobily akutní projevy choroby, kdy napadené keře během léta náhle vadnuly a odumíraly.

Lokálně byly zaznamenány silné výskyty kadeřavosti révy vinné způsobené **hálčivcem révovým** (*Calepitrimerus vitis*), která se projevuje deformacemi listů, a nestejným růstem letorostů. Výskyty negativně ovlivnilo dlouhodobé chladnější počasí na počátku vegetace na počátku května, které zpomalilo vývoj révy. Současně byly na mnoha lokalitách pozorovány narůstající a silné výskyty plstnatosti révy vinné způsobené **vlvonníkem révovým** (*Colomerus vitis*). První výskyty dospělců samců 1. generace **obaleče mramorovaného** (*Lobesia botrana*) ve feromonových lapácích byly ve Vinařské oblasti Morava zjištěny ve 3. dekádě dubna (22.–28. 4.). Ve Vinařské oblasti Čechy byly zaznamenány první výskyty motýlů 1. generace později, nejdříve koncem 3. dekády dubna (29. 4.) a většinou v 1. dekádě května (2.–5. 5.). Druhá generace obaleče byla na Moravě lokálně zaznamenána již na konci 2. dekády června (19. 6.), většinou však až koncem 3. dekády června a na počátku července (25. 6.–2. 7.). Druhá generace byla mírně opožděná. Ve Vinařské oblasti Čechy začal let 2. generace většinou koncem 1. a na začátku 2. dekády července (9.–11. 7.). Na některých moravských lokalitách byla od poloviny 3. dekády srpna (25.–26. 8.) zaznamenána i částečná 3. generace škůdce. Výskyt dospělců 1. i 2. generace obaleče mramorovaného ve feromonových lapácích byl ve Vinařské oblasti Morava v roce 2025 obecně slabý. Výskyty obaleče mramorovaného ve Vinařské oblasti Čechy byly velmi slabé a letové vlny byly nevýrazné. První výskyty dospělců 1. generace **obalečička jednopásého** (*Eupoecilia ambiguella*) ve feromonových lapácích byly ve Vinařské oblasti Morava zaznamenány již koncem 3. dekády dubna (22.–29. 4.), ale většinou až do poloviny května (9.–15. 5.). Ve Vinařské oblasti Čechy začal na některých lokalitách let 1. generace již v polovině 3. dekády dubna (25. 4.), ale většinou až počátkem května (5.–7. 5.). Let motýlů 2. generace obalečička začal na Moravě na konci června a na počátku července (30. 6. – 3. 7.). Ve Vinařské oblasti Čechy byly výskyty dospělců 2. generace ve feromonových lapácích pozorovány dříve než na Moravě, již počátkem 3. dekády června (23. 6.), ale letové vlny byly velmi slabé. Letová aktivita obalečička jednopásého byla v roce 2025 na celém území ČR obecně slabá, úlovky v lapácích nedosáhly práh škodlivosti a výskyty mají již několik let klesající tendenci. V roce 2025 byly zaznamenány převážně slabé výskyty invazivního škůdce **octomilky japonské** (*Drosophila suzukii*) v optických lapácích s návnadou. Ve Vinařské oblasti Morava

byly první výskyty zaznamenány již v polovině července a většinou na počátku srpna (14. 7. – 7. 8.), maximum výskytu bylo v polovině září (15. 9.), kdy byly překročeny prahy škodlivosti. Ve vinařské oblasti Čechy byly první výskyty zjištěny počátkem září (4.–11. 9.) a maximum výskytu v lapácích bylo zaznamenáno také v polovině září (15. 9.). **Křísek réвовý** (*Scaphoideus titanus*) je nepůvodním druhem na území ČR, do Evropy byl zavlečen ze Severní Ameriky a je hlavním přenašečem karanténního škodlivého organismu – fytoplazmy zlatého žloutnutí révy (GFDP). Škůdce byl poprvé zjištěn na území ČR v roce 2016 a od té doby se rychle rozšířil po téměř celé vinařské oblasti Morava, ve vinařské oblasti Čechy se dosud nevyskytuje. Má jednu generaci ročně a 5 larválních stádií (instarů). První larvy (nymfy) 1. instaru (N1) byly zaznamenány od konce 2. dekády do konce 3. dekády května (18.–29. 5.), Nymfy 2. instaru (N2) byly zjištěny ve 2. dekádě června (2.–9. 6.). Nymfy 3. instaru (N3) byly zaznamenány od počátku 2. do poloviny 3. dekády června (12.–25. 6.) Od 3. instaru jsou nymfy schopné přenášet fytoplazmu a ošetření se provádí v době, kdy převládají nymfy 3. instaru a vyskytují se první nymfy 4. instaru (N4). První výskyty nymf 4. instaru kříška (N4) byly zjištěny od konce 3. dekády června do počátku července (25. 6. – 3. 7.). V roce 2025 byl termín 1. ošetření signalizován ÚKZÚZ na přelomu června a července s povinností ošetřit do 7 dnů a ošetření se mělo opakovat cca po 14 dnech. První výskyty nymf 5. instaru byly pozorovány v 1. dekádě července (1.–10. 7.). První výskyty dospělců na optických lapácích (žlutých lepových deskách) byly zaznamenány od poloviny července (15. 7.) a převážně ve 3. dekádě července a počátkem srpna (22. 7.). Na některých lokalitách výskyty škůdce v roce 2025 významně překročily prah škodlivosti a dosáhly hodnoty extrémního výskytu. Pro zamořenu a nárazníkovou zónu a množitelské porosty byla signalizována další ošetření. Ošetření proti dospělcům se provádí v polovině srpna v době vrcholu náletů do lapáků. Let dospělců skončil koncem září. Poškození rašících oček révy housenkami **různořezce trnkového** (*Peribatodes rhomboidaria*) ve škodlivé intenzitě bylo zaznamenáno pouze lokálně. Motýl je polyfág, má dvě generace ročně. Housenky jarní generace škodí vykusováním oček révy (pupenů), později okusují listy. Poškození rašících oček révy housenkami **osenic** (rodu *Scotia*, *Noctua*, *Euxoa*, *Amathes*) nebylo pozorováno. Plošné, ale slabé poškození listů révy housenkami motýlka **listovníčka révového** (*Phyllocnistis vitegenella*) bylo pozorováno na celém území vinařské oblasti Morava. Tento nepůvodní a invazní škůdce byl zavlečen do Evropy ze Severní Ameriky, na území ČR byl zjištěn v roce 2021 a od té doby se šíří. Housenky vytváří v listech dlouhou klikatou minu, vyplněnou trusem, kterých může být i několik. Škůdce má 5 larválních stádií (instarů) a 3–4 generace v roce. Poškozené listy mohou předčasně usychat. Větší škody zatím nepůsobí. V roce 2025, na jaře i na podzim, byly na území jižní Moravy pozorovány silné, tj. škodlivé výskyty **hraboše polního** (*Microtus arvalis*). Na některých lokalitách dosahovaly nebo překročily počty aktivních nor prahovou hodnotu. Na konci vegetace bylo lokálně pozorováno poškození zrajících bobulí blanokřídlym hmyzem, např. **vosou obecnou** (*Vespula vulgaris*), brouky **zlatohlávký huňatými** (*Cetonia aurata*) a ptáky, především **špačkem obecným** (*Sturnus vulgaris*) (autor: J. Juroch, ÚKZÚZ).

Osivo a sadba, ochrana odrůd

Dne 1. ledna 2025 vstoupilo v účinnost nové znění vyhlášky č. 129/2012 Sb. a č. 61/2011 Sb. a v průběhu roku vstoupily v platnost další novely těchto dvou zmíněných vyhlášek a zároveň i novela č. 378/2010 Sb. (druhový seznam), které byly reakcí jednak na změnu zařazení viru hnědé vráscitosti

plodů rajčete (ToBRFV) mezi regulované nekaranténní škodlivé organismy (RNŠO) pro rajče a papriku a také na přidání dalších plodin mezi druhy s dobrovolnou registrací odrůd – lničky seté, pšenice indické kulatozrná a jejího křížence s pšenicí setou.

Na evropské úrovni pokračovala v roce 2025 příprava nového nařízení pro rozmnožovací materiál rostlin, které má nahradit stávající evropské směrnice pro uvádění do oběhu osiva a sadby i pro registraci odrůd. V závěru roku bylo po téměř 2,5 roku trvajících jednáních dosaženo dohody mezi členskými státy v Radě EU a návrh se tak mohl posunout do dalších fází legislativního procesu.

V rámci **národních dotačních podpor** byly v sektoru rozmnožovacího materiálu a ochrany odrůd v roce 2025 poskytnuty finanční prostředky z dotačního titulu **3.d. (Podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým i abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou rostlinných komodit)**, a to 30 žadatelům v souhrnu za 115 mil. Kč. Druhým dotačním programem je **9.A.b.4. (Podpora zajištění samostatných odrůdových zkoušek registrovaných odrůd polních plodin)**, kde bylo podpořeno 13 žádostí celkově za 11 mil. Kč.

Osivo a sadba

V oboru osivářství bylo koncem roku 2025 **zaregistrováno či zaevidováno** u Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) **1 103 subjektů** (+1 % oproti 2024), které vyrábějí, uvádějí do oběhu a dovážejí osiva zemědělských druhů, zeleniny nebo sazenice zeleniny, mezi ně povětšinou patří i **155 zpracovatelů farmářských osiv**. Oprávnění k vydávání **rostlinolékařských pasů** podmíněné složením distančního testu vlastnilo koncem roku 2025 295 osob z výše uvedených subjektů (+12 oproti 2024).

Komplexní údaje o produkci osiva a sadby jsou získávány s ročním zpožděním a v členění na sklizňové roky, jelikož v průběhu roku po sklizni je osivo dále zpracováváno a uznáváno. **Sklizňový rok 2024 (1. 7. 2024 – 30. 6. 2025)** začal velmi teplým a suchým červencem, který patřil k nejteplejším v historii měření. Srážky se na řadě míst pohybovaly jen kolem pětiny normálu, což umožnilo rychlý postup sklizně množitelských porostů a dobré zachování vitality osiva. Díky tomu se povětšinou uvolňovaly plochy pro ozimy včas a zemědělci měli dostatek času na přípravu půdy. V srpnu pokračovalo teplé počasí, ale s výraznějším nárůstem srážek, které místy komplikovaly sklizeň. Začátek září byl mimořádně teplý, ale v polovině měsíce přišlo prudké ochlazení a následovaly extrémní srážky, které mnohde způsobily povodně a místy zkomplikovaly setí ozimů. Většina ozimých plodin byla zasetá po agrotechnických lhůtách. Nicméně díky teplému říjnu a části listopadu měly porosty čas dobře vzcházet, zakořenit a vytvořit rovnoměrné porosty. Pozdní podzim byl teplotně i srážkově slabě podprůměrný a díky příznivým podmínkám bylo možné provést téměř kompletní herbicidní ošetření. Zima 2024/25 byla chladnější a výrazně srážkově chudší a porosty, které do ní vstupovaly dobře zakořeněné, přezimovaly bez významnějších škod. Dlouhodobý klimatický trend však stále ukazuje na rostoucí průměrné teploty a zvýšenou četnost extrémních jevů. Jaro 2025 bylo opět teplotně nadprůměrné a srážkově spíše chudé, což zpomalovalo šíření chorob, ale zároveň urychlovalo jarní růst plodin. Setí jařin začalo díky teplejšímu březnu a dubnu poměrně včas, ale naráželo na sušší profil půdy. V květnu se navíc objevilo nadprůměrné množství mrazových i ledových dnů. Vlivem celkově chladnějšího a suššího počasí během jara byl rozvoj chorob a škůdců pomalejší. V některých hustých porostech ječmene ozimého se vyskytovalo padlí travní. Některé porosty ozimé řepky byly napadeny stonkovými

krytonosci. Početnost hraboše během roku kolísala od velmi nízké až po kalamitní. V červnu 2025 byly množitelské **porosty ozimých i jarních obilnin a řepky ve většině regionů v dobrém stavu, který předznamenával dobrou sklizeň. Výrazně nižší výnos u luskovin a jetelovin** byl způsoben kombinací sucha, vysokých teplot a následných silných dešťů: Tyto faktory vedly k přisuškům, horšímu obrůstání, zhoršenému opylení a následně i k vyššímu tlaku chorob a škůdců (např. kyjatky a zrnokaze hrachového, nosatčků v jetelovinách), což snížilo množství lusků a kvalitu osiva. Zrušení řady POR bez náhrad omezuje možnost ošetření množitelských porostů.

Ve sklizňovém roce 2024 celková rozloha přihlášených množitelských ploch v ČR pro zemědělské plodiny a brambory mírně vzrostla (+2,09 %) na 97,4 tis. ha.

Uznané množitelské plochy pro zemědělské plodiny (bez brambor) ve sklizňovém roce 2024 zaznamenaly oproti roku předešlému mírný nárůst o 1614 ha (+1,8 %) na 91,8 tis. ha. **Výnosy všech certifikovaných osiv** zemědělských plodin (bez brambor) naopak **poklesly**, a to o 8,1 tis. t (-1,6 %) na **200 tis. t**. Uznané množitelské plochy pro **sadbové brambory** rovněž vzrostly o 120 ha (+5,8 %) na 2,2 tis. ha a zadalil se i výnos, který se navýšil o 3,4 tis. t (+7,2 %) na 54,8 tis. t. Uznané plochy **obilnin** bez kukuřice zůstaly ve sklizňovém roce v podstatě na stejné úrovni, tedy na 47 tis. ha, což představuje 50 % všech uznaných množitelských ploch. Výnos uznaného osiva z těchto ploch je 164,9 tis. t (-1,6 %). Množitelské plochy **kukuřice** jsou u nás velmi malé (v roce 2024 510 ha, +3,9 % oproti 2023 a výnos 1,5 tis. t, -2 %) a většina osiva se proto dováží (v roce 2024 87 % osiva kukuřice). Uznané množitelské plochy se v roce 2024 sice navýšily u **luskovin** na 13 tis. ha (+23,5 %), výnos však klesl na 17,3 tis. t (-7,8 %); u **jetelovin** navýšení ploch na 14,6 tis. ha (+16,6 %), výnos rovněž z důvodů nepříznivých podmínek výrazně menší 4,9 tis. t (-19 %). Již třetím rokem poklesly uznané plochy **olejnin** na 7,4 tis. ha (-29,1 %), výnos 5,5 tis. t (-35,3 %), **trav** na 7,5 tis. ha (-2,2 %), výnos 5 tis. t (+3 %) a **jiných krmných plodin** na 1,5 tis. ha (-5,1 %), výnos naopak 0,7 tis. t (+32,8 %).

Meziroční kolísání výměry množitelských ploch je způsobeno výkyvy v poptávce po certifikovaném osivu jednotlivých plodin v rámci ČR i EU, a zřejmě i přetrvávající nejistotou zemědělců ohledně realizačních cen komodit, personálních zdrojů, možnosti používat přípravky na ochranu rostlin a hnojiva.

Celkové přihlášené množitelské plochy ve sklizňovém roce 2025 oproti roku 2024 mírně vzrostly na **98,6** tis. ha (+1,3 %).

Ve sklizňovém roce 2024 se celkově do ČR **dovezlo** 24,5 tis. t osiv **zemědělských plodin** (+10,4 % oproti roku 2023). **Nárůst dovozu** zaznamenaly všechny zemědělské plodiny kromě **obilnin bez kukuřice** (3,5 tis. t, -20,4 %) a kromě výhradně dováženého osiva řepy (0,2 tis. t, -10,3 %). Tradičně se importuje také velká část osiva **kukuřice** (10,4 tis. t, 42 % z celkového objemu dovezených osiv, +7,8 %). Dále se dováží poměrně velké množství osiva **olejnin** (3,2 tis. t, +4,6 %), hlavně sóji a řepky ozimé; **trav** (3,4 tis. t, +54,4 %), z toho nejvíce osiva jílku vytrvalého (1,9 tis. t, +110,6 %). Dovozy osiva **luskovin** se navýšil na 1,6 tis. t, +67 %, díky zájmu hlavně o hrách polní (1,1 tis. t, +183 %); vzrostl i dovoz osiva **jetelovin** (1,2 tis. t, +26,3 %), osiva **jiných krmných plodin** (0,4 tis. t, +53,6 %, hlavně díky nárůstu dovozu osiva ředkve olejné); směsi osiv (0,6 tis. t, +21,2 %). **Sadbových brambor** se dovezlo 11,3 tis. t (+6,5 %). Jejich dovoz stoupá v návaznosti na trend klesajících množitelských ploch této komodity v ČR. V roce 2024 se dovezlo 17 % (stejně jako vloni) sadby ze zahraničí, nejvíce z Německa a Holandska.

Dle údajů Českého statistického úřadu se většina exportu osiva a sadbových brambor (cca 98 %) realizuje na vnitřním trhu EU. Tradičně největším odběratelem je Německo. Velkými odběrateli je rovněž Rakousko, Polsko, Slovensko, Nizozemí, Itálie, Francie, Maďarsko. Významným vývozním artiklem z ČR je především osivo obilovin (hlavně pšenice, ječmen), trav (hlavně jílky, festulolium), jetelovin (hlavně jetel luční a jetel inkarnát), luskovin (hlavně hrách polní), a zelenin. Převážně do třetích zemí se vyvezlo osivo vyrobené v roce 2024 v ČR s certifikací OECD a ISTA: trav 1,7 tis. t (+18 %), obilnin 0,8 tis. t (-23 %), luskovin 0,3 tis. t (-46 %), jetelovin 0,5 tis. t (+101 %), olejnin 0,3 tis. t (-80 %), zelenin 52 t (-6 %).

Zástupci Odboru osiv a sadby ÚKZÚZ se v roce 2025 zúčastnili zasedání pracovní skupiny Rady EU (koordinace OECD), technické pracovní skupiny OECD Schémat pro osivo (on-line), Výročního zasedání OECD Schémat a Výročního zasedání Mezinárodní asociace pro testování osiva (ISTA). Dále se zúčastnili zasedání Stálého výboru pro osivo, zasedání Pracovní skupiny pro genetické zdroje a inovace v zemědělství (Osivo, rozmnožovací a sadební materiál), zasedání Sekce pro sadbu brambor Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (UNECE), zasedání skupiny pro osivo při kongresu Asociace německých zemědělských zkušebních a výzkumných ústavů (VDLUFA) a zasedání Evropské asociace certifikačních agentur (ESCAA).

Tabulka 49 – Vývoj rozsahu uznaných množitelských ploch osiva zemědělských plodin (2021–2024)

Druh osiva a sadby	Uznaná množitelská plocha (ha)			
	2021	2022	2023	2024
Obiloviny	53 594	49 052	47 017	47 357
Kukuřice	571	541	491	510
Luskoviny	11 024	10 524	10 490	12 952
Olejnin a přadné rostliny	12 518	11 662	10 408	7 380
Jeteloviny	13 543	12 743	12 498	14 574
Trávy	10 049	9 266	7 635	7 463
Jiné krmné plodiny	3 893	2 529	1 618	1 535
CELKEM	105 193	96 316	90 156	91 770
Sadba brambor	1 658	2 180	2 054	2 174

Zdroj: ÚKZÚZ

Rozmnožovací materiál trvalých kultur

V roce 2024 bylo podáno dodavateli 615 (+5,5 % oproti 2023) žádostí o uznání rozmnožovacího materiálu chmele, révy a ovocných rodů a druhů a oznámení o rozsahu výroby rozmnožovacího materiálu **ovocných rodů a druhů**. V případě uznávaného rozmnožovacího materiálu ovocných rodů a druhů dle certifikačního schématu to představuje 4 214 množitelských porostů a v případě konformního rozmnožovacího materiálu (tzv. CAC materiál) bylo přihlášeno 9 794 množitelských porostů. Množitelských porostů přihlášených o uznání rozmnožovacího materiálu **révy** bylo v loňském roce přijato 430. Certifikovaných množitelských porostů **chmele** bylo přihlášeno 68 a standardních množitelských porostů chmele bylo 22. V produkčních výsadbách převažuje stále podíl matečních rostlin vycházející z certifikačních schémat, na rozdíl od trendu v případě výpěstků pro hobby markety, kde zejména u **drobného ovoce** se jedná především o CAC rozmnožovací materiál (např. rybíz, angrešt, 100 % u borůvek).

V roce 2024 došlo opět k výraznému meziročnímu snížení celkové školkařské produkce (na 12918 tis. ks výpěstků k expedici, -23 %), zejména díky poklesu produkce kontejnerované sadby jahodníku a brusnic. U sadby většiny dalších ovocných druhů došlo oproti minulému roku také k většímu či menšímu poklesu produkce. Z dlouhodobého hlediska se může jednat o pouze o změnu reagující na aktuální stav na trhu.

Ochrana práv k odrůdám a registrace odrůd

V roce 2025 bylo přijato **42 žádostí** o udělení ochranných práv, vydáno **46 osvědčení** o udělení ochranných práv a u 27 odrůd byla ochranná práva ukončena. V řízení o registraci a prodloužení registrace bylo přijato **819 žádostí**, bylo vydáno **481 rozhodnutí o registraci** a prodloužení registrace, výmaz ze Státní odrůdové knihy byl proveden u 149 odrůd z důvodu podání žádosti o zrušení registrace nebo uplynutí doby registrace. Koncem roku 2025 byl tedy celkový počet **chráněných odrůd** na národní úrovni **841 (+2 %)**, z toho 75 % zemědělských druhů, 17 % ovocných, 4 % okrasných, 3 % zeleninových a 1 % léčivých a aromatických. Celkový počet **registrovaných odrůd**

v České republice byl **4 150 (+3 %)**, z toho 48 % zemědělských druhů, 33 % zeleninových a 19 % ovocných. Na webových stránkách ÚKZÚZ, v části pro Národní odrůdový úřad (NOÚ), jsou k dispozici průběžně přehledy odrůd, seznamy doporučených odrůd, výsledky zkoušek užitné hodnoty atd.

V roce 2025 bylo podáno 267 žádostí do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd (SDO). Pro tento účel Národní odrůdový úřad zorganizoval a zajistil 67 samostatných pokusů založených na 28 lokalitách mimo ústav. Zkoušky proběhly dle metodik zpracovaných ústavem a schválenými jednotlivými Komisemi pro SDO, sumarizaci a publikaci výsledků zajistili specialisté odboru.

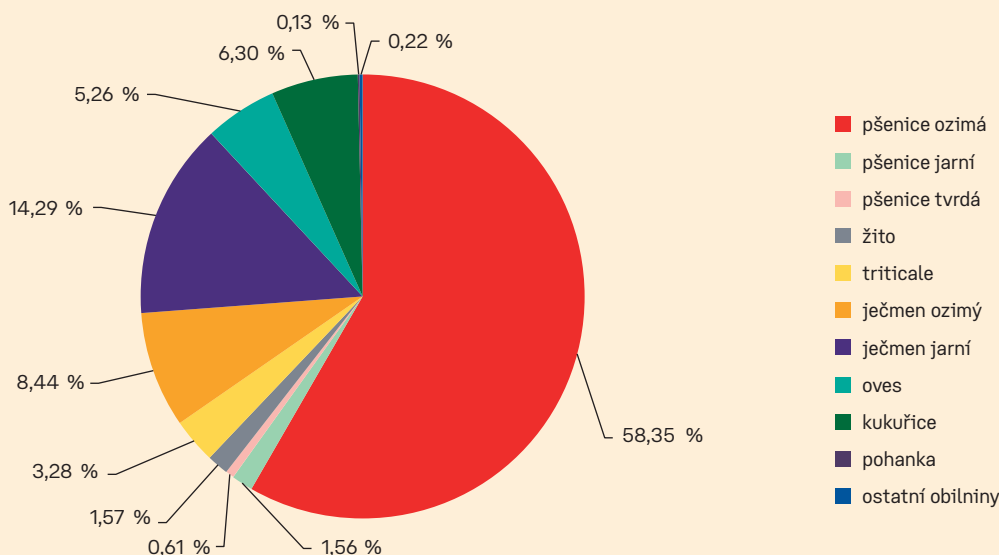
V roce 2025 NOÚ aktivně spolupracoval s úřady pověřenými evropským odrůdovým úřadem (CPVO) v praktické implementaci Společné databáze odrůd kukuřice a Společné databázi obecně známých odrůd bramboru. Specialisté NOÚ se účastnili pracovních skupin a jednání týkajících se jednotlivých plodin, rezistencí, posuzování návrhů názvů, strategických diskusí, Výročního zasedání zkušebních úřadů (MEU), Správní rady CPVO atd. Dále se účastnili pracovních skupin a konferencí Mezinárodní unie pro ochranu nových odrůd rostlin (UPOV). NOÚ rovněž pokračoval v aktivitách týkajících se hodnocení udržitelnosti v odrůdových zkouškách užitné hodnoty: NOÚ prezentoval svou činnost na hlavních celostátních zemědělských akcích, většina zkušebních stanic zorganizovala plní dny pro širokou veřejnost.

Rostlinné komodity

Obiloviny

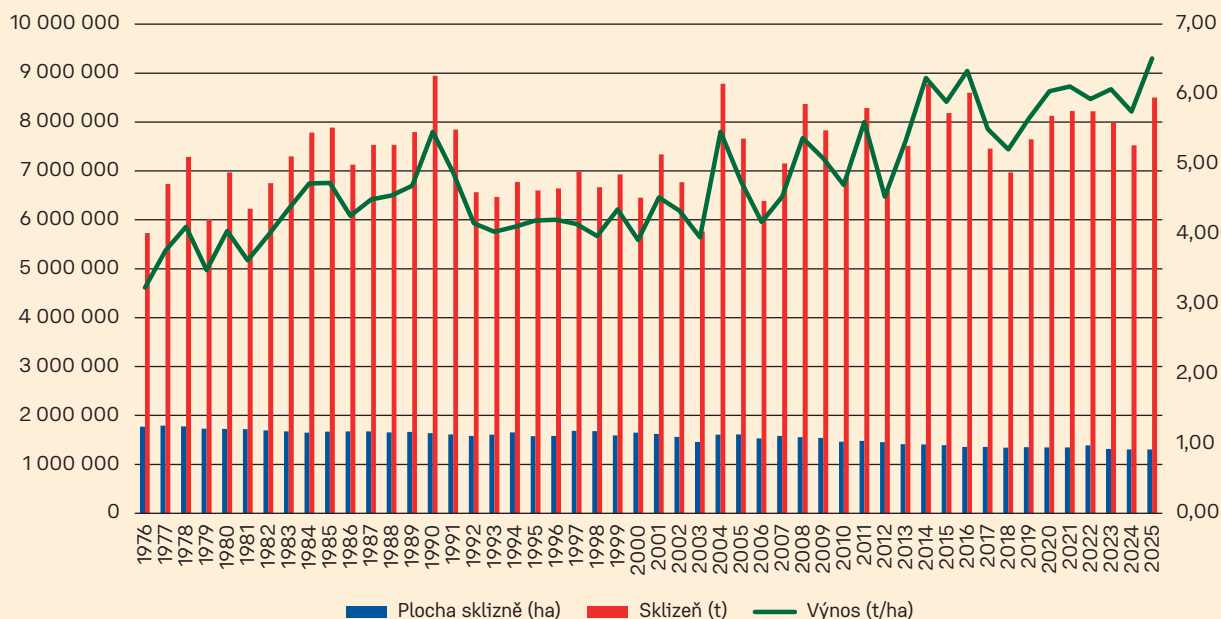
Česká republika je ve výrobě základních obilovin zcela soběstačná. Výměra všech obilnin pěstovaných na zrno pro sklizeň v roce 2025, tzn. pro hospodářský rok 2025/2026, dosáhla celkové rozlohy **1 306 063 ha**. Z dlouhodobého pohledu byl znovu potvrzen trend určité stabilizace osevních ploch, kdy osevní plochy pěstovaných obilnin oscilují kolem výměry 1 300–1 400 tis. ha. V meziročním srovnání se jedná o mírný pokles, a to o téměř 1,6 tis. ha, tj. o 0,1 %. Stále dominantní roli mezi obilninami hraje pšenice ozimá, která opětovně překročila hranici 50 % zastoupení ve struktuře osevních ploch obilnin.

Graf 6 – Struktura osevních ploch obilnin na zrno v ČR v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Graf 7 – Vývoj sklizňové plochy (ha), produkce (t) a průměrného hektarového výnosu (t/ha) obilovin celkem v období 50 let¹⁾

Zdroj: ČSÚ

Pozn.:¹⁾ Od roku 2002 pouze zemědělský sektor.

Celková sklizeň obilovin na zrno činila **8 501 889 t** při historicky nejvyšším průměrném hektarovém výnosu **6,51 t/ha**. Jedná se o meziroční navýšení celkové produkce obilovin, a to o téměř jeden milion t (o 981 tis. t), tj. o 13,0 %. Je to nejvyšší úroveň sklizně obilovin na zrno od roku 2016 a pátá nejvyšší od roku sledování 1918. Nad úroveň roku 2024 je sklizeň všech druhů základních obilovin včetně kukuřice na zrno. Pokles byl u pohanky a ostatních obilovin na zrno. Průměrný hektarový výnos byl meziročně vyšší o 0,76 t/ha, tj. o 13,2 %. Nejvyšší průměrný hektarový výnos byl zatím dosažen v roce 2016, kdy průměrný výnos všech obilovin na zrno činil 6,33 t/ha. Hodnota výnosu přes 6 t na hektar byla pokořena v předešlých letech jen pětkrát, a to pouze mezi roky 2014–2023. Tato vysoká úroveň produkce sklizně roku 2025 bude dostatečná pro pokrytí domácích potřeb, která činí v dlouhodobém průměru 5 mil. t obilovin celkem a s přebytky pro vývoz u většiny komodit.

Pšenice

Pšenice je nejdůležitější rostlinnou komoditou pěstovanou v České republice. Stále si svojí výměrou zachovává výjimečně dominantní postavení. Podstatná část pšenice je pěstována s cílem dosáhnout potravinářské kvality. Celková osevní plocha pšenice v roce 2025 meziročně mírně vzrostla o 8,5 tis. ha, tj. o 1,1 % a dosáhla výměry 785 029 ha. Osevní plocha ozimé pšenice meziročně vzrostla o 9,3 tis. ha na 756 848 ha, tj. o 1,2 %. U pšenice jarní byl zaznamenán pokles výměry o téměř 3,8 tis. ha (o 15,9 %) na 20 274 ha. U pšenice tvrdé došlo k meziročnímu navýšení výměry o 61,6 % na 7 907 ha. Celková produkce pšenice dosáhla 5 236 207 t. Z tohoto množství bylo sklizeno 5 085 611 t pšenice ozimé, 98 679 t pšenice jarní a 51 917 t pšenice tvrdé. Celková výroba pšenice meziročně vzrostla o 611 tis. t, tj. o 13,2 %. U pšenice ozimé se produkce navýšila o 579 tis. t, tj. o 12,8 %, u jarní pšenice o 8 tis. t, tj. o 8,8 % a u tvrdé pšenice o téměř 25 tis. t (o 91,7 %). Celkový průměrný hektarový výnos pšenice byl ve výši 6,67 t/ha, což představuje ve srovnání s předchozím rokem

navýšení o 0,71 t/ha, tj. o 12,0 %. U ozimé pšenice byl průměrný výnos ve výši 6,72 t/ha (meziročně o 0,69 t/ha, o 11,4 %), u jarní pšenice 4,87 t/ha (meziročně o 1,10 t/ha, o 29,3 %) a u tvrdé pšenice 6,57 t/ha (meziročně o 1,03 t/ha, o 18,7 %). Charakter našeho vnitřního trhu se neměnil, vzhledem k neustále nízké domácí spotřebě. Trh tak měl stále rysy převažující nabídky nad poptávkou, ale s poptávkou po kvalitní surovině. Důvody určité stability pěstování ozimé pšenice spočívají především ve výnosové jistotě s možností vývozu.

Průměrná roční CZV pšenice potravinářské kvality dosáhla v roce 2025 úrovně 5 019 Kč/t a cena pšenice krmné 4 627 Kč/t.

Žito

Žito je nepříliš náročnou obilninou, která má nezastupitelné místo v osevních postupech v méně úrodných oblastech, kde umožňuje větší stabilitu výnosu než ostatní obilniny. Žito pro sklizeň roku 2025 bylo pěstováno na výměře 20 340 ha. Ve srovnání s předchozím rokem došlo ke snížení osevní plochy o téměř 4 tis. ha, tj. o 16,3 %. Snížený zájem o pěstování žita je způsoben především nestabilitou jeho ceny a také tím, že pokud se žito neuplatní jako potravinářské (nesplní kvalitativní požadavky), nenachází uplatnění ani v krmivářství. K navýšení pěstebních ploch žita by vedla změna stravovacích návyků, která by zvýšila poptávku po žitném chlebu. Průměrný hektarový výnos žita dosáhl výše 5,51 t/ha, tj. meziroční navýšení o 1,16 t/ha, tj. o 26,7 %. Sklizeň žita dosáhla 112 063 t, meziročně o 6 tis. t více, tj. o 6,1 %.

Průměrná roční CZV žita potravinářské kvality v roce 2025 byla na hodnotě 4 497 Kč/t.

Ječmen

Ječmen je pěstován především pro výrobu sladu a každoročně se jeho významná část stává předmětem vývozu. Ječmen je i nepostradatelnou komoditou uplatňující se v krmivářském

sektoru. Celková osevní plocha ječmene pro rok 2025 dosáhla výměry 294 828 ha. To meziročně představuje snížení o 22,3 tis. ha, tj. o 7,0 %. Zastoupení osevních ploch jarního ječmene meziročně pokleslo o 2,5 %, tj. o 4,7 tis. ha a dosáhlo 185 313 ha. I u ozimého ječmene se výměra snížila, a to o 13,9 %, tedy o 17,6 tis. ha a činila 109 515 ha. Celková sklizeň ječmene byla na úrovni 1 851 396 t. Meziročně došlo k navýšení produkce o téměř 180 tis. t, tj. o 10,8 %. Z celkového sklizeného množství tvořilo 711 505 t ječmene ozimého a 1 139 891 t ječmene jarního. Meziročně došlo u ozimého ječmene k navýšení produkce o 69 tis. t, tj. o 10,8 % a u jarního ječmene o téměř 111 tis. t, tj. o 10,7 %. Průměrný hektarový výnos ječmene dosáhl hodnoty 6,28 t/ha, přičemž u ozimého činil výnos 6,50 t/ha a u jarního 6,15 t/ha. Proti předchozímu roku jde o navýšení hektarového výnosu ječmene celkem o 1,01 t/ha, tj. o 19,1 %, u ozimého ječmene o 1,45 t/ha, tj. o 28,6 % a u jarního ječmene o nárůst o 0,73 t/ha, tj. o 13,5 %.

Průměrná roční CZV sladovnického ječmene dosáhla v roce 2025 hodnoty 5 453 Kč/t, cena ječmene s potravinářskou kvalitou 5 405 Kč/t a cena ječmene krmného 4 124 Kč/t.

Oves

Oves je pěstován pro svou krmnou hodnotu, ale i díky vzrůstajícímu potravinářskému užití. Osevní plocha ovsu v roce 2025 opět zaznamenala nárůst výměry. Oproti předešlému roku se plocha navýšila o 29,7 %, tj. o 15,6 tis. ha, na úroveň 68 242 ha. Produkce ovsu dosáhla vysoké sklizně, a to 271 676 t. Meziročně se jedná o vysoký nárůst produkce o 35,4 % (o 71 tis. t), především v důsledku rozšíření osevní plochy ovsu. Průměrný hektarový výnos ovsu se v tomto roce opět navýšil a dosáhl 3,98 t/ha. Meziročně byl výnos vyšší o 0,17 t/ha, tj. o 4,4 % a je historicky nejvyšší.

Průměrná roční CZV ovsu potravinářské kvality dosáhla v roce 2025 hodnoty 8 255 Kč/t a cena ovsu krmného činila 4 350 Kč/t.

Triticale

Triticale, známé pod názvem žitovec, je hybridní obilnina vzniklá křížením pšenice a žita, která je používána výhradně ke krmným účelům. Osevní plocha triticale pro sklizeň roku 2025 dosáhla výše 42 529 ha. To představuje meziroční pokles o 1,5 tis. ha, tj. o 3,4 %. Průměrný hektarový výnos triticale byl ve výši 5,17 t/ha. Ve srovnání s předešlou sklizní se jedná o navýšení o 0,72 t/ha, tj. o 16,2 %. Produkce triticale činila celkem 220 041 t a meziročně tato hodnota znamená nárůst celkové výroby o téměř 24 tis. t, tj. o 12,2 %.

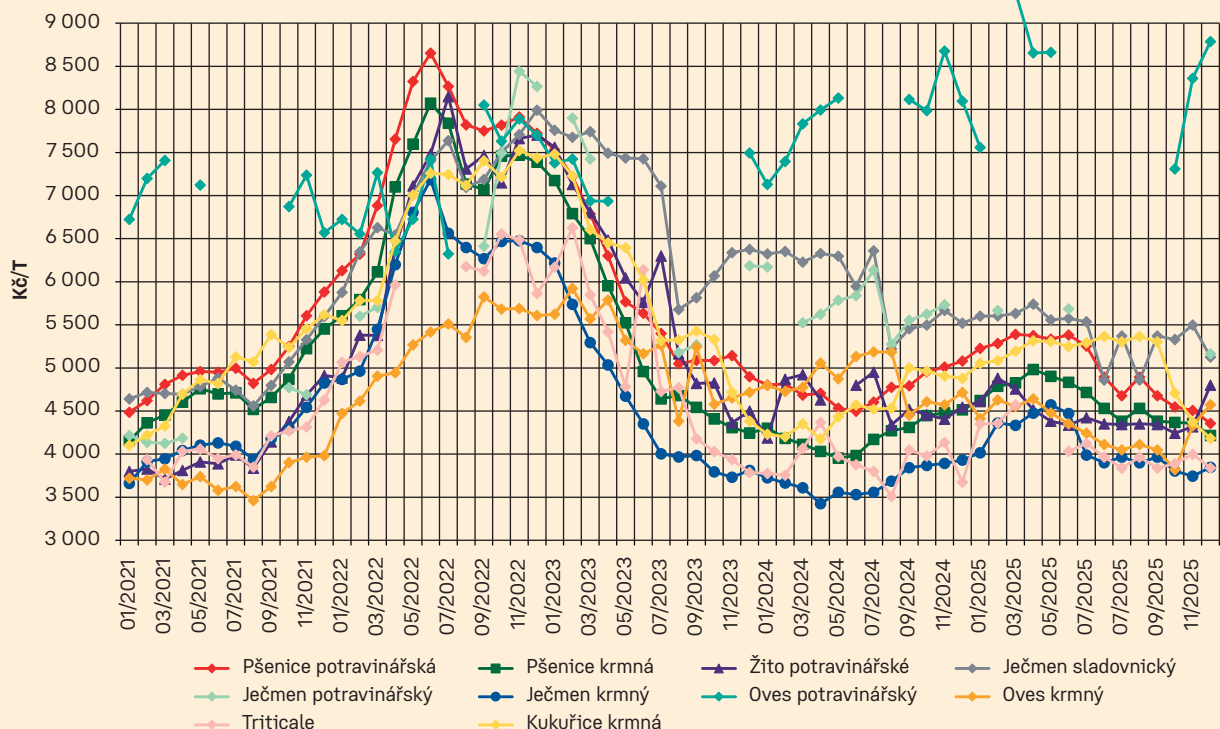
Průměrná roční CZV triticale se v roce 2025 pohybovala na úrovni 4 103 Kč/t.

Kukuřice setá

Kukuřice na zrno je využívána nejen k potravinářským účelům, kde musí splňovat specifické kvalitativní požadavky zpracovatelského průmyslu, ale hlavně své uplatnění nachází v krmivářství. Ve sklizňovém roce 2025 došlo meziročně k navýšení sklizňové plochy kukuřice na zrno, a to o 3,6 % (o 3,1 tis. ha) na 90 586 ha. To je druhá nejvyšší výměra za posledních deset let. Průměrný hektarový výnos kukuřice dosáhl výše 8,86 t/ha. Ve srovnání s výnosem předešlé sklizně jde o navýšení, a to o 0,72 t/ha, tj. o 8,8 %. Kukuřice na zrno opět zaznamenala navýšení sklizně a její výroba vzrostla na 802 737 t, tj. o 91 tis. t více (o 12,7 %).

U kukuřice krmné se průměrná roční CZV v roce 2025 dostala na hodnotu 5 036 Kč/t.

Graf 8 – Vývoj průměrných měsíčních CZV obilovin v ČR v letech 2021–2025

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: CZV v Kč/t jsou bez DPH, u některých komodit v daném měsíci data nejsou k dispozici.

Ostatní obiloviny

Ve skupině **ostatních obilovin** jsou minoritně pěstované obilniny, mezi které řadíme zejména pohanku obecnou, proso seté, čirok, bér italský, lesknici kanárskou a další okrajové obilniny. Nejpěstovanější plodinou z této skupiny obilnin je pohanka obecná, která své hlavní uplatnění nachází v potravinářství. Osevní plocha ostatních obilnin na zrno celkem byla pro sklizeň roku 2025 na ploše 4 508 ha, z toho byla pěstována na 1 694 ha pohanka. Tato skupina minoritních plodin vykázala meziroční snížení rozsahu pěstování o 1 063 ha, tj. o 19,1 %. Sklizeň ostatních obilovin na zrno při průměrném hektarovém výnosu 1,72 t/ha dosáhla 7 770 t. Pohanky bylo sklizeno 1 765 t, meziročně se jedná o pokles produkce pohanky o 38,7 %. Průměrný hektarový výnos pohanky byl meziročně nižší, a to o 15,9 % a dosáhl 1,04 t/ha.

Kvalita obilovin ze sklizně roku 2025

Kvalita pšenice sklizně 2025 byla velmi dobrá, a to i přes negativní očekávání kvůli deštivému začátku sklizně. Celkově požadavky na jakost pekárenské pšenice splnilo ve čtyřech hodnocených parametrech (objemová hmotnost, číslo poklesu, obsah bílkovin, Zeleného test) v rámci celé ČR 76 % hodnocených vzorků. V roce 2024 byl podíl vyhovujících vzorků celkově nižší (63 %). Je však nad průměrem předchozích 5 let, který je 58 %. Průměrná objemová hmotnost pšenice byla 79,2 kg/hl (vyhovělo 94 % vzorků). V porovnání s 5letým průměrem se jednalo o nadprůměrnou objemovou hmotnost. Obsah bílkovin byl vyšší (vyhovělo 87 % vzorků, průměr 12,9 %) než v předcházejících 5 letech, který je 12,6 %. Lepší byla také kvalita bílkovin vyjádřená Zeleného testem (vyhovělo 92 % vzorků, průměr 41 ml). Časté deště v závěru vegetace budily obavy o kvalitu pšenice zejména z pohledu čísla poklesu. Průměrná hodnota 324 s (vyhovělo 95 % vzorků) byla sice meziročně nižší (353 s), je však nad průměrem 5 let (306 s). Ve srovnání s rokem 2024 tak byla kvalita sklizně 2025 výrazně lepší v obsahu bílkovin a Zeleného testu, mírně lepší v objemové hmotnosti a mírně horší v čísle poklesu. Výskyt fuzariózních zrn byl v roce 2025 srovnatelný s předchozím rokem. Více než 0,3 % fuzariózních zrn pšenice bylo zjištěno u 14 % vzorků, v roce 2024 to bylo 14 %. Ve vzorcích pšenice byla zjištěna sklerocia námele pouze u dvou vzorků z analyzovaných 509, oba s obsahem 0,1 g/kg, max. limit 0,2 g/kg tak nebyl překročen.

Kvalita **žita** sklizeného v roce 2025 byla velmi dobrá. Požadavky splnilo ve dvou sledovaných parametrech (objemová hmotnost, číslo poklesu) 94 % analyzovaných vzorků. Průměrná objemová hmotnost byla 75,8 kg/hl (vyhovělo 97 % vzorků), což je nad úrovní průměru 5 let, který je 75,0 kg/hl. Průměrná hodnota čísla poklesu 213 s (vyhovělo 97 % vzorků) byla na úrovni průměru 5 let. Výsledky sledování námele potvrzují, že námel je v našich podmínkách běžným kontaminantem žita, zatímco v pšenici je jeho výskyt sporadický. Ve sklizni 2025 byla sklerocia námele zjištěna u 34 % vzorků žita, obsah nad povolený limit mělo 9 % vzorků.

Kvalita **ječmene** byla velmi nevyrovnaná, především v obsahu dusíkatých látek. Normě ve všech parametrech vyhovělo 36 % vzorků. Navzdory nižšímu obsahu dusíku byla sklizeň ječmene roku 2025 hodnocena pozitivně s dobrým výhledem na využití ve sladařském průmyslu. Z hodnoceného souboru jarního ječmene bylo 51 % vzorků odrůd doporučených VÚPS pro výrobu piva s CHZO České pivo. V parametru podílu předního zrna většina vzorků splnila požadavky normy. Podíl předního zrna nižší než 85 % mělo 12 % vzorků. U parametrů příměsí překročilo normu 6 % vzorků v případě zrnových příměsí sladařsky nevyužitelných a 13 % vzorků u zrnových

příměsí sladařsky částečně využitelných. Průměrný obsah dusíkatých látek činil 10,4 %. Až 46 % vzorků se nacházelo mimo rozmezí 10–12 % určeného normou, a to převážně kvůli příliš nízkému obsahu dusíkatých látek. Parametry obsahu vlhkosti a klíčivosti obecně nepředstavovaly výraznější problém. Jen malé procento vzorků překročilo limit obsahu přípustné vlhkosti nebo nedosáhlo požadované klíčivosti. U čísla poklesu 289 s nesplnilo požadovanou minimální hodnotu 16 % vzorků.

Hodnocení výskytu fuzariových mykotoxinů bylo provedeno u pšenice, ječmene, žita i kukuřice. Kontaminace mykotoxinem DON byla u pšenice, ječmene a žita nízká a nebyl tak zjištěn žádný nadlimitní vzorek. U kukuřice byl výskyt DON meziročně mírně vyšší, kdy 10 % vzorků mělo nadlimitní obsah. Výskyt ZEA byl vyšší než v roce 2024 u všech obilovin. Přesto byly hodnoty celkově nízké, zejména u ječmene a žita. Limit ZEA překročilo 1 % vzorků pšenice a 10 % vzorků kukuřice. U pšenice a ječmene nebyl zjištěn žádný vzorek s obsahem T-2 a HT-2 toxinů nad legislativní limit. Úroveň kontaminace tak byla nižší než v roce předešlém. U kukuřice byl výskyt těchto toxinů meziročně naopak vyšší. Nadlimitní obsah měla pětina vzorků kukuřice.

Cukrová řepa, cukr

V rámci řepařsko-cukrovarnického ročníku 2025/26 začal výsev cukrové řepy díky příznivým podmínkám velmi brzy, začátkem března, a skončil rovněž v rekordně raném termínu, začátkem dubna. Polovina ploch byla zasetá koncem března. Porosty cukrové řepy začaly vzházet již v první dekádě dubna, přičemž nebyly hlášeny významnější škody způsobené mrazíky, které se v daném období vyskytovaly. V poměrně časném termínu proběhl výsev cukrové řepy i v jiných evropských řepařských oblastech.

Sklizeň cukrové řepy začala s velkými regionálními rozdíly. Zdravotní stav řepy byl meziročně lepší, listový aparát byl funkční, vývoj kořene nasvědčoval vyšším výnosům. Slunečné počasí však zcela chybělo, časté srážky působily negativně na vývoj a prognózy cukernatosti.

Cukrová řepa byla v hospodářském roce 2025/26 sklizena pro výrobu cukru z plochy 52,6 tis. hektarů, což je meziročně o 11,6 tis. hektarů méně. Pro výrobu kvasného lihu bylo sklizeno dalších 3,7 tis. hektarů. Celková sklizňová výměra cukrové řepy dosáhla hodnoty 56,3 tis. hektarů, tedy o 12,6 tis. hektarů méně než v předchozím roce. Za zmíněným poklesem stojí skutečnost, že na začátku roku 2025 vlastník Moravskoslezských cukrovarů oznámil uzavření závodu v Hrušovanech nad Jevišovkou (třetí největší cukrovar v České republice). Česká republika tak přišla o více než 6 tis. hektarů řepy (převážně v dolní části Moravy), přišla také i o určitý podíl z produkční schopnosti ve výrobě cukru a tím i vývozní možnosti.

Cukrovarnická kampaň 2025/26 trvala celkem 167 dní, o 24 dní méně než v předchozím hospodářském roce. Celkem 6 řepných cukrovarů pro výrobu cukru v ČR zpracovalo 4,12 mil. t cukrové řepy, celkem i s řepou na výrobu kvasného lihu to bylo 4,40 mil. t. Výnos bulev meziročně.

Výnos kořene řepy vzrostl na historicky nejvyšší hodnotu 78,24 t/ha. Kvalita řepy je z pohledu cukernatosti lepší než v loňském hospodářském roce, cukernatost činila 16,09 %, za dlouhodobým průměrem však opět zaostala.

Výroba cukru dosáhla 589,5 tis. t (meziroční pokles o 70 016 t). Tuzemská bilanční spotřeba je i přes uvedený pokles plně uspokojena, činí cca 436 tis. t. Česká republika nadále stabilně vysokou výrobou potvrdila statut čistého vývozce cukru. Absolutní hodnota soběstačnosti České republiky tak ve výrobě cukru za hospodářský rok 2025/26 dosáhla přibližně 135 %.

Výnos polarizačního cukru meziročně lehce vzrostl na 12,59 t/ha, výtěžek bílého cukru z řepy činil 14,32 %. Hlavní údaj o úrovni obou částí odvětví, cukrové řepy a cukru, výnos bílého cukru, se meziročně zvýšil na výborných 11,21 t/ha.

Průměrná cena bílého cukru v EU za rok 2023 činila 820 €/t, v roce 2024 došlo k výraznému poklesu průměrné ceny bílého cukru v EU na 760 €/t. V roce 2025 pokračoval klesající trend cen, kdy průměrná cena bílého cukru v EU dosáhla 537 €/t.

Cukrová řepa pro výrobu cukru také v roce 2025 mohla čerpat plošnou finanční podporu z prostředků EU, která je známa pod termínem podpora příjmu vázaná na produkci, a to od roku 2015. Ročně je pro řepu vyčleněno 450 mil. Kč. V roce 2025 byla stanovena sazba ve výši 6 936,20 Kč/ha.

Na národní úrovni cukrová řepa čerpá finanční prostředky v rámci dotačního programu 3.i. v režimu de minimis. Na národní úrovni mohou nově od roku 2025 žadatelé čerpat podporu v rámci dotačního programu 3.l. Eradikace úporných

a přemnožených plevelů v cukrové řepě. Maximální výše dotace činí 3 788 Kč/ha (sazby: plečkování 683 Kč/ha, ruční vykopávání 1 096 Kč/ha, odstraňování (odvoz) z DPB 320 Kč/ha, odečet nákladů na chemickou likvidaci 866 Kč/ha). Je umožněn souběh mechanické a chemické likvidace. V roce 2025 je předpoklad čerpání 40,7 mil. Kč.

V roce 2025 dosáhla průměrná CZV cukrové řepy podle údajů ČSÚ hodnoty 765 Kč/t (základní ceny bez doplatků), průměrná CPV krystalového cukru v ČR za kalendářní rok 2025 byla 14,14 Kč/t a spotřebitelská cena krystalového cukru skončila průměrem 15,25 Kč/kg.

Česká republika i v hospodářském roce 2025/26 pokračovala v aktivní obchodní bilanci v komoditě cukr a udržela tak tento dlouhodobý trend. Charakteristika bilance obchodu s cukrem se nezměnila, je nadále pozitivní. Do ČR bylo celkem dovezeno 360,0 tis. t cukru a z ČR bylo vyvezeno celkem 520,0 tis. t cukru.

Tabulka 50 – Bilance výroby a spotřeby cukru

Ukazatel	MJ	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26 ¹⁾	Meziroční index
Sklizňová plocha cukrové řepy pro výrobu cukru	tis. ha	57,0	60,1	64,2	52,6	82,0
Výnos cukrové řepy pro výrobu cukru	t/ha	71,99	68,98	77,38	78,24	101,1
Zpracovaná řepa pro výrobu cukru	tis. t	4 106,6	4 153,5	4 966,9	4 117,5	82,9
Cukernatost řepy	%	16,71	16,77	15,52	16,09	103,7
Sklizňová plocha cukrové řepy pro jiné využití	tis. ha	4,4	1,8	4,7	3,7	78,6
Bilance cukru						
Počáteční zásoba	tis. t	62,3	101,2	83,1	106,8	128,5
Výnos bílého cukru	t/ha	10,31	10,05	10,28	11,21	109,0
Výroba cukru ČR	tis. t	588,2	604,4	659,5	589,5	89,4
Dovoz celkem	tis. t	431,0	401,2	370,7	360,0	97,1
v tom – dovoz cukru	tis. t	115,0	105,6	64,9	60,0	92,5
– dovoz cukru ve výrobcích a substituentů cukru	tis. t	316,0	295,6	305,9	300,0	98,1
Celková nabídka	tis. t	1 081,5	1 106,8	1 113,4	1 056,3	94,9
Domácí spotřeba	tis. t	430,0	468,7	393,2	436,3	111,0
Vývoz celkem	tis. t	567,0	513,5	613,4	520,0	84,8
v tom – vývoz cukru	tis. t	342,0	301,2	387,2	290,0	74,9
– vývoz cukru ve výrobcích a substituentů cukru	tis. t	225,0	212,3	226,2	230,0	101,7
Celková poptávka	tis. t	997,0	982,2	1 006,5	956,3	95,0
Konečná zásoba	tis. t	84,5	124,6	106,8	100,0	93,6
Soběstačnost	%	136,8	129,0	167,7	135,1	-32,6
Sklizňová plocha řepy celkem	tis. ha	61,4	62,0	68,9	56,3	81,7
Množství zprac. cukrové řepy v ČR pro jiné využití	tis. t	313,4	120,0	362,5	287,4	79,3
CZV při skutečně dosažené cukernatosti	Kč/t	771	868	914	765	83,7

Zdroj: MZe, ÚZEI

Pozn.: V letech 2017/18–2022/23 trvá hospodářský rok od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku. ¹⁾ V tabulce jsou uvedené konečné údaje; u ukazatelů zahraničního obchodu a na ně navazujících se jedná o odhady do konce hospodářského roku.

Brambory

V roce 2025 se brambory v České republice pěstovaly na 30 060 ha, přičemž v zemědělském sektoru zaujímaly plochy brambor 24 174 ha a v sektoru domácností 5 886 ha. Sklízeno bylo celkem 866 220 t brambor, z toho 35 818 t brambor raných, 761 036 t brambor ostatních a 69 366 t brambor sadbových.

Tabulka 51 – Celkové plochy, hektarové výnosy a produkce brambor pěstovaných v ČR

Rok	Produkční plochy (ha)	Průměrný výnos (t)	Celková produkce (t)
2014	30 089	27,68	832 762
2015	28 694	21,06	604 348
2016	29 551	28,13	831 132
2017	29 433	27,85	819 712
2018	28 893	24,69	713 266
2019	28 868	26,20	756 310
2020	29 965	27,73	830 821
2021	28 850	28,15	812 061
2022	27 664	28,67	793 154
2023	27 020	26,02	703 078
2024	28 725	27,28	783 743
2025	30 060	28,82	866 220

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Plochy a produkce za zemědělský sektor a domácnosti.

Tabulka 52 – Struktura celkové produkce brambor v ČR v roce 2025

	Zemědělský sektor (ha)	Domácnosti (ha)	Průměrný výnos (t/ha)	Celková sklizeň (t)
Brambory rané ¹⁾	701	1 207	18,78	35 818
Brambory ostatní	20 583	4 679	30,13	761 036
Brambory sadbové	2 890	-	24,00	69 366
Brambory celkem	24 174	5 886	28,82	866 220

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: ¹⁾ Brambory sklizené do 30. 6.; sklizeň za zemědělský sektor a domácnosti.

Tabulka 53 – Dovoz a vývoz brambor v roce 2025

	Položka celního sazebníku	Množství (t)
Dovoz	0701 Brambory čerstvé chlazené	171 667
Vývoz	0701 Brambory čerstvé chlazené	29 896

Zdroj: ČSÚ

Bramborový a pšeničný škrob**Bramborový škrob**

Množství zpracovaných brambor pro výrobu bramborového škrobu bylo v roce 2025 o 62 169 t vyšší než v roce 2024. Pro výrobu 45 003 t bramborového škrobu bylo zpracováno 210 230 t brambor. Výroba škrobu v roce 2025 byla o 12 034 t vyšší než v roce 2024.

Tabulka 54 – Výroba bramborového škrobu

Rok	Zpracované brambory (t)	Množství vyrobeného škrobu (t)	Průměrná škrobnatost (%)
2014	154 721	30 948	17,10
2015	106 326	22 074	17,70
2016	159 913	36 620	19,90
2017	171 544	37 768	18,70
2018	131 076	29 092	19,10
2019	147 365	32 290	18,90
2020	179 130	38 663	18,50
2021	174 158	38 728	19,20
2022	161 159	33 156	17,60
2023	131 169	29 270	19,30
2024	148 061	32 969	19,30
2025	210 230	45 003	18,30

Zdroj: Český škrobárenský svaz

Pšeničný škrob

Pšenice, respektive pšeničná mouka je výchozím produktem k výrobě pšeničného škrobu.

Tabulka 55 – Vývoj výroby pšeničného škrobu v souvislosti se spotřebou pšenice

Ukazatel	Výroba pšeničných škrobů v ČR (tis. t)	Spotřeba pšenice (tis. t)
2014	15,5	41,8
2015	13,8	37,1
2016	13,4	36,1
2017	13,6	35,1
2018	13,2	35,6
2019	13,8	37,3
2020	13,9	37,4
2021	15,2	40,9
2022	15,9	43,1
2023	15,9	42,9
2024	15,1	40,7
2025	15,2	41,0

Zdroj: Český škrobárenský svaz

Olejnin

Olejnin jsou po obilninách druhou nejrozšířenější pěstovanou skupinou zemědělských plodin. Pěstovány jsou zejména pro svůj vysoký obsah rostlinných olejů, jsou také plnohodnotným krmivem pro hospodářská zvířata a uplatnění nacházejí i v dalších odvětvích.

Pro sklizeň roku 2025, tedy HR 2025/26, bylo olejinami oseto **439 571 ha**, tj. 18,2 % z celkové plochy orné půdy v ČR. Osevní plocha olejin se meziročně zvýšila, a to o 1,1 tis. ha, tj. o 0,3 %. Tradičně nejvyšší podíl na pěstebních plochách olejin měla řepka olejka. Celková sklizeň olejin činila **1 198 882 t** při průměrném hektarovém výnosu **2,73 t/ha**. Meziročně došlo k nárůstu produkce o zhruba 102 tis. t, tj. o 9,3 %. Nad úroveň roku 2024 byla sklizeň všech druhů základních olejin. Průměrný hektarový výnos byl meziročně o 0,22 t/ha vyšší, tj. o 9,0 %.

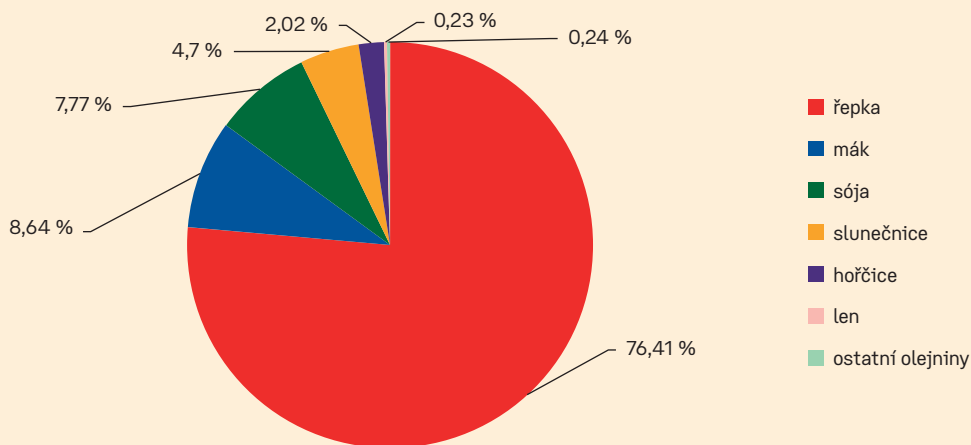
Řepka

Řepka olejka je po pšenici ozimé druhou nejpěstovanější zemědělskou plodinou na českých polích. Řepkový olej je díky skladbě mastných kyselin a vyššímu procentu omega-3 mastných kyselin považován za jeden z nejkvalitnějších olejů, mezi českými spotřebiteli je však stále nedocenen.

Celková osevní plocha řepky v roce 2025 dosáhla výměry 335 854 ha. Meziročně plocha klesla o 7,5 tis. ha, tj. o 2,2 %. Produkce řepky byla na úrovni 1 021 724 t a meziročně výroba vzrostla o 75 tis. t, tj. o 7,9 %. Průměrný hektarový výnos řepky byl ve výši 3,04 t/ha, což představuje ve srovnání s předchozím rokem navýšení o 0,28 t/ha, tj. o 10,3 %.

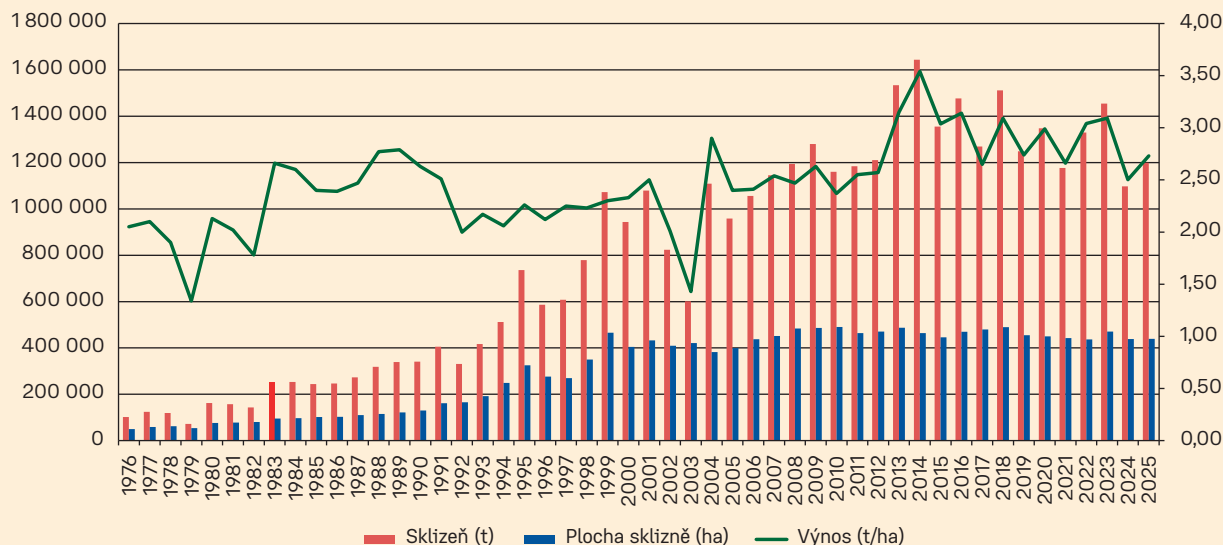
Průměrná roční CZV řepkového semene dosáhla v roce 2025 hodnoty 13 007 Kč/t.

Graf 9 - Struktura osevních ploch olejin na semeno v ČR v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Graf 10 - Vývoj sklizňové plochy (ha), produkce (t) a průměrného hektarového výnosu (t/ha) olejin celkem v období 50 let ¹⁾

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: ¹⁾ Od roku 2002 pouze zemědělský sektor.

Mák

Mák setý je tradiční českou pěstovanou plodinou a významnou potravinou, ceněnou zejména pro svoji typickou chuť a vůni, ale také pro vysoký obsah vápníku. Díky vysoké kvalitě a unikátním chuťovým vlastnostem si český mák vybudoval velice dobré jméno nejen na českém trhu, ale významně se prosadil i na trhu zahraničním, zejména pak ve střední a východní Evropě. Česká republika dlouhodobě patří mezi hlavní světové pěstitele, ale i přední vývozce máku setého pěstovaného pro potravinářské užití. Zárukou kvality i původu máku je označení CHZO (chráněné zeměpisné označení) Český modrý mák a registrace máku a jeho výrobků pod Českou cechovní normu (ČCN).

Plocha máku v roce 2025 meziročně vzrostla o 1,4 tis. ha, tj. o 3,7 % a činila 37 978 ha. Produkce máku při průměrném hektarovém výnosu 0,77 t/ha dosáhla 29 269 t, tj. o 2 tis. t meziročně více (o 7,4 %). Průměrný výnos byl oproti předešlému roku vyšší o 3,5 %, tj. o 0,03 t/ha.

Průměrná roční CZV makového semene v roce 2025 činila 48 931 Kč/t.

Logo Chráněné zeměpisné označení (CHZO)

Sója

Pěstování **sóji** v České republice nabývá na významu. Sója, ač se botanicky jedná o luskovinu, je díky obsahu tuku v semenech řazena mezi olejninu. Její význam spočívá ve složení semen, která obsahují okolo 40 % bílkovin i více a kolem 20 % tuku, tedy 60 % zásobních látek velmi významných v různých oblastech využití. Sójový olej je druhým nejpoužívanějším olejem na světě a sójové bílkoviny jsou významnou mezinárodní tržní komoditou.

Pozitivní trend zvyšování výměry sóji pokračoval i v roce 2025, kdy bylo sójou oseto 34 142 ha. Meziročně došlo k navýšení plochy o 20,5 %, tj. o 5,8 tis. ha. Celkem se sklídilo rekordních 80 094 t sójových bobů, což představuje meziroční nárůst o 8,7 %, tj. o 6 tis. t. Průměrný hektarový výnos dosáhl úrovně 2,35 t/ha. Oproti minulému roku výnos poklesl o 0,25 t/ha, tj. o 9,8 %.

Průměrná roční CZV sójových bobů za rok 2025 dosáhla hodnoty 10 790 Kč/t.

Slunečnice

Slunečnice bývala tradičně druhou nejpěstovanější olejninou České republiky. V současné době jí však výměrou předčily mák a vzrůstající osevní plocha sóji.

V roce 2025 byl zaznamenán nárůst osevní plochy slunečnice, meziročně o 4,2 tis. ha (o 25,9 %) na 20 676 ha. Vzhledem k nárůstu výměry slunečnice došlo k výraznému navýšení produkce nažek na 58 993 t, tj. meziročně o 18 tis. t více (o 43,5 %). Průměrný hektarový výnos 2,85 t/ha byl oproti předešlému roku vyšší o 0,35 t/ha, tj. o 14,0 %.

Průměrná roční CZV slunečnicového semene za rok 2025 dosáhla hodnoty 11 227 Kč/t.

Hořčice

Hořčice bílá a sareptská je pěstována zejména pro potravinářské účely, kde se hořčičné semeno používá převážně při výrobě hořčic a jako koření při konzervaci zeleniny.

Osevní plocha hořčice v roce 2025 činila 8 880 ha. Meziročně plocha osevu klesla o zhruba 2,7 tis. ha, tj. o 23,6 % a byla nejnižší za posledních 27 let. Produkce meziročně

mírně vzrostla o 5,0 %, tj. o 318 t a dosáhla 6 696 t. Průměrný hektarový výnos dosáhl 0,75 t/ha, tj. meziročně o 37,4 % více (o 0,21 t/ha).

Průměrná roční CZV hořčičného semene v roce 2025 činila 17 086 Kč/t.

Len

Pěstební plocha **lnu olejného** dlouhodobě nepřevyšuje 2 tis. ha. V roce 2025 činila výměra lnu olejného 1 000 ha, tj. meziroční snížení o 83 ha (o 7,6 %). Při průměrném hektarovém výnosu 1,42 t/ha dosáhla produkce 1 415 t lněného semene. Meziročně výroba vzrostla o pouhých 13 t (o 0,9 %). Průměrný hektarový výnos se meziročně navýšil o 0,12 t/ha, tj. o 9,3 %.

Ostatní olejninu

Ve skupině **ostatních olejnin** jsou minoritně pěstované olejninu, mezi které řadíme zejména světlíci barvířskou (saflor), lničku setou, katrán etiopský, tykev olejnou a další okrajové olejninu. Nejpěstovanější plodina z této skupiny olejnin je světlíci barvířská, která byla dříve u nás pěstována na relativně větších plochách. Pro svou odolnost k suchu lze světlíci pěstovat i na suchých půdách, kde se již nedaří slunečnici.

Pro rok 2025 byla osevní plocha ostatních olejnin meziročně vyšší o 50 ha, tj. o 5,0 %, a dosáhla úrovně 1 041 ha. Celková sklizeň ostatních minoritních olejnin při průměrném hektarovém výnosu 0,66 t/ha meziročně vzrostla o 0,14 t/ha, tj. o 27,3 % a dosáhla 691 t, což je o 174 t (o 33,7 %) více v porovnání s předešlým rokem.

Luskoviny

Pěstování luskovin má v ČR dlouhodobou tradici, v minulosti (před rokem 2015) se však jejich plochy převážně snižovaly. Hlavním důvodem, který měl vliv na snižování ploch luskovin, je nízká míra rentability pěstování a nízká konkurenceschopnost v oblasti importu sóji a sójových extrahovaných šrotů z amerického kontinentu, které jsou převážně GMO původu. K pozitivní změně, přinášející oproti předchozím rokům vzestup výměry luskovin, došlo až se změnou SZP po roce 2015. Po výrazném propadu, kdy výměra luskovin v předchozích letech klesla na cca 20 tis. ha, byly v roce 2015 luskoviny vysety na výměře cca 33 tis. ha, což představovalo 1,2 % orné půdy a v roce 2016 na výměře cca 36 tis. ha, což představovalo 1,4 % orné půdy. V roce 2018 došlo v důsledku zákazu používání chemických přípravků na ochranu rostlin v rámci ploch s plodinami, které vážou dusík (EFA plochy v rámci greeningu), k mírnému poklesu výměry luskovin na cca 35 tis. ha, což představovalo 1,2 % orné půdy. V roce 2019 pokles výměry pokračoval a luskoviny byly vysety na výměře cca 34 tis. ha, což představovalo 1,1 % orné půdy. Od roku 2020 nicméně již opět pozorujeme vzestup výměry luskovin. V roce 2020 bylo oseto 37 tis. ha, což činilo 1,5 % orné půdy. V roce 2021 došlo k dalšímu nárůstu ploch, oseto bylo 43 tis. ha luskovin, tj. o 5,8 tis. ha (15,5 %) více než v roce předchozím, což představovalo 1,8 % orné půdy. V roce 2022 plocha luskovin mírně vzrostla, oseto bylo 45 tis. ha luskovin na zrno, tj. o 2,5 tis. ha (5,9 %) více než v roce 2021, což představovalo 1,9 % orné půdy. V roce 2023 výměra luskovin a bílkovinných plodin na zrno vzrostla na 51 920 ha, tj. o 6,3 tis. ha (13,8 %) více než v roce 2022, což představovalo 2,1 % orné půdy. V roce 2024 výměra luskovin a bílkovinných plodin na zrno v ČR meziročně vzrostla na 58 677 ha, tj. o 6,8 tis. ha (13 %) více než v roce 2023, což představovalo 2,4 % orné půdy. V roce 2025 výměra luskovin

a bílkovinných plodin na zrno v ČR meziročně poklesla na 50 783 ha, tj. o 13,5 %, což představovalo 2,1 % orné půdy.

Rostlinná výroba, včetně pěstování luskovin, je v ČR v podmínkách SZP EU podporována zejména systémem přímých plateb. V rámci přímých plateb, tj. I. pilíře SZP, byly bílkovinné plodiny pro období 2015–2022 podporovány zejména prostřednictvím dobrovolné podpory vázané na produkci (VCS). V letech 2023–2027 nabývá v platnosti nová Společná zemědělská politika, kde dochází ke změnám prostřednictvím schváleného Strategického plánu Společné zemědělské politiky EU ve stávajícím systému podpory příjmu.

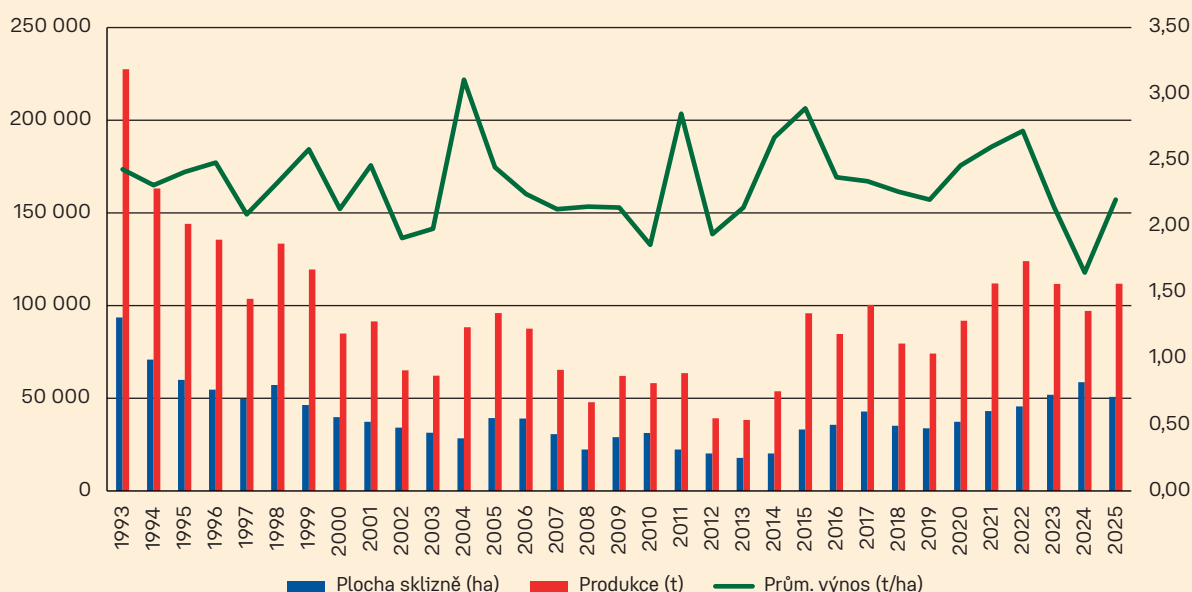
Pro účely podpory pěstování bílkovinných plodin ČR využívá především tzv. podpory příjmu vázané na produkci (CIS), která navazuje na předchozí platby VCS. Primárním cílem plateb CIS je podpořit podniky s produkcí vybraných (citlivých) komodit, které jsou náročné na pracovní sílu či mají jiné specifické požadavky, a tedy by bez dodatečných dotačních stimulů nebyly odpovídajícím způsobem konkurenceschopné a nemohly by tak pokračovat ve svém oborovém zaměření. Podpora má zlepšit a stabilizovat příjem zemědělským podnikům, které se zabývají pěstováním daných plodin či chovem uvedených druhů zvířat. Podpora je poskytována formou roční platby na hektar využívané zemědělské plochy. Česká republika pro účely podpory pěstování bílkovinných plodin využívá možnosti maximálního zacílení 2 % vnitrostátního stropu přímých plateb, což ročně v letech 2015–2022 představovalo částku okolo 450 mil. Kč. Průměrná roční částka vyhrazená pro podporu příjmu vázanou na produkci bílkovinných plodin v období 2023–2027 činí cca 400 mil. Kč. Plánovaná sazba platby CIS – Bílkovinné plodiny činí 61,68 €/hektar. Skutečná částka je vždy závislá na počtu žadatelů a jejich deklarovaných výměrách. Od roku 2023 upravuje podmínky poskytování přímých plateb nařízení vlády 83/2023 Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům v návaznosti na podmínky definované ve Strategickém plánu Společné zemědělské politiky. Podporovanými bílkovinnými plodinami jsou od roku 2023 hrách (včetně pelušky), bob, lupina, sója, vojtěška, jetel, a od roku 2024 též štřovník, vičenc, tolice, komonice, vikev a jejich směsi a jejich směsi s obilovinami nebo travami čeledi

lipnicovité, přičemž zastoupení bílkovinných plodin v těchto směsích musí pro získání podpory činit víc než 50 %. Pro rok 2025 byla žádána podpora pro 260 970,51 ha bílkovinných plodin (8 611 žadatelů). Sazba podpory na produkci bílkovinných plodin pro rok 2025 činila 1 449,39 Kč/ha. Na bílkovinné plodiny bylo celkem vyplaceno 394 341 750,63 Kč. Luskoviny v SZP od roku 2015 zaujímají významnou roli, což potvrzuje i dosavadní vysoký zájem žadatelů o výše zmíněné podpory.

Sektor luskovin je v ČR dále podporován i prostřednictvím národních podpor ve formě dotačních titulů ministerstva zemědělství. Od roku 2021 byly luskoviny zařazeny v rámci dotačního programu 3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin do dotačního titulu 3.i. pro použité uznané osivo. V rámci podpory dotačního programu 3.i., která je poskytována v režimu de minimis dle nařízení Komise (EU) č. 1408/2013, bylo na předmět dotace luskoviny za rok 2024 vyplaceno cca 10,2 mil. Kč (440 žádostí) a pro rok 2025 bylo zažádáno o 14,3 mil. Kč (571 žádostí).

Česká republika podporuje kroky směřující k posílení produkce rostlinných bílkovin a k rozvoji sektoru proteinových plodin na evropské i národní úrovni. V tomto kontextu je v ČR od roku 2023 realizován tematický úkol (TÚ) ÚZEI „Možnosti rozšíření pěstování bílkovinných plodin v ČR v kontextu evropských iniciativ“, který pokračuje i v letech 2024 a 2025. Úkol navazuje na evropské iniciativy usilující o snížení bílkovinného deficitu a o posílení soběstačnosti EU v oblasti rostlinných bílkovin, zejména pro krmivářské využití. Průběh TÚ je průběžně konzultován v rámci pracovní skupiny složené ze zástupců odborných útvarů MZe, ÚZEI a nevládních organizací z oblastí výroby krmiv, pěstování luskovin, šlechtitelství a semenářství. TÚ se zaměřuje na analýzu trhu rostlinných bílkovin v ČR, posouzení konkurenceschopnosti domácích bílkovinných zdrojů pro výrobu krmiv a vyhodnocení dopadů jejich širšího uplatnění v krmných směsích, včetně dopadů na ceny. Pracovní skupina se shodla na zaměření na vybrané plodiny bohaté na bílkoviny, které mohou v krmných směsích reálně nahradit dovážené sójové extrahované šroty, konkrétně lupinu bílou, sóju, slunečnici, hrách, řepku a bob. Na dosavadní výsledky navazuje materiál schválený poradou vedení MZe v roce 2025 („Informace pro poradou vedení

Graf 11 – Vývoj výroby luskovin v letech 1993–2025

Zdroj: ČSÚ

o zhodnocení možností rozšíření pěstování bílkovinných plodin v ČR v kontextu připravované bílkovinné strategie EU¹⁾, který formuluje závěry a úkoly ke zvyšování role bílkovinných plodin v osevních postupech v ČR. Výstupy TÚ i navazující materiály budou sloužit jako podklady pro další diskusi o nastavení budoucí SZP po roce 2027. Na úrovni EU současně probíhá debata o vytvoření „bílkovinné strategie EU“; Evropská komise se v dokumentu „Vize pro zemědělství a potraviny“ v roce 2025 zavázala připravit komplexní plán pro bílkoviny.

V roce 2025 proběhlo setí jarních luskovin dle podmínek pěstitelských lokalit od druhé poloviny března do poloviny dubna. Teplomilné luskoviny jako je sója, fazol, čočka a cizrna byly vysety dle doporučených agrotechnických termínů v měsíci květnu. V roce 2025 nebyly porosty hrachu na všech pěstitelských lokalitách v dobrém stavu, docházelo k nerovnoměrnému vzházení, porosty nebyly dobře zapojené. Hrách byl na pěstitelských lokalitách mírně polehlý. Z dostupných informací zemědělských podniků byly zaznamenány relativně průměrné výnosy mezi 1,8 až 2,5 t/ha. Úroveň dosažených výnosů je výsledkem dodržování agrotechniky i vlivů aktuálního průběhu počasí. Významný je v podmínkách ČR i působení vlivu škůdců (listopasi, mšice), viróz a padlí.

Hrách je v ČR nejrozšířenějším druhem luskovin, jehož podíl na osevních plochách zaujímá kolem 90 % plochy luskovin pěstovaných na zrno. Osevní plochy hrachu polního na zrno meziročně poklesly o 14,2 % na 45 305 ha (1,9 % orné půdy), osevní plochy lupiny poklesly o 11,1 % na 1 380 ha a osevní plochy bobu vzrostly o 9,9 % na 2 346 ha. Od roku 2023 je v rámci statistiky ČSÚ samostatně sledována též vikve (do té doby sledována v rámci kategorie ostatní luskoviny), která byla osetá na 1 040 ha, což je meziročně o 41,2 % méně. Osevní plochy ostatních luskovin a bílkovinných plodin vzrostly meziročně o 67,5 % na 711 ha. Luskoviny na zeleno a směsi plodin poutajících dusík (mimo jetelino travní směsi) byly pěstovány na 23 783 ha, což představuje meziroční navýšení o 180 ha (+0,8 %).

Na základě definitivních údajů ČSÚ o sklizni za rok 2025 (vydaných 25. 2. 2026) dosáhla produkce luskovin a bílkovinných plodin na zrno celkem 111 761 t, což představuje meziroční nárůst o 15,1 %. Produkce hrachu polního na zrno byla dle ČSÚ zjištěna ve výši 102 809 t, což je meziročně o 16,6 % více. Přes uvedené vlivy v průběhu vegetace došlo v meziročním srovnání k nárůstu sklizně luskovin a bílkovinných plodin na zrno (včetně hrachu) oproti výrazně podprůměrnému ročníku 2024. Na meziročním vzestupu úrody luskovin se podílí zejména vyšší hektarový výnos, který se meziročně zvýšil na 2,20 t/ha, což znamená návrat na průměrnou úroveň z výrazně podprůměrného výnosu dosaženého v roce 2024. Mírněji vzrostla i produkce vikve na zrno na 1 481 t (+152 t, tj. +11,5 %) a ostatních luskovin a bílkovinných plodin na 913 t (+198 t, tj. +27,6 %). K poklesu sklizně došlo naopak u lupiny na zrno, které bylo sklizeno 2 042 t (-318 t, tj. -13,5 %), a u bobu polního na zrno, kterého bylo sklizeno 4 516 t (-7 t, tj. -0,2 %).

Ceny hrachu, podobně jako dalších zemědělských komodit, v průběhu roku 2022 výrazně vzrostly v důsledku velkého nárůstu produkčních nákladů v souvislosti s rekordním vzestupem cen zemědělských vstupů (hnojiva, energie, pohonné hmoty atd.) zejména po invazi Ruska na Ukrajinu (průměrná CZV krmného hrachu za rok 2022 - 7 533 Kč/t, průměrná CZV jedlého hrachu za rok 2022 - 7 741 Kč/t). V roce 2023 došlo k nárůstu CZV u hrachu jedlého (7 933 Kč/t), u hrachu krmného došlo k poklesu průměrné CZV (6 646 Kč/t). Průměrná CZV krmného hrachu za rok 2024 poklesla na 6 221 Kč/t, u hrachu jedlého došlo naopak k nárůstu CZV na rekordní úroveň 11 112 Kč/t. Za rok 2025 poklesla jak průměrná CZV hrachu krmného na 6 042 Kč/t, tak i cena hrachu jedlého na 9 567 Kč/t.

Len a technické konopí

Len

Již v předcházejících zprávách jsme uváděli, že český lnářský průmysl vlivem nepříznivých vnějších i vnitřních podmínek prakticky zanikl. Pěstování lnu mělo v ČR dlouholetou tradici představovanou především přádným lnem využívaným hlavně pro produkci vlákn. Od devadesátých let 20. století však pěstitelské plochy přádného lnu vlivem hospodářských změn postupně klesaly a jeho produkce skončila v roce 2010. Tírenské provozy prvotního zpracování lnu i lnářské přádelny zanikly. Poslední provozuschopná akreditovaná tírenská linka ve společnosti Agritec Farm s.r.o., která slouží pouze pro výzkumné účely.

Len setý olejný je, na rozdíl od v historii tradičně pěstovaného lnu přádného, v ČR relativně novou plodinou, která se začala rozšiřovat až po roce 1990. Pěstitelské plochy lnu olejného v ČR však kolísají v závislosti na jeho poptávce a rentabilitě jeho pěstování. V minulých letech se sklizňová plocha pohybovala v rozmezí přibližně 1200–2000 ha. V roce 2025 byla oseta nejmenší plocha olejného lnu od roku 2006. Celkem v roce 2025 bylo oseto olejným lnem 1 000 ha, oproti roku 2024 došlo ke snížení ploch o 82 ha, tj. pokles o 7,6 %. Průměrný výnos semen dle údajů ČSÚ v roce 2025 u odrůd olejného lnu činil 2,19 t/ha. Nejvyšší výnos semen měla odrůda Bilton (2,77 t/ha) a nejnižší odrůda Gilbert (1,25 t/ha). Rozdíl mezi těmito extrémy činil přibližně 1,52 t/ha, což naznačuje výraznou variabilitu mezi sledovanými odrůdami.

Změny zaznamenaly i plochy množitelských porostů, kdy v roce 2025 byla jejich celková výměra 490,8 ha. Největší podíl má odrůda Szafir s celkem 158,1 ha, což představuje 32,2 %. Následuje Lola s 103,4 ha (21,1 %) a Aquarius s 86,6 ha (17,6 %). Rozdělení podle kategorií navíc ukazuje, že největší část tvoří certifikovaná osiva první generace (C1) s 237,2 ha a druhé generace (C2) s 204,4 ha. Ve Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin (konsolidované znění) je celkem registrováno 171 odrůd lnu setého, z toho je 93 odrůd lnu olejného. V ČR je registrováno 10 odrůd olejného lnu.

Bezprostředně pro komoditu len je možné využít dotační program 3.i. Podpora použitého uznaného osiva lnu, technického konopí, kukuřice, cukrové řepy, luskovin a osiv vyjmenovaných pícnin pro osev produkčních ploch“ na základě tohoto dotačního titulu bylo v roce 2025 přijato celkem 10 žádostí o celkové finanční podpoře 293 310 Kč, oproti roku 2024 došlo k poklesu o 31 896 Kč. V souladu s tímto dotačním programem lze využít finanční prostředky do výše 18 Kč/kg uznaného osiva konopí setého při splnění podmínek, které jsou uvedeny v „Zásadách“.

Technické konopí

Technické konopí je plodina s mnohostranným využitím. Ze stonku poskytuje vlákno a pazdeří, dále lze využít semeno a léčivé substance (kanabinoidy). V současnosti se celulósová konopná vlákna používá k výrobě papíru, tepelně a zvukově izolačních materiálů a biokompozitů. Pazdeří (dřevité vnitřní jádro stonku) se používá jako stelivo pro domácí zvířata, především koně a ve stavebnictví. Konopná semena mají vysokou nutriční hodnotou, mohou být konzumována v syrovém nebo loupaném stavu nebo lisovaná ve formě konopného oleje s vynikajícím a jedinečným profilem Omega-3 Omega-6 nenasycených mastných kyselin. Jak semena, tak olej se používá v potravinářství a krmivářství. Nepsychotropní kanabinoid CBD z průmyslového konopí je účinná farmaceutická látka a potravinový doplněk.

V ČR je technické konopí pěstováno především pro semeno a stonky. Vývoj osevních ploch technického konopí v České republice kolísá. V roce 2019 došlo k celkem rapidnímu poklesu

až na 400 ha, který přes nepatrné zvýšení v roce 2020 se dále snižuje. Stále větším rozlohám ploch brání neexistence dostatečné tírenske kapacity na zpracování stonku. Vážným omezujícím faktorem je i relativně obtížná sklizeň konopných porostů, která vyžaduje speciálně upravené sklízecí stroje.

Vývoj osevní plochy konopí setého v ČR jak již bylo uvedeno výše v posledních letech kolísá. V loňském roce bylo technickým konopím oseto 126 ha. Oproti roku 2024 došlo ke snížení sklizené plochy o 17 ha). Dle povinného hlášení o sklizňových plochách a sklizni konopí na základě § 29b písmena b) a c) zákona č. 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů bylo v roce 2025 sklizeno 133,4 t stonku technického konopí a 58,9 t konopného semene. Pěstitelé technického konopí dosáhli průměrného výnosu semene 0,59 t/ha (0,53 t/ha v roce 2024). Konopná semena obsahují řadu cenných biologicky aktivních látek, poskytující možnost zpracování do nejvíce se rozvíjejících druhů potravin, jako jsou potraviny funkčního typu (např. konopná chlebová směs, konopné karbanátky, konopné těstoviny, loupané konopné semeno, pražená semena, syrová semena, čokoláda, limonáda, pivo, víno, mouka, konopné mýdlo).

Ve Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin (konsolidované znění) je registrováno 124 odrůd konopí setého. V ČR jsou registrovány 4 odrůdy konopí setého (Bialobrzeskie, Monoica, Carmagnola a Felice).

Technické konopí se uplatňuje rovněž v oblasti potravinářského průmyslu. Nutnou podmínkou je, že potravina, k jejíž výrobě bylo použito technické konopí, nesmí obsahovat jakékoliv množství THC, což garantuje výrobce. Současná legislativa nepovoluje v potravinách žádný obsah THC a limit je nulový. THC je tedy v potravinách zakázáno a je považováno za kontaminant. Obsahuje-li potravina jakékoli množství THC, musí být stažena z trhu.

V rámci národních dotací podle „Zásad“ na dotační program 3.i. Podpora použitého uznaného osiva lnu, technického konopí, kukuřice, cukrové řepy, luskovin a použitého uznaného nebo osiv vyjmenovaných pícnin pro osev produkčních ploch“ na základě tohoto dotačního titulu bylo v roce 2025 celkem vyplaceno 213 600 Kč na nákup osiva konopí setého (106 300 Kč v roce 2024). V souladu s tímto dotačním

programem lze využít finanční prostředky do výše 100 Kč/kg uznaného osiva konopí setého při splnění podmínek, které jsou uvedeny v „Zásadách“.

Zelenina

Rok 2025 se po sérii sezón s méně příznivým vývojem počasí ukázal jako příznivý pro růst zeleniny, zejména ve druhé polovině roku. Přesto se i tentokrát objevily meteorologické extrémy – jarní mrazíky, bouře s intenzivními přívalovými dešti a krupobitím na přelomu jara a léta. Jaro, léto i podzim přinesly delší období chladnějšího a deštivého počasí. Sezóna v polních podmínkách tak trvala poměrně dlouho (od února až po listopad). V tomto roce, na rozdíl od předchozího, prosperovala kořenová, plodová a košťalová zelenina, dařilo se i listové a cibulové zelenině.

V roce 2025 se urodilo dostatek zeleniny v celkem dobré kvalitě, a to v celé oblasti střední Evropy i v jižních pěstitelských zemích. Na trhu jí tak byl poměrně přetlak, což negativně ovlivnilo její cenový vývoj především ve druhé polovině sezóny. Ekonomickou situaci pěstitelů ztížil také vývoj cen u raných a konzumních brambor, které patří mezi hlavní doplňkové plodiny většiny pěstitelů zeleniny a bývají tak důležitým ekonomicky stabilizačním prvkem. Některé podzimní druhy zeleniny se nesklidily v důsledku kombinace nadúrody, nízkých cen a komplikací vyplývajících z chladného a deštivého počasí, jejich sklizeň se tak ekonomicky nevyplatila.

Zimní měsíce 2024/2025 proběhly bez rozsáhlých a dlouhotrvajících mrazů, což umožnilo zahájit jarní práce poměrně časně. V oblastech s vyššími úhrny srážek však jarní práce komplikovalo zamokření půdy. Duben a květen přinesly první horka, ale také chladnější období i s výskytem mrazíků. V období květen–červenec zasáhly některé oblasti silné bouřky (supercely) doprovázené vichřicí, přívalovými dešti a krupobitím. Nejvíce postižené byly porosty raných brambor a salátů ve středních Čechách na Nymbursku. Následující období přineslo na většině území republiky střídání chladných období a období sucha a horka. Tato období však nebyla dlouhá a neměla zásadní vliv na produkci. Tlak škodlivých organismů byl poměrně nízký, více škůdců se vyskytovalo v momentech,

Tabulka 56 – Vývoj ploch, produkce a hektarových výnosů zeleniny

Zelenina/rok	2023			2024			2025		
	ha	tis. t	t/ha	ha	tis. t	t/ha	ha	tis. t	t/ha
Celkem	15 190	344,0	-	15 195	323,3	-	15 469	373,6	-
z toho: celer bulvový	546	15,51	28,43	448	13,56	30,25	495	17,34	35,04
cibule suchá	2 380	66,26	27,84	2 568	56,19	21,88	2 579	80,80	31,32
česnek	564	2,25	3,99	597	2,53	4,24	495	2,00	4,06
kapusta hlávková	99	1,76	17,69	98	1,79	18,18	85	1,78	20,83
květák a brokolice	322	5,13	15,93	279	4,92	17,66	280	4,29	15,35
mrkev	1 195	39,38	32,96	1 201	41,41	34,48	1 244	42,20	33,92
okurky salátové	278	15,89	57,09	268	11,54	43,10	282	19,28	68,47
petržel kořenová	411	7,71	18,75	433	7,50	17,30	433	7,23	16,69
rajčata	772	28,95	37,52	735	27,81	37,83	752	29,48	39,22
saláty	721	15,90	22,04	704	17,33	24,59	642	20,00	31,14
zelí hlávkové	1 035	43,18	41,71	1 087	38,61	35,54	1 239	50,76	40,98

Zdroj: ČSÚ, údaje s dopočtem sektoru domácností

kdy rostliny byly ve stresu ze sucha a horka, nebo v období s vydatnějšími dešťovými srážkami. S nástupem podzimu nastoupilo chladné počasí s častými srážkami, bez klasického „babího léta“, na které zelináři čekají. Pro mnoho podzimních zeleninových druhů byl tento vývoj pozitivní, a to především pro košťálovou zeleninu. Nově založené porosty s krátkou vegetační dobou ale nezvešly nebo se u nich velmi zpomalil vývoj a nestačily dorůst do požadované velikosti. Počasí na konci října a v listopadu těmto druhům ještě poměrně přálo, i přes občasný výskyt prvních mrazíků. V některých lokalitách řešili pěstitelé poškození porostů v důsledku větrné eroze, v jiných lokalitách bylo poměrně sucho a závlaha se tak musela dohánět intenzivním zavlažováním.

Zásadním problémem roku 2025 byla nadále pracovní síla, a především stále rostoucí cena práce v ČR. Pěstitelé mají nedostatek sezónních pracovníků, situaci ztěžují i komplikace s jejich zaměstnáváním, především v souvislosti s pokračujícím válečným konfliktem na Ukrajině a byrokratickou zátěží.

Pěstební plochy zeleniny (včetně dopočtu sektoru domácností) se v roce 2025 mírně zvýšily na 15 469 ha. Zvýšily se plochy cibule, celeru, mrkve, hlávkového zelí, salátových okurek a rajčat, naopak klesly plochy česneku, hlávkové kapusty a salátů. Celková sklizeň zeleniny v roce 2025 dosáhla 373,6 tis. t, což je o 15,6 % více v porovnání s předchozím rokem.

Cenový vývoj zeleniny v ČR

Cenový vývoj v roce 2025 určoval především stav na evropském trhu, kde díky mimořádně vysoké úrodě panoval po celou sezónu výrazný nadbytek zeleniny. Zatímco na jejím počátku byly ceny ještě relativně příznivé, s postupující sklizní v celé Evropě začaly výrazně klesat. Rok 2025 tak potvrdil pokračující trend poklesu cen způsobený nadbytkem zboží na trhu.

Ceny zemědělských výrobců (CZV) se držely od nástupu nové sklizně v meziročním srovnání pod úroveň roku 2023 i 2024 a dále postupně klesaly. Nejvíce to bylo patrné u cibule, zelí a petržele, které reagovaly na silný tlak nabídky v celém regionu. Také spotřebitelské ceny se v průběhu roku pohybovaly pod hodnotami roku 2024. V prvních měsících roku sice mírně stoupaly, avšak s nástupem nové sklizně se trend obrátil a ceny systematicky klesaly.

Trh jako celek nezasáhl v roce 2025 žádné výraznější extrémní výkyvy, patrný však je trend poklesu cen na úrovni CZV i spotřebitelských cen na úroveň před „cibulovou krizí“ v roce 2023. Stále se na trhu odrážely a odrážejí vlivy konfliktu na Ukrajině, dozvuky energetické krize, inflace i oslabující kupní síla domácností. Typické zůstalo oslabení poptávky v zimních měsících a o prázdninách, kdy část spotřeby nahrazují domácí zahrádky. Nadále posiluje přímý prodej, tj. farmářské prodejny, bedýnky i samosběry, což odpovídá rostoucí poptávce po lokální produkci a kratším dodavatelským řetězcům. Pro pěstitelé však zůstává problematická jejich slabá vyjednávací pozice vůči obchodním řetězcům a velkoobchodům, přes které se uplatňuje naprostá většina zeleniny. V roce 2025 se tyto problémy ještě prohloubily v důsledku nedostatku až nadbytku zeleniny na evropském trhu a pěstitelé tak mají stále omezené možnosti, jak rostoucí náklady vykompenzovat férovou cenou.

Dovoz čerstvé zeleniny se v roce 2025 oproti předchozímu roku zvýšil o 2,6 % na 580,4 tis. t v hodnotě 16,1 mld. Kč. Dodávky zeleniny ze zemí EU mírně vzrostly na 499,4 tis. t a na celkovém objemu dovozu čerstvé zeleniny se podílely 86 %. Nejvíce zeleniny pocházelo tradičně ze Španělska (131,9 tis. t, tj. více jak 3% meziroční pokles), a to zejména salátové okurky, melouny, papriky, rajčata, květák a česnek. Druhým největším dodavatelem čerstvé zeleniny bylo Nizozemsko (103,8 tis. t, tj. meziročně o 9 % více), odkud byla dodávána především cibule, mrkev, papriky, květák, salátové okurky a rajčata.

Tabulka 57 – Průměrné ceny zemědělských výrobců zeleniny a spotřebitelské ceny (v Kč/kg)

Druh zeleniny	CZV			Spotřebitelské ceny		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Celer bez natě	14,49	16,28	14,31	34,35	38,91	41,24
Cibule suchá	13,47	11,36	9,38	30,15	25,41	23,55
Česnek	135,65	124,00	127,88	165,26	176,74	187,34
Květák	23,97	32,27	21,41	49,88	49,52	42,97
Mrkev bez natě	10,93	9,79	9,14	28,46	27,71	24,31
Okurky salátové	23,91	30,89	28,82	45,57	65,66	51,33
Paprika zeleninová	26,95	26,48	24,72	87,44	81,01	86,88
Rajčata	35,13	46,30	34,30	76,45	70,95	65,70
Saláty	54,86	51,96	61,24	27,95	28,46	26,17
Zelí hlávkové bílé	8,58	8,63	7,22	26,65	27,13	27,91

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 58 – Saldo zahraničního obchodu ČR s čerstvou zeleninou

Jednotky	2020	2021	2022	2023	2024	2025
t	-516 190	-500 579	-449 084	-440 012	-489 590	-508 323
tis. Kč	-10 636 186	-10 839 878	-10 910 021	-12 529 806	-13 465 700	-13 798 800

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu

Třetím významným dodavatelem bylo Německo (62,9 tis. t, tj. meziroční zvýšení o 11 %) s dodávkami cibule, melounů, hlávkového zelí, okurek nakládaček, ředkviček a mrkve. Mezi další významné dodavatele čerstvé zeleniny patřila také Itálie (61,8 tis. t, tj. meziroční pokles o téměř 4 %) a Polsko (44,6 tis. t, tj. pokles o 2,4 %). Čerstvá zelenina byla také dovážena rovněž ze třetích zemí, např. z Maroka, Turecka, Albánie, Brazílie, Egypta a Číny.

Vývoz čerstvé zeleniny (včetně reexportu) z ČR v roce 2025 se v porovnání s předchozím rokem snížil o 5,4 % na celkových 72,0 tis. t v hodnotě 2,3 mld. Kč. Vývoz směřoval výhradně do zemí EU, a to zejména na Slovensko (42,0 tis. t), dále do Německa (17,7 tis. t), Polska (5,8 tis. t) a Rakouska (1,5 tis. t). Oproti předchozímu roku se výrazně snížil zejména vývoz hrášku, rajčat, cibule, celeru a hlávkového zelí, naproti tomu k významnému zvýšení došlo u vývozu okurek nakládaček, mrkve, tykví a kukuřice cukrové.

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvou zeleninou je vysoce pasivní a úhrnné pasivum v hodnotovém vyjádření se každoročně zvyšuje. V roce 2025 se záporné saldo zahraničního obchodu jak z hlediska finančního, tak i hmotnostního opětovně výrazně zvýšilo.

Stejně jako ovoce je i zelenina v ČR pěstována v rámci **systému integrované produkce (IPZ)**. Zelináři pěstující zeleninu dle pravidel IPZ mají právo označovat svou produkci ochrannou známkou IPZ, která slouží k odlišení jejich kvalitní produkce od ostatní zeleniny dodávané na tuzemský trh. Součástí roku 2025 je také pokračující implementace aktualizovaných pravidel integrované produkce, přijatých Valnou hromadou Svazu pro IPZ v roce 2023. Tato pravidla reflektují úpravy související s režimem AEKO IPZPJB 2023+ (tj. Integrovaná produkce zeleniny, jahodníku, brambor a víceletých produkčních plodin) a doplňují nové povinnosti vyplývající ze změn legislativy i požadavků na produkční praxi. Nadále platí, že brambory a produkce z krytých ploch mají v rámci IPZ vlastní, specifické podmínky.

V systému IPZ došlo v roce 2025 k dalším změnám, které potvrzují stabilní zájem pěstitelů o tento způsob hospodaření. Celkový počet subjektů zařazených v systému mírně klesl, přesto však vzrostla celková výměra ploch certifikovaných v režimu IPZ i u pěstitelů, kteří již mají právo používat ochrannou známku IPZ „OVOCE A ZELENINA S RODOKMENEM“. Právo užívat tuto ochrannou známku IPZ bylo v roce 2025 uděleno 66 subjektům, což představuje jen mírný meziroční pokles, zároveň ale potvrzuje stabilní zájem pěstitelů o certifikaci produkce

a o udržení vyšší transparentnosti směrem ke spotřebiteli. Hlavními plodinami v integrované produkci zůstávají cibule, mrkev, zelí, špenát a hrášek. Největší koncentrace ploch IPZ se opět nachází ve Středočeském kraji, významné zastoupení má i Jihomoravský a Královéhradecký kraj.

V roce 2025 působilo ve Svazu pro IPZ celkem 71 pěstitelů, z toho 5 subjektů v přechodném období. Celková výměra obhospodařovaná dle zásad IPZ dosáhla 8 202 ha, z toho 744 ha připadá na čekatele v přechodném režimu a 7 458 ha obhospodařovali pěstitelé s platným právem užívat ochrannou známku IPZ. Zelenina byla členy Svazu pro IPZ v roce 2025 pěstována na 6 065 ha, další plochy zaujímaly rané brambory (celkem 2 123 ha) a jahodník (14,5 ha). Součástí systému jsou od roku 2024 rovněž moderní kryté plochy. V roce 2025 působilo v této kategorii 5 pěstitelů na výměře 25,4 ha, přičemž jde převážně o specializovanou produkci rajčat, paprik a okurek. Doplňkově byly v režimu IPZ pěstovány také jahodníky 6 pěstitelů hospodařících na 14,5 ha.

Ovoce

Průběh zimy 2024/2025 byl opět mírný, pouze s menšími úhrny srážek. Únor 2025 byl teplotně stabilní, ovšem ve druhé polovině docházelo opakovaně k výrazným poklesům nočních teplot. V průběhu dubna se denní teploty výrazně zvyšovaly, ovšem od začátku dubna do konce května se vyskytovaly prakticky na celém území republiky četné přízemní jarní mrazíky, které však nezpůsobily plošné škody, docházelo spíše k lokálním výpadkům produkce v některých polohách nebo u některých odrůd. Nástup vegetace v roce 2025 byl oproti předchozímu roku pozvolnější. Další průběh letních teplot a nastupujících podzimních měsíců byl spíše normální, bez extrémně vysokých teplot. Negativně se však v nejsušších oblastech republiky projevil deficit půdní zásoby vody na velikosti plodů, a to zejména u třešní a višní, menší velikost plodů byla zaznamenána místy i u jabloní. Trvalý deficit vody se dlouhodobě vyskytuje na celém území jižní Moravy, naopak velké úhrny srážek byly zaznamenány v oblasti Beskyd a jejich podhůří, provázené ovšem silným krupobitím.

Produkce ovoce v ČR v roce 2025 dle ÚKZÚZ dosáhla 146,2 tis. t, v porovnání s pětiletým průměrem se jedná o navýšení o 20 %. Výsledná sklizeň jabloní činila 116 741 t, což je 116 % pětiletého průměru sklizeň tohoto hlavního ovocného druhu. Tato hodnota představuje běžnou sklizeň, zejména z důvodu několika slabších let v předchozím pětiletém období. Výnosem vyčnívala odrůda Gala, následovaná Jonagoldem a jeho mutacemi.

Tabulka 59 – Vývoj ploch, produkce a hektarových výnosů produkčních plodných sadů

Ovoce/rok	2023			2024			2025		
	ha	tis. t	t/ha	ha	tis. t	t/ha	ha	tis. t	t/ha
Celkem	10 559	121,9	-	10 435	48,1	-	9 791	146,2	-
Z toho: jabloně	5 101	100,6	19,71	4 708	36,0	7,66	4 494	116,7	25,97
hrušně	647	9,5	14,73	643	5,6	8,71	646	9,2	13,38
broskvoně	140	0,2	1,19	131	0,2	1,75	131	0,2	1,90
meruňky	624	0,7	1,09	568	0,9	1,52	567	2,8	4,89
třešně	641	1,5	2,27	617	0,3	0,41	620	1,2	1,97
višně	1 009	5,4	3,18	1 056	1,3	1,27	1 020	6,0	5,95
slivoně, švestky	1 665	5,4	3,22	1 620	3,3	2,02	1 608	8,7	5,43
rybíz červený	285	0,6	2,02	253	0,3	1,00	244	0,7	3,06

Zdroj: ÚKZÚZ

Tabulka 60 – Průměrné ceny zemědělských výrobců ovoce v ČR (v Kč/t)

Druh ovoce	2022	2023	2024	2025
Jablka konzumní	13 362	14 949	17 697	17 424
Jablka mošťová	2 927	3 839	6 298	5 677
Hrušky	16 225	17 869	19 346	21 878
Broskve	23 413	24 079	25 984	37 687
Meruňky	33 485	¹⁾	–	43 355
Švestky	14 177	15 620	18 228	16 730
Třešně	44 768	61 002	92 028	74 361
Višně	12 312	10 509	19 057	32 666
Rybíz červený a bílý	7 828	51 048	21 903	¹⁾
Rybíz černý	–	¹⁾	–	¹⁾
Jahody tříděné	120 045	114 652	114 956	¹⁾

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: ¹⁾ Individuální data.**Tabulka 61 – Průměrné spotřebitelské ceny v ČR (v Kč/kg)**

Druh ovoce	2022	2023	2024	2025
Jablka konzumní	31,61	32,87	34,72	38,90
Stolní hrozny	94,16	94,11	105,77	102,93
Pomeranče	37,36	39,07	37,98	37,93
Citrony	53,30	54,00	53,99	65,03
Banány	32,39	31,60	30,22	31,21

Zdroj: ČSÚ

Úroda hrušní dosáhla přibližně 9 189 t, což je 129 % pětiletého průměru. Nejvíce se urodilo odrůdy Konference, výnosově však dominovala odrůda Lucasova.

Ve skupině peckovin vykázaly nejvyšší nárůst meruňky s produkcí 2 769 t, což činí 248 % pětiletého průměru. Slivoní se urodilo 8 728 t, což činí 126 % pětiletého průměru, višňi 6 012 t, což představuje 152 % pětiletého průměru.

Od roku 2015, avšak zejména v posledních letech, dochází k výrazným redukcím ploch produkčních sadů. Tato situace je způsobena mnoha faktory. Obecně jde zejména o špatnou ekonomickou situaci ovocnářských podniků, způsobenou nejen nepříznivým vývojem počasí v posledních letech, problémy s odbytem produkce, vývojem cen ovoce na trhu EU, nedostatkem sezónních pracovníků, ale též zvyšujícími se náklady na energie, skladování, pohonné hmoty, hnojiva, postřiky, obalové materiály apod.

V roce 2025 bylo v ČR dle evidence ÚKZÚZ Brno v Registru sadů celkem 10 305 ha produkčních ovocných sadů, což je

meziročně o 217 ha méně (tj. pokles o 2,1 %). Plodné výsadby představují 9 791 ha, což je meziroční snížení o 644 ha. Nejvýraznější pokles nastal u plodných výsadeb jablek (meziročně –214 ha) a višňi (–36 ha). Přesný soupis ploch produkčních ovocných sadů podle ovocných druhů, odrůd, podnoží, stáří a krajů provádí od roku 1993 ÚKZÚZ Brno. Za období 2024/25 bylo vysázeno celkem 340,9 ha nových produkčních ovocných sadů, z toho s finanční podporou státu 171,6 ha.

Celková výměra ovocných sadů v ČR zaznamenala podle statistického šetření ČSÚ v roce 2025 oproti předchozímu roku mírné zvýšení (o 236 ha) na 12 060 ha. Největší plochy sadů se nacházejí v kraji Středočeském (2 374 ha), Jihomoravském (2 002 ha), následuje kraj Královéhradecký (1 467 ha) a Zlínský (1 213 ha).

Průměrná cena zemědělských výrobců (CZV) konzumních jablek, která představují nejpěstovanější ovocný druh v České republice, dosáhla podle šetření ČSÚ hodnoty 17 424 Kč/t. Ve srovnání s rokem 2024 to znamená pokles o 1,5 %.

Výše produkce ovoce v ČR nemá přímý dopad na spotřebitelské ceny ovoce v tuzemsku, ty zásadně ovlivňuje situace na trhu v Evropě.

Dovoz čerstvého a sušeného ovoce do ČR v roce 2025

meziročně mírně klesl o 1,4 % na 658,8 tis. t, hodnota dovezeného zboží se však zvýšila o 11,4 % na 28,0 mld. Kč. V porovnání s předchozím rokem klesl výrazně dovoz jablek, dále též dovoz švestek, broskví, nektarinek a meruněk. Celkový dovoz jižního ovoce se meziročně rovněž snížil, a to zejména dovoz citrónů, mandarinek a pomerančů. Naproti tomu vzrostl výrazně dovoz kiwi, banánů a grapefruitů. Dodávky ovoce ze země EU ve srovnání s předchozím rokem klesly o 4,3 % na 357,3 tis. t a na celkovém objemu dovezeného čerstvého a sušeného ovoce do ČR se tak podílely 54,2 %. Nejvíce se v tomto roce do ČR dovážely tradičně banány, dále pak jablka, pomeranče, citróny, stolní hrozny a mandarinky. Dovoz ovoce ze třetích zemí v roce 2025 se oproti předchozímu roku zvýšil na 301,1 tis. t. Dovážely se zejména banány, stolní hrozny, pomeranče, citróny, avokádo, mandarinky a grapefruity.

Vývoz čerstvého a sušeného ovoce včetně reexportu se

v roce 2025 meziročně zvýšil o téměř 24 % na 126,1 tis. t o celkové hodnotě 5,8 mld. Kč. Nejvýraznější nárůst nastal především u vývozu jablek, višňi a rybízu. Ovoce směřovalo téměř výhradně na trhy země EU, nejvíce na Slovensko, do Rakouska, Německa a Polska.

V ČR je ovoce, stejně jako zelenina, pěstováno v systému integrovaného způsobu pěstování (IPO). 2025 bylo v tomto Svazu registrováno celkem 324 členů s celkovou výměrou ovocných výsadeb 7 991 ha (tj. meziroční nárůst o 369 ha). V roce 2025 byla známka SISPO udělena 243 členům, kteří pěstují ovoce na 7 209 ha. Ochranná známka nebyla udělena nebo byla odebrána 67 subjektům, kteří hospodaří na výměře 716 ha sadů. V rámci členské základny se 10 podniků s výměrou 66 ha nachází v přechodném období, 4 subjekty jsou bez výsadeb.

Pěstitelé splňující pravidla privátního systému certifikace ovoce v režimu IP – SISPO (subjekty, kterým byla udělena ochranná známka SISPO), mohou od roku 2023 označovat svoje produkty marketingovou značkou „Ovoce a zelenina s rodokmenem“.

Tabulka 62 – Saldo zahraničního obchodu ČR čerstvým a sušeným ovocem

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024	2025
t	–484 523	–484 928	–446 599	–447 092	–566 314	–532 755
tis. Kč	–15 363 403	–15 978 660	–15 892 969	–17 202 674	–20 247 513	–22 169 144

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu

Chmel

Česká republika tradičně patří mezi největší světové producenty chmele. Chmel je řazen mezi naše nejintenzivnější plodiny a velmi významné exportní zemědělské komodity. Přes 80 % chmele je každoročně vyváženo, český chmel také tvoří kvalitativní základ českých i světových pív.

Výměra chmele v roce 2025 v České republice tvořila 8,7 % světové plochy. ČR tak zaujímá třetí místo mezi světovými pěstiteli chmele. Po dlouhé době se největším světovým pěstitelem chmele stalo Německo (36,3 % světové plochy), na druhém místě je USA a na čtvrtém Čína. Česká republika je zároveň největším producentem jemného aromatického chmele s nižším výnosovým potenciálem, ale specifickými aromatickými vlastnostmi a zemí s největší plochou jedné odrůdy na světě.

Každoročně k datu 20. 8. provádí ÚKZÚZ v ČR konečný stop stav sklizňových ploch. K datu 20. 8. 2025 eviduje ÚKZÚZ celkem 4 812 ha chmelnic. Výsazy nových chmelnic činily celkem 226,2 ha, což představuje ve srovnání s předcházejícím rokem nárůst o 30,3 ha nových výsadeb.

Majoritní odrůdou stále zůstává Žatecký poloraný červeňák (ŽPČ), v roce 2025 jím bylo osázeno 82,1 % celkové pěstitelské plochy. Největší nárůst plochy o 11,8 ha byl registrován u odrůdy Sládek, oproti tomu největší pokles byl zaznamenán u odrůdy ŽPČ o 27,5 ha. Z hybridních odrůd chmele největší výměru zaujímá odrůda Sládek (462 ha), Premiant (188 ha), dále pak Agnus (72 ha), Saaz Special (40 ha), Saaz Late (32 ha) a Kazbek (18 ha).

Největší plochu již tradičně zaujímá Žatecká chmelařská oblast, ve které se chmel pěstuje na ploše 3 689 ha. Ústěcká chmelařská oblast zaujímá 503 ha sklizňové plochy. V Tršické chmelařské oblasti se pěstuje chmel téměř na 620 ha.

ÚKZÚZ eviduje v ČR celkem 122 pěstitelů chmele (120 v roce 2024).

Celkové hodnocení vegetačního roku 2025 poukazuje na normální až mírně teplé počasí, přičemž srážkový úhrn se pohyboval v rozmezí 61–84 % dlouhodobého normálu, což jej klasifikuje jako normální až podnormální.

Rozdělení srážek a teplotní vývoj během vegetace však byly nepříznivé. Nízké a mrazivé noční teploty ve třetí dekádě dubna výrazně zpomalily, až zastavily růst chmele. V červnu

naopak příznivé počasí srovnalo růstový deficit. Tropické teploty v závěru června, spolu s podprůměrným úhrnem srážek opět zpomalily vývoj chmele. Tento negativní vývoj chmelových rostlin byl umocněn větší četností tropických dnů v druhé polovině července. Vyšší srážkový úhrn začátkem srpna kompenzoval následné vyšší teploty a pozitivně ovlivnil růst, vývoj a sklizeň chmelových hlávek.

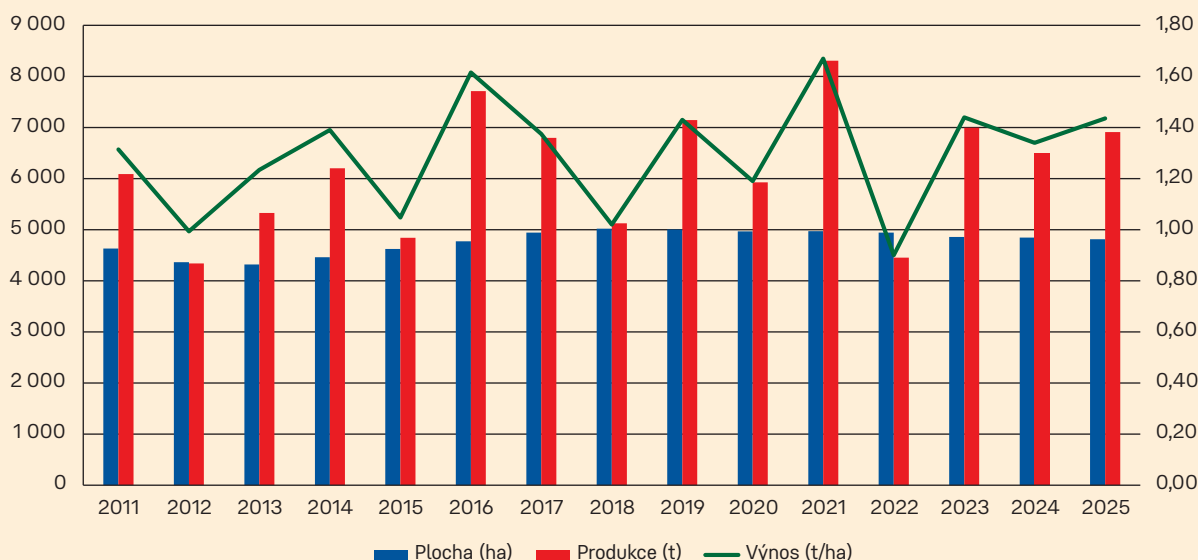
Sklizňový ročník 2025 můžeme za Českou republiku po sumarizaci dat ze dne 1. 12. 2025 provedené ÚKZÚZ hodnotit jako mírně nadprůměrný. Celková produkce chmele dosáhla 6 909,24 t při průměrném výnosu 1,44 t/ha. V porovnání s rokem 2024 došlo k meziročnímu navýšení produkce o 414,83 t, což představuje nárůst o 6,39 % (v roce 2024 bylo sklizeno 6 494,41 t). Nejzastoupenější odrůdy (ŽPČ) bylo v roce 2025 sklizeno 4 210,49 t, což ve srovnání s rokem 2024 je o 749,62 t méně, pokles produkce byl dán především poklesem plochy, průměrný výnos v roce 2025 se zvýšil z 1,25 t/ha na 1,37 t/ha. Celá produkce sklizně 2025 je smluvně zajištěna, produkce z loňské sklizně byla úspěšně zobchodována.

Chmel zůstává jednou z nemnoha položek agrárního zahraničního obchodu, u nichž má ČR dlouhodobě kladné saldo. Z dlouhodobého pohledu nejvíce zpracovaného chmele putuje do Japonska. Téměř 70 % dodávek z roku 2025 bylo vyvezeno mimo EU. V rámci EU-27 nejvýznamnějším dovozcem českého chmele je Německo.

V roce 2025 dle předběžných informací Statistiky zahraničního obchodu bylo vyvezeno celkem 4 692,5 t chmele tj. 108,2 % skutečnosti roku 2024. Téměř 75 % dodávek z roku 2025 bylo vyvezeno mimo EU. Mezi významné odběratele českého chmele v roce 2025 patřila Čína (1 834,4 t), Japonsko (840,2 t), Německo (732,6 t), a Rusko (364,8 t). Většina celkového dovozu byla realizována z Německa. Část dovezeného chmele, zejména v hlávkové formě je po zpracování následně dále vyvážena. V roce 2025 bylo celkem dovezeno 389,8 t chmele, což je 89,1 % skutečnosti roku 2024. Chmelového extraktu bylo dovezeno pouze 98,5 t, což je 125 % skutečnosti roku 2024. Snížení dovozu chmele a zvýšení vývozu je důsledkem nadprůměrné sklizně roku 2025.

Chmel tak zůstává jednou z nemnoha položek agrárního zahraničního obchodu, u nichž má ČR dlouhodobě kladné saldo.

Graf 12 – Plocha a produkce chmele v ČR v letech 2011–2025

Zdroj: ÚKZÚZ

Zahraniční obchod s chmelem a chmelovými výrobky zaznamenal dle předběžných výsledů v roce 2025 opět kladné saldo, a to v hodnotě 1 585,2 mil. Kč. Průměrná cena CZV sušeného chmele ze sklizně roku 2025 podle ČSÚ činila 297 115 Kč/t, meziročně o 9,9 % více.

Réva, víno

Počasí

Leden byl teplotně silně nadnormální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 0,4 °C tj., +1,8 °C nad normálem období 1991–2020 (–1,4 °C). Srážkově byl leden podnormální, měsíční úhrn srážek byl 32 mm, napršelo pouze 73 % normálu 1991–2020 (44 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně nadnormální (odchylka od normálu 1,7 °C) a srážkově podnormální (52 % normálu).

Únor byl teplotně normální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla –0,9 °C tj., 0,5 °C pod normálem období 1991–2020 (–0,4 °C). Srážkově byl únor silně podnormální, měsíční úhrn srážek byl 11 mm, napršelo pouze 30 % normálu 1991–2020 (37 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně normální (odchylka od normálu – 0,5 °C) a srážkově silně podnormální (28 % normálu).

Březen byl teplotně silně nadnormální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 5,1 °C, tj. 1,8 °C nad normálem období 1991–2020 (+3,2 °C). Srážkově byl březen podnormální, měsíční úhrn srážek byl 33 mm, napršelo pouze 72 % normálu 1991–2020 (46 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně silně nadnormální (odchylka od normálu 2,3 °C) a srážkově normální (117 % normálu).

Duben byl teplotně nadnormální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 10,3 °C, tj. 1,9 °C nad normálem období 1991–2020 (8,5 °C). Srážkově byl duben podnormální. Měsíční úhrn srážek byl 31 mm, napršelo 79 % normálu 1991–2020 (39 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně nadnormální (odchylka od normálu 1,6 °C) a srážkově podnormální (76 % normálu).

Květen byl teplotně podnormální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 11,2 °C, tj. 1,9 °C pod normálem období 1991–2020 (13,1 °C). Srážkově byl květen také podnormální. Měsíční úhrn srážek byl 53 mm, napršelo pouze 76 % normálu 1991–2020 (70 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně i srážkově silně podnormální (odchylka od normálu –1,9 °C, 49 % normálu).

Červen byl teplotně nadnormální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 18,1 °C, tj. 1,6 °C nad normálem období 1991–2020 (16,5 °C). Srážkově byl červen podnormální. Měsíční úhrn srážek byl 62 mm, napršelo pouze 76 % normálu 1991–2020 (82 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně nadnormální (odchylka od normálu 1,4 °C) a srážkově normální (89 % normálu).

Červenec byl teplotně normální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 17,9 °C, tj. 0,4 °C pod normálem období 1991–2020 (18,3 °C). Srážkově byl červenec normální. Měsíční úhrn srážek byl 95 mm, napršelo 107 % normálu 1991–2020 (89 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně normální (odchylka od normálu –0,3 °C) a srážkově nadnormální (138 % normálu).

Srpen byl teplotně normální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 17,7 °C, tj. –0,2 °C pod normálem období 1991–2020 (17,9 °C). Srážkově byl srpen silně normální.

Měsíční úhrn srážek byl 50 mm, napršelo pouze 64 % normálu 1991–2020 (78 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně normální (odchylka od normálu –0,1 °C) a srážkově podnormální (61 % normálu).

Září bylo teplotně nadnormální, průměrná měsíční teplota vzduchu byla 13,9 °C, tj. 0,9 °C nad normálem období 1991–2020 (13,0 °C). Srážkově bylo září silně nadnormální, měsíční úhrn srážek byl 89 mm, napršelo 148 % normálu 1991–2020 (60 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava bylo teplotně normální (odchylka od normálu 1,0 °C) a srážkově silně nadnormální (159 % normálu).

Říjen byl teplotně normální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 7,9 °C, tj. 0,3 °C pod normálem 1991–2020 (8,2 °C). Srážkově byl říjen normální. Měsíční úhrn srážek byl 48 mm, napršelo 98 % normálu 1991–2020 (49 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl velmi teplý (odchylka od normálu 1,5 °C) a srážkově silně podnormální (55 % normálu).

Listopad byl teplotně podnormální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 2,7 °C, tj. 0,8 °C pod normálem období 1991–2020 (3,5 °C). Listopad byl srážkově normální. Měsíční úhrn srážek byl 50 mm, napršelo 111 % normálu 1991–2020 (45 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně podnormální (odchylka od normálu 0,8 °C) a srážkově silně nadnormální (147 % normálu).

Prosinec byl teplotně nadnormální. Průměrná měsíční teplota vzduchu byla 1,1 °C, tj. 1,5 °C nad normálem období 1991–2020 (–0,4 °C). Prosinec byl srážkově silně podnormální. Měsíční úhrn srážek byl 18 mm, napršelo pouze 39 % normálu 1991–2020 (46 mm).

Ve Vlnařské oblasti Morava byl teplotně normální (odchylka od normálu 0,2 °C) a srážkově silně podnormální (64 % normálu).

Rok 2025 byl v ČR s průměrnou teplotou 8,8 stupně Celsia čtvrtým nejchladnějším v poslední dekádě. Ve srovnání let 1961–2025, byl ale 13. nejteplejším. Zároveň byl rok 2025 suchý, průměrný roční úhrn srážek byl sedmý nejnižší od roku 1961. V porovnání s rekordně teplým rokem 2024 byl chladnější o 1,5 stupně a normál z let 1991–2020 průměrná teplota přesáhla o 0,5 stupně Celsia. Rok 2025 na území ČR tak byl na hranici teplotně normálního a nadnormálního roku.

V důsledku mimořádně teplého průběhu měsíců ledna, března a dubna došlo k časnému nástupu vegetace. Ve vlnařské oblasti Morava nastalo rašení révy již ve 2. dekádě dubna a rané odrůdy révy kvetly od poloviny 1. dekády června, většina však až v 2. dekádě června. Počátek zrání hroznů – zaměkání bobulí probíhal dle odrůd od 3. dekády července do poloviny srpna. Sklízňová zralost hroznů raných odrůd révy byla dosažena ve 3. dekádě srpna.

Během vegetace se střídala chladná a velmi teplá období, lokálně se také lišily srážkové úhrny, což způsobilo významné lokální rozdíly ve výskytu škodlivých organismů, zejména oomycetóz a houbových chorob, ale také abiotických poruch a poškození.

Zdroj: ČHMÚ

Abiotické poruchy a poškození révy

Na některých lokalitách bylo u citlivých odrůd pozorováno **sprchávání květenství a hráškovatění hroznů révy**, způsobené nepřiznivými podmínkami v době kvetení révy, především deštivým počasím.

Na lokalitách, kde byly vydatné a opakované dešťové srážky a došlo k déletrvajícimu zamokření půdy se začaly od června projevovat silné příznaky **Fe-deficientní vrcholové chlorózy révy**. Projev poruchy podporuje také utužení půdy, nedostatek vláhy nebo nízké teploty a neharmonická výživa.

Na některých lokalitách byly také v letních měsících pozorovány slabší výskyty další abiotické poruchy **Mg-deficientní mezižilkové chlorózy listů révy** (nedostatek hořčíku), který se projevuje u bílých odrůd žlutým zbarvením pletiva mezi žilkami a u modrých odrůd červeným zbarvením, vždy však zůstává zelená žilnatina listů a její okolí (tzv. „stromček nebo rybí kost“), která se klínovitě zužuje směrem k okrajům listů.

Lokálně byly zaznamenány slabé výskyty **abiotického vadnutí hroznů**, kdy v období dozrávání se zastaví zrání hroznů, bobule zavadají a srašťují. Porucha je vyvolána nedostatkem ve výživě a stresem.

V 1. a 2. dekádě srpna byly na některých lokalitách zaznamenány silnější výskyty **slunečního úžehu révy** způsobeného intenzivním infračerveným zářením (vysokými teplotami), který se projevuje zastavením dozrávání hroznů, vadnutím bobulí a jejich postupným srašťováním. Nejcitlivější jsou modré odrůdy a hrozny na jižně nebo jihozápadně orientované straně keřů.

Choroby révy

Fytoplazmózy

Výskyty **fytoplazmového žloutnutí a červenání listů révy** (původce *'Candidatus' Phytoplasma solani*, syn. patogenu Potato stolbur phytoplasma, syn. choroby stolbur révy) byly pozorovány i roce 2025 v celé vinařské oblasti Morava, především na náchylných odrůdách. Napadeny byly především náchylné odrůdy. Přenašečem této fytoplazmy je křísek žilnatka vironosná (*Hyalesthes obsoletus*). Výskyty choroby na Moravě mají neustále vzestupnou tendenci, ve vinařské oblasti Čechy jsou výskyty zatím ojedinělé a slabší. Hlavním hostitelským druhem je plevel svlačec rolní, případně kopřiva dvoudomá. Silné výskyty choroby ve vinicích s integrovaným nebo ekologickým způsobem pěstování révy jsou způsobeny omezenou možností regulace vektora (přenašeče) křísa žilnatky vironosné. Na území ČR převládá typ tuf-b, vázaný na rezervoárovou rostlinu svlačec. Typ tuf-a, vázaný na kopřivu je vzácnější. Svlačec rolní je tedy převažujícím hostitelem a nejvíce problematickým plevelem ve vinicích.

Při průzkumu provedeném ÚKZÚZ v CHKO Pálava a ve vinařské oblasti Morava, v podoblasti Mikulovské nebyl v roce 2025 zjištěn na révě vinné výskyt karanténního ŠO, původce **fytoplazmového zlatého žloutnutí révy** (*Candidatus' Phytoplasma vitis*, syn. Grapevine flavescence dorée phytoplasma, zkratka GFDP). Výskyt patogenu, a to méně virulentního genotypu M51, na alternativním hostitelském druhu plevelu – plaménku plotním (*Clematis vitalba*) je plošný na celém území ČR i mimo vinařské oblasti.

V roce 2026 bude ÚKZÚZ pokračovat v průzkumu. Pokud nebude v minulých letech vymezených územích patogen zjištěn a potvrzen, nařízená rostlinolékařská opatření budou zrušena.

Zlaté žloutnutí révy patří mezi hospodářsky nejvýznamnější choroby révy a způsobuje významné ztráty, napadené keře nelze léčit a během několika let odumírají. Choroba se v současné době vyskytuje ve většině zemí jižní Evropy, kde je pěstována réva vinná. Velmi silné výskyty patogenu, jeho velmi virulentního genotypu M54, byly zaznamenány v posledních letech na jižním Slovensku. Hlavním přenašečem fytoplazmy z révy na révu je zavlečený **křísek révový** *Scaphoideus titanus*.

Plíseň révy a houbové choroby révy

Primární infekce **plísně révy**, jejímž původcem je patogenní oomyceta *Plasmopara viticola*, způsobují pohlavní spory (oospory), jejichž zralost lze předpovídat pomocí teplotních

modelů. Suma efektivních teplot 170 d °C (denních stupňů) stanovující zralost oospor byla ve Vinařské oblasti Morava dosažena výjimečně již 16. dubna, ale na většině lokalit až na konci 3. dekády dubna a na počátku května (26. 4. – 2. 5.), opět dříve než v předchozích letech. Bylo to způsobeno extrémně teplým průběhem měsíců ledna, a především března a dubna, kdy došlo k časnému nástupu vegetace. Srážkové podmínky pro primární infekce (10 mm dešťových srážek v průběhu 24 hodin) byly lokálně splněny ve vinařské oblasti Morava poprvé až počátkem června (2., 5., 8. 5.), rovněž teplotní podmínky primární infekce (průměrná denní teplota minimálně 10 °C a minimální denní teplota 8 °C byly splněny až na počátku června, a to z důvodu chladného počasí v květnu. Počet dnů s vhodnými podmínkami pro primární infekce (1–4) byl nižší než v předchozích letech. K prvním plošným primárním infekcím došlo těsně před počátkem kvetení. K intenzivnímu šíření choroby dochází až po opakovaných primárních infekcích. K dalšímu splnění podmínek došlo lokálně koncem června během období srážek (27. 6.) a zejména v červenci (6. 7. a 17. 7.). Období nebezpečí primárních infekcí končí cca v polovině července. K sekundárním infekcím a dalšímu šíření choroby docházelo na lokalitách s výskytem, rozdílně podle průběhu srážek.

První výskyty plísně byly pozorovány ve Vinařské oblasti Morava počátkem 3. týdne června (17.–20. 6.), ve Vinařské oblasti Čechy až ve 3. dekádě srpna a na začátku září. K pozdnímu šíření choroby, pouze na mladých listech na vrcholcích letorostů a na zálistcích, došlo na konci srpna, a především během období četných a vydatných srážek v první polovině 1., 2. a 3. dekády září.

V roce 2025 nastaly vhodné podmínky pro šíření choroby později a na většině lokalit mělo být provedeno první ošetření až těsně před květem a první primární infekcí počátkem června, pouze na několika lokalitách dvě ošetření náchylných odrůd před květem. Další, obligátní, ošetření mělo být provedeno na konci kvetení a termín případných následujících ošetření měl být stanoven na základě lokálního průběhu počasí a dle signalizace. Škodlivé výskyty choroby byly zaznamenány pouze tam, kde nebyla zajištěna včasná a intenzivní ochrana.

Přestože během mírné zimy 2024/2025 nedošlo v žádné Vinařské oblasti ČR k poškození mycelia přezimujícího v očkách révy zimními mrazy (teplota –15 °C a nižší) a tedy k eradikaci zdrojů patogenu, byly výskyty **padlí révy**, původce houba *Erysiphe necator*, většinou slabší. Významnější výskyty byly pouze lokálně tam, kde nebyla zajištěna kvalitní ochrana. O šíření padlí rozhoduje především teplota, důležitá je také relativní vlhkost vzduchu. Srážky, zejména intenzivní, mají naopak negativní vliv na šíření a rozmnožování patogenu. Teploty nad 33 °C omezují patogen a teploty nad 35 °C jej eradikují.

Počáteční vývoj révy byl z důvodu teplého počasí v březnu a dubnu urychlen. Od konce 3. dekády května do počátku června (30. 5. – 7. 6.) nastaly velmi příznivé teplotní podmínky pro sekundární šíření padlí – minimálně 3 dny za sebou musí být teplota po dobu alespoň 6 hodin v rozmezí 21–30 °C a pokud réva dosáhne vhodné fenologické fáze 5–6 vyvinutých listů. Následující a déletrvající období s příznivými podmínkami pro šíření choroby nastalo od poloviny období kvetení a trvalo od poloviny června do počátku července s krátkodobými přerušeními vysokými teplotami. Současně v období po odkvětu nastupuje kritická fáze vysoké citlivosti hroznů k infekci a trvá cca 2 týdny. V roce 2025 tato období nastala současně. Další, ale kratší období s příznivými podmínkami byly na počátku 2 a 3. dekády července. Extrémně vysoké teploty trvaly v létě 2025 pouze krátkodobě.

I v roce 2025 byly lokálně zjištěny, především na odrůdě Dornfelder, silné primární výskyty padlí na letorostech vyrůstajících z oček infikovaných patogenem, které jsou následně zdrojem časného sekundárního šíření.

První ojedinělé výskyty choroby na náchylných odrůdách byly zjištěny ve 2. polovině června na konci kvetení révy, významnější výskyty na listech i vyvíjejících se hroznech byly zaznamenány ve 3. týdnu června a potom ve 2. dekádě července pouze tam, kde byly pouze slabé dešťové srážky.

Výskyty a škodlivost choroby ovlivnil rozdílný průběh počasí na jednotlivých lokalitách a správné načasování ochranných opatření, včetně provedení zelených prací. Porosty náchylných odrůd na lokalitách s pravidelným a časným výskytem se poprvé ošetřují ve fázi 5–6 vyvinutých listů, kdy může dojít k prvním sekundárním infekcím. V toto období (2.–3. týden května) však nebyly vhodné meteorologické podmínky pro patogen. V roce 2025 mělo být zahájeno ošetření rizikových porostů proti padlí až na konci května a měla být provedena 2 ošetření před kvetením révy. Ostatní porosty měly být ošetřeny až krátce před kvetením révy. Další průběh ochrany měl být stanoven dle průběhu počasí na jednotlivých lokalitách.

Původce **šedé hniloby hroznů** (houba *Botrytis cinerea*) přetrvává jako saprofyt na odumřelých rostlinných zbytcích, mycelium v rostlinných pletivech nebo plodnice sklerocia. Těsně před květem a na počátku kvetení révy nastaly příznivé podmínky pro patogen (velmi teplé a deštivé počasí), ale k napadení květenství náchylných odrůd **botrytiíovou hnilobou květenství** (*Botrytis cinerea*) došlo pouze lokálně. V důsledku deštivého a teplého počasí koncem 1. dekády července, téměř po celou 2. dekádu a počátek 3. dekády července nastaly příznivé podmínky pro sporulaci patogenu a kolonizaci zbytků květenství (čepiček květů) během fáze zapojování hroznů. Ošetření náchylných odrůd proti šedé hnilobě hroznů révy mělo být provedeno před deštěm ve fázi zapojování hroznů (2.–3. týden července). Základní ošetření všech odrůd se provádí ve fázi počátku zrání – zaměkání hroznů, kdy hrozny mají nejvyšší citlivost k patogenu. První výskyty choroby na hroznech ranějších náchylných odrůd byly zjištěny počátkem zrání. Na počátku 2. a také 3. dekády září bylo deštivé období, nepříznivé pro dozrávání hroznů a nastaly velmi vhodné podmínky pro patogen, ale k významnému šíření choroby v ošetřených porostech nedocházelo. Po skončení období srážek hrozilo nebezpečí praskání bobulí a hnilob hroznů, ale většina pěstitelů sklídila hrozny včas před příchodem dešťů. Silné výskyty choroby se projeví především na lokalitách, kde nebyla zajištěna včasná a dostatečně intenzivní ochrana porostů.

V období zrání hroznů byly zaznamenány lokálně silné výskyty **octové hniloby** (původce komplex bakteriálních a houbových patogenů – kvasinek), které osídlují poškozené bobule (praskání bobulí po intenzivních srážkách; vosy, včely, zlatohlávcí, octomilka japonská, ptáci aj.) v době zrání hroznů.

Již další rok došlo k neobvyklému a mimořádně silnému, zatím pouze lokálnímu, výskytu **černé hniloby hroznů** (původce houba *Guignardia bidwellii* na Břeclavsku. Patogen napadá všechny zelené části, ale především nezralé hrozny. Napadené bobule postupně hnědnou až zčernají a mumifikují. Charakteristickým příznakem choroby je, že napadena je pouze část bobulí a na hroznech se současně vyskytují zdravé i napadené bobule. Na napadených částech se tvoří charakteristické plodnice – pyknidy s konidii, kterými se patogen sekundárně šíří. Patogen se rozmnožuje i pohlavně, v plodnicích – pseudotheciích se tvoří askospory, které jsou zdrojem primárního šíření. K napadení dochází od fáze bobule velikosti hrachu do počátku zrání (dosažení 5% cukernatosti).

V roce 2025 byly opět pozorovány časné a velmi silné výskyty **chřadnutí a odumírání révy – syndrom Esca** (původci

houby *Phaeomoniella chlamydospora*, *Phaeoacremonium aleophilum*, *Fomitiporia mediterranea* aj. druhy houbových patogenů) na náchylných odrůdách, a to v celé vinařské oblasti Morava. Napadené keře buď postupně chřadnou, nebo výjimečně i náhle odumírají (akutní forma) z důvodu poškození vodivých pletiv v kmíncích révy. Choroba se nejčastěji projevuje charakteristickou změnou zbarvení listů (u bílých odrůd žloutnutí a u modrých odrůd červenání až fialovnění listů), nekrózou mezižilkových pletiv a okrajů listů (tzv. „tygrovitost“), skvrnami na bobulích a postupným zasycháním bobulí a končí vždy předčasným odumřením napadených keřů. K infekcím dochází přes poranění vzniklá při řezu révy, pokud se neprovádí ošetření řezných ran. Zdrojem infekce jsou odumřelé a chřadnoucí keře révy ve vinicích a okolí a infikované dřeviny v blízkosti vinic. K infekcím došlo během deštivého počasí na konci ledna a února při řezu, vhodné podmínky pro kolonizaci pletiv (deště a vyšší teploty) nastaly v březnu a dubnu a sucho nebo vysoké teploty v létě způsobily akutní projevy choroby, kdy napadené keře během léta náhle vadnuly a odumíraly.

Škůdci révy

Lokálně byly zaznamenány silné výskyty kadeřavosti révy vinné způsobené **háličivcem révovým** (*Calepitrimerus vitis*), která se projevuje deformacemi listů, a nestejným růstem letorostů. Výskyty negativně ovlivnilo dlouhodobé chladnější počasí na počátku vegetace na počátku května, které zpomalilo vývoj révy.

Současně byly na mnoha lokalitách pozorovány narůstající a silné výskyty plstnatosti révy vinné způsobené **vlnovníkem révovým** (*Colomerus vitis*).

První výskyty dospělců samců 1. generace **obaleče mramorovaného** (*Lobesia botrana*) ve feromonových lapácích byly ve Vinařské oblasti Morava zjištěny ve 3. dekádě dubna (22.–28. 4.). Ve Vinařské oblasti Čechy byly zaznamenány první výskyty motýlů 1. generace později, nejdříve koncem 3. dekády dubna (29. 4.) a většinou v 1. dekádě května (2.–5. 5.).

Druhá generace obaleče byla na Moravě lokálně zaznamenána již na konci 2. dekády června (19. 6.), většinou však až koncem 3. dekády června a na počátku července (25. 6. – 2. 7.). Druhá generace byla mírně opožděná. Ve Vinařské oblasti Čechy začal let 2. generace většinou koncem 1. a na začátku 2. dekády července (9.–11. 7.).

Na některých moravských lokalitách byla od poloviny 3. dekády srpna (25.–26. 8.) zaznamenána i částečná 3. generace škůdce.

Výskyt dospělců 1. i 2. generace obaleče mramorovaného ve feromonových lapácích byl ve Vinařské oblasti Morava v roce 2025 obecně slabý. Výskyty obaleče mramorovaného ve Vinařské oblasti Čechy byly velmi slabé a letové vlny byly nevýrazné.

První výskyty dospělců 1. generace **obalečička jednopásého** (*Eupoecilia ambiguella*) ve feromonových lapácích byly ve Vinařské oblasti Morava zaznamenány již koncem 3. dekády dubna (22.–29. 4.), ale většinou až do poloviny května (9.–15. 5.). Ve Vinařské oblasti Čechy začal na některých lokalitách let 1. generace již v polovině 3. dekády dubna (25. 4.), ale většinou až počátkem května (5.–7. 5.).

Let motýlů 2. generace obalečička začal na Moravě na konci června a na počátku července (30. 6. – 3. 7.). Ve Vinařské oblasti Čechy byly výskyty dospělců 2. generace ve feromonových lapácích pozorovány dříve než na Moravě, již počátkem 3. dekády června (23. 6.), ale letové vlny byly velmi slabé.

Letová aktivita obalečička jednopásého byla v roce 2025 na celém území ČR obecně slabá, úlovky v lapácích nedosáhly práh škodlivosti a výskyty mají již několik let klesající tendenci.

V roce 2025 byly zaznamenány převážně slabé výskyty invazního škůdce **octomilky japonské** (*Drosophila suzukii*) v optických lapácích s návnadou. Ve Vlnařské oblasti Morava byly první výskyty zaznamenány již v polovině července a většinou na počátku srpna (14. 7. – 7. 8.), maximum výskytu bylo v polovině září (15. 9.), kdy byly překročeny prahy škodlivosti. Ve Vlnařské oblasti Čechy byly první výskyty zjištěny počátkem září (4.–11. 9.) a maximum výskytu v lapácích bylo zaznamenáno také v polovině září (15. 9.).

Křísek révový (*Scaphoideus titanus*) je nepůvodním druhem na území ČR, do Evropy byl zavlečen ze Severní Ameriky a je hlavním přenašečem karanténního škodlivého organismu – fytoplazmy zlatého žloutnutí révy (GFDP). Škůdce byl poprvé zjištěn na území ČR v roce 2016 a od té doby se rychle rozšířil po téměř celé Vlnařské oblasti Morava, ve Vlnařské oblasti Čechy se dosud nevyskytuje. Má jednu generaci ročně a 5 larválních stádií (instarů). První larvy (nymfy) 1. instaru (N1) byly zaznamenány od konce 2. dekády do konce 3. dekády května (18.–29. 5.). Nymfy 2. instaru (N2) byly zjištěny ve 2. dekádě června (2.–9. 6.). Nymfy 3. instaru (N3) byly zaznamenány od počátku 2. do poloviny 3. dekády června (12.–25. 6.). Od 3. instaru jsou nymfy schopné přenášet fytoplazmu a ošetření se provádí v době, kdy převládají nymfy 3. instaru a vyskytují se první nymfy 4. instaru (N4). První výskyty nymf 4. instaru kříška (N4) byly zjištěny od konce 3. dekády června do počátku července (25. 6. – 3. 7.). V roce 2025 byl termín 1. ošetření signalizován ÚKZÚZ na přelomu června a července s povinností ošetřit do 7 dnů a ošetření se mělo opakovat cca po 14 dnech. První výskyty nymf 5. instaru byly pozorovány v 1. dekádě července (1.–10. 7.).

První výskyty dospělců na optických lapácích (žlutých lepových deskách) byly zaznamenány od poloviny července (15. 7.) a převážně ve 3. dekádě července a počátkem srpna (22. 7.). Na některých lokalitách výskyty škůdce v roce 2025 významně překročily prah škodlivosti a dosáhly hodnoty extrémního výskytu.

Pro zamořenu a nárazníkovou zónu a množitelké porosty byla signalizována další ošetření. Ošetření proti dospělcům se provádí v polovině srpna v době vrcholu náletů do lapáků. Let dospělců skončil koncem září.

Poškození rašicích oček révy housenkami **různořože trnkového** (*Peribatodes rhomboidaria*) ve škodlivé intenzitě bylo zaznamenáno pouze lokálně. Motýl je polyfág, má dvě generace ročně. Housenky jarní generace škodí vykusováním oček révy (pupenů), později okusují listy.

Poškození rašicích oček révy housenkami **osenic** (rodu *Scotia*, *Noctua*, *Euxoa*, *Amathes*) nebylo pozorováno.

Plošné, ale slabé poškození listů révy housenkami motýlka **listovníčka révového** (*Phyllocnistis vitegenella*) bylo pozorováno na celém území Vlnařské oblasti Morava. Tento nepůvodní a invazní škůdce byl zavlečen do Evropy ze Severní Ameriky, na území ČR byl zjištěn v roce 2021 a od té doby se šíří. Housenky vytváří v listech dlouhou klikatou minu, vyplněnou trusem, kterých může být i několik. Škůdce má 5 larválních stádií (instarů) a 3–4 generace v roce. Poškozené listy mohou předčasně usychat. Větší škody zatím nepůsobí.

V roce 2025, na jaře i na podzim, byly na území jižní Moravy pozorovány silné, tj. škodlivé výskyty **hraboše polního** (*Microtus arvalis*). Na některých lokalitách dosahovaly nebo překročily počty aktivních nor prahovou hodnotu.

Na konci vegetace bylo lokálně pozorováno poškození zrajících bobulí blanokřídlym hmyzem, např. **vosou obecnou** (*Vespula vulgaris*), brouky **zlatohlávký huňatými** (*Cetonia aurata*) a ptáky, především **špačkem obecným** (*Sturnus vulgaris*).

Zdroj: ÚKZÚZ

Národní dotace vyplývající ze zákona o zemědělství

V roce 2025 byla výše poskytnutých národních dotací následující:

- **1.I.a.** Podpora vybudování kapkové závlahy ve vinicích. Pro rok 2025 požádalo 5 žadatelů, 3 žadatelé byli vyplaceni ve výši **2 312 342 Kč**. 2 žadatelé jsou ještě v administraci s požadavkem ve výši **686 340 Kč**.
- **3.b.** V rámci programu Podpora na budování prostorových izolátů množitelského materiálu révy vinné se zaměřením na ochranu proti šíření hospodářsky závažných virových chorob nebyla pro rok 2025 podána žádná žádost o dotaci.
- **3.c.** V rámci programu na podporu na testování množitelského materiálu s využitím imunoenzymatických metod a metod PCR nebyla pro rok 2025 podána žádná žádost o dotaci.
- **3.d.** V rámci programu Podpory šlechtění révy vinné, zaměřeného na vyšší odolnost proti škodlivým biotickým a abiotickým činitelům a odpovídající kvalitu výsledné produkce, byli pro rok 2025 vyplaceni 2 žadatelé ve výši **6 458 265 Kč**
- **9.A.b.2.** V rámci opatření týkajícího se výstav pěstovaných rostlin, požádal ve spojitosti s vinnou révou 1 žadatel. Žádost s požadavkem na **310 000 Kč** je v administraci.
- **9.F.m.** V rámci dotačního programu Demonstrační farmy byla v roce 2025 vyplacena jedna žádost ve výši **950 000 Kč**.
- **9.H.** V rámci dotačního programu na Podporu účasti na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí bylo v roce 2025 v souvislosti s vínem podpořeno 8 žadatelů ve výši **924 587 Kč**.
- **10.D.** V rámci státní podpory evropské integrace nevládních organizací v roce 2025 nebyla podána žádná žádost.

Zdroj: SZIF, zahrnuje údaje k 27. 2. 2026

Podpory z prostředků Vlnařského fondu

Příjmy Vlnařského fondu jsou tvořeny odvody za víno poprvé uvedené do oběhu (0,50 Kč z litru), odvody z plochy vinic (350 Kč/ha), penále, úroky, dotacemi z rozpočtu územních samosprávných celků a finanční podporou státu ve výši součtu všech příjmů Fondu.

Tabulka 63 – Přehled příjmů Vlnařského fondu v roce 2025

Položka	Přijaté platby (Kč)
Odvody za víno	21 605 274,23
Odvody za vinice	5 172 652,33
Penále	379 078,74
Úroky	1 798 444,31
Příjmy z prodeje produktů	2 661 635,00
Ostatní drobné příjmy	52 033,77
Příjmy z pořídaných akcí	1 502 586,53
Dotace z rozpočtu krajů	5 500 000,00
Finanční podpora státu 2025 za rok 2024	45 682 270,37
CELKEM	84 353 975,28

Zdroj: Vlnařský fond

Tabulka 64 – Přehled výdajů Vinařského fondu v roce 2025

Forma	Vydané platby (Kč)
Rozhodnutí o poskytnutí podpory: z toho	20 873 490,45
Podpora marketingu (dle § 31, odst. 4, písm. a), zákona č. 321/2004 Sb.)	7 579 399,45
Informování veřejnosti o vinohradnictví a vinařství (písm. b)	7 807 561,00
Podpora rozvoje vinařské turistiky (písm. c)	5 486 530,00
Komunikační kampaň	25 638 338,02
Propagace na základě smluv	30 877 692,19
CELKEM	77 389 520,66

Zdroj: Vinařský fond

Dotace v rámci intervencí v odvětví vína

Dotace v rámci intervencí v odvětví vína se v roce 2025 poskytovaly dle nařízení vlády č. 69/2023 Sb., o stanovení bližších podmínek provádění opatření v odvětví vína.

Podporována byla následující opatření:

Restrukturalizace a přeměna vinic s podopatřeními:

- změna odrůdové skladby vinice
- změna typu opěrné konstrukce
- technika zlepšující obhospodařování vinic

Investice na následující nová zařízení pro výrobu vinařských produktů:

- dřevěný sud nebo uzavřená dřevěná nádoba na výrobu vína o objemu nejméně 600 litrů

- speciální kvasná nádoba s aktivním potápěním matolinového klobouku
- filtr na víno
- lis na hrozny

Pro finanční rok 2024/2025 bylo přijato **110 žádostí** o poskytnutí dotace na **investice** (filtr na víno – 24 žádostí, dřevěné sudy nebo uzavřená dřevěná nádoba – 26 žádostí, speciální kvasná nádoba – 26 žádostí, lis na hrozny – 34 žádostí), 13 žádostí bylo staženo a 10 žádostí bylo zamítnuto. Celkem bylo vyplaceno 87 žádostí, a to v objemu **34 375 759,96 Kč** (filtr na víno – 18 žádostí za 8 897 490,13 Kč, dřevěný sud nebo uzavřená dřevěná nádoba – 18 žádostí za 4 113 291,92 Kč, speciální kvasná nádoba – 22 žádostí za 5 134 322,66 Kč, lis na hrozny – 29 žádostí za 16 230 655,25 Kč).

Podpory v rámci Programu rozvoje venkova

V rámci Programu rozvoje venkova bylo v roce 2025 pěstování révy vinné podporováno:

- Agroenvironmentálně-klimatickými opatřeními (AEKO)** v rámci podopatření Integrovaná produkce révy vinné (titul základní a nadstavbová ochrana vinic)
- opatřeními **Ekologické zemědělství (EZ)**

U opatření AEKO a EZ je podmínkou uzavření závazku na 5 let. Aktuálně SZIF eviduje závazky, které se řídí nařízením vlády č. 80/2023 Sb., resp. nařízením vlády č. 81/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Závazky AEKO a EZ jsou v rámci Strategického plánu 2023–2027 financovány v poměru 35 % nákladů EU ku 65 % nákladů ČR.

V rámci **AEKO** bylo v roce **2025** podáno **69** žádostí o dotaci na titul IP révy vinné – základní ochrana vinic. Sazba podpory byla stanovena na **8 411,79 Kč/ha**. Předpokládaná výše podpory pro rok 2025 činí **8 013 237,39 Kč** na celkovou výměru **856,73 ha**. V titulu IP révy vinné – nadstavbová ochrana vinic bylo v roce **2025** podáno 494 žádostí o dotaci. Sazba podpory zde byla stanovena na **16 924,32 Kč/ha**. Předpokládaná výše podpory pro rok **2025** činí **207 628 66,84 Kč** na celkovou výměru **10 217,19 ha**.

Tabulka 65 – Dotace na Restrukturalizaci a přeměnu vinic ve finančním roce 2024/2025

Počet přijatých žádostí/oznámení	90	
Počet žádostí/oznámení stažených žadatelem	0	
Počet zamítnutých žádostí	1	
Podopatření „Změna odrůdové skladby vinice“	138,87 ha	87 žádostí / 57 347 518,85 Kč
Podopatření „Změna typu opěrné konstrukce“	0 ha	0 žádostí
Podopatření „Technika zlepšující obhospodařování vinic“	2,18 ha	3 žádosti / 857 040,01 Kč

Zdroj: SZIF

Pozn.: Finanční rok je období od 16. října daného roku do 15. října následujícího roku.

Tabulka 66 – Dotace na Investice ve finančních letech 2021/2022 – 2024/2025

	Cross flow filtr na víno	Lis na hrozny	Dřevěný sud / Uzavřená dřevěná nádoba	Speciální kvasná nádoba
2021/2022	22	43	43	30
2022/2023	18	31	40	37
2023/2024	26	28	37	35
2024/2025	18	29	18	22

Zdroj: SZIF

V rámci opatření EZ bylo v roce 2025 podáno 153 žádostí do opatření Ekologické zemědělství s kulturou vinné. Sazba podpory byla stanovena na **21 331,70 Kč/ha v případě vinic v režimu certifikovaného EZ a 22 666,50 Kč/ha v případě vinic v přechodném období**. Předpokládaná výše podpory pro rok 2025 zde činí **34 957 577,38 Kč** na celkovou výměru **1 395,20 ha** výše celkové podpory se může po kontrole režimu PO/EZ ještě změnit. *Zdroj: SZIF*

Odrůdová skladba registrovaných vinic

V roce 2025 tvořila **obhospodařovaná plocha vinic** v ČR přibližně **16 945 ha**; oproti roku 2024, kdy činila 17 304 ha, je nižší o 359 ha. Současný **produkční potenciál** v ČR byl na úrovni **17 555 ha**. K 31. 12. 2025 bylo zaregistrováno **12 242 pěstitelů**. V roce 2025 bylo **vysázeno 216 ha vinic**.

Mezi nejčastěji pěstované odrůdy révy vinné v roce 2025 patřily: Veltlínské zelené, Ryzlink rýnský a Müller Thurgau z bílých odrůd; Frankovka, Rulandské modré a Svatovavřínecké z modrých odrůd.

Z celkových 16 945 ha obhospodařované plochy vinic tvoří téměř tři čtvrtiny odrůdy moštové bílé (74 %), jejichž plocha se zvyšuje, jednu čtvrtinu odrůdy moštové modré (26 %) a zanedbatelný podíl necelé 0,5 % připadá na stolní a podnožové odrůdy, ke kterým lze přiřadit i šlechtitelský materiál.

Podíl mladých výsadby na celkové ploše vinic oproti loňskému roku 2024 mírně klesl a činí celkově 20 % (3 330 ha). Rovněž se mírně snížil podíl ploch vinic od 30 do 50 let na 18 % (3 080 ha), oproti tomu plocha vinic v plné plodnosti stoupla na 55 % (9 266 ha). Podíl starých vinic zůstal stejný jako vloni na úrovni 7 % (1 270 ha).

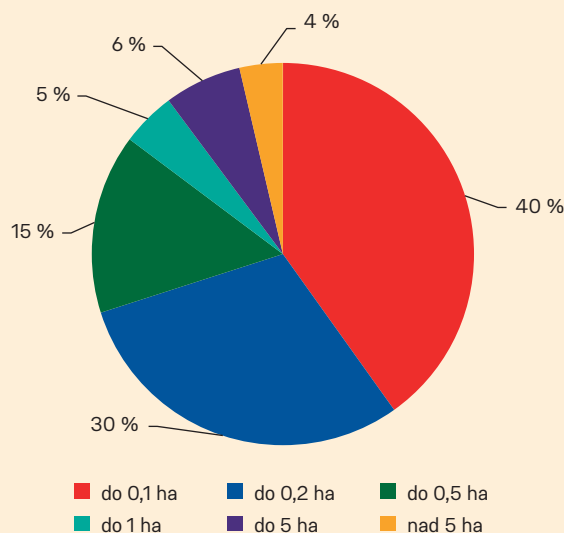
Mezi **nejčastěji vysazované odrůdy révy vinné** patřily odrůdy Pálava (18,27 ha), Rulandské šedé (15,48 ha), a Ryzlink vlašský (14,11 ha) z bílých odrůd; z modrých odrůd Merlot (8,98 ha). Z PIWI odrůd se nejvíce sázel Solaris (13,93 ha).

Dle údajů registrace ÚKZÚZ byl v roce 2025 **produkční potenciál vinic 17 555 ha**. Z uvedené tabulky vyplývá, že okamžitě využitelná plocha pro výsadbu je přibližně 278 ha. Plocha, kterou by mohli pěstitelé využít na základě žádosti a následného správního řízení je přibližně 334 ha.

V roce 2025 byla stanovena **kvóta pro přidělení povolení pro novou výsadbu ve výši 173,3 ha**. Ve stanoveném termínu požádalo 98 pěstitelů o povolení výsadby na plochu 52,39 ha. V tomto roce bylo vyhověno všem žadatelům, kvóta nebyla plně využita.

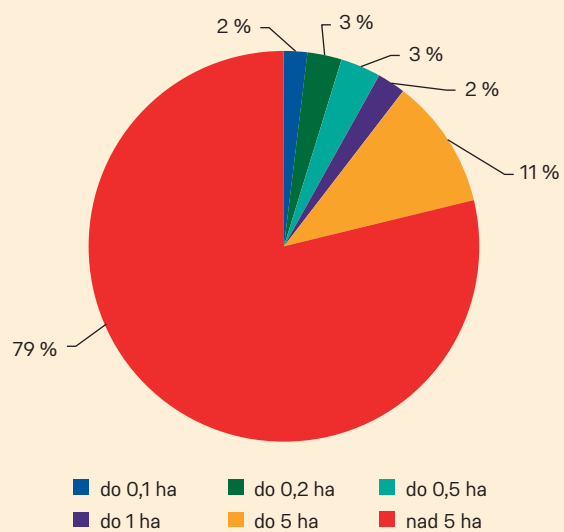
Z rozboru aktuální struktury vinic v ČR dle velikosti jejich osázené plochy a počtu pěstitelů lze vysledovat, že 90 % osázené plochy vinic z celkové výměry osázené plochy vinic je soustředěno v ucelených vinicích nad 1 ha, avšak ze souboru pěstitelů na takové ploše hospodaří pouze 10 % z registrovaných pěstitelů. Největší množství pěstitelů, tj. 40 % z celkového počtu pěstitelů, hospodaří na vinicích o výměře do 0,1 ha, což tvoří pouze 2 % vinic. Vinice o rozloze nad 5 ha jsou koncentrovány u velmi malého počtu pěstitelů (4 %) – viz grafy 13 a 14.

Graf 13 – Kategorie velikosti vinic v ČR k 31. 12. 2025 – dle počtu pěstitelů

Zdroj: ÚKZÚZ

Graf 14 – Kategorie velikosti vinic v ČR k 31. 12. 2025 – dle osázené plochy (ha)

Zdroj: ÚKZÚZ

Tabulka 67 – Jednotlivé položky produkčního potenciálu vinic v ČR v roce 2025 (v ha)

Povolání pro novou výsadbu		Využitelná plocha (v držení pěstitele)	138,78
Povolání pro opětovnou výsadbu		Využitelná plocha (v držení pěstitele)	139,03
Vyklučaná plocha vinic		Využitelné na základě žádosti pěstitele	333,72
Osázená plocha vinic	K 31. 12. 2025		16 944,72
Celkem produkční potenciál	K 31. 12. 2025		17 555,54

Zdroj: ÚKZÚZ (Registr vinic)

Pozn.: Dle čl. 64 až 68, nařízení EP a R (EU) č. 1308/2013.

Zatřídování tuzemských vín v roce 2025

V ČR se každoročně prověřuje úroveň výroby a distribuce vinných produktů a hroznů révy vinné. Podle čl. 116a odst. 3 nařízení EP a Rady (EU) č. 1308/2013 a čl. 19 prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/34 se provádí systematické kontroly – ověření souladu se specifikací produktů s CHOP „Morava“, „Čechy“, „Mikulovská“, „Slovácká“, „Znojemská“, „Velkopavlovická“, „Mělnická“, a „Litoměřická“. Tyto kontroly provádí SZPI, která se současně soustřeďuje i na prověření odpovědnosti výrobců a distributorů za zdravotně nezávadnou produkci. V souladu s § 19 odst. 4 písm. d) zákona č. 321/2004 Sb., provádí SZPI ověřování odrůdy, původu, cukernatosti a hmotnosti vinných hroznů.

SZPI v roce 2025 ověřila cukernatost u 44 147 908 kg hroznů (v roce 2024 to bylo 35 983 288 kg hroznů) z toho 99,16 % na Moravě a 0,84 % v Čechách.

SZPI dále každoročně provádí zatřídování vín podle § 26 zákona č. 321/2004 Sb.; zatřídování podléhají jakostní, přívlastková, jakostní šumivá, aromatická jakostní šumivá, jakostní perlivá a jakostní likérová vína a pěstitelský sekt, pokud je takové víno vyrobeno z vinných hroznů sklizených ve vinařské oblasti Morava nebo Čechy a nebylo zatříděno jako VOC víno dle § 23 zákona č. 321/2004 Sb.

Celkem proběhlo **98 zasedání komisí** pro hodnocení a zatřídování vín, v nichž bylo z vinařské oblasti Morava předloženo k zatřídění 270 411 hl vína (počet šarží 5 766) a z vinařské oblasti Čechy 906 hl vína (počet šarží 35). Celkem bylo **zatříděno 5 738 šarží** vín, což představuje množství **268 540 hl vína**. Z celkového počtu vín předložených k zatřídění bylo hodnoceno ve druhém kole (opakovaně) celkem 32 šarží v množství 970 hl a 63 šarží bylo vyřazeno v celkovém množství 2 776 hl.

Z celkového počtu vzorků předložených k zatřídění bylo **nejvíce šarží jakostního vína s přívlastkem pozdní sběr** (3 537 šarží, tj. 44,16 % z celkového počtu zatřídovaných šarží), jakostního vína s přívlastkem výběr z hroznů (1 269 šarží, tj. 10,54 %) a dále u jakostního vína odrůdového (461 šarží, tj. 40,70 %). Co se týká odpovídajícího množství zatříděného vína, převažovalo v roce 2025 jakostní víno s přívlastkem pozdní sběr (cca 119 tis. hl), následováno jakostním vínem odrůdovým (cca 109 tis. hl) a jakostním vínem s přívlastkem výběr z hroznů (cca 28 tis. hl).

Nejčastěji zatřídovanými bílými odrůdami byly: **Veltlínské zelené** (10,71 %), Pálava (10,62 %), Rulandské šedé (10,07 %), Ryzlink vlašský (10,01 %) a Ryzlink rýnský (9,73 %). Nejčastěji zatřídovanými **modrými odrůdami** byly: **Zweigeltrebe** (24,93 %), Frankovka (15,57 %), Rulandské modré (14,16 %), Modrý Portugal (9,02 %) a Merlot (7,04 %).

Zdroj: SZPI, uvedená data jsou platná k 3. březnu 2026

Léčivé, aromatické a kořeninové rostliny

Léčivé, aromatické a kořeninové rostliny (LAKR) představují významnou součást lidské historie. Tradice získávání a používání LAKR z přírody i jejich účelové pěstování má hluboké kořeny.

V současnosti zažívá tato tradice znovu renesanci. Světová i tuzemská produkce LAKR je tak určována zájmem lidí o zdraví, poptávkou po LAKR v celé šíři používaných rostlinných druhů, ale i požadavkem na vysokou kvalitu. S tím úzce souvisí znalost jednotlivých druhů a jejich původu. Velmi důležitá je oblast využívání LAKR k izolaci jednotlivých obsahových látek (námel, ostropestřec a některé další) farmaceutickým průmyslem. Dále jsou LAKR využívány při zpracování na doplňky stravy, čajové směsi, z nichž některé jsou realizovány na trhu jako léčiva, jiné jsou potravními doplňky.

Hlavním trendem tuzemské produkce LAKR je zajištění kvality z hlediska pěstitelských postupů, posklizňové úpravy a skladování, a to jak v konvenčním, tak i ekologickém zemědělství. Rozsah pěstebních ploch jednotlivých druhů LAKR je určen poptávkou zpracovatelů a spotřebitelů LAKR. Stále se některé druhy získávají ze sběru ve volné přírodě, i když toto v posledních letech stagnuje a zůstává aktivní především v místech tradice.

Poptávka po LAKR celosvětově roste, renesanci v posledních letech zažívá též lidové léčitelství. Zvyšuje se zájem o osivo a sadbu léčivých, aromatických a kořeninových rostlin u tzv. hobby balení (o 150–200 %) pro pěstování na zahrádkách, ale i na terasách, balkonech apod. Je třeba vzít v úvahu, že, ze statistického hlediska, souhrnné vykazování a analýzy LAKR zásadně ovlivňuje zahrnutí kmínu kořeného a ostropestřce mariánského do této skupiny rostlin. Vzhledem k podílu jejich pěstebních ploch k celkově vykazované ploše LAKR je dynamika vývoje pěstebních ploch LAKR v podstatě dynamikou vývoje pěstebních ploch těchto dvou druhů.

Sběr LAKR zůstává aktivní především v místech tradice, která jsou spojena s možností odbytu v nákupních LAKR. Objem nakoupených sběrových drog je určen výší výkupních cen českých nákupců a zájmem sběračů. Změnil se také systém nákupu, který je zcela v kompetenci zpracovatelů. Postupně jsou některými zpracovateli certifikovány BIO oblasti, v nichž je možné sbírat byliny v bio kvalitě. Počet druhů léčivých rostlin získávaných sběrem v přírodě se pohybuje kolem 40. Nejvíce a nejčastěji sbíranými druhy jsou šípek – plod růže šípkové, květ černého bezu, nať kopřivy dvoudomé, hluchavka bílá, bříza bělokorá, řebříček obecný, podběl lékařský, jitrocel kopinatý.

V roce 2025 se celkové pěstební plochy LAKR dle šetření ČSÚ meziročně výrazně zvýšily o 23,7 % na 8 422 ha s produkcí 6 672 t (tj. nárůst o více než 29 %). Výrazný meziroční nárůst pěstebních ploch byl zaznamenán u kmínu kořeného, a to o 43 % na 2 158 ha. Podle údajů z LPIS došlo v roce 2025 ke zvýšení ploch u kmínu kořeného, jitrocele kopinatého, pískavice řecké seno a v menší míře také u ostropestřce mariánského a fenýklu obecného. Ty druhy, u nichž došlo k téměř skokovému nárůstu ploch, se – s největší pravděpodobností – uplatňují ve směsích pro „Green Deal“ (jitrocel kopinatý a pískavice řecké seno, pěstované především pro produkci osiva).

V ČR se (dle evidence využití půdy podle uživatelských vztahů LPIS) v současné době pěstuje a zpracovává okolo 35 rostlinných druhů léčivých, aromatických a kořeninových rostlin s velmi rozdílným rozsahem pěstování a využití.

Tabulka 68 – Vývoj ploch a produkce LAKR v ČR

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Plocha (ha)	5 657	7 248	7 288	6 240	6 808	8 422
z toho: kmín	2 755	3 183	3 516	1 068	1 529	2 158
Produkce (t)	3 725	6 399	5 624	4 435	5 160	6 672
z toho: kmín	1 092	2 648	2 236	989	1 234	1 835

Zdroj: ČSÚ

Hlavním trendem produkce LAKR v ČR je zajištění kvality, a to stanovením a zavedením správné pěstitelské praxe včetně posklizňové úpravy a skladování v konvenčním i v ekologickém zemědělství.

Pěstování LAKR zaujímá nezanedbatelný podíl v **ekologickém zemědělství**. Rozsah pěstování LAKR v režimu ekologického zemědělství má rostoucí trend, zvyšuje se i počet ekofare, které se této činnosti věnují. Výměra pro pěstování činí v současné době cca 1 730 ha s produkcí kolem 630 t. Většina produkce je určena pro export, domácí trh spotřebuje pouze okolo 2 % produkce. Podle údajů největšího zpracovatele LAKR se v rámci ekologické produkce nejvíce pěstuje meduňka, měsíček a šalvěj. Ostropestřec s označením bioprodukt pěstuje kolem 25–30 biopěstitelů. Bohužel celková výměra těchto ploch není centrálně evidována.

Zahraniční obchod ČR s LAKR

Bilance zahraničního obchodu s kořením dlouhodobě dosahuje záporných hodnot. V roce 2024 činilo záporné saldo 8 468 t v hodnotě 815,9 mil. Kč. V roce 2025 došlo k jeho opětovnému nárůstu z hmotnostního hlediska, a to o 55 %, naopak z hlediska finančního vykazuje saldo mírný pokles (o 3,1%).

Dovoz koření se v posledních letech neustále zvyšuje. V roce 2024 vzrostl objem dovezeného koření meziročně o 2,8 % na 13 812 t, v roce 2025 o 33,6 % na 18 452 t. Hlavními dováženými komoditami byly paprika, pepř, zázvor, koriandr, směsi koření a také kmín římský. Mezi nejvýznamnější dovozce koření do ČR v roce 2025 patřily Belgie, Španělsko, Nizozemsko, Čína, Vietnam, dále také Polsko, Slovensko, Německo a Brazílie.

Tabulka 69 – Bilance zahraničního obchodu s kořením ČR (kód KN 0904-0910) (v t)

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024	2025
t	-6 370	-7 811	-7 613	-7 536	-8 468	-13 131
tis. Kč	-558 958	-543 121	-658 157	-685 186	-815 888	-790 996

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu

Tabulka 70 – Bilance zahraničního obchodu LAKR (v t)

Ukazatel		2021	2022	2023	2024	2025
Koření 0904-0910	dovoz	12 147	13 216	13 433	13 812	18 452
	vývoz	4 336	5 603	5 897	5 344	5 321
	bilance	-7 811	-7 613	-7 536	-8 468	-9 133
Rostliny pro voňavkářství a farmacie 1211	dovoz	6 121	5 709	6 142	6 011	6 621
	vývoz	3 523	3 108	3 704	3 949	5 082
	bilance	-2 598	-2 601	-2 438	-2 062	-1 539
LAKR souhrn	dovoz	18 268	18 925	19 575	19 823	25 073
	vývoz	7 859	8 711	9 601	9 293	10 403
	bilance	-10 409	-10 214	-9 974	-10 530	-14 670

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu

Tabulka 71 – Bilance zahraničního obchodu LAKR (v tis. Kč)

Ukazatel		2021	2022	2023	2024	2025
Koření 0904-0910	dovoz	1 275 605	1 344 806	1 442 061	1 613 400	1 733 445
	vývoz	732 484	686 649	758 415	797 512	942 449
	bilance	-543 121	-658 157	-683 646	-815 888	-790 996
Rostliny pro voňavkářství a farmacie 1211	dovoz	622 937	739 029	1 263 031	1 652 215	2 240 518
	vývoz	583 753	684 878	1 246 731	1 362 004	1 814 679
	bilance	-39 184	-54 151	-16 300	-290 211	-425 839
LAKR souhrn	dovoz	1 898 542	2 083 835	2 705 092	3 265 615	3 973 963
	vývoz	1 316 237	1 371 527	2 005 146	2 159 516	2 757 128
	bilance	-582 305	-712 308	-699 946	-1 106 099	-1 216 835

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu

Vývoz komodit skupiny koření z ČR v roce 2024 zaznamenal pokles (o 9,4 %) oproti předchozímu roku na objem 5 344 t v hodnotě 0,80 mil. Kč. V roce 2025 dosáhl vývoz téměř stejného objemu, avšak hodnota vývozu vzrostla o 18,2 % na 0,94 mil. Kč. Tradičními zeměmi, kam koření směřovalo, bylo Německo, Polsko, Slovensko, ale také Maďarsko, Norsko a Rakousko.

Dovoz léčivých rostlin, dle celní nomenklatury rostlinami/částmi rostlin pro voňavkářství a farmacie (KN 1211), se v roce 2024 v porovnání s předchozím rokem mírně snížil na 6 011 t, hodnota však vzrostla o 30,8 % na 1,65 mld. Kč. V roce 2025 se dovoz této skupiny rostlin opět zvýšil o 10 % na celkových 6 621 t, jehož hodnota byla o 35,6 % vyšší a činila 2,24 mld. Kč. Mezi hlavní země, dovážející léčivé rostliny, patřilo Polsko, Bulharsko, Slovensko, Albánie, Indie, Ukrajina a Indonésie.

Vývoz této skupiny rostlin z ČR v roce 2024 meziročně vzrostl o 6,6 % na objem 3 949 t v hodnotě 1,36 mld. Kč, v roce 2025 se zvýšil o 28,7 % na 5 082 t, jehož hodnota vzrostla o 33,2 % na 1,81 mld. Kč. Vývoz z ČR směřuje tradičně zejména do Španělska, Německa, na Slovensko, dále též do Polska, Itálie a Francie.

Pěstování kmínu kořeného

Kmín kořený si stále drží postavení významné plodiny českého zemědělství i důležité exportní komodity. Důkazem toho je i získání chráněného označení původu pro produkt **ČESKÝ KMÍN** podle nařízení Rady (ES) č. 510/2006, o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin.

Pěstování kmínu má v ČR dlouhou tradici ve šlechtění, výzkumu i v samotném pěstování. Právě tato tradice přinesla kmínu specifické postavení mezi kořeninovými rostlinami i obecně mezi zemědělskými komoditami. Limitujícím faktorem pěstování kmínu v tuzemském prostředí je zejména vývoj cen, který se projevuje cyklickým kolísáním a následně i rozsahem pěstebních ploch. V posledních letech se v uvedeném schématu stále výrazněji podílí na vývoji také poptávka po levném a mnohdy méně kvalitním kmínu. V posledních letech roste význam využívání hlavních složek kmínové silice, a to limonenu a karvonu (omezení klíčivosti brambor, biologické prostředky ochrany rostlin atd.). Jejich využití může ovlivnit rozsah ploch, ale také využitelnost kmínu na trhu. Dále se kmín využívá k lisování kulinářsky zajímavého oleje, či přípravě tradičního likéru tzv. kmínky. Kmín kořený se zpracovává i v kosmetice, farmacii a při parfumaci. Silice (*etheroleum* lat.), která se získává destilací semen, se zužitkovává i v aromaterapii.

Sklizňová plocha kmínu kořeného se dle šetření ČSÚ v posledních letech snížila. Ze systémového pohledu údaje posledních tří let korespondují s realitou – při konstantním exportu a domácí spotřebě jsou nízké sklizňové plochy kompenzovány nadměrnými dovozy kmínu do ČR.

Zahraniční obchod s kmínem

Kmín kořený byl českou významnou exportní komoditou s dlouhodobě pozitivní bilancí zahraničního obchodu. Každoročně bylo z ČR vyvezeno v průměru 50 % tuzemské produkce kmínu.

Tabulka 72 – Vývoj ploch a produkce kmínu kořeného v ČR

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Plocha (ha)	4 685	2 950	2 755	3 183	3 516	1 068	1 529	2 158
Produkce (t)	3 829	971	1 092	2 648	2 236	989	1 234	1 835
Výnos (t/ha)	0,82	0,33	0,40	0,83	0,64	0,93	0,81	0,85

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 73 – Sklizňové plochy kmínu kořeného podle spolku Český kmín, z. s. (v ha)

Ukazatel	2024	2025
Kmín celkem	2 543	3 533
z toho: – kmín dvouletý	1 220	1 851
– kmín ozimý	1 050	1 386
– kmín jarní	273	296

Zdroj: ČESKÝ KMÍN, z. s., MZe – údaje na základě Jednotné žádosti

Tabulka 74 – Bilance zahraničního obchodu s kmínem římským

Ukazatel		2021	2022	2023	2024	2025
t	dovoz	861	1 665	2 555	888	844
	vývoz	579	1 636	1 450	622	405
	bilance	-282	-31	-1 105	-266	-439
tis. Kč	dovoz	38 663	60 957	113 656	60 863	52 270
	vývoz	23 666	58 472	65 887	43 971	27 221
	bilance	-14 997	-2 485	-47 769	-16 892	-25 049

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu

Pozn.: Je třeba poznamenat, že na vykázaných datech se mohou částečně podílet jak obchody s římským kmínem (kód KN 090931 a 090932), tak i obchody s některými druhy koření (kód KN 090961 a 090962, skup. anýz, badyán, kořený kmín, fenykl, jalovcové bobulky).

Od roku 2021 však došlo ke změně a saldo zahraničního obchodu vykazuje záporné hodnoty (což je též v důsledku změny jeho zařazení do jiné společné položky celního sazebníku EU). Převážnou většinu obchodů s kmínem kořeným obstarává cca 6 evropských zemí, vesměs z oblasti střední a severovýchodní Evropy (tj. ČR, Polsko, Litva, Estonsko, Finsko a Lotyšsko). Dominantní postavení mezi exportéry má Litva, která vyváží průměrně 60 % produkce kmínu kořeného do Indie.

V roce 2024 **vývoz kmínu římského** z ČR meziročně výrazně klesl o 57 % na 622 t v hodnotě 44,0 mil. Kč. V roce 2025 pokračuje pokles vývozu této komodity, a to o téměř 35 % na 405 t v hodnotě 27,2 mil. Kč. Vývoz směřoval zejména do Polska, na Slovensko, do Maďarska, Německa, Litvy a Finska. **Dovoz kmínu římského** do ČR v posledních dvou letech se rovněž snižuje. V roce 2024 zaznamenal výrazný meziroční pokles (o 65,2 %) na 888 t v hodnotě 60,9 mil. Kč, v roce 2025 klesl o 5 % na celkových 844 t v hodnotě 52,3 mil. Kč. Mezi hlavní dovozce kmínu do ČR patřily Španělsko, Slovensko, Indie, Polsko, Nizozemsko, Finsko a Litva.

Květiny a školkařské výpěstky

Oblast květinářství a školkařství okrasných druhů společně se školkařstvím ovocných druhů jsou nedílnou součástí zemědělské rostlinné výroby. Vyznačují se několika společnými charakteristikami, mezi které patří především vysoká intenzita produkce, velký podíl ruční práce a používání speciálních pěstebních technologií zahrnujících speciální mechanizaci a pěstební plochy (skleníky, fóliovníky, kontejnerovny). Produkty jsou nepotravinářského charakteru. Pěstuje se velký počet rodů, druhů, odrůd a kultivarů různými zahradnickými postupy. Pěstební plochy jednotlivých podniků nejsou velké a často jsou pod úrovní základní minimální výměry pro přímé platby.

V roce 2024 dosáhla v ČR produkce květin a školkařských výpěstků podle semidefinitivních údajů ČSÚ hodnoty téměř 5,3 mld. Kč, což představuje 5,8% podíl na celkové rostlinné výrobě toho roku. Na základě 1. odhadu ČSÚ se produkce v roce 2025 oproti předchozímu roku zvýšila o 2,5 % na hodnotu 5,4 mld. Kč, což by představovalo 5,6% podíl na zvýšené rostlinné produkci tohoto roku.

Výměra krytých ploch pro pěstování květin (tj. skleníky, fóliovníky, pařeniště) dosahuje v posledních letech 133–140 ha, přičemž největší podíl představují skleníky. Největší podíl zakrytých ploch využívá sektor především v režimu poloteplém a studeném. Sektor je ohrožen v posledních letech stále staršími a technologicky nevyhovujícími skleníky, které neumožňují využít moderní a racionální způsoby pěstování. Zvláště v posledních letech se zdražením všech energií představují energetické náklady pěstitelů vysoké zatížení pro hospodaření podniků. Současné se zdrazují další náklady, a to na vodu, hnojiva, substráty, květináče včetně osobních nákladů a služeb.

Struktura tuzemské květinářské produkce je určena především módními trendy, poptávkou po jednotlivých typech výpěstků a ekonomikou pěstování v tuzemských klimatických podmínkách. V dlouhodobém období k výrazné změně struktury nedochází – hlavním oborem tuzemských květinářů je pěstování balkónových a záhonových květin a hrnkových rostlin okrasných především květem.

Na podporu české produkce záhonových, balkónových a hrnkových květin byla zavedena marketingová podpora formou označení produktů značkou „**Česká květina**“. Značka se ujala a kvalitní výpěstky mají povoleno tuto značku užívat. Ve struktuře prodejních cest v českém květinářství nadále hraje významnou roli prodej přes obchodní řetězce a tzv. odborný prodej přes prodejny a zahradní centra stagnuje.

Spotřeba květin má v dlouhodobém horizontu mírně se zvyšující trend. V roce 2023 činila spotřeba květin 1 570 Kč na obyvatele, v roce 2024 se zvýšila o téměř 6 % na 1 664 Kč na obyvatele. Lze konstatovat, že se stále mírně zvyšuje spotřeba pokojových květin, u řezaných květin, záhonových a balkónových květin je pak nárůst nejvyšší.

Spotřebitelské ceny řezaných i hrnkových květin se v ČR v posledních letech neustále výrazně zvyšují především z důvodu nárůstu cen všech vstupů a od roku 2024 rovněž zařazením řezaných květin a řezané zeleně ze snížené 15% sazby DPH do základní 21% sazby DPH. U českých výpěstků se do ceny promítají zvýšené náklady na energie, vytápění skleníků, květináče, substráty, hnojiva a v neposlední řadě také osobní náklady. U dovozových rostlin hraje roli vyšší nákupní cena od zahraničních pěstitelů a zvýšené náklady na dopravu.

Tabulka 75 – Vývoj sektoru okrasného zahradnictví a školkařství (v mil. Kč)

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024 ¹⁾	2025 ²⁾	Index 2025/2024
Produkce zemědělství celkem	148 979	167 198	191 857	176 790	174 695	190 095	108,8
Rostlinná produkce celkem	87 369	103 689	114 109	94 271	91 458	96 457	105,5
Sazenice a květiny	4 901	4 624	4 898	4 892	5 269	5 401	102,5

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: ¹⁾ Semidefinitivní data. ²⁾ 1. odhad.

Tabulka 76 – Přehled pěstebních ploch okrasných rostlin a školek (v ha)

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024
Květiny a okrasné rostliny	291	205	219	132	133	128	96,2
Školky (okrasné a ovocné)	1 671	1 578	1 910	2 061	1 926	1 942	100,8
Celkem	1 962	1 783	2 129	2 193	2 059	2 070	100,5

Zdroj: ČSÚ

Ceny importovaných květin se tak většinou odvíjejí od cen na evropských burzách, které vykazují výrazné sezónní výkyvy (zvyšují se zvláště v období svátků – sv. Valentýn, Den matek, Velikonoce apod.).

Zahraniční obchod ČR s květinami

Bilance dovozu a vývozu květinářských produktů zůstává výrazně pasivní. V roce 2024 vzrostlo záporné saldo meziročně o 13,3 % na hodnotu 5,7 mld. Kč, v roce 2025 došlo jen k mírnému zvýšení na necelých 5,8 mld. Kč.

Celková hodnota dovozu květin do ČR v roce 2025 se meziročně zvýšila o necelá 3 % na 6,75 mld. Kč. Největší podíl zaujímaly čerstvé řezané květiny, pokojové rostliny okrasné květem a okrasné listem. Největším dodavatelem bylo v roce 2025 tradičně Nizozemsko, dalšími významnými dodavateli byly též Německo, Itálie, Ekvádor, Polsko, Slovensko, Keňa, Španělsko a Dánsko.

Celkový vývoz květin z ČR v roce 2025 se meziročně rovněž zvýšil, a to o 20 % na hodnotu 1,0 mld. Kč. K výraznému nárůstu došlo u vývozu skupiny cibulí a hlíz květin a skupiny upravovaných větví a listů k okrasným účelům, přičemž se jedná převážně o reexporty. Zvýšil se rovněž vývoz řezaných květin i balkonových a hrnkových květin, které jsou z větší části tuzemské produkce. Hlavními cílovými zeměmi byly v roce 2025 Slovensko, Německo, Uzbekistán, Rumunsko, Bulharsko, Itálie a Maďarsko.

Domácí produkce květin se sice stále zvyšuje, ale nestačí pokrýt poptávku jak v objemu, tak i v šíři sortimentu. Dovozy jsou na poptávku schopny reagovat pružněji, a především v širším spektru. Celkový objem vývozu květinových produktů je v porovnání s jejich dovozem stále nízký.

Školkařství ovocných a okrasných druhů

Školkařství má jako obor zemědělské produkce v našich zemích dlouholetou tradici – od pěstování užitkových rostlin pro obživu, přes pěstování dřevin k využití ve stavebnictví, nábytkářství i mnoha jiných oborech až po pěstování okrasných dřevin i trvalých rostlin pro parky, města, krajinu i soukromé zahrady. Produkty okrasného školkařství slouží celospolečenské potřebě a se změnou klimatu narůstá důležitost tohoto oboru.

Celospolečenský význam zeleně při současných klimatických změnách stoupá a zeleň patří mezi základní parametry nových projektů. Velké procento školkařských výpěstků se však musí do ČR dovážet. Stav pěstebních ploch se radikálně mění s ohledem na klimatické změny a na nedostatek kvalifikované pracovní síly. Školkaři se začínají úzce specializovat na listnaté stromy, které se vyznačují vyšší odolností vůči dlouhodobému suchu. Vzhledem ke klimatickým výkyvům jsou školkaři nuceni budovat speciální plochy, které jsou investičně náročné. Lze očekávat velký úbytek pěstebních ploch hlavně u drobných školkařů.

Hlavním limitem školkařské produkce v ČR byl v sezóně 2024/2025 nedostatek pracovní síly, zejména pro sezónní práce. Školkařství patří mezi obory s největší potřebou ruční práce, kde většinu úkonů není možné zatím automatizovat. V nadcházejícím období bude kritickým limitem oboru také nedostatečné portfolio insekticidů s dlouhodobým reziduálním účinkem (např. spirotetramat), které mají kromě samotné eliminace škůdců zásadní vliv na eliminaci vektorů virů a fytoplazem. Obdobným problémem je výpadek účinných aphicidů či omezení portfolia herbicidů. Postupně se daří doplňovat v ČR matečné porosty peckovin, nicméně dosud se nepodařilo zabezpečit dostatečný objem roubového materiálu

Tabulka 77 – Bilance zahraničního obchodu s květinami (v mil. Kč)

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dovoz	4 689	4 633	5 368	5 690	5 804	6 584	6 754
Vývoz	635	797	869	721	732	835	1 004
Saldo zahraničního obchodu	-4 054	-3 836	-4 498	-4 969	-5 072	-5 749	-5 750

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu

Tabulka 78 – Celková bilance zahraničního obchodu se školkařskými výpěstky ovocných druhů (v tis. Kč)

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dovoz	32 355	61 450	46 866	72 649	119 166	97 075	75 641	89 136
Vývoz	62 830	81 900	82 206	130 723	183 233	125 157	127 944	142 745
Saldo zahraničního obchodu	30 475	20 450	35 340	58 074	64 067	28 082	52 303	53 609

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu

Tabulka 79 – Vývoj bilance zahraničního obchodu se školkařskými výpěstky – okrasné školkařství (v mil. Kč)

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dovoz	781,4	953,3	1 077,5	1 268,1	1 428,4	1 397,6	1 521,2	1 557,5
Vývoz	203,2	189,2	194,3	216,8	209,4	272,0	290,4	350,2
Saldo zahraničního obchodu	-578,2	-764,1	-883,2	-1 051,3	-1 219,3	-1 125,6	-1 230,8	-1 207,3

Zdroj: Statistika zahraničního obchodu

u hrušní a jabloní, kde i roubový materiál starších odrůd bez právní ochrany musí být často nakupován v zahraničí.

Objem školkařské produkce se v posledním roce stabilizoval. K oživení došlo zejména v sektoru výpěstků právně chráněných odrůd určených pro profesionální ovocnářství nejen na trzích ČR, ale zejména u materiálu určeného pro trhy v rámci EU nebo mimo EU. Počet školkařských podniků, které se věnují ovocnému nebo okrasnému školkařství, se celoevropsky snižuje. K ukončování produkce dochází postupně zejména u podniků s kombinovanou zemědělskou produkcí, svou činnost ukončují malí pěstitelé v souvislosti s věkem. K úbytku produkce výpěstků dochází též v sektoru školních statků a odborných škol. Rovněž se snižuje počet školek, které dodávají výpěstky profesionálním pěstitelům, popř. se snižuje v jejich portfoliu podíl určený do intenzivních sadů ve prospěch materiálu určeného pro zahrady a/nebo krajinu.

V současné době zaznamenáváme nasycenost trhu se školkařskými výpěstky především u jehličnatých a listnatých keřů a tlak dovozu na nižší cenu těchto výpěstků. Odlišná situace je u stromů, kde stále převyšuje poptávka nabídku. Dalším segmentem, který se zvyšuje, je produkce trvalek, kde se daří tuzemskou produkci navyšovat.

Perspektivní a konkurenceschopné školkařské podniky jsou a neustále musí být vybavovány novou technikou, úzce specializovanou pro potřeby oboru. V současné tržní nabídce výrobců je celá řada typů skleníků a fóliovníků, které je možno modifikovat na základě potřeb jednotlivých školkařských subjektů. Pěstební kryty jsou dnes již běžně vybavovány dálkově ovladatelnými integrovanými kontrolními a pěstebními systémy, včetně možnosti implementace pro přírodu šetrnějších technologií. V současné době dochází ke stagnaci výstavby kontejneroven. Důvodem jsou obavy z klimatických změn a omezené zdroje závlahové vody. Součástí školkařských moderních světových a evropských provozů jsou rovněž klimatizované sklady, kde je sadba chlazená a připravena ihned k odběru anebo k následné výsadbě do kontejnerů nebo do volné půdy.

Saldo zahraničního obchodu se školkařskými výpěstky ovocných druhů se od roku 2015 pohybuje v kladných hodnotách. Výše dovozů školkařských výpěstků ovocných druhů má střídavou tendenci. V roce 2024 meziročně výrazně poklesl (o 22 %) na hodnotu 75,6 mil. Kč, avšak v roce 2025 se opětovně zvýšil téměř o 18 % na hodnotu 89,1 mil. Kč. Vývoz školkařských výpěstků ovocných druhů v posledních dvou letech roste. V roce 2024 se oproti předchozímu roku mírně zvýšil, avšak v roce 2025 došlo k výraznějšímu nárůstu (téměř o 12 %) na hodnotu 142,7 mil. Kč.

Školkařské výpěstky ovocných druhů byly v roce 2025 do ČR dováženy z tradičních destinací, a to z Nizozemska a Německa, dále také z Polska, Itálie, Srbska a Maďarska. Domácí výpěstky pak směřovaly především do Itálie a na Slovensko, dále rovněž do Francie, Kyrgyzské republiky, Rakouska a Maďarska.

Bilance zahraničního obchodu ČR se školkařskými výpěstky okrasných druhů je dlouhodobě pasivní. V roce 2024 vzrostlo záporné saldo o 9,3 % na hodnotu 1,2 mld. Kč, v roce 2025 došlo naopak k jeho mírnému poklesu o necelá 2,0 %. Dochází k disproporcii mezi domácí produkcí a spotřebou školkařských výpěstků, což je kompenzováno dovozem. Dovoz realizují především obchodní řetězce, a to ne vždy z vhodných lokalit a v dobré kvalitě. Převládá u nich tendence pohledu na rostlinu jako na spotřební zboží.

Dovoz produktů okrasného školkařství do ČR v roce 2024 dosáhl hodnoty 1,5 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 8,8 %, v roce 2025 se dovoz opět mírně zvýšil (o 2,4 %) díky výraznému zvýšení dovozů venkovních rostlin jednoletých a víceletých, které se podílely 66 % na celkovém dovozu této komodity.

Dalším významným artiklem dovozu byla skupina mladých stromů a keřů. K nejvýznamnějším dodavatelům školkařských výpěstků do ČR patřilo v roce 2025 tradičně Nizozemsko, dále Německo, Itálie, Polsko, Belgie a Maďarsko.

Vývoz školkařských okrasných výpěstků v roce 2024 meziročně vzrostl o 6,8 % na hodnotu 290,4 mil. Kč. V roce 2025 se vývoz výrazně zvýšil (o 20,6 %) na hodnotu 350,2 mil. Kč. Vedle vývozu na Slovensko, kam směřuje obvykle převážná většina školkařských výpěstků, se v tomto roce vyváželo ve větší míře také do Polska, Kyrgyzské republiky, Německa, Maďarska a Uzbekistánu. Nejsilnější vývozní položkou byly venkovní stromy a keře jednoleté a víceleté.

Živočišná výroba

Výrobní faktory živočišné výroby

Plemenářská práce a evidence zvířat

Pravidla pro šlechtění a plemenitbu hospodářských zvířat jsou upravena zákonem č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon). Zákon byl od doby svého vzniku v roce 2000 již několikrát novelizován, především z důvodů harmonizace s předpisy Evropské unie. Zatím poslední novela implementovala nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012 ze dne 8. června 2016 o zootechnických a genealogických podmínkách pro plemenitbu čistokrevných plemenných zvířat, hybridních plemenných prasat a jejich zárodečných produktů v Unii, pro obchod s nimi a pro jejich vstup do Unie, o změně nařízení (EU) č. 652/2014 a směrnic Rady 89/608/EHS a 90/425/EHS a o zrušení některých aktů v oblasti plemenitby zvířat („nařízení o plemenných zvířatech“), které vstoupilo v platnost dne 1. 11. 2018 a přineslo s sebou dílčí změny zejména v souvislosti s tvorbou a naplňováním šlechtitelských programů.

Prováděcí vyhláškou v oblasti označování zvířat a evidence k plemenářskému zákonu je vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, ve znění pozdějších předpisů. V oblasti šlechtění a plemenitby je prováděcí vyhláškou vyhláška č. 448/2006 Sb., o provedení některých ustanovení plemenářského zákona.

Příslušná ustanovení zákona dále provádí vyhláška č. 370/2006 Sb., o odborných kurzech k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat, a vyhláška č. 72/2017 Sb., o genetických zdrojích zvířat, která obsahuje vzor žádosti o zařazení do Národního programu, podrobnosti o rozsahu a způsobu hodnocení genetických zdrojů a stanovuje povinnosti účastníka Národního programu.

Ministerstvo podle § 5 plemenářského zákona uznává chovatelská sdružení, která vedou plemenné knihy nebo plemenářské evidence, vystavují zootechnická osvědčení plemenným zvířatům a zpracovávají chovné cíle a šlechtitelské programy jednotlivých druhů a plemen. Členy těchto uznaných chovatelských sdružení je rozhodující většina chovatelů plemenných zvířat. Ve šlechtitelských programech jsou zakotveny vlastnosti a znaky jednotlivých plemen, postupy provádění kontroly užitkovosti, výkonnostních zkoušek a testování, způsoby hodnocení zvířat a další šlechtitelská opatření. V roce 2025 ministerstvo eviduje 27 uznaných chovatelských sdružení – v oblasti chovu skotu 5, chovu koní 14,

drůbeže 2, v chovu ovcí a koz 3 a v chovu prasat, ryb a včel po 1. Ministerstvo také eviduje 4 chovatelské podniky prasat podle § 6 plemenářského zákona.

Souhlas k provádění odborné činnosti v chovu hospodářských zvířat v rozsahu kontroly užitkovosti, výkonnostních zkoušek, testů a posuzování hospodářských zvířat podle § 7 plemenářského zákona udělilo ministerstvo 139 oprávněným osobám, z toho 49 v chovu skotu, (mezi něž se řadí též 22 provozovatelů odchoven masných plemen býků) a dále 43 v chovu koní. Souhlas podle § 12 k činnosti plemenářského zákona při ověřování původů a stanovování genetického typu plemenných zvířat ve svých imunogenetických laboratořích má 6 oprávněných osob.

K inseminaci, případně vlastnímu přenosu embryí podle § 17 zákona má oprávnění 454 oprávněných fyzických nebo právnických osob, podnikajících podle ustanovení § 3 plemenářského zákona, především v plemenitbě skotu, koní, prasat a ovcí. Chovatelé mohou provádět inseminaci vlastních plemenic, pokud absolvují odborný kurz v zařízení, pověřeném ministerstvem.

Vedení ústřední evidence zvířat, kterou ve většině zemí Evropské unie provádí státní organizace nebo organizace s účastí státu, a to ve spojitosti se stále vzrůstajícími nároky na evidenci a označování hospodářských zvířat, v České republice zajišťuje od roku 2001 pověřená osoba – Českomoravská společnost chovatelů, a.s.

Pověřená osoba předává chovatelům a ostatním povinným osobám veškeré potřebné formuláře k poskytování údajů, pokyny k vedení evidence a provádí mezi chovateli poradenskou činnost. Přiděluje identifikační čísla a vede evidenci těchto čísel, vystavuje průvodní listy skotu a průkazy koní nebo jejich duplikáty a náhradní doklady a vede o nich evidenci. Významnou úlohu zastává při kontrole identifikačních čísel a údajů předávaných chovateli, při opravách a doplňování databáze. Českomoravská společnost chovatelů, a.s., již od roku 1996 zpracovává a zveřejňuje výsledky kontroly užitkovosti hospodářských zvířat, výsledky testování a posuzování hospodářských zvířat, tato společnost také zastupuje Českou republiku zároveň v mezinárodních organizacích ICAR, ISAC a INTERBULL (tvorba mezinárodních standardů a pravidel kontroly užitkovosti, odhadu plemenných hodnot, identifikace zvířat atp.).

Krmiva

Výroba krmných směsí

Výroba krmných směsí představuje klíčový aspekt moderní živočišné produkce, jejímž cílem je zajistit optimální výživu zvířat s ohledem na jejich zdraví, užitkovost a environmentální udržitelnost. Kvalitní krmné směsi kromě toho, že zvyšují parametry užitkovosti zvířat, také snižují riziko metabolických onemocnění a eliminují ztráty živin do životního prostředí.

Krmivářský sektor bude čelit novým výzvám i příležitostem, a to v důsledku rostoucí poptávky po udržitelných a ekologicky šetrných produktech, v inovacích ve složení krmiv a v digitalizaci výrobních procesů. Moderní technologie umožní preciznější dávkování živin, sledování kvality surovin a optimalizaci výroby s cílem minimalizovat odpad a energetickou náročnost. Současně výrobci krmných směsí budou nuceni reagovat na nové legislativní požadavky a měnit se potřeby trhu.

V roce 2025 bylo celkem vyrobeno pro hospodářská a ostatní zvířata 2 688 375 t krmných směsí, což je o 52 346 t (1,95 %) více v porovnání s rokem 2024 (2 636 029 t).

Nejvíce krmných směsí bylo vyrobeno pro drůbež 1 046 133 t, pro prasata 701 217 t, pro skot 635 503 t, pro domácí zvířata 261 179 t a pro ostatní zvířata 44 342 t. Do kategorie ostatní hospodářská zvířata spadají krmné směsi pro ovce, kozy, králíky a ryby. Meziroční nárůst výroby krmných směsí byl zaznamenán u krmných směsí pro prasata, skot, drůbež a pokles výroby krmných směsí u ostatních hospodářských zvířat. Výroba krmných směsí pro prasata se meziročně navýšila o 3,98 % (27 904 t), pro skot o 4,02 % (25 592 t) a pro drůbež o 1,87 % (19 553 t). Výroba krmných směsí pro ostatní hospodářská zvířata se snížila o 14,04 % (10 577 t).

Krmiva jsou vyráběna pro vlastní spotřebu výrobce nebo jsou uváděna do oběhu pro cizí odběratele. U všech výše jmenovaných kategorií zvířat převažovala v roce 2025 výroba krmných směsí určených do oběhu pro cizí odběratele. Podíl vyrobených krmných směsí určených pro vlastní spotřebu na celkové výrobě dosáhl u skotu 21,99, u drůbeže 16,12 % a u prasat 10,88 %. V porovnání s rokem 2024 došlo k navýšení výroby krmných směsí u skotu o 22 538 (0,62 %), u drůbeže o 33 078 t (49,29 %) a u prasat o 19 803 t (25,95 %).

Tabulka 80 – Výroba krmných směsí dle jednotlivých druhů zvířat určených k produkci potravin

Období	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024	Rozdíl 2025 – 2024	
	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
Prasata celkem	796,410	707,789	675,103	673,313	701,217	104,144	27,904	4,144
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	712,538	648,597	619,843	616,793	624,895	101,314	8,102	1,314
určené pro vlastní spotřebu	83,872	59,192	55,260	56,519	76,322	135,037	19,803	35,037
selata	82,781	62,741	53,645	58,090	54,922	94,547	-3,168	-5,453
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	74,916	57,426	48,040	53,321	47,434	88,959	-5,887	-11,041
určené pro vlastní spotřebu	7,865	5,316	5,605	4,769	7,488	157,023	2,719	57,023
výkrm prasat	578,392	521,443	494,981	493,492	526,609	106,711	33,117	6,711
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	515,158	479,032	454,691	450,842	474,791	105,312	23,949	5,312

Období	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024	Rozdíl 2025 – 2024	
	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
určené pro vlastní spotřebu	63,235	42,412	40,291	42,650	51,818	121,495	9,168	21,495
chovná prasata	126,809	117,877	120,281	115,789	114,231	98,654	-1,558	-1,346
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	114,356	106,623	111,055	106,806	97,350	91,146	-9,456	-8,854
určené pro vlastní spotřebu	12,454	11,254	9,226	8,984	16,881	187,913	7,897	87,913
ostatní	4,704	5,727	6,195	5,941	2)	2)	2)	2)
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	2)	2)	2)	2)	2)	91,354	-0,504	-8,646
určené pro vlastní spotřebu	2)	2)	2)	2)	2)	115,385	0,018	15,385
Drůbež celkem	1 071,264	1 038,928	1 006,337	1 026,580	1 046,133	1 01,905	19,553	1,905
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	1 043,443	1 010,058	973,921	992,543	979,019	98,637	-13,524	-1,363
určené pro vlastní spotřebu	27,821	28,870	32,416	34,037	67,115	197,181	33,078	97,181
brojleři	531,372	505,414	500,570	497,471	545,301	109,615	47,830	9,615
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	513,691	487,747	483,009	480,251	526,390	109,607	46,139	9,607
určené pro vlastní spotřebu	17,681	17,668	17,561	17,219	18,911	109,824	1,692	9,824
odchov kuřat a kuřic	98,855	92,793	96,433	94,379	81,956	86,387	-12,423	-13,163
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	2)	2)	2)	2)	2)	86,496	-12,396	-13,504
určené pro vlastní spotřebu	2)	2)	2)	2)	2)	98,964	-0,027	-1,036
nosnice	361,107	360,693	334,210	353,965	344,894	97,437	-9,071	-2,563
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	2)	2)	2)	2)	301,000	2)	2)	2)
určené pro vlastní spotřebu	2)	2)	2)	2)	43,894	2)	2)	2)
ostatní	79,930	80,027	75,124	80,766	73,982	91,601	-6,784	-8,399
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	79,126	79,362	2)	2)	72,228	2)	2)	2)
určené pro vlastní spotřebu	0,803	0,665	2)	2)	1,754	2)	2)	2)
Skot celkem	598,109	588,401	596,085	609,911	635,503	104,196	25,592	4,196
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	469,859	488,090	492,200	492,679	495,733	100,620	3,054	0,620
určené pro vlastní spotřebu	128,250	100,311	103,885	117,232	139,770	119,225	22,538	19,225
telata	53,048	47,138	47,599	49,791	53,043	106,531	3,252	6,531
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	45,796	42,235	42,947	44,313	44,498	100,416	0,185	0,416

Období	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024	Rozdíl 2025 – 2024	
	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
určené pro vlastní spotřebu	7,253	4,903	4,652	5,478	8,545	156,001	3,067	56,001
výkrm skotu	98,795	94,567	95,027	99,873	99,519	99,645	-0,354	-0,355
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	83,766	83,154	83,587	86,897	85,232	98,084	-1,665	-1,916
určené pro vlastní spotřebu	15,030	11,413	11,440	12,976	14,286	110,100	1,310	10,100
dojnice	387,518	390,004	410,939	417,797	437,374	104,686	19,577	4,686
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	294,547	307,506	324,825	320,673	323,611	100,916	2,938	0,916
určené pro vlastní spotřebu	92,971	82,498	86,114	97,124	113,764	117,132	16,640	17,132
ostatní	43,189	51,982	²⁾	²⁾	45,568	²⁾	²⁾	²⁾
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	41,845	50,485	²⁾	²⁾	²⁾	104,846	1,756	4,846
určené pro vlastní spotřebu	1,316	1,491	1,365	0,957	²⁾	²⁾	²⁾	²⁾
Ostatní zvířata ¹⁾	58,851	48,823	55,618	53,650	44,342	82,652	-9,308	-17,348
uváděné do oběhu pro cizí odběratele	58,586	²⁾	²⁾	²⁾	42,550	²⁾	²⁾	²⁾
určené pro vlastní spotřebu	0,265	²⁾	²⁾	²⁾	1,793	²⁾	²⁾	²⁾
Celkem krmné směsi	2 524,634	2 383,940	2 333,143	2 363,454	2 427,196	102,697	63,742	2,697

Zdroj: Statistické zjišťování MZe

Pozn.: ¹⁾ Ostatní zvířata – do r. 2015 zahrnují: směsi pro ryby, koně, králíky, ovce, kozy, lesní zvěř, zvířata v zoologických zahradách, od r. 2016 zahrnují: směsi pro ovce, kozy, králíky, ryby. ²⁾ Nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výroba krmných směsí pro zvířata neurčená k produkci potravin v roce 2025 činila 261 179 t a v porovnání s rokem 2024 se snížila o 11 396 t (4,18 %). Největší podíl, a to 90,21 % z celkově vyrobených krmných směsí zaujímaly krmné směsi pro psy a kočky. V roce 2025 v porovnání s rokem 2024 se výroba krmiv pro psy a kočky snížila o 10 729 t (4,36 %). Krmné směsi

pro ostatní zvířata, kam jsou zařazeny od roku 2016 směsi pro koně, lesní zvěř, kožesinová zvířata, laboratorní zvířata, zvířata v zoologických zahradách a zoby pro ptactvo se snížily meziročně o 1 269 t (4,18 %) dosáhly podílu 7,82 %. Nejmenší podíl, který činí 1,97 % zaujímá ptactvo, kde se výroba krmných směsí meziročně navýšila o 13,26 %.

Tabulka 81 – Výroba krmných směsí pro zvířata neurčená k produkci potravin

Období	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024	Rozdíl 2025 – 2024	
	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
Psi a kočky	298,436	300,905	239,987	246,347	235,618	95,645	-10,729	-4,355
Ptactvo	4,254	4,522	4,555	4,541	5,143	113,258	0,602	13,258
Ostatní zvířata ¹⁾	22,847	20,826	21,093	21,687	20,418	94,151	-1,269	-5,849
Celkem krmné směsi	325,537	326,253	265,635	272,575	261,179	95,819	-11,346	-4,181

Zdroj: Statistické zjišťování MZe

Pozn.: ¹⁾ Ostatní zvířata – od r. 2016 zahrnují: směsi pro koně, lesní zvěř, kožesinová zvířata, laboratorní zvířata, zvířata v zoologických zahradách, ryby.

Tabulka 82 – Souhrnná tabulka výroby krmných směsí (v tis. t)

Období	2021	2022	2023	2024	2025
Zvířata určená k produkci potravin	2 462,658	2 524,634	2 383,940	2 333,143	2 363,454
hlavní kategorie	2 375,265	2 465,783	2 335,118	2 277,525	2 309,804
prasata	760,870	796,410	707,789	675,103	673,313
drůbež	1 044,457	1 071,264	1 038,928	1 006,337	1 026,580
skot	569,939	598,109	588,401	596,085	609,911
ostatní ¹⁾	87,393	58,851	48,823	55,618	53,650
Zvířata neurčená k produkci potravin	302,392	325,537	326,253	265,635	272,575
hlavní kategorie	279,768	302,690	305,427	244,542	250,888
psi a kočky	275,606	298,436	300,905	239,987	246,347
ptactvo	4,162	4,254	4,522	4,555	4,541
ostatní ²⁾	22,625	22,847	20,826	21,093	21,687
Ostatní celkem ^{1),2)}	110,018	81,698	69,649	72,711	75,337
Celkem	2 765,050	2 850,171	2 710,193	2 598,778	2 636,029

Zdroj: Statistické zjišťování MZe

Pozn.: ¹⁾ Ostatní zvířata určená k produkci potravin – do r. 2015 zahrnují: směsi pro ryby, koně, králíky, ovce, kozy, lesní zvěř, zvířata v zoologických zahradách. Od r. 2016 zahrnují: směsi pro ovce, kozy, králíky, ryby. ²⁾ Ostatní zvířata neurčená k produkci potravin – od r. 2016 zahrnují: směsi pro koně, lesní zvěř, kožešinová zvířata, laboratorní zvířata, zvířata v zoologických zahradách, ryby.

Spotřeba krmných surovin pro výrobu krmných směsí

V roce 2025 dosáhla celková spotřeba krmných surovin hodnotu 2 563 140 t. V porovnání s rokem 2024 (2 505 077 t) se spotřeba krmných surovin zvýšila o 2,318 % (58 063 t).

Nejvíce zastoupenou krmnou surovinou pro výrobu krmných směsí tvořily obiloviny. Jejich podíl v roce 2025 dosáhl hodnoty 1 559 884 t. Tento údaj je o 3,55 % (53 526 t) vyšší v porovnání s rokem 2024. Dále byly v krmných směsích zastoupeny tyto obiloviny: pšenice (33,47 %), ječmen (12,781 %), kukuřice (11,22 %), žito a triticales (2,34 %) a oves (0,92 %). Meziročně nárůst zastoupení v krmné směsi zaznamenala kukuřice o 46 373 t (19,23 %), ječmen o 6 408 t (1,99 %), oves o 5 220 t (28,45 %) a pšenice o 2 194 t (0,26 %). Pokles v zastoupení v krmné směsi zaznamenalo žito a triticales o 8 954 t (12,97 %).

Druhou nejčastěji používanou krmnou surovinou pro výrobu krmných směsí byly krmné suroviny z olejnatých semen. Jejich podíl na celkové výrobě krmných směsí dosáhl 21,67 %.

Z olejnatých semen tvořil největší podíl v krmné směsi sójový extrahovaný šrot, který tvořil 12,28 % a jeho zařazení do krmné směsi bylo meziročně vyšší o 31 717 t (11,21 %). Následoval řepkový extrahovaný šrot a vylisky DDGS 6,69 %. V porovnání s rokem 2024 zaznamenaly pokles 7 438 t (4,16 %).

Do třetí skupiny patřily krmné suroviny živočišného původu, které se podílely 4,98 % na celkové spotřebě krmných směsí. Z nich byly nejčastěji zastoupeny živočišné moučky, které dosáhly podílu 2,24 %. Meziročně se spotřeba navýšila o 953 t (1,69 %).

V roce 2025 dosáhla spotřeba premixů krmných aditiv pro výrobu krmných směsí hodnoty 17 786 t. V porovnání s rokem

2024 došlo ke zvýšení spotřeby premixů krmných aditiv o 1390 t (7,82 %). Premixy krmných aditiv jsou směsi jedné nebo více doplňkových látek (např. aminokyseliny, vitamíny a mikroprvky) s krmnými surovinami (pšeničná mouka, mletý vápenc) nebo vodou, použitými jako nosiči, které nejsou určeny pro přímé krmení zvířat.

Spotřeba nakoupených doplňkových krmiv určených pro výrobu krmných směsí se v roce 2025 meziročně snížila o 1 490 t (7,28 %) na hodnotu 18 985 t (v porovnání s rokem 2024). U spotřeby doplňkových krmiv určených pro prasata došlo ke snížení o 881 t (22,14 %) na hodnotu 3 111 t, u doplňkových krmiv pro skot se spotřeba snížila o 245 t (1,97 %) na hodnotu 12 166 t v porovnání s rokem 2024. U doplňkových krmiv určených pro drůbež se spotřeba snížila o 585 t (19,90 %) na hodnotu 2 356 t v porovnání s rokem 2024. U doplňkových krmiv pro ostatní zvířata se meziročně spotřeba zvýšila o 221 t (16,39 %) na hodnotu 1 352 t.

Doplňková krmiva jsou směsi s vysokým obsahem určitých živin (např. N-látky, metabolizovatelná energie, která vzhledem ke svému složení zabezpečí denní potřebu krmné dávky po doplnění do jiných krmiv, zpravidla se jedná o obiloviny. Součástí finální krmné směsi mohou být doplňková minerální krmiva, která jsou složená převážně z minerálií a obsahují více než 40 % popela v sušině a melasová krmiva obsahující nejméně 14 % veškerých cukrů v sušině vyjádřených jako sacharóza a k jejichž výrobě byla kromě jiných krmných surovin použita i melasa (vyhláška č. 451/2000 Sb., směrnice 79/373/EHS). Doplňková krmiva využívají převážně prvovýrobci, kteří si vlastní krmné směsi vyrábí na stacionárních nebo mobilních výrobních technologiích.

Tabulka 83 – Spotřeba krmných surovin pro výrobu krmných směsí (v tis. t)

Období	2023	2024	2025	Index 2025/2024	Rozdíl 2025 – 2024	
	tis. t	tis. t	tis. t	%	tis. t	%
Obiloviny	1 507,909	1 506,358	1 559,884	103,553	53,526	3,553
pšenice	838,372	855,640	857,834	100,256	2,194	0,256
ječmen	329,115	321,031	327,439	101,996	6,408	1,996
oves	25,693	18,347	23,567	128,452	5,220	28,452
žito a triticales	63,778	69,017	60,063	87,026	-8,954	-12,974
kukuřice	250,106	241,213	287,586	119,225	46,373	19,225
z toho GM	1,028	1,177))))
ostatní	0,846	1,111	3,395	305,682	2,284	205,682
Luštěniny	34,262	38,672	32,201	83,266	-6,471	-16,734
hrách	17,570	15,180	10,855	71,511	-4,325	-28,489
sója	16,643	23,370	21,275	91,037	-2,095	-8,963
z toho GM)))	0,475	-10,962	-99,525
ostatní	0,049	0,121	0,070	57,419	-0,051	-42,581
Mlýnské krmné suroviny	84,979	87,109	97,172	111,552	10,063	11,552
krmná mouka	14,516	14,825	19,525	131,705	4,700	31,705
otruby)	71,108))))
ostatní)	1,176))))
Krmné suroviny z olejnatých semen	535,004	547,884	555,533	101,396	7,649	1,396
sójový extrahovaný šrot	282,429	282,946	314,663	111,210	31,717	11,210
z toho GM	226,308	250,132	244,395	97,707	-5,737	-2,293
řepkový extrahovaný šrot a vylisky	171,623	178,961	171,523	95,844	-7,438	-4,156
z toho GM	3,660	9,903	9,644	97,381	-0,259	-2,619
slunečnicový extrah. šrot a vylisky	53,499	58,879	47,670	80,962	-11,209	-19,038
oleje	18,624	17,109	17,301	101,121	0,192	1,121
z toho GM	3,820	2,881	4,267	148,107	1,386	48,107
ostatní	8,828	9,989	4,376	43,808	-5,613	-56,192
sušené pivovarské mláto	1,845	1,316	1,086	82,496	-0,230	-17,504
ostatní produkty potravinářského průmyslu	77,689	80,214	81,831	102,015	1,617	2,015
Krmiva živočišného původu	122,538	129,392	127,203	98,309	-2,189	-1,691
živočišné moučky	56,499	56,393	57,346	101,691	0,953	1,691
rybí moučka	5,470	5,314	5,761	108,412	0,447	8,412
sušené mléko	0,963	0,631	0,435	69,050	-0,196	-30,950
tuky	20,551	35,232))))
ostatní)))	129,176))
Úsušky pícnin	13,788	14,455	13,646	94,402	-0,809	-5,598
Minerální krmiva	96,910	99,677	94,585	94,891	-5,092	-5,109
Celkem krmné směsi	2 474,925	2 505,077	2 563,140	102,318	58,063	2,318

Zdroj: Statistické zjišťování MZe

Pozn.: ¹⁾ Nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka 84 – Spotřeba premixů pro výrobu krmných směsí (v tis. t)

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spotřeba premixů celkem pro všechna zvířata	15,549	17,027	18,228	17,535	16,04	15,37	16,396	17,786

Zdroj: Statistické zjišťování MZe

Tabulka 85 – Spotřeba nakoupených doplňkových krmiv (DK) určených pro výrobu krmných směsí (v tis. t)

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
DK pro prasata	4,205	4,007	3,946	4,552	3,041	2,969	3,992	3,111
DK pro drůbež	¹⁾	¹⁾	2,861	2,707	2,908	2,566	2,941	2,356
DK pro skot	6,079	6,772	7,789	10,446	7,550	9,836	12,411	12,166
DK pro ostatní zvířata	¹⁾	¹⁾	1,206	0,379	0,975	1,577	1,131	1,352
Celkem DK	15,551	17,574	15,802	18,085	14,473	16,948	20,475	18,985

Zdroj: Statistické zjišťování MZe

Pozn.: ¹⁾ Nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Legislativa v oblasti výroby krmných směsí

V roce 2025 byla schválena vyhláška č. 335/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 295/2015 Sb. o provedení některých ustanovení zákona o krmivech ve znění pozdějších předpisů. Hlavním cílem předloženého návrhu vyhlášky je adaptace vyhlášky na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1229 ze dne 20. února 2024, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/4 stanovením specifických maximálních hodnot křížové kontaminace necílového krmiva antimikrobními léčivými látkami (kokcidostatika, histomonastika, veterinární přípravky) a metod analýz pro tyto látky v krmivu. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1229 stanovuje specifické maximální hodnoty křížové kontaminace necílového krmiva pro 24 antimikrobních léčivých látek. Maximální hodnoty křížové kontaminace jsou přísné, ale zároveň dosažitelné při výrobě medikovaných krmiv bez zvýšených hospodářských investic. Byly stanoveny tak, aby se při technologicky nevyhnutelné křížové kontaminaci minimalizovalo riziko vzniku rezistence vůči antimikrobním léčivým látkám. Ve vyhlášce jsou upraveny požadavky na ověření homogenity krmiv tak, aby byly podmínky dosažitelné při dodržení jakosti a bezpečnosti krmiv.

Dále se v roce 2025 aktualizuje seznam doplňkových látek uvedených na trh podle směrnice Rady 70/524/EHS, u kterých bylo předloženo oznámení v souladu s čl. 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003. Některé doplňkové látky se z přílohy vyhlášky vypouští, protože byly povoleny anebo naopak staženy z trhu na základě přímo použitelných předpisů.

Připravuje se novelizace (aktualizace) doporučení komise č. 2006/576/ES o směrných hodnotách pro mykotoxiny v krmivu, povinné limity ve směrnici zatím nebudou. Dále se připravuje novela směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2002/32 EC o limitech nežádoucích látek v krmivech, která se týká zejména dioxinů, těžkých kovů, námele a námelových alkaloidů, o které by se mělo hlasovat ještě v letošním roce.

Rovněž se začala připravovat revize (doplnění) katalogu krmných surovin (poslední novela byla v roce 2022 – Nařízení komise (EU) 2022/1104).

Evropská unie v roce 2025 znovu odložila o 1 rok velmi diskutované nařízení o odlesňování. Toto nařízení se vztahuje

zejména na skot, kakao, kávu, palmový olej, sóju, dřevo a kaučuk. Obchodníci budou mít povinnost před uvedením výrobků na unijní trh ověřit, že tyto produkty nejsou spojeny s odlesňováním kdekoli na světě a vydat v této souvislosti prohlášení. Změny v nařízení o odlesňování požadovalo už dříve kromě České republiky i dalších 17 zemí v rámci Evropské unie.

Závěr

Krmivářský průmysl je na prahu významných změn, které budou vyžadovat kombinaci inovací v oblasti technologií, udržitelnosti a přizpůsobení se novým environmentálním a zdravotním požadavkům. Kromě toho bude stále důležitější komunikace mezi zemědělci, vědeckými pracovníky a finálními spotřebiteli, aby byl zajištěn rovnovážný přístup k výrobě a spotřebě krmiv, který bude vyhovovat jak ekonomickým, tak ekologickým cílům.

Ochrana zvířat

Oblast ochrany zvířat proti týrání je upravena zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon na ochranu zvířat). Zákon na ochranu zvířat stanovuje jako hlavní orgány ochrany zvířat MZe a SVS. Ochrana zvířat a péče o jejich pohodu (welfare) patří do kompetence MZe, které pro tento účel zřídilo v rámci Odboru živočišných komodit a ochrany zvířat oddělení ochrany zvířat, dále odborný poradní orgán ministra zemědělství Ústřední komisi pro ochranu zvířat – ÚKOZ a Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely – VOZPVU. Orgánem dozoru na úseku ochrany zvířat jsou krajské veterinární správy SVS.

V akreditovaných školicích střediscích probíhaly kurzy k získání kvalifikace k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat, kvalifikace k navrhování pokusů a projektů pokusů, provádění pokusů na pokusných zvířatech a péče o ně včetně jejich usmrcování, k získání osvědčení pro řidiče a průvodce, i jiné kurzy stanovené právními předpisy ČR a EU v oblasti ochrany zvířat. Veterinární univerzita Brno (VETUNI) pořádala každoroční konferenci s mezinárodní účastí s názvem „Ochrana zvířat a welfare“. Témata vztahující se k životním podmínkám zvířat byla obsahem každoroční vědecké konference konané na MENDELU „Aktuální otázky bioklimatologie zvířat“.

Živočišné komodity

Mléko, mléčné výrobky

Produkce mléka patří mezi klíčové pilíře živočišné výroby a významně ovlivňuje strukturu zemědělství i navazující potravinářský průmysl. Sektor je charakteristický vysokou produkční náročností, úzkou vazbou na vývoj cen zemědělských vstupů a výraznou citlivostí na tržní cykly. V podmínkách České republiky má produkce mléka zároveň významný regionální rozměr, zejména z hlediska využití travních porostů a udržení zemědělské činnosti ve znevýhodněných oblastech.

Stabilita sektoru je ovlivňována jak vývojem domácí a zahraniční poptávky, tak nastavením podpůrných nástrojů zemědělské politiky, které směřují ke zmírnění dopadů cenové volatility a zachování produkční kapacity (např. přímé platby, investiční podpory a krizová opatření zemědělské politiky zaměřená na stabilizaci příjmů producentů a zmírnění výkyvů na trhu s mlékem).

Stavy a užitkovost dojených krav

Průměrné roční stavy dojených krav v České republice v roce 2025 klesly v porovnání s rokem 2024 o 6,0 % na celkový stav 339 878 ks. U průměrné roční užitkovosti byl zaznamenán růst, a to o 4,4 % (+421,0 l/ks). Nejvyšší průměrné roční mléčné užitkovosti v České republice bylo v roce 2025 dosaženo v Moravskoslezském kraji (11 137,9 l/ks), Zlínském kraji (10 527,4 l/ks) a Plzeňském kraji (10 462,7 l/ks). Naopak nejnižší průměrná roční dojivost byla zaznamenána v Karlovarském kraji

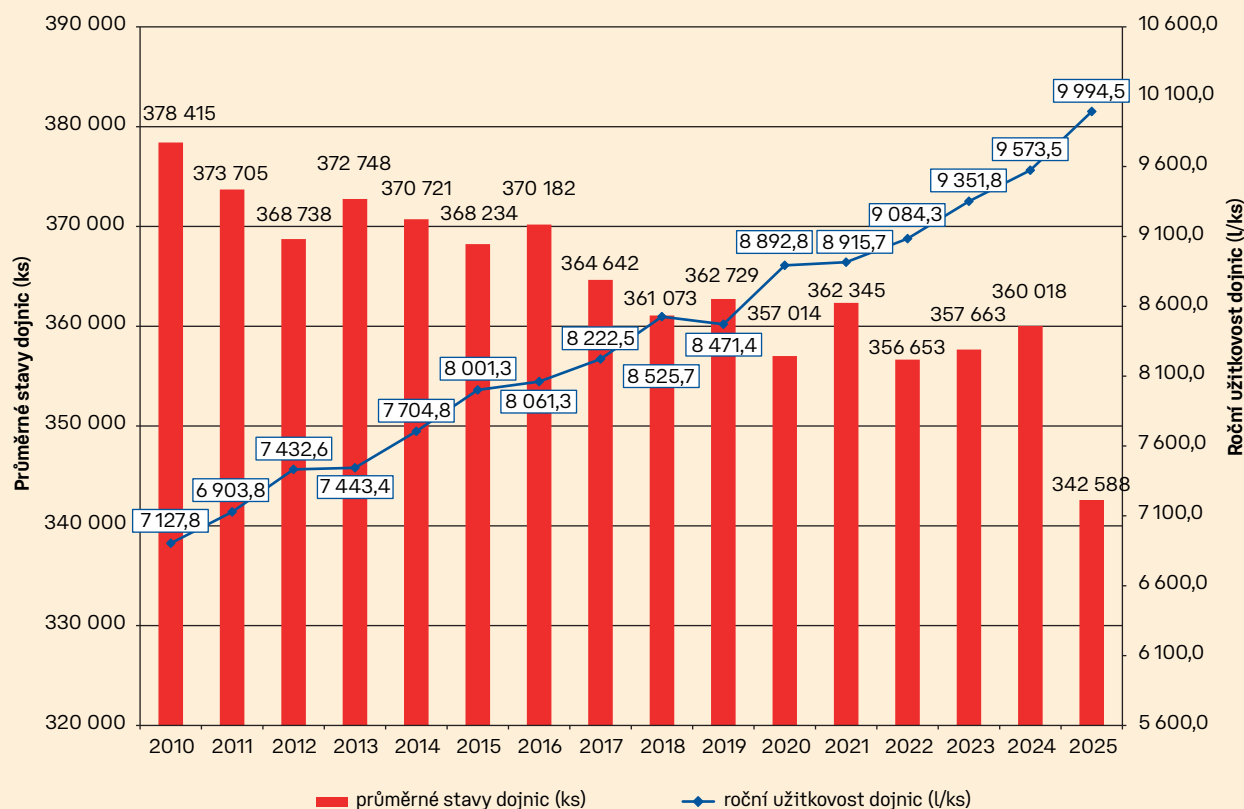
(7 765,3 l/ks). Růst užitkovosti byl podpořen dobrou krmivovou základnou a příznivou cenou za mléčnou surovinu.

Produkce mléka

V roce 2025 dosáhla produkce mléka v České republice 3 396,9 mil. l. Tato úroveň produkce byla o 1,8 % nižší než produkce v roce 2024. Taktéž tržní produkce mléka, tzn. celkový prodej mléka, se oproti předchozímu roku mírně snížila (o 1,6 %) na celkových 3 307,0 mil. l. Při porovnání souhrnného zemědělského účtu za rok 2024 (v běžných cenách) představuje podíl živočišné produkce na celkové zemědělské produkci 40,4 % a podíl produkce mléka na živočišné produkci 55,1 %. Vývoj sektoru mléka je ovlivňován situací na evropském i světovém trhu s mlékem a mléčnými výrobky. Mléko a mléčné výrobky jsou důležitou exportní komoditou České republiky. 29,2 % z celkové finanční hodnoty vývozu tvoří export mléčné suroviny.

V roce 2025 mlékárny na našem území nakoupily 2 764,0 mil. litrů mléka ke zpracování. Toto množství bylo při meziročním porovnání vyšší o 6,0 mil. litrů (+0,2 %). V porovnání s rokem 2024 se v roce 2025 snížil objem mléka ke zpracování v tuzemských mlékárnách o 0,4 %. V roce 2025 se meziročně zvýšila výroba konzumního mléka (+2,5 %), přírodních sýrů (+2,6 %), tvarohů (+4,7 %), jogurtů (+5,3 %), másla (+3,7 %) a tvarohových dezertů (+2,4 %). K poklesu výroby naopak došlo v případě konzumní smetany (-0,9 %), tradičního pomazánkového (-0,8 %), smetanových krémů (-6,1 %), sušených mlék (-9,4 %), mléčných dezertů (-5,8 %), kondenzovaných mlék (-4,8 %), sušené syrovátky (-2,5 %) a zahuštěné syrovátky (-15,2 %).

Graf 15 – Vývoj počtu dojnic a průměrné roční užitkovosti v ČR v období 2010–2025

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 86 – Bilance užití a spotřeby mléka

Ukazatel/rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ²⁾
Průměrný stav dojnic (tis. ks)	362,7	357,8	361,5	357,9	361,1	361,5	339,9
Průměrná roční dojivost (l/ks)	8 471,4	8 892,8	8 915,7	9 084,3	9 351,8	9 573,5	9 994,5
Výroba mléka (mil. l)	3 072,8	3 181,8	3 222,9	3 251,4	3 383,9	3 460,4	3 396,9
Tržní produkce (mil. l)	2 974,6	3 083,8	3 125,8	3 160,9	3 287,5	3 360,4	3 307,0
Tržnost (%)	96,8	96,9	96,9	97,2	97,2	97,1	97,4
Bilance							
Počáteční zásoby ¹⁾ (mil. l)	74,3	72,3	68,9	80,9	67,3	63,5	75,3
Nákup do mlékáren (mil. l)	2 497,1	2 614,3	2 645,0	2 665,8	2 694,7	2 758,0	2 764,0
Dovoz ¹⁾ (mil. l)	1 064,9	1 065,5	1 111,9	1 094,6	1 218,1	1 320,3	1 371,6
Celková nabídka (mil. l)	3 636,3	3 752,1	3 825,8	3 841,3	3 980,1	4 141,8	4 210,9
Domácí tržní spotřeba (mil. l)	2 279,8	2 387,2	2 393,0	2 332,2	2 364,2	2 413,0	2 459,9
Vývoz ¹⁾ (mil. l)	1 284,2	1 296,0	1 352,0	1 441,8	1 552,4	1 653,5	1 668,0
Konečné zásoby ¹⁾ (mil. l)	72,3	68,9	80,9	67,3	63,5	75,3	83,0
Podíl dovozu na spotřebě (%)	46,7	44,6	46,5	46,9	51,5	54,7	55,8
Podíl vývozu na nákupu (%)	51,4	49,6	51,1	54,1	57,6	60,0	60,3
Míra soběstačnosti – výroba/spotřeba (%)	134,8	133,3	134,7	139,4	143,1	143,4	138,1

Zdroj: ČSÚ, celní statistika, resortní statistika MZe (6–12), SZIF (tržní produkce), propočty MZe
Pozn.: ¹⁾ Přepočten na ekvivalent mlék. ²⁾ Předběžný údaj.

Tabulka 87 – Vývoj v sektoru mléka v České republice

Ukazatel/rok	MJ	1989	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ¹⁾
Zemědělství								
Průměrné stavy dojnic	tis. ks	1 228,5	3 599	3 58,7	3 58,3	3 57,7	3 60,0	3 42,6
Průměrná roční dojivost	l/ks	3 982,0	8 892,8	8 915,7	9 084,3	9 351,8	9 573,5	9 994,5
Průměrná denní dojivost	l/ks	10,91	23,90	24,43	24,89	25,62	26,16	27,38
Výroba mléka	mil. l	4 892,5	3 181,8	3 222,9	3 251,4	3 383,9	3 460,4	3 396,9
Tržnost	%	91,4	96,9	96,9	97,2	97,2	97,1	97,4
Celkový prodej mléka	mil. l	4 473,3	3 083,8	3 124,2	3 160,9	3 287,5	3 360,4	3 307,0
Nákupní cena	Kč/l	4,74	8,54	9,04	11,40	10,97	11,33	13,08
Mlékárenský průmysl a produkce hlavních výrobků								
Nákup syrového mléka	mil. l	4 473,3	2 614,3	2 645,0	2 665,8	2 694,7	2 758,0	2 764,0
Nákupní cena	Kč/l	4,74	8,54	9,04	11,40	10,97	11,33	13,08
Průměrný obsah tuku	%	4,00	3,89	3,88	3,89	3,84	3,83	3,92
Průměrný obsah bílkovin	%	–	3,45	3,44	3,44	3,46	3,47	3,51
Produkce								
Konzumní mléko	tis. l	920 701,0	608 427,0	611 544,4	657 100,5	679 373,1	677 098,1	694 219,5
Konzumní smetana	tis. l	44 744,0	64 093,5	64 495,8	63 320,3	62 683,3	64 199,4	63 604,2
Jogurty	tis. l	40 982,0	129 931,8	127 183,4	121 657,7	121 455,4	121 087,3	127 480,9
Ostatní kysané výrobky ²⁾	tis. l	36 872,0	54 508,7	56 412,3	61 320,7	60 417,4	61 586,8	61 654,7

Ukazatel/rok	MJ	1989	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ¹⁾
Tvarohy	t	52 846,0	41 029,3	39 839,8	41 540,9	42 095,1	44 863,9	46 984,8
Sýry ²⁾	t	104 440,00	121 613,5	128 951,2	127 887,5	135 786,9	146 295,9	149 773,1
Máslo	t	119 818,0	23 365,4	21 970,4	21 425,2	20 807,3	21 835,4	22 634,5
Sušená mléka celkem	t	139 829,0	31 202,0	30 855,2	28 219,4	27 352,7	23 310,5	21 114,2
Celková domácí spotřeba vybraných výrobků ²⁾								
Konzumní mléko	t	965 445,0	518 073,9	509 351,3	512 722,8	513 749,3	507 801,8	539 925,3
Mléčné konzervy ³⁾	t	62 262,1	21 837,6	23 159,0	19 877,3	26 174,2	23 764,5	22 336,5
Kysané mléčné výrobky	t	77 854,0	163 020,6	163 167,9	157 873,9	160 755,9	184 481,7	191 888,5
Sýry, tvarohy	t	148 431,0	204 064,0	204 584,5	176 174,6	180 552,1	208 294,5	217 058,6
Máslo	t	94 161,0	59 514,1	57 240,9	54 723,7	53 651,7	43 819,9	47 976,8

Zdroj: Chov skotu ČSÚ, Statistická ročenka ČSFR 1990, Rezortní statistika Mlék (MZe) 6–12, Měsíční výkaz o nákupu mléka, o výrobě a užití vybraných mlékárenských výrobků, ČSÚ – Databáze zahraničního obchodu – Celní statistika MZe, SZIF (celkový prodej mléka = dodávky a přímý prodej), propočty MZe. Pozn.: ¹⁾ Předběžný údaj. ²⁾ Propočty MZe. ³⁾ Sušená a zahuštěná mléka a smetany.

Ceny

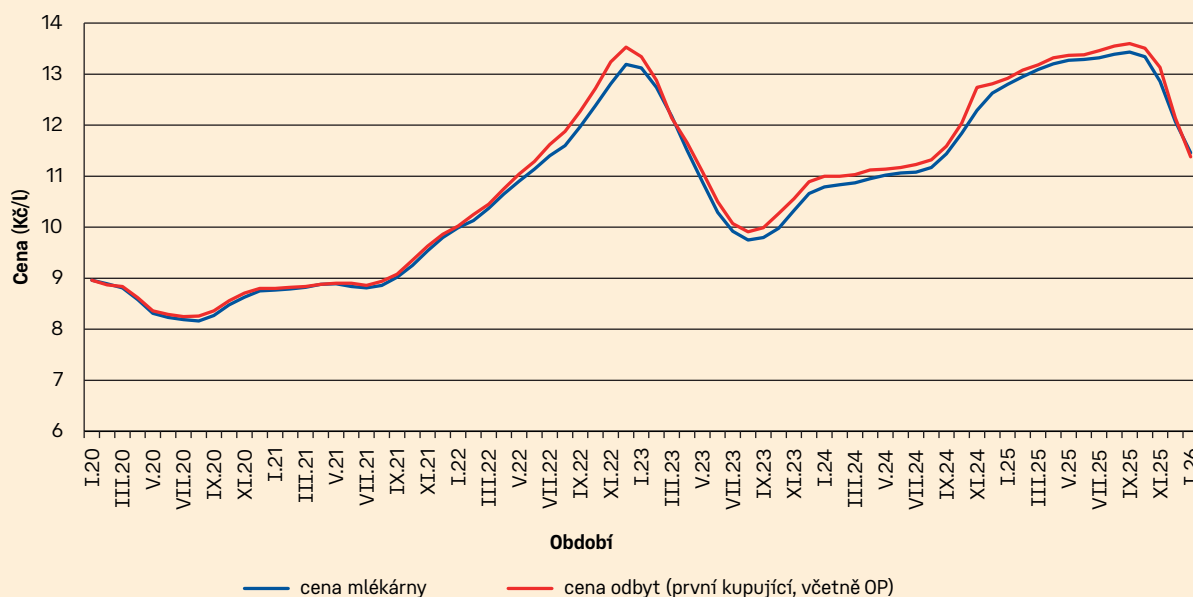
Tržby za mléko v roce 2025 v České republice dosáhly 36,2 mld. Kč a byly meziročně vyšší o 16,0 %, tj. o 5,0 mld. Kč. Dle rezortní statistiky Mlék (6–12) průměrná roční cena za mléko placená mlékárnami na území České republiky za rok 2025 dosáhla 13,08 Kč/l a byla meziročně vyšší o 15,4 % (+1,75 Kč/l). V rámci šetření cen prvních kupujících (tzn. včetně realizačních cen mléčné suroviny na zahraničních trzích) byla vykázána průměrná roční cena 13,22 Kč/l (meziroční zvýšení o 14,8 %, tj. o 1,70 Kč/l).

Nákladová rentabilita výroby mléka se za rok 2025 předběžně odhaduje na 27,88 % a náklady na litr vyrobeného mléka na 10,23 Kč při realizační ceně 13,08 Kč/l.

Co se dotací týče, tak národní podpory jsou směřovány především na programy, které přispívají ke zlepšování životních podmínek v chovech hospodářských zvířat a ke zvýšení konkurenceschopnosti českého agrárního sektoru. V odvětví živočišné výroby bylo pro dotační období 2026 vyčleněno z národních dotací cca 2,89 mld. Kč, z čehož 1 285,3 mil. Kč bylo určeno na program zlepšení životních podmínek v chovu hospodářských zvířat.

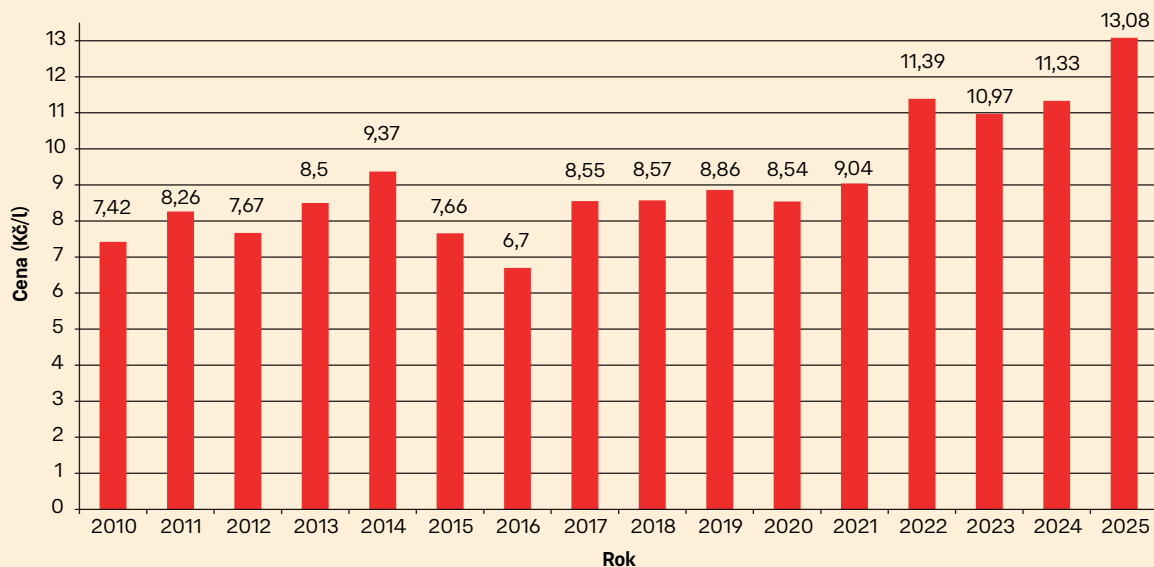
V rámci evropských dotačních titulů je na podporu chovu krav chovaných v systému s tržní produkcí mléka významná podpora příjmu vázaná na produkci (CIS), kde byla pro dotační období 2025 stanovena sazba 3 540,01 Kč/ks.

Graf 16 – Vývoj ceny placené mlékárnami na území ČR a ceny Odbytu (první kupující, tzn. včetně realizace mléka OP na zahraničních trzích)

Zdroj: Rezortní statistika Mlék (6–12), Rezortní statistika Odbyt (6–12), SZIF (od 1/2022)

Graf 17 – Vývoj průměrné roční ceny (Kč/l) zemědělských výrobců za mléko (vážený průměr ceny za mléko)

Zdroj: Rezortní statistika mlék (MZe 6-12)

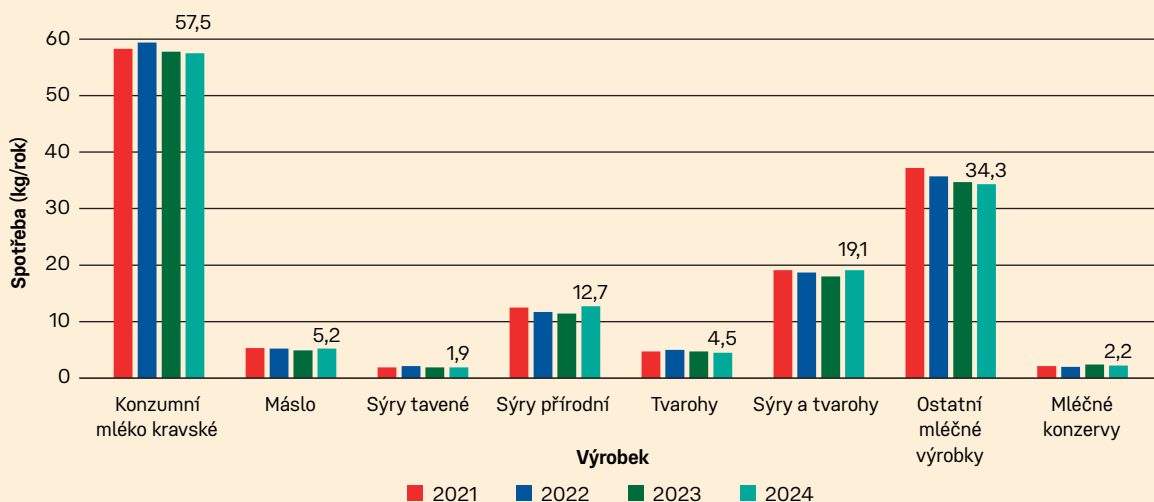
Spotřeba mléka a mléčných výrobků

Spotřeba konzumního mléka v České republice činila v roce 2024 celkem 56,8 kg/os./rok, což je nad průměrem EU, ale oproti některým evropským zemím má Česká republika určité rezervy (Ø EU-27 = 49,1 kg/os./rok, Dánsko 64,1 kg/os./rok, Finsko 86,9 kg/os./rok, Irsko 93,9 kg/os./rok, Kypr 66,2 kg/os./rok, Rakousko 65,8 kg/os./rok, Švédsko 64,0 kg/os./rok, Španělsko 69,4 kg/os./rok). Naopak ve spotřebě másla je Česká republika se svými 5,2 kg/os./rok nad evropským průměrem, tj. nad 4,1 kg/os./rok. Vyšší spotřebu másla vykazuje Dánsko (6,7 kg/os./rok), Francie (7,7 kg/os./rok), Lucembursko (5,4 kg/os./rok), Litva (5,6 kg/os./rok), Polsko (5,7 kg/os./rok). Ve spotřebě sýrů a tvarohů, která v roce 2024 dosáhla v České republice 19,4 kg/os./rok, je Česká republika pod průměrem

zemí EU-27, tj. pod 21,6 kg/os./rok. Nad tímto průměrem je Německo (25,1 kg/os./rok), Francie (27,8 kg/os./rok), Nizozemsko (25,0 kg/os./rok), Rakousko (24,7 kg/os./rok), Dánsko (26,6 kg/os./rok), Finsko (26,6 kg/os./rok), Litva (25,1 kg/os./rok), Lotyšsko (24,1 kg/os./rok), Kypr (25,8 kg/os./rok) a Švédsko (21,7 kg/os./rok).

Spotřeba mléka a mléčných výrobků v hodnotě mléka (bez másla) činila v roce 2024 celkem 260,9 kg/obyv. Spotřeba kravského konzumního mléka v České republice za rok 2024 činila 57,5 kg/obyv. V roce 2023 to bylo 57,8 kg/obyv. Spotřeba másla vzrostla z 4,9 kg na 5,2 kg/obyv./rok. Spotřeba sýrů a tvarohů je v České republice slabě pod průměrem EU-27 (21,6 kg/obyv./rok). Průměrná spotřeba sýrů a tvarohů v České republice dosáhla za rok 2024 celkem 19,1 kg/obyv.

Graf 18 – Spotřeba mléka a mléčných výrobků (v kg/rok)

Zdroj: ČSÚ – Spotřeba potravin

EU přijímá opatření, která pomáhají dětem dodržovat zdravou stravu a životní styl. Cílem projektu je zlepšení zdravých stravovacích návyků dětí pravidelnou konzumací především čerstvého ovoce, zeleniny, mléka a mléčných výrobků.

Celkový rozpočet EU pro tento program v období 2023–2029 je více než 220 mil. € na školní rok, z čehož až 130 mil. € je na ovoce a zeleninu a až 90 mil. € na mléko a je, stejně jako v předešlých letech, rozdělen podle zemí na základě počtu dětí a úrovně regionálního rozvoje.

Pro školní rok 2025/2026 činí podpora EU na školní mléko 76 765 161,54 Kč. Celková podpora, tedy s příspěvím zdrojů ČR (75 139 000 Kč), činí pro tento školní rok 151 mil. Kč. Vzhledem k celkovému počtu 3 790 zapojených základních škol s počtem 555 969 žáků přihlášených do školního projektu Mléko do škol byl limit na produkty na jednoho žáka přihlášeného do projektu pro školní rok 2025/2026 stanoven ve výši 237,50 Kč.

Zahraniční obchod

Bilance zahraničního obchodu s mlékem a mléčnými výrobky je v České republice dlouhodobě kladná. V roce 2025 meziročně vzrostla finanční hodnota vývozu (+8,2 %) i dovozu (+5,5 %). Z pohledu objemu dovozu mléka a mléčných výrobků v tunách jde o rostoucí trend (+5 987 t, tj. o 1,6 %), objem vývozu v tunách

se oproti roku 2024 zvýšil o 22 745 t (tj. o 1,8 %). Celková bilance zahraničního obchodu s mlékem a mléčnými výrobky zůstala v roce 2025 kladná (8,2 mld. Kč). V případě pomínutí dovozu a vývozu mléčné suroviny byla bilance záporná (-1,5 mld. Kč). I v roce 2025 nadále přetrvávala záporná bilance zahraničního obchodu u másla, sýrů a tvarohů.

Export mléčné suroviny (vývoz zboží s nízkou přidanou hodnotou) tvořil v roce 2025 celkem 29,2 % celkové finanční hodnoty vývozu. Vývoz sýrů a tvarohů se podílel na celkové finanční hodnotě vývozu mléka a ml. výrobků z 37,0 %. Dovoz sýrů a tvarohů představoval 64,5 % podílu domácí výroby sýrů a tvarohů.

Mléko a mléčné výrobky se z ČR v roce 2025 vyvezly do 88 zemí světa. V meziročním porovnání došlo ke zvýšení objemu vývozu v tunách (o 1,8 %). 77,9 % finančního objemu vývozu představuje export do 4 zemí (do Německa 36,5 %, do Itálie 17,7 %, na Slovensko 17,3 % a do Polska 6,4 %). Do zemí EU-27 se v daném období vyvezlo 90,4 % podílu z celkové finanční hodnoty vývozu mléka a mléčných výrobků. Podíl vývozu do ostatních zemí představoval v daném období 9,6 % z celkové finanční hodnoty vývozu. Vývoz do třetích zemí tvořily převážně destinace – Bangladéš, Thajsko, Saúdská Arábie, Libanon, Spojené arabské emiráty, Malajsie, Korejská republika, Alžírsko, Filipíny, Indie, Ghana a další.

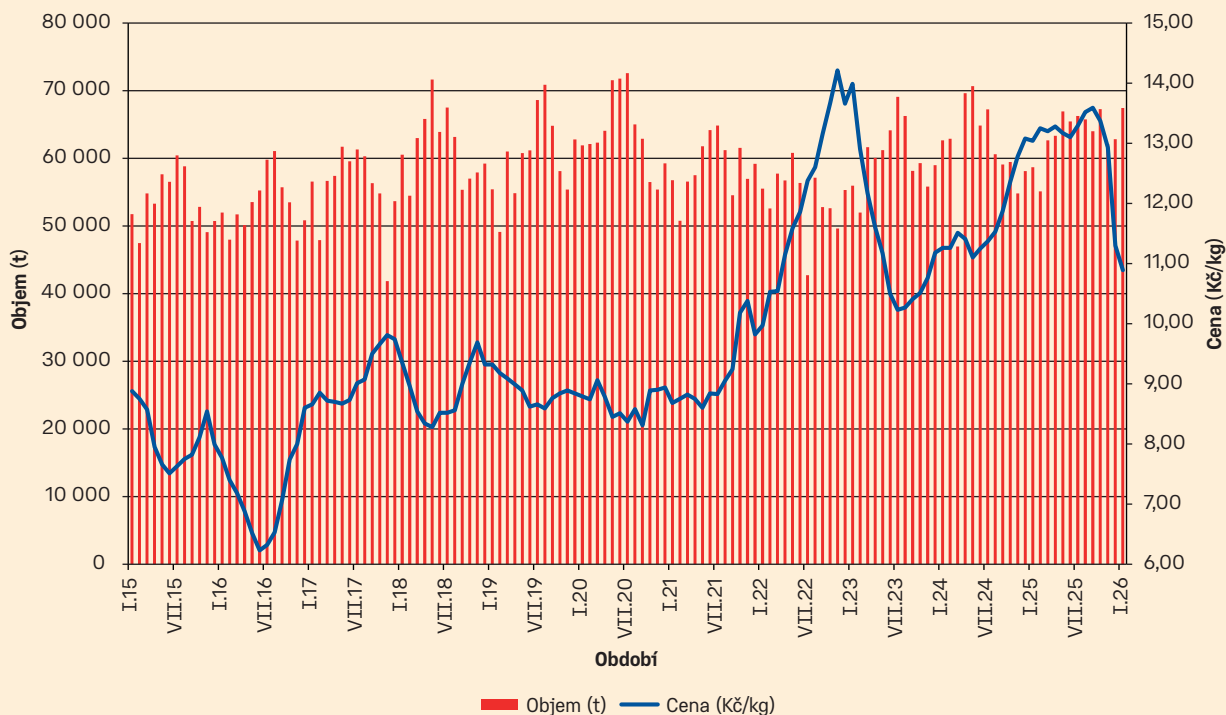
Tabulka 88 – Vývoj zahraničního obchodu u mléka a mléčných výrobků (v t)

Ukazatel/rok	2004	2021	2022	2023	2024	2025 ¹⁾
Vývoz						
Mléko, smetana, nezahuštěné ²⁾	89 976	889 162	908 607	985 579	1 005 666	1 010 981
Mléko, smetana, zahuštěné	59 494	26 555	25 592	24 998	20 234	20 014
Jogurty, kefíry, podmáslí apod.	16 521	57 494	61 181	59 769	61 557	63 722
Syrovátka	41 240	70 321	72 315	89 307	105 527	119 370
Máslo a tuky z mléka	19 263	2 609	3 460	4 132	4 144	4 247
Sýry, tvarohy	20 389	73 928	80 826	93 103	105 320	106 860
Dovoz						
Mléko, smetana, nezahuštěné ²⁾	73 813	58 100	65 632	73 672	117 384	117 499
Mléko, smetana, zahuštěné	4 010	10 162	6 893	8 946	11 088	12 031
Jogurty, kefíry, podmáslí apod.	29 652	35 928	36 076	38 466	43 565	44 195
Syrovátka	15 319	60 256	56 752	44 868	43 530	39 842
Máslo a tuky z mléka	4 520	25 811	24 050	25 556	26 128	29 588
Sýry, tvarohy	31 159	110 434	109 307	117 262	122 455	126 982
Saldo zahraničního obchodu						
Mléko, smetana, nezahuštěné ²⁾	16 163	831 062	842 975	911 907	888 282	893 482
Mléko, smetana, zahuštěné	55 484	16 393	18 699	16 052	9 146	7 983
Jogurty, kefíry, podmáslí apod.	-13 131	21 566	25 105	21 303	17 992	19 527
Syrovátka	25 921	10 066	15 563	44 439	61 997	79 528
Máslo a tuky z mléka	14 744	-23 202	-20 590	-21 424	-21 984	-25 341
Sýry, tvarohy	-10 771	-36 506	-28 481	-24 159	-17 135	-20 122

Zdroj: ČSÚ – Databáze zahraničního obchodu – celní statistika MZe

Pozn.: ¹⁾ Předběžný údaj. ²⁾ Včetně syrového mléka v „cisternách“ pro zpracování.

Graf 19 – Vývoz mléčné suroviny z ČR (položka KN 0401 20 99)

Zdroj: ČSÚ, databáze zahraničního obchodu

Předmětem obchodu s těmito zeměmi byly zejména sušená syrovátka, sušená mléka, čerstvé sýry a ostatní sýry. Na celkové finanční hodnotě vývozu v daném období se vývoz tekutých mlék a smetan podílel cca 43,7 %. V roce 2025 se meziročně zvýšil objem vývozu mléka v cisternách o 3,4 %, u konzumního mléka objem vývozu naopak klesl, a to o 8,9 %. U vývozu smetany konzumní došlo také k poklesu, a to o 1,6 %. Vývoz cisternové smetany meziročně vzrostl, a to o 34,5 %. V roce 2025 se meziročně zvýšil objem vývozu sýrů a tvarohů o 1540 t (+1,5 %). Vývoz sušeného odtučněného mléka byl v meziročním porovnání vyšší o 10,7 %, vývoz sušeného mléka plnotučného se meziročně snížil o 16,1 %. Objem vývozu kondenzovaných mlék se meziročně snížil o 4,4 %. Objem vývozu jogurtů byl meziročně vyšší o 2,2 %. Vývoz ostatních zakysaných mléčných výrobků v jeho objemu meziročně vzrostl o 5,9 %.

Dovozy ze tří zemí – z Německa (29,3 %), Polska (26,1 %) a Slovenska (13,3 %) představují celkem 68,7 % veškerého dovozu mléka a mléčných výrobků (z finančního vyjádření). V roce 2025 se mléko a mléčné výrobky dovezly do ČR z 59 zemí, ze zemí EU-27 celkem 98,6 % finanční hodnoty z celkové hodnoty dovozu. V meziročním porovnání došlo k nárůstu finanční hodnoty dovozu o cca 1,3 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Objemy dovozu sýrů (včetně tvarohů) se v meziročním porovnání zvýšily, a to o 4 527 t (+3,7 %) na celkových 126 982 t (zvýšil se objem dovozu např. u Mozzareilly, strouhaných sýrů, Gorgonzoly, Goudy, Čedaru, Eidamu, Grana Padano a dalších). Toto dovážené množství představuje 64,5 % objemu domácí výroby sýrů a tvarohů za dané období. Největší objemy sýrů a tvarohů se do ČR v roce 2025 dovezly z Německa (z celkového objemu dovezených 51 591 t německých sýrů a tvarohů představoval např. dovoz eidamu 12 374 t za průměrnou dovozní cenu 101,28 Kč/kg – tato dovozní cena zůstává výrazně pod úrovní spotřebitelské ceny eidamu na domácím trhu ČR v měsíci prosinec 2025, tj. pod 205,15 Kč/kg, dále 14 394 t čerstvých

sýrů a tvarohů za průměrnou dovozní cenu 79,27 Kč/kg a goudy – 13 043 t za 104,22 Kč/kg) a z Polska (ze 24 817 t dovezených sýrů a tvarohů představovaly dovozy např. tavených sýrů – 2 749 t za 114,71 Kč/kg, čerstvé sýry a tvaroh – 7 616 t za 78,61 Kč/kg, eidam – 4 571 t za 116,15 Kč/kg, camembert – 2 313 t za 156,23 Kč/kg). Meziročně došlo ke zvýšení celkového objemu dovozu jogurtů a ostatních zakysaných mléčných výrobků (+630 t, tj. o 1,4 %). Nejvíce jogurtů a ostatních zakysaných mléčných výrobků pochází z Německa (32,7 %), Polska (28,6 %), Belgie (21,3 %) a Slovenska (9,8 %). Dovoz másla a ml. tuků byl meziročně vyšší o 2 098 t, tj. o 11,7 %, průměrná dovozní cena másla ve spotřebitelském balení činila 164,83 Kč/kg, přitom vykazovaná spotřebitelská cena másla v prosinci 2025 na českém trhu dosahovala 186,13 Kč/kg. V roce 2025 se největší objemy másla a ml. tuků dovážely z Polska 57,7 % (17 086 t za 166,87 Kč/kg), Německa 17,5 % (5 176 t za 144,09 Kč/kg), Slovenska 8,3 % (2 452 t za 101,27 Kč/kg) a Nizozemska 7,3 % (2 150 t za 195,65 Kč/kg).

Skot, hovězí maso

Vývoj početních stavů skotu

Ve 2. pololetí roku 2025 bylo v České republice dle údajů Českého statistického úřadu průměrně chováno celkem 1 389 683 ks skotu, což je o 3,7 % (–53 544 ks) méně, než bylo za 1. pololetí 2025. Tato skutečnost je dána sezónností telení krav bez tržní produkce mléka a vyřazováním krav na konci roku, kdy v polovině roku jsou do celkových stavů skotu započtena telata z jarního telení a nevyřazené krávy.

Průměrné stavy krav v roce 2025 meziročně klesly o 3,1 % (–18 337 ks) na 569 897 ks. Počet dojených krav k 31. 12. 2025 meziročně klesl o 4,8 % (–17 430 ks) na 342 588 ks. Počet krav bez tržní produkce mléka se k 31. 12. 2025 meziročně zvýšil

Tabulka 89 – Vývoj stavů skotu k 31. 12. (v ks)

Rok	Skot celkem	z toho: krávy	z toho:	
			dojené krávy	KBTPM
2018	1 365 235	570 294	358 597	211 697
2019	1 367 048	570 056	361 425	208 631
2020	1 340 040	559 661	357 014	202 647
2021	1 359 416	573 948	362 345	211 603
2022	1 390 492	579 149	356 653	222 496
2023	1 369 593	568 472	357 663	210 809
2024	1 397 414	579 648	360 018	219 630
2025	1 389 683	566 444	342 588	223 856
Změna 2025/2024 - index	99,4	97,7	95,2	101,9
Změna 2025/2024 - ks zvířat	-7 731	-13 204	-17 430	4 226

Zdroj: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat k 31. 12. daného roku

Pozn.: KBTPM = krávy bez tržní produkce mléka.

o 1,9 % (+4 226 ks) na 223 856 ks. Na celkovém počtu krav chovaných v České republice se k 31. 12. 2025 krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka podílely 60,5 % a krávy bez tržní produkce mléka dosahovaly 39,5 %.

Masná stáda skotu jsou v převážně většině využívána k pastervnímu způsobu chovu na trvalých travních porostech, kde naopak skot v mléčném výrobním zaměření vzhledem ke svým živinovým potřebám nenachází své uplatnění. V omezené míře však existují i dojená stáda skotu s pastervním způsobem chovu, kde v rámci ekonomiky produkce mléka i pastva dojníc plemen s kombinovanou užitkovostí nachází v rámci rentability chovu své uplatnění.

Celkový počet krav byl ovlivněn především vývojem chovu krav bez tržní produkce mléka v posledních dvaceti či třiceti letech. Od roku 1995, tedy roku, od něhož jsou početní stavy této kategorie skotu v České republice statisticky sledovány, dochází s mírnými krátkodobými výkyvy k neustálému zvyšování počtu chovaných kusů. Chov masného skotu plně projevuje svou nezastupitelnou úlohu nejen ve svém potenciálu produkovat spotřebiteli žádané kulinářsky a dieteticky velmi kvalitní hovězí maso, ale i v naplňování jeho mimoprodukčních funkcí v rámci utváření krajiny a celého českého venkova. Jedná se jak o přirozené protierozní udržování trvalých travních porostů pastervním způsobem s pozitivním vlivem na biodiverzitu a spoluvytváření kulturně-estetického vzhledu krajiny, tak také o vytváření pracovních příležitostí a dalších podnikatelských aktivit ve formě dodavatelských i odběratelských vztahů, souvisejících s chovem masného skotu a jeho produkcí. S tím velmi úzce souvisí zachování osídlení českého venkova a také rozvíjení turistického ruchu v horských a podhorských oblastech s příznivým dopadem do mnoha dalších pracovních a sociálních oblastí, a to nejen v daných lokalitách, kde se chov masného skotu přímo realizuje.

Kontroverzním a mnohokrát v chovatelské veřejnosti diskutovaným trendem je mnoha chovateli z ekonomických důvodů prováděný sezónní vývoz zástavového skotu do jiných evropských, ale i mimo evropských zemí, po ukončení pastervního období. Důsledkem je nedostatečné následné využívání možného potenciálu tuzemské krmivové základny.

Realizace přidané hodnoty v produkci masa, která vzniká při porážení zvířat a jeho následném zpracování, se rovněž uskutečňuje mimo území naší republiky. Touto praxí jsou čeští konzumenti živočišných produktů ochuzeni o značnou část jednoho z nejhodnotnějších druhů masa. Cílem Ministerstva zemědělství je zatraktivnit rentabilitu výkrmu skotu, a to například prostřednictvím dotačního programu, na zlepšení životních podmínek vykrmovaného skotu, který byl poprvé vyhlášen v roce 2021, kdy jsou chovatelům hrazeny náklady za nadstandardní činnosti spojené s poskytováním zlepšených životních podmínek této kategorie skotu. Stejně tak je tomu i u již několika let realizovaných dotačních programů na zlepšení životních podmínek v chovu krav bez tržní produkce mléka či zlepšení životních podmínek v chovu dojníc.

Produkce hovězího masa

Dle předběžných výsledků dosáhla v roce 2025 výroba hovězího masa 183,7 tis. t v živé hmotnosti zvířat. V porovnání s rokem 2024 došlo k meziročnímu nárůstu výroby o 4,0 %, tj. nárůst o 7,1 tis. t v živé hmotnosti.

Výroba hovězího masa je dlouhodobě určována především poptávkou na domácím trhu a vzrůstajícími možnostmi exportu hovězího masa a zejména živého skotu na zahraniční trhy. Objem produkce hovězího masa je především určován rentabilitou chovu skotu, jejíž výši významně ovlivňují unijní a národní dotační opatření, včetně správného nastavení podmínek možnosti jejich čerpání jednotlivými chovateli skotu. V tomto směru je velmi aktuální současná politika Ministerstva zemědělství, podporující tuzemskou živočišnou produkci jako nedílnou součást zemědělské výroby. A to nejen z hlediska chovu skotu a produkce hovězího masa, ale i z hlediska celkového vlivu živočišné výroby na zemědělskou prvovýrobu, včetně souvisejících služeb a zpracovatelského průmyslu. To vše samozřejmě při dodržení požadovaných ekologických opatření.

V roce 2025 se Česká republika v produkci hovězího masa potýkala s několika problémy. Situace vyplývající ze stále trvajících invaze Ruska na Ukrajinu se pomalu stabilizuje, avšak stále má na agropotravinářský sektor negativní dopad.

Tabulka 90 – Bilance výroby a spotřeby hovězího masa (v tis. t)

Ukazatel	2023		2024		2025 ¹⁾	
	živ. hm.	j. hm.	živ. hm.	j. hm.	živ. hm.	j. hm.
Počáteční zásoba	6,0	3,1	5,8	3,1	5,8	3,1
Výroba	170,4	92,0	176,6	95,4	183,7	99,2
Dovoz	85,7	46,3	86,7	46,8	71,5	38,6
Celková nabídka	262,1	141,4	269,1	145,3	261,0	140,9
Domácí spotřeba	131,5	71,0	137,7	74,4	129,0	69,7
Vývoz	125,0	67,5	125,6	67,8	126,2	68,1
Celková poptávka	256,5	138,5	263,3	142,2	255,2	137,8
Konečná zásoba	5,6	3,0	5,8	3,1	5,8	3,1
Soběstačnost (%)	131,8		128,2		142,4	

Zdroj: ÚZEI. Aktualizace březen 2025

Pozn.: Koeficient přepočtu z živé hmotnosti na jatečnou 0,54. ¹⁾ Předběžný údaj.

Zároveň zde byl negativní dopad kvůli zvýšenému riziku zavlečení nebezpečné nákazy slintavky a kulhavky ze zahraničí, na což reagovalo Ministerstvo zemědělství České republiky zpřísněním veterinárních kontrol a omezení dovozu z rizikových oblastí. Tyto faktory společně přispěly k tlaku na ceny hovězího masa i k nejistotě na trhu.

Spotřeba hovězího masa

Ve spotřebě hovězího masa docházelo od roku 1990 do roku 2013 k postupnému poklesu až na pouhých 7,5 kg/osobu a rok. Přitom v osmdesátých letech se spotřeba hovězího

masa v České republice pohybovala i nad hranicí 30 kg/osobu a rok.

V letech 2012 až 2015 se spotřeba hovězího masa pohybovala na úrovni 7,5–8,0 kg/osobu a rok. a od roku 2013 dochází k jejímu velmi pozvolnému zvyšování. Výjimkou byl rok 2020, kdy spotřeba klesla na 8,8 kg/obyv./rok. V roce 2024 spotřeba hovězího stagnovala na 9,1 kg/obyv./rok. Spotřeba hovězího masa tvořila 10,7% podíl na celkové spotřebě masa v lidské výživě, přičemž historicky se hovězí maso spotřebovávalo v cca 30% podílu všech druhů masa. Vzhledem k dietetické hodnotě hovězího masa by bylo vhodné výraznější zvýšení jeho spotřeby. Nízkou spotřebu hovězího masa významně ovlivňuje změna životního stylu obyvatel, cenové poměry jednotlivých druhů masa, kulinářská příprava apod.

Tabulka 91 – Spotřeba hovězího masa (v kg/obyv./rok)

Rok	Maso celkem na kosti	Z toho hovězí maso	Podíl spotřeby hovězího masa k masu celkem (%)
1990	96,5	28,0	29,0
2000	79,4	12,3	15,5
2015	79,3	8,1	10,2
2016	80,3	8,5	10,6
2017	80,3	8,4	10,5
2018	82,4	8,7	10,6
2019	83,2	9,1	10,9
2020	84,0	8,8	10,5
2021	86,0	9,4	10,9
2022	82,9	8,8	10,6
2023	82,4	9,2	11,2
2024	85,3	9,1	10,7

Zdroj: ČSÚ

Zahraněční obchod se skotem a hovězím masem

V roce 2025 došlo k nárůstu objemu vývozu živého skotu o 1,2 % (+1 148 t) při současném nárůstu ceny o 31,4 % tj. o 23,72 Kč za kg živé hmotnosti. Dovoz živého skotu meziročně klesl o 108 t na 868 t, tj. o 34,5 %. Cena za dovoz se zvýšila o 9,23 Kč za 1 kg, a to na 74,07 Kč/kg. Zahraněční obchod se živým skotem vykázal v roce 2025 kladné saldo ve výši 9 563 mil. Kč, což je meziroční nárůst o 2 325 mil. Kč.

V rámci obchodování s čerstvým, chlazeným hovězím masem došlo v roce 2025 ke snížení dovozu o 21,9 % –8 982 t) na 31 892 t, cena se zvýšila o 60,23 Kč za kg. U vývozu, který je téměř trojnásobně nižší než dovoz, došlo k mírnému poklesu o 4,2 % (–636 t) na 14 254 t. Dovozní cena tohoto druhu hovězího masa vzrostla na 218,26 Kč za 1 kg, tj. o 38,1 %. U vývozu je zaznamenán nárůst ceny ze 144,13 Kč na 184,96 Kč za 1 kg masa (+28,3 %).

Celkové záporné saldo zahraničního obchodu s čerstvým chlazeným hovězím masem se v roce 2025 prohloubilo o 11,2 mil. Kč (–0,2 %) na konečných –4 324 mil. Kč. V oblasti obchodu s mraženým hovězím masem nejsou objem ani výkyvy jeho vývozu a dovozu významné. Celkové záporné saldo se zde nicméně zvýšilo o 159 mil. Kč (+31,3 %) na –666,8 mil. Kč.

Tabulka 92 – Vývoj zahraničního obchodu – živý skot a hovězí maso

	Období	Objem (t)			Průměrná cena (Kč/kg)		Finanční hodnota (tis. Kč)		
		dovoz	vývoz	saldo	dovoz	vývoz	dovoz	vývoz	saldo
Živý skot (CS 0102)	2017	3 172	86 985	83 813	47,31	58,84	150 069	5 118 278	4 968 209
	2018	2 601	87 682	85 081	49,81	54,67	129 561	4 793 322	4 663 761
	2019	3 068	83 367	86 037	45,51	55,26	136 560	4 607 038	4 726 666
	2020	4 965	82 757	77 792	40,67	52,73	201 939	4 363 767	4 161 828
	2021	3 777	86 772	82 995	42,73	55,56	161 395	4 821 108	4 659 713
	2022	663	88 252	87 589	50,56	64,44	33 543	5 687 399	5 653 856
	2023	1 601	94 269	92 668	66,78	66,87	113 993	6 295 758	6 181 765
	2024	976	95 921	94 945	64,84	75,47	63 296	7 238 752	7 238 752
	2025	868	97 069	96 201	74,07	99,19	64 326	9 628 203	9 563 877
Hovězí maso čerstvé, chlazené (CS 0201)	2017	34 859	8 877	-25 982	111,98	112,29	3 903 417	996 881	-2 906 536
	2018	36 012	10 443	-25 569	118,09	111,76	4 252 838	1 167 014	-3 085 824
	2019	38 916	11 976	-26 940	112,06	106,61	4 360 982	1 276 712	-3 084 270
	2020	33 201	13 134	-20 067	112,55	103,54	3 736 758	1 359 862	-2 376 896
	2021	36 780	12 074	-24 706	115,76	110,86	4 257 801	1 338 613	-2 919 188
	2022	37 594	13 611	-23 983	140,33	139,22	5 275 625	1 895 003	-3 380 622
	2023	39 829	15 658	-24 171	141,50	128,96	5 636 046	2 019 155	-3 616 891
	2024	40 874	14 890	-25 984	158,03	144,13	6 459 186	2 146 081	-4 313 105
	2025	31 892	14 254	-17 638	218,26	184,96	6 960 720	2 636 382	-4 324 338
Hovězí maso zmrazené (CS 0202)	2017	5 018	1 338	-3 680	101,87	134,02	511 212	179 267	-331 945
	2018	4 697	1 499	-3 198	103,01	129,1	483 856	193 580	-290 276
	2019	4 847	1 376	-3 471	97,74	123,7	473 782	170 257	-316 583
	2020	5 357	922	-4 435	78,28	98,39	419 321	90 739	-328 582
	2021	5 633	897	-4 736	93,79	94,55	528 310	84 861	-443 449
	2022	5 216	1 114	-4 102	128,91	141,99	672 441	158 149	-514 292
	2023	5 605	908	-4 697	119,63	135,91	670 605	123 419	-547 186
	2024	5 402	1 127	-4 275	124,60	146,65	673 120	165 321	-507 799
	2025	6 284	1 530	-4 754	152,69	191,27	959 513	292 685	-666 828

Zdroj: ČSÚ – Statistika zahraničního obchodu

Tuzemské ceny skotu a hovězího masa

Ceny placené zemědělským výrobcům za jatečný skot

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců (CZV) hovězího masa v roce 2025 zaznamenaly meziroční nárůst u všech sledovaných kategorií skotu – jateční býci, jatečné jalovice, jatečné krávy a telata. U jatečných býků byla v roce 2025 průměrná cena v živém 79,38 Kč za 1 kg. U jatečných krav

byla průměrná cena v živém ve výši 57,36 Kč za 1 kg. Jatečné jalovice chovatelé realizovali na jatkách v živé hmotnosti za 63,09 Kč za 1 kg. Průměrné ceny u těchto sledovaných kategorií skotu se nacházejí na historicky nejvyšších úrovních. Cena telat se meziročně zvýšila a dosáhla úrovně 86,00 Kč/kg. V České republice se však vzhledem ke stravovacím návykům obyvatelstva, kdy se telecí maso v jídelníčku moc neobjevuje, jedná o méně významnou jatečnou kategorii zvířat.

Tabulka 93 – CZV – býci jateční (v Kč/kg živ. hm.)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2017	47,25	46,91	47,10	47,29	47,36	47,67	47,57	47,69	48,04	47,64	47,59	47,61	47,48
2018	47,94	47,51	48,12	48,01	47,98	48,03	48,10	47,20	46,83	46,21	46,39	46,01	47,36
2019	46,64	46,69	46,37	46,40	46,37	46,18	45,99	45,76	45,72	45,73	46,12	45,86	46,15
2020	45,63	46,27	45,86	46,02	44,93	45,00	45,19	44,76	45,26	45,33	45,20	45,11	45,38
2021	45,54	45,62	45,90	46,22	46,22	46,14	46,71	46,83	47,25	47,57	48,45	49,63	46,84
2022	49,80	51,56	53,39	56,44	57,23	58,09	56,91	57,28	57,78	57,87	57,71	57,98	56,06
2023	57,87	58,26	58,30	58,12	58,17	57,95	57,13	56,79	57,02	56,59	57,15	57,76	57,73
2024	58,45	59,17	60,56	62,14	62,23	63,29	62,76	62,98	62,91	62,90	64,56	64,13	62,17
2025	66,51	68,98	72,67	75,49	75,61	79,90	81,72	83,72	85,17	87,22	87,98	87,57	79,38

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr.

Tabulka 94 – CZV – krávy jatečné (v Kč/kg živ. hm.)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2017	29,66	29,24	30,02	30,64	30,17	30,83	30,93	31,10	31,54	31,45	31,65	31,68	30,74
2018	31,11	31,26	31,69	31,77	31,99	31,83	31,45	31,62	30,60	30,50	30,00	29,58	31,12
2019	29,79	29,99	30,35	30,72	31,26	31,39	31,99	31,17	30,87	29,88	29,63	29,54	30,54
2020	29,43	29,64	29,81	28,98	27,96	27,45	28,60	29,13	29,35	29,29	28,70	27,02	28,78
2021	27,78	27,71	29,08	29,25	30,11	30,36	31,05	31,73	32,26	32,54	33,10	32,96	30,66
2022	33,36	33,81	33,06	38,96	41,90	42,80	42,00	41,91	42,05	41,45	41,48	40,62	39,70
2023	40,95	40,85	40,64	40,46	40,22	40,52	40,12	41,04	40,77	39,89	38,71	37,25	39,94
2024	37,46	38,64	39,68	41,08	42,10	42,89	42,69	43,33	43,98	44,15	45,70	45,07	42,23
2025	46,15	47,97	51,40	54,59	55,88	58,86	60,74	63,25	63,09	63,24	61,96	61,16	57,36

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr.

Tabulka 95 – CZV – jalovice jatečné (v Kč/kg živ. hm.)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2017	36,02	36,80	35,86	37,21	37,30	36,66	37,56	37,20	37,08	37,58	38,28	37,66	37,10
2018	37,21	36,88	37,55	36,66	37,00	37,46	38,09	37,19	36,57	36,70	36,28	35,90	36,96
2019	35,88	35,89	35,85	35,88	36,20	35,72	36,39	36,14	35,52	35,71	36,15	36,01	35,95
2020	35,09	35,11	34,17	33,92	32,94	33,35	33,83	32,91	33,89	34,27	34,15	33,10	33,89
2021	33,10	32,89	33,70	34,51	34,33	34,61	34,93	37,07	37,57	38,01	39,52	38,20	35,70
2022	38,19	39,34	39,93	43,03	46,85	47,90	47,30	48,15	46,88	47,13	45,75	46,51	44,73
2023	46,08	46,08	46,71	47,47	46,64	46,55	47,00	46,40	46,79	46,63	45,26	44,48	46,34
2024	46,05	46,64	47,68	48,11	47,16	47,37	49,29	49,45	49,76	49,81	50,73	51,90	48,66
2025	52,65	52,81	56,79	59,16	61,77	63,11	66,33	68,73	69,27	69,59	69,73	67,18	63,09

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr.

Tabulka 96 – CZV – telata jatečná (v Kč/kg živ. hm.)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2017	54,78	54,35	54,58	57,89	58,82	60,51	63,14	63,99	63,96	62,89	62,53	62,02	59,96
2018	60,42	59,23	59,36	60,02	60,92	60,01	62,91	63,91	62,72	59,45	58,62	58,55	60,51
2019	57,05	57,43	56,03	55,71	56,14	57,79	59,82	57,02	50,58	47,31	44,22	42,37	53,46
2020	42,39	42,23	42,39	42,38	39,06	38,23	38,98	39,88	39,13	40,47	38,37	38,73	40,19
2021	38,78	37,65	38,02	38,31	38,99	40,53	41,62	41,69	41,25	40,77	40,73	41,09	39,97
2022	41,29	40,82	41,61	42,84	45,41	50,44	53,72	54,77	55,08	54,52	54,24	52,45	48,93
2023	52,04	51,13	52,26	52,63	53,07	55,34	55,51	56,13	55,44	54,05	53,17	52,46	52,91
2024	52,00	52,53	53,20	55,80	54,68	57,34	59,27	60,88	61,60	61,87	62,17	62,62	57,83
2025	64,60	64,79	69,09	69,73	69,92	72,68	85,33	98,14	104,22	108,51	113,12	111,89	86,00

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr.

Ceny průmyslových výrobců hovězího masa

Průměrná roční cena průmyslových výrobců (CPV) hovězího masa předního bez kosti dosáhla v roce 2025 až na 213,63 Kč/kg, což meziročně představuje další navýšení ceny o 24,2 % (+41,6 Kč/kg). Pokračuje tedy trend zvyšujících se cen z posledních let, kdy CPV dosahují historického maxima. Dle uvedené časové řady byla nejvyšší průměrná měsíční CPV dosažena v prosinci roku 2025 ve výši 226,37 Kč za 1 kg hovězího předního masa bez kosti, kdy cena od začátku roku postupně stoupala.

CPV hovězího masa zadního bez kosti dosáhla v roce 2025 na 260,32 Kč/kg, což meziročně představuje nárůst ceny o 27,5 % (+56,22 Kč/kg). Po trendu poklesu z předchozích let, dochází od roku 2021 opět k cenovému růstu. CPV hovězího masa zadního bez kosti dosáhla v měsíčním sledování svého vrcholu za rok 2025 v prosinci, kdy dosáhla úrovně 278,40 Kč za 1 kg. Dle prognóz se očekává její další růst i v roce 2026.

Tabulka 97 – CPV hovězího předního masa bez kosti (v Kč/kg)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2017	119,36	120,73	121,27	119,98	121,09	123,67	122,29	122,74	122,31	121,88	121,68	122,95	121,66
2018	120,54	120,59	120,02	120,99	120,87	120,69	120,48	120,07	119,66	120,28	120,61	120,55	120,45
2019	121,08	121,44	120,71	121,41	121,18	121,49	121,59	121,06	121,50	121,36	121,99	122,20	121,42
2020	123,24	122,59	123,09	123,01	123,08	123,99	123,92	123,70	122,95	122,47	122,91	123,60	123,21
2021	123,59	124,68	123,95	124,88	125,27	125,54	126,83	125,10	129,96	132,13	135,21	135,15	127,69
2022	139,27	141,82	150,86	160,77	164,92	166,53	162,91	162,09	163,67	165,50	163,80	163,65	158,82
2023	163,04	164,88	162,21	162,03	162,66	163,48	163,07	162,90	164,01	163,43	165,18	167,17	163,67
2024	165,20	164,33	170,57	169,43	171,69	172,19	170,40	168,68	172,84	175,16	181,00	182,92	172,03
2025	186,90	189,21	199,02	206,88	210,96	218,83	224,09	223,07	225,35	226,63	226,19	226,37	213,63

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr.

Tabulka 98 – CPV hovězího zadního masa bez kostí (v Kč/kg)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2017	149,89	150,79	150,61	152,04	152,55	155,52	154,99	155,57	155,50	156,29	156,19	156,46	153,87
2018	155,37	154,30	153,06	154,03	154,42	154,14	153,86	153,65	153,50	154,39	154,53	153,93	154,10
2019	154,03	153,34	153,27	153,66	153,79	154,14	153,52	153,51	153,48	153,60	153,32	152,36	153,50
2020	152,38	152,02	152,21	152,26	152,37	153,56	152,20	153,45	153,11	153,95	152,51	153,45	152,79
2021	152,18	155,03	153,17	151,92	152,15	153,78	154,47	152,99	156,92	161,58	170,58	171,83	157,22
2022	176,43	177,95	184,65	192,18	198,50	199,00	197,53	196,34	194,10	192,80	192,09	191,41	191,08
2023	191,24	191,35	188,56	189,25	189,46	188,77	187,39	188,16	188,00	191,02	194,10	195,02	191,19
2024	196,77	195,20	196,14	198,80	203,91	204,36	202,34	200,95	204,42	210,12	216,04	220,20	204,10
2025	223,84	228,91	247,17	251,63	255,32	267,38	271,52	273,23	273,42	276,24	276,81	278,40	260,32

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr.

Spotřebitelské ceny hovězího masa

V roce 2025 dosáhla průměrná roční spotřebitelská cena hovězího masa předního bez kostí 241,89 Kč/kg, což představuje meziroční zvýšení ceny o 16,6 % (+34,49 Kč/kg). Dlouhodobě dochází s mírnými výkyvy k meziročnímu růstu průměrné spotřebitelské ceny hovězího předního masa bez kostí. Dle uvedené časové řady měsíčních průměrných cen bylo nejvyšší průměrné spotřebitelské ceny dosaženo v listopadu roku 2025, a to ve výši 258,83 Kč za 1 kg hovězího předního masa bez kostí. Do března roku 2025 cena mírně poklesla, avšak v následujících

měsících se dostala postupně do svého maxima. Očekává se, že ceny budou nadále růst.

V roce 2025 dosáhla spotřebitelská cena hovězího masa zadního bez kostí 302,49 Kč/kg, což meziročně představuje nárůst o 13,1 % (+35,11 Kč/kg). Od roku 2015 meziročně dochází k neustálému růstu průměrné roční spotřebitelské ceny hovězího masa, která ale na začátku roku 2024 klesla a následně pozvolna stoupala. Nejvyšší průměrné ceny bylo dosaženo v říjnu roku 2025, a to 338,15 Kč/kg.

Tabulka 99 – Spotřebitelské ceny za hovězí maso přední bez kostí (v Kč/kg)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2017	161,46	161,75	164,89	166,27	166,12	170,88	168,18	169,06	166,88	168,83	167,37	168,15	166,65
2018	169,23	164,31	166,79	169,81	165,41	169,98	169,47	171,15	170,71	173,18	172,32	170,30	169,39
2019	169,92	162,20	169,10	165,68	170,83	174,50	173,97	173,18	171,78	175,38	178,74	178,96	172,02
2020	176,50	176,60	177,58	174,86	177,37	174,76	173,00	174,76	175,72	170,13	176,79	174,63	175,23
2021	162,32	168,30	168,35	169,37	161,49	160,97	163,10	162,80	165,46	174,22	162,79	166,71	165,78
2022	168,40	173,09	171,44	188,71	189,41	194,91	198,29	201,58	208,53	206,18	208,47	207,67	193,06
2023	212,24	206,12	211,17	207,07	212,58	208,26	212,04	212,89	212,54	212,40	209,40	210,91	210,64
2024	199,37	201,57	201,59	200,64	206,94	209,43	207,47	206,83	212,95	211,76	213,35	216,93	207,40
2025	223,38	221,51	219,51	229,12	239,88	239,82	245,05	254,26	256,60	257,23	258,83	257,44	241,89

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr.

Tabulka 100 – Spotřebitelské ceny za hovězí maso zadní bez kosti (v Kč/kg)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2017	213,17	211,96	215,86	220,13	221,00	218,72	217,13	219,35	221,39	220,64	219,25	213,06	217,64
2018	222,34	223,10	219,05	217,13	224,42	225,16	225,51	224,79	222,95	225,67	220,08	222,23	222,70
2019	220,81	220,33	219,53	222,70	222,44	221,79	224,61	227,54	223,54	228,35	227,52	228,35	223,96
2020	226,49	226,73	225,92	219,53	221,79	227,30	219,25	219,80	222,01	226,76	220,45	228,17	223,68
2021	228,75	217,20	224,62	222,88	213,19	205,46	213,24	227,78	217,40	223,43	220,21	221,40	219,63
2022	226,07	233,98	236,59	255,76	256,55	249,62	266,05	280,38	278,29	286,24	289,56	290,32	262,45
2023	285,15	273,22	271,00	264,35	276,07	266,97	275,86	273,62	268,71	274,86	276,40	271,91	273,18
2024	262,74	261,58	261,67	250,25	265,60	266,33	264,82	271,09	275,30	276,73	274,55	277,90	267,38
2025	273,77	273,37	271,71	279,58	287,14	301,14	302,12	318,18	317,42	338,15	329,98	337,32	302,49

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Průměr roku vypočten jako aritmetický průměr.

Podpory do chovu skotu v roce 2025

Dotace z národních zdrojů

V roce 2025 byl v rámci národních dotačních programů podporován sektor chovu skotu zejména v rámci dotačních programů realizovaných dle Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2024 na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Administrace národních dotací za rok 2025 pokračuje ještě v roce 2026. Stav k březnu 2026:

2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat. K uvedenému datu bylo vyplaceno žadatelům 96,7 mil. Kč. Administrace ještě není ukončena. Údaj bude podléhat změnám (odvolání, kontroly, administrace atd.). Tento program je zaměřen zejména na podporu ověřování původu, genomiku, zavádění a vedení plemenných knih, kontrolu užítkovosti, kontrolu dědičnosti a podporu testování. Investice do plemenařské práce patří mezi nejefektivněji vynaložené finanční prostředky a mají značný multiplikační efekt.

19.A. Podpora na účast producentů a zpracovatelů mléka v režimu jakosti Q CZ – V roce 2025 nebyl tento podprogram realizován.

20.A. Zlepšení životních podmínek v chovu dojnic, kde bylo pro rok 2025 schváleno 703 žádostí a chovatelům dojnic vyplaceno celkem **297,1 mil. Kč**. Pro dotační rok 2026 bylo podáno 847 žádostí na celkovou částku **472,4 mil. Kč**. Tato podpora byla realizována prostřednictvím 5 dotačních podprogramů: podprogram na podporu napájení dojnic v zimním období temperovanou vodou, podprogram na podporu provádění faremní diagnostiky původce mastitid dojnic, podprogram na snížení škodlivých patogenních mikroorganismů ve stájovém prostředí dojnic, podprogram na podporu ošetřování končetin dle individuálních potřeb dojnic a podprogram na podporu opatření ke snížení tepelného stresu dojnic v letním období.

20.D. Zlepšení životních podmínek skotu chovaného v systému chovu bez tržní produkce mléka (bez TPM), v rámci kterého bylo schváleno v dotačním roce 2025 1 273 žádostí

o dotaci a chovatelům skotu chovaného v systému chovu bez TPM vyplaceno celkem **82,0 mil. Kč**. Pro dotační rok 2026 bylo podáno 1 412 žádostí na celkovou část **145,9 mil. Kč**. Tato podpora byla realizována prostřednictvím 6 dotačních podprogramů: podprogram na podporu napájení KBTPM v zimním období temperovanou vodou, podprogram na zvětšení plochy lehacího prostoru zimoviště v zimním období pro KBTPM, podprogram na podporu sekčního provozu zimoviště v zimním období u KBTPM, podprogram na podporu provádění ošetření KBTPM v letním období prostředky proti obtěžujícímu hmyzu, podprogram na podporu ošetřování končetin dle individuálních potřeb KBTPM a podprogram na podporu chovu telat narozených KBTPM v technologii chovu telat školkovým způsobem.

20.E. Zlepšení životních podmínek v chovu vykrmovaných býků, bylo pro dotační rok 2025 schváleno 815 žádostí a chovatelům vykrmovaných býků bylo vyplaceno **133,7 mil. Kč**. Pro dotační rok 2026 bylo podáno celkem 916 žádostí na celkovou částku **218,4 mil. Kč**. Tato podpora byla realizována prostřednictvím 6 dotačních podprogramů: podprogram na podporu napájení vykrmovaných býků v zimním období temperovanou vodou, podprogram na provádění opatření ve stáji ke snížení tepelného stresu vykrmovaných býků v letním období, podprogram na podporu zvětšení plochy lehacího prostoru v chovu vykrmovaných býků ve stáji s technologií stelivového provozu, podprogram na podporu zvětšení plochy kotce v chovu vykrmovaných býků ve stáji s technologií celorožtového ustájení, podprogram na podporu chovu vykrmovaných býků chovaných v ustájení s technologií stelivového provozu s ošetřovanou hlubokou podestýlkou a podprogram na podporu vykrmovaných býků chovaných v ustájení s technologií stelivového provozu s často obměňovanou podestýlkou.

Dotace z prostředků Evropské unie

Program rozvoje venkova

Základní možnost, kde bylo možné čerpat dotace a kde bylo alokováno nejvíce finančních prostředků, je operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků. Žadatelé mohli žádat v záměrech a) projekty do 2 000 000 Kč a zároveň žadatel hospodaří na max. 150 ha; Živočišná výroba, c) Skot – projekty do 5 000 000 Kč a h) Skot – projekty nad 5 000 000 Kč.

Tabulka 101 – Stav administrace operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků

	Počet zaregistrovaných žádostí	Požadavek na dotaci zaregistrovaných žádostí (Kč)	Počet schválených žádostí	Požadavek na dotaci schválených žádostí (Kč)	Počet proplacených žádostí	Výše dotace proplacených žádostí (Kč)
Skot	3 930	15 740 297 015	1 422	5 454 217 477	1 418	5 402 695 088
Operace 4.1.1 celkem	17 430	38 191 906 658	9 030	14 944 264 983	8 993	14 764 643 545

Zdroj: MZe

V termínu od 15. 6. – 13. 7. 2021 proběhlo 12., a pro tuto operaci zároveň poslední, kolo příjmu žádostí o dotaci. Alokace na celou operaci pro toto kolo činila 4,4 mld. Kč. Také v níže uvedených operacích bylo možné žádat o dotaci se zaměřením na chov skotu. Na zpracování svých zemědělských produktů mohli zemědělci čerpat dotace z operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů. Pro mladé začínající zemědělce, tzn. zemědělce do 40 let, kteří nepodnikají déle než 2 roky, pak byla určena operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců. Také v těchto operacích proběhlo poslední kolo příjmu žádostí o dotaci v rámci 12. kola. Dále bylo možné využít opatření Spolupráce, zejména operaci 16.3.1 Sdílení zařízení a strojů, kde bylo možné si pořídit investici, např. stroj, společně s jiným zemědělcem. Pro chovatele, kteří vyvíjejí vlastní inovace, či zlepšení byla určena operace 16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě či operace 16.1.1 Evropské inovační partnerství.

Strategický plán Společné zemědělské politiky

Podpora skotu je od roku 2023 možná z intervencí rozvoje venkova v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027. A to z intervencí 33.73 Investice do zemědělských podniků, 34.73 Investice do zpracování zemědělských produktů, 49.75 Zahájení činnosti mladého zemědělce, 51.77 Inovace při zpracování zemědělských produktů a 53.77 Podpora operačních skupin a projektů EIP. Doposud poslední příjmu žádostí v těchto intervencích proběhlo v termínu 22. 8. 2023 – 12. 9. 2023. Další kolo příjmu žádostí o dotaci proběhlo v rámci 6. kola příjmu v termínu 14. 10. – 4. 11. 2025.

Chovatelé skotu mohou v 1. kole v intervenci 33.73 žádat o dotaci v záměrech a) projekty do 2 000 000 Kč a zároveň žadatel hospodaří na max. 150 ha a splňuje definici mikro, malého nebo středního podniku; Živočišná výroba a c) Skot.

Chovatelé skotu mohli žádat o dotaci také v intervenci 37.73 Technologie snižující emise skleníkových plynů a NH₃.

Přímá i nepřímá podpora chovu skotu je v rámci Strategického plánu SZP poskytována i prostřednictvím přímých plateb (I. pilíře SZP) a v rámci environmentálních opatření rozvoje venkova.

Přímé platby

▪ Podpory příjmu vázané na produkci (CIS)

ČR v rámci přímých plateb dlouhodobě podporuje tzv. citlivé sektory rostlinné a živočišné výroby, a to zejména prostřednictvím podpor příjmu vázaných na produkci (CIS – Coupled Income Support) financovaných v rámci prvního pilíře Společné zemědělské politiky podle Strategického plánu SZP pro období 2023–2027. Poskytování těchto podpor je od roku 2023 umožněno na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2115, v platném znění, které stanoví základní pravidla a vymezuje okruh podporovaných odvětví. Podpora příjmu vázaná na produkci je poskytována s cílem zachovat úroveň produkce v odvětvích, která čelí obtížím a jsou významná z hospodářských, sociálních nebo environmentálních důvodů. Zároveň přispívá ke zvyšování konkurenceschopnosti, udržitelnosti nebo kvality těchto odvětví. Podpora má podobu roční platby na hektar nebo zvíře.

Podporovanými odvětvími v České republice jsou: pěstování ovoce, zeleniny, škrobových brambor, chmele, cukrové řepy, bílkovinných plodin a chov mléčného i masného skotu a ovcí a koz.

Na podpory CIS poskytované v roce 2025 byly v České republice celkem vyčleněny 3 mld. Kč, tedy 15 % celkové obálky přímých plateb.

▪ CIS – Podpora příjmu na chov krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka

Podmínky poskytnutí podpory příjmu vázané na produkci na chov krav chovaných v systému chovu s tržní produkcí mléka upravuje § 37 nařízení vlády č. 83/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podpora na chov krav v systému chovu s tržní produkcí mléka je poskytována žadateli, který k 31. březnu roku podání žádosti chová krávy v tomto systému na hospodářství registrovaném v ústřední evidenci zvířat. Rozhodný počet krav je stanoven na základě údajů vedených v ústřední evidenci zvířat k tomuto datu.

Součástí žádosti o poskytnutí podpory je seznam krav chovaných k rozhodnému dni, včetně jejich identifikačních údajů a informací o systému chovu z hlediska tržní produkce mléka.

Tabulka 102 – Stav administrace intervence 33.73 – Investice do zemědělských podniků

	Počet zaregistrovaných žádostí	Požadavek na dotaci zaregistrovaných žádostí (Kč)	Počet doporučených žádostí	Požadavek na dotaci doporučených žádostí (Kč)
Skot (záměr c))	1 956	9 236 669 390	652	3 257 398 151
Intervence 33.73 celkem	11 471	25 659 948 771	4 053	9 273 041 881

Zdroj: MZe

Podpora je poskytována, pokud je splněna podmínka minimálního počtu alespoň 2 krav. V případě chovu více než 10 krav je podmínkou způsobilosti zapojení hospodářství alespoň do jednoho ze schémat kvality (uvedených v příloze č. 21 nařízení vlády č. 83/2023 Sb.).

U všech podpor příjmu vázaných na chov hospodářských zvířat je kladen důraz na včasnost hlášení změn do ústřední evidence (ÚE). Zároveň musí žadatelé o všechny podpory v rámci přímých plateb dodržovat podmínky podmíněnosti. Žadatelem o poskytnutí podpory může být fyzická nebo právnická osoba, která splňuje definici aktivního zemědělce podle § 4 nařízení vlády č. 83/2023 Sb.

Na podporu CIS v sektoru dojníc bylo v roce 2025 vyčleněno téměř 1,22 mld. Kč. O podporu v roce 2025 požádalo celkem 1 657 žadatelů, a to na přibližně 344 tis. dojníc. Výše jednotkové částky podpory dosáhla **3 540,01 Kč na kus**.

- **CIS – Podpora příjmu na chov telete masného typu**

Podmínky poskytnutí podpory příjmu vázané na produkci na chov telat masného typu upravuje § 36 nařízení vlády č. 83/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podpora je poskytována na telata masného typu narozená na hospodářství žadatele v rozhodném období stanoveném právními předpisy pro rok podání žádosti. Základní podmínkou pro obdržení této platby v roce 2025 bylo narození telete masného typu v období od 1. března 2024 do 28. února 2025 na hospodářství žadatele.

Matkou telete, na které se podává žádost, musí být kráva chovaná v systému chovu bez tržní produkce mléka ode dne narození telete minimálně do dne podání žádosti s minimálně 50% podílem krve masného plemene skotu nebo jejich kombinace (podle přílohy č. 18 nařízení vlády 83/2023 Sb.) a otcem musí být býk masného plemene skotu podle přílohy č. 19 nařízení vlády 83/2023 Sb. evidovaný v ústředním registru plemenků.

Podpora je poskytována na celkový počet telat masného typu, která žadatel chová na svém hospodářství registrovaném v ústřední evidenci minimálně po dobu 1 měsíce (30 dní) od jejich narození. Platba je poskytována od 1 kusu telete.

U všech podpor příjmu vázaných na chov hospodářských zvířat je kladen důraz na včasnost hlášení údajů do ústřední evidence zvířat. Hlášení o narození telete musí být zasláno do 7 dnů od jeho označení, přičemž označení telete musí být provedeno nejpozději do 20 dnů od data narození. Zároveň musí žadatelé o tuto podporu, stejně jako o ostatní přímé platby, dodržovat podmínky podmíněnosti. Žadatelem o poskytnutí podpory může být fyzická nebo právnická osoba, která splňuje definici aktivního zemědělce podle § 4 nařízení vlády č. 83/2023 Sb.

U všech podpor příjmu vázaných na chov hospodářských zvířat je kladen důraz na včasnost hlášení údajů do ústřední evidence zvířat. Hlášení o narození telete musí být zasláno do 7 dnů od jeho označení, přičemž označení telete musí být provedeno do 20 dnů od data narození. Zároveň musí žadatelé o tuto podporu, stejně jako o ostatní přímé platby dodržovat podmínky podmíněnosti. Žadatelem o poskytnutí podpory může být fyzická nebo právnická osoba, která splňuje definici aktivního zemědělce podle § 4 nařízení vlády č. 83/2023.

O dotaci na telata masného typu si požádalo v roce 2024 6 351 žadatelů na celkový počet 177 323 telat, a to na celkem 600,3 mil. Kč. **Dotací sazba je 3 385,20 Kč na 1 telete.**

Na podporu CIS telata masného typu bylo v roce 2025 vyčleněno 588 mil. Kč. O podporu v roce 2025 požádalo celkem 6 364 žadatelů, a to na přibližně 180 tis. telat. Výše jednotkové částky podpory dosáhla 3 270,62 Kč na kus.

Kontrola mléčné užitkovosti

V kontrolním roce 2024/2025 bylo do kontroly užitkovosti dojeného skotu zapojeno celkem 335 712 krav (o 1 089 ks více než v předchozím kontrolním roce, tj. +0,3 %).

Zaznamenáno bylo celkem 283 203 laktací, z čehož připadá 176 872 laktací na dojnice holštýnského plemene (62,5% podíl ze všech laktací) a 95 004 laktací na krávy plemene český strakatý skot (34% podíl ze všech laktací).

Průměrná užitkovost na jednu dojnici holštýnského plemene za kontrolní rok 2024/2025 činí 11 513 kg za normovanou laktaci (+154 kg meziročně) a v případě dojníc českého strakatého skotu to je 8 832 kg za normovanou laktaci, což představuje meziroční nárůst o 89 kg. Průměrná užitkovost všech dojníc zapojených do kontroly užitkovosti dojeného skotu za kontrolní rok 2024/2025 dosáhla 10 509 kg za normovanou laktaci.

V České republice je do kontroly mléčné užitkovosti zapojeno celkem 96,1 % všech dojníc, což je jeden z nejvyšších podílů na světě.

Reprodukce skotu

Vývoj reprodukčních ukazatelů úzce souvisí se zvyšující se mléčnou užitkovostí. Klíčovým parametrem je délka mezidobí, která patří mezi základní ekonomické ukazatele chovu. V kontrolním roce 2024/2025 dosáhla tato hodnota 387 dní, což představuje další mírné meziroční zkrácení – tentokrát o dva dny. Vzhledem k tomu, že se délka mezidobí již několik let drží pod hranicí 400 dní, lze ji v kontextu vysoké užitkovosti považovat za přijatelnou a z ekonomického hlediska výhodnou pro chovatele dojeného skotu.

Plemenářská práce v chovu skotu

V dosahovaných výsledcích v oblasti chovu skotu se u mnoha chovatelů dlouhodobě pozitivně projevují nejen jejich odborné znalosti a praktické zkušenosti, ale také systematická činnost uznávaných chovatelských sdružení a oprávněných osob. Významnou roli nadále sehrává spolupráce s krmivářskými firmami, poradenskými subjekty v oblasti výživy, plemenářskými a šlechtitelskými organizacemi, vědeckovýzkumnými institucemi i zemědělským školstvím. Úspěchy v chovu skotu jsou pravidelně prezentovány na výstavách hospodářských zvířat a chovatelských dnech, kde jsou představováni špičkoví jedinci jednotlivých plemen chovaných v České republice – od plemen kombinovaného užitkového typu přes specializovaná mléčná až po masná plemena. Výsledky chovatelské a šlechtitelské práce jsou rovněž publikovány a diskutovány na odborných seminářích a konferencích zaměřených na genetiku, šlechtění a management chovu skotu.

V oblasti plemenářské práce se i v roce 2025 prohlubovalo využívání genomické selekce, která představuje standardní nástroj pro odhad plemenných hodnot a umožňuje významné zkrácení generačního intervalu při současném zvýšení přesnosti selekce. Genomická predikce plemenných hodnot je založena na analýze polymorfismů jednotlivých nukleotidů (SNP) a je průběžně zpřesňována s rozšiřující se referenční populací. Mezinárodní genetická evaluace u holštýnského skotu probíhá prostřednictvím Interbull centra ve Švédsku, zatímco národní odhad plemenných hodnot v České republice zajišťuje společnost Plemdat, s. r. o., dceřinná společnost Českomoravské společnosti chovatelů, a. s. U českého strakatého skotu pokračuje společný odhad plemenných hodnot v rámci středoevropské kooperace (Německo, Rakousko,

Česká republika), přičemž dochází k postupnému rozšiřování spolupráce o další partnerské země. V oblasti masných plemen je mezinárodní genetická evaluace rovněž realizována prostřednictvím Interbull centra, přičemž na národní úrovni je koordinována společností Plemdat, s. r. o., ve spolupráci s Výzkumným ústavem živočišné výroby, v. v. i.

Každá země disponuje specifickými chovatelskými podmínkami a strukturou populací jednotlivých plemen skotu, což vyžaduje cílené přizpůsobení šlechtitelských programů a selekčních kritérií lokálním produkčním, ekonomickým i environmentálním podmínkám. Klíčovým faktorem udržení konkurenceschopnosti české plemenářské práce zůstávají výzkumné projekty financované zejména prostřednictvím Národní agentury pro zemědělský výzkum, které umožňují kontinuální inovaci metod genetického hodnocení, implementaci nových znaků (např. funkční znaky, zdraví, dlouhověkost či environmentální ukazatele) a efektivní přenos nejnovějších vědeckých poznatků do praxe. Tím si Česká republika udržuje vysokou úroveň plemenářské práce a šlechtění skotu jak na národní, tak i mezinárodní úrovni.

Prasata, vepřové maso

Podle údajů ČSÚ byl k 31. 12. 2025 stav prasat ve srovnání s rokem 2024 vyšší, k nárůstu došlo i u počtu prasnic. Počet prasat činil celkem 1 451,1 tis. ks (meziroční nárůst o 2,1 %), početní stavy prasnic vzrostly o 874 ks (+1,1 %) na 81 tis. ks.

Evropský sektor vepřového masa čelí dlouhodobým strukturálním problémům a situace v České republice tento trend kopíruje, což potvrzuje, že nejde o izolovaný ani krátkodobý jev. Zatímco rok 2024 byl pro české chovatele ještě relativně stabilní, rok 2025 přináší prohloubení provozních ztrát a výrazně zvyšuje tlak na jejich ekonomickou udržitelnost, což může mít dopad na budoucnost domácí produkce vepřového masa.

Ceny krmiv meziročně 2025/2024 vzrostly. Dlouhodobě je ovšem zaznamenán nárůst dalších vstupů v sektoru chovu prasat (náklady na léčiva a veterinární péči, odpisy), které určují ekonomiku a rentabilitu.

Průměrný stav prasnic za rok 2025 činil dle údajů ČSÚ 89 855 ks a v meziročním srovnání 2025/2024 se snížil o 0,1 %, tj. o 95 ks. Ve srovnání s rokem 2024 se v roce 2025 narodil na prasnici vyšší počet selat (36,1 ks; +7,9 %). Počet odchovaných selat na jednu prasnici byl v tomto období vyšší (32,3 ks; +8,1 %). Počet selat narozených v roce 2025 činil 3,25 mil. ks

(+233 198 ks; +7,7 %), přičemž ztráty selat od narození do odstavu tvořily 10,5 % (-0,2 p. b.).

V posledních letech se v chovu prasat v České republice projevuje trend zlepšování reprodukčních ukazatelů, což je důsledkem kontinuálního a intenzivního šlechtění. Tento trend se zaměřuje především na zvýšení selekčního tlaku v chovu prasnic, což znamená, že chovatelé cíleně vybírají pro reprodukci pouze jedince s nejlepšími reprodukčními vlastnostmi. V praxi to znamená, že šlechtitelé pracují na optimalizaci genetiky s cílem zvýšit počet selat na vrh, zlepšit míru jejich přežití a snížit náklady na produkci. Tento proces zahrnuje moderní metody, jako jsou genetické testování, inseminace s využitím pokročilých technologií a optimalizace výživy a péče o prasnice.

V roce 2025 bylo do České republiky dovezeno celkem 307 tis. t j. hm. vepřového masa. Tento objem představuje nárůst ve srovnání s předchozím rokem 2024, kdy bylo dovezeno přibližně 287,7 tis. t j. hm., tedy o 19,3 tis. t více. Tento meziroční růst odpovídá zhruba 6,7 % a naznačuje pokračující závislost České republiky na dovozu této komodity z ostatních zemí, ať už z důvodu nedostatečné domácí produkce, nebo ekonomických faktorů, jako jsou ceny či obchodní dohody.

Vývoz vepřového masa z ČR v období 2019–2025 vykazuje nejprve růst, následně pokles a v závěru opět oživení. Mezi lety 2019 a 2021 se objem vývozu zvýšil z 30,4 tis. t na 37,2 tis. t, což souviselo zejména s příznivou situací na evropském trhu. V roce 2022 došlo k mírnému poklesu na 36,6 tis. t a v roce 2023 k výraznějšímu propadu na 33,4 tis. t. V roce 2024 vývoz stagnoval na obdobné úrovni, avšak v roce 2025 došlo k opětovnému růstu na 40,7 tis. t, což představuje nejvyšší hodnotu za sledované období. Hodnota vývozu v mil. Kč vykazuje podobný trend, i když s mírnými odchylkami danými cenovým vývojem, přičemž v roce 2025 dosahuje 2 507 mil. Kč. Celkově lze vývoj charakterizovat jako kolísavý, s obnoveným růstem v posledním roce sledovaného období.

Dovoz vepřového masa se uskutečnil v roce 2025 především z Německa (32 %), vývoz pak směřoval z 67 % na Slovensko.

Problematika chovu prasat a produkce vepřového masa představuje jeden z klíčových pilířů strategie Ministerstva zemědělství. Hlavním cílem v tomto odvětví zůstává zvýšení početních stavů prasat a prasnic, a to především prostřednictvím zvyšování efektivity chovu. Důraz je kladen zejména na navýšení počtu odchovaných selat na jednu prasnici, a to v kombinaci s realizací cílených opatření a využíváním dostupných národních i evropských podpor.

Tabulka 103 – Vývoj stavů prasat v ČR

Rok	Stavy prasat celkem k 1. 4.	z toho stav prasnic k 1. 4.	Stavy prasat celkem k 30. 6.	z toho stav prasnic k 30. 6.	Stavy prasat celkem k 31. 12.	z toho stav prasnic k 31. 12.	Počet narozených selat
	tis. ks	tis. ks	tis. ks	tis. ks	tis. ks	tis. ks	mil. ks
2019	1 544	91	1 510	91	1 509	91	3,34
2020	1 499	88	1 521	90	1 546	92	3,35
2021	1 518	90	1 524	90	1 493	87	3,32
2022	1 433	81	1 392	78	1 329	77	3,02
2023	-	-	1 333	78	1 362	79	3,01
2024	-	-	1 382	80	1 422	80	3,01
2025	-	-	1 441	81	1 451	81	3,25

Zdroj: ČSÚ – výběrová statistická zjišťování v chovu prasat k 30. 6. a 31. 12., Soupis hospodářských zvířat k 1. 4. (do roku 2022)

Tabulka 104 – Vývoj reprodukčních ukazatelů v chovu prasat v ČR (v ks)

Rok	Průměrný stav prasníc	Narozených setat na prasnici	Odchovaných setat na prasnici	% uhynulých setat
2019	103 216	32,4	28,9	11,0
2020	102 013	32,8	29,3	10,7
2021	103 108	32,2	28,8	10,7
2022	92 536	32,6	29,2	10,4
2023	90 443	33,3	29,5	11,4
2024	89 950	33,5	29,9	10,7
2025	89 855	36,1	32,3	10,5

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 105 – Bilance výroby a spotřeby vepřového masa

Rok	Výroba	Spotřeba	Dovoz	Vývoz	Podíl dovozu na spotřebě (%)	Podíl vývozu na výrobě (%)
	tis. t. živ. hm.	tis. t. živ. hm.	tis. t. živ. hm.	tis. t. živ. hm.		
2019	289,2	568,9	360,1	80,3	63,3	27,8
2020	293,7	570,4	364,6	86,9	64,0	25,9
2021	299,3	583,5	377,7	92,0	64,7	30,7
2022	282,1	588,4	388,3	83,2	66,0	29,5
2023	263,0	567,6	374,8	70,2	66,0	26,7
2024	262,9	571,2	379,0	70,9	66,3	26,9
2025 ¹⁾	279,6	605,7	404,8	76,1	66,8	27,2

Zdroj: ČSÚ, ÚZEI, MZe, Celní statistika
Pozn.: ¹⁾ Odhad.

Preference spotřebitelů stále více směřují k produkci potravin vyrobených z tuzemských zdrojů. I přes vysoké objemy dovozů vepřového masa do ČR je patrný nárůst zájmu o české potraviny, které spotřebitelé vnímají jako bezpečnější, zdravější a chutnější a současně tím podporují zachování rozsahu domácí zemědělské produkce a omezení zatížení životního prostředí. Ministerstvo zemědělství vnímá otázku kvality a bezpečnosti potravin jako jednu ze svých priorit, kterou podporuje např. prostřednictvím značek kvality „KLASA“ a „Regionální potravina“.

Značka kvality „KLASA“ po dobu své existence od roku 2003 směřuje primárně k podpoře výrobků vykazujících výjimečně nadstandardní kvalitativní charakteristiky, které zvyšují jejich přidanou hodnotu a zaručují jejich jedinečnost ve vztahu k běžným výrobkům dostupným na trhu.

Česká republika podporuje kvalitní regionální potraviny také prostřednictvím značky „Regionální potravina“. Ministerstvo zemědělství uděluje značku Regionální potravina od roku 2010 nejvyšší kvalitě zemědělským nebo potravinářským výrobkům, které zvítězí ve 13 krajských soutěžích. Projekt má za cíl podpořit domácí producenty lokálních potravin a motivovat zákazníky k jejich vyhledávání na pultech obchodů, na farmářských trzích či přímo u výrobců.

Kromě značek „KLASA“ a „Regionální potravina“ mohou čeští producenti využívat evropské systémy kvality: Zaručenou tradiční specialitu, Chráněné označení původu a Chráněné zeměpisné označení. Tyto certifikace podporují kvalitu,

propagaci a ochranu českých výrobků na trhu EU. Zatímco zeměpisná označení se vztahují na produkty spojené s konkrétní oblastí, tradiční speciality zdůrazňují recepturu nebo způsob výroby. Mezi zapsané české produkty patří např. Tradiční Špekáček, Lovecký salám, Spišské párky, Liptovský salám a Pražská šunka.

Vepřové maso představuje jednu z nejvýznamnějších složek tradiční české kuchyně a zůstává stabilní součástí jídelníčku. I přes postupně rostoucí oblíbenost drůbežového masa, které spotřebitelé vnímají jako dietnější a často levnější alternativu, a také navzdory zvyšujícímu se zájmu o méně obvyklé druhy masa, jako je například skopové nebo králíčí, si vepřové maso stále udržuje svou silnou pozici na trhu.

Tuto skutečnost dokládá i dlouhodobě stabilní úroveň jeho spotřeby na jednoho obyvatele.

Ve srovnání s rokem 2023 došlo v roce 2024 k nárůstu spotřeby vepřového masa. Průměrná roční spotřeba na obyvatele stoupla na 43,3 kg, což představuje více než polovinu z celkové spotřeby masa v Česku, která ve stejném roce dosáhla 85,3 kg na osobu. Vepřové maso tak i nadále tvoří dominantní podíl – konkrétně 50,8 % – na celkové spotřebě masa.

Zatímco průměrná cena zemědělských výrobců (CZV) za jatečná prasata činila za rok 2023 41,21 Kč/kg živ. hm., v roce 2024 pak byla 39,67 Kč/kg živ. hm. V roce 2025 byla průměrná CZV na úrovni 35,73 Kč/kg živ. hm. V meziročním srovnání 2025/2024 vidíme pokles průměrné ceny o 10 %.

Tabulka 106 – Objem zahraničního obchodu s živými prasaty

Rok	Dovoz			Vývoz		
	ks	t živ. hm.	Cena (Kč/kg živ. hm.)	ks	t živ. hm.	cena (Kč/kg živ. hm.)
2019	118 732	3 300	69,38	508 906	40 767	38,25
2020	108 400	3 315	65,14	509 399	41 093	36,42
2021	123 647	3 272	53,85	553 467	43 173	30,20
2022	89 812	3 253	58,70	452 221	35 535	36,79
2023	122 100	5 919	65,19	364 254	27 246	49,96
2024	144 474	7 053	61,80	437 085	28 543	51,22
2025	162 215	7 293	52,09	467 705	31 006	42,21

Zdroj: Celní statistika

Tabulka 107 – Objem zahraničního obchodu s vepřovým masem

Rok	Dovoz		Vývoz		Saldo		Nejvyšší objem obchodu	
	tis. t j. hm.	mil. Kč	tis. t j. hm.	mil. Kč	tis. t j. hm.	mil. Kč	Dovoz ze země	Vývoz do země
2019	274,5	16 941	30,4	1 632	-244,1	-15 309	DE/30 %	SK/64 %
2020	277,9	16 542	35,0	1 783	-242,9	-14 759	DE/33 %	SK/66 %
2021	287,7	14 900	37,2	1 614	-250,5	-13 286	DE/36 %	SK/65 %
2022	296,2	18 575	36,6	1 927	-259,6	-16 648	DE/34 %	SK/67 %
2023	284,3	22 456	33,4	2 197	-250,9	-20 259	DE/34 %	SK/64 %
2024	287,7	22 836	33,4	2 049	-254,3	-20 787	DE/33 %	SK/69 %
2025	307,0	22 176	40,7	2 507	-266,3	-19 669	DE/32 %	SK/67 %

Zdroj: Celní statistika

Tabulka 108 – Spotřeba vepřového masa (v kg/os./rok)

Rok	Maso celkem na kosti	Z toho vepřové maso	Podíl spotřeby vepřového masa k masu celkem (%)
2019	83,2	43,0	51,7
2020	84,0	43,4	51,7
2021	86,0	44,6	51,9
2022	82,9	43,9	53,0
2023	82,4	41,8	50,7
2024	85,3	43,3	50,8

Zdroj: ČSÚ

Meziroční pokles cen zemědělských výrobců (CZV) jatečných prasat v živém se promítl i do cen pro konečného spotřebitele. Konkrétně u vepřové kýty bez kosti došlo k poklesu průměrné spotřebitelské ceny z 132,17 Kč/kg v roce 2024 na 122,95 Kč/kg v roce 2025, což představuje snížení o přibližně 7 %. Tento

souběh naznačuje relativně pružný cenový přenos z prvovýroby na maloobchodní trh. Tento vývoj může být pozitivně vnímán spotřebiteli, avšak pro prvovýrobce může znamenat nutnost hledat nové cesty ke zvýšení efektivity nebo přidání hodnoty, aby udrželi ekonomickou udržitelnost svých provozů.

Tabulka 109 – Ceny zemědělských výrobců (CZV) jatečných prasat v živém (v Kč/kg živ. hm.)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø roku
2021	25,43	24,63	25,83	27,09	27,75	28,82	28,80	27,80	25,99	25,25	24,95	25,25	26,47
2022	25,18	24,77	26,79	32,37	34,28	33,91	33,94	34,25	37,25	38,49	37,35	37,21	32,98
2023	38,09	38,43	39,57	40,91	41,33	42,57	43,79	44,35	42,65	41,77	40,92	40,08	41,21
2024	39,73	39,34	40,49	41,07	40,93	41,05	40,81	39,45	38,82	38,44	38,35	37,61	39,67
2025	37,14	34,84	34,13	35,22	37,18	38,42	38,45	37,25	37,01	35,04	32,89	31,24	35,73

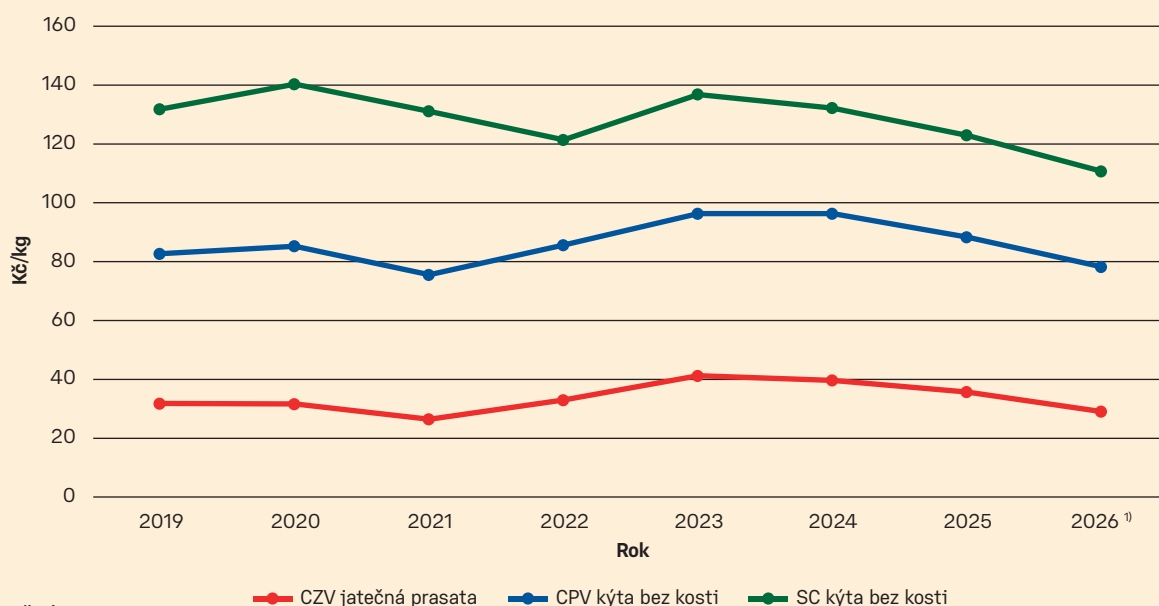
Zdroj: ČSÚ

Tabulka 110 – Ceny zemědělských výrobců jatečných prasat, ceny selat a zemědělských výrobků

Rok	Jatečná prasata v živém	Jatečná prasata v mase ve třídě SEU	Ceny selat	Spotřebitelské ceny (Kč/kg)	
	Kč/kg živ. hm.	Kč/kg v mase	Kč/kg živ. hm.	v. kýta	v. bůček
2019	31,82	40,90	59,84	131,80	95,35
2020	31,64	40,71	58,44	140,28	105,91
2021	26,47	33,48	51,10	131,52	-
2022	32,98	42,25	59,67	121,38	118,04
2023	41,21	53,23	76,37	136,83	134,41
2024	39,67	51,20	80,68	132,17	125,13
2025	35,73	46,91	79,17	122,95	122,70
Rozdíl 2025/2024	-3,94	-4,29	-1,51	-9,22	-2,43
Index 2025/2024	90	92	98	93	98

Zdroj: ČSÚ

Graf 20 – Srovnání vývoje CZV, CPV a SC v komoditě vepřového masa v letech 2019–2026

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: ¹⁾ Leden–únor.

Podpory do chovu prasat v roce 2025

Dotace z národních zdrojů

Ministerstvo zemědělství podporuje chov prasat v tuzemsku prostřednictvím národních i unijních zdrojů. V rámci národních podpor jsou to především dotační programy:

Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat. V tomto dotačním programu 2.A. se jedná o podporu ověřování původu, zavádění plemenných knih, kontrolu užitkovosti a kontrolu dědičnosti. Za rok 2025 byla na prasata vyplacena částka 24,8 mil. Kč.

Ministerstvo zemědělství jako reakci na nepříznivou situaci v sektoru chovu prasat v roce 2022 opětovně zavedlo dotační program 8.F.a Podpora vybraných činností zaměřených na ozdravení chovů prasnic. Tento dotační titul byl v roce 2025 renotifikován. Dále pokračuje podporou v rámci dotačního programu Nákazový fond podprogramem 8.F.d Podpora vybraných činností zaměřených na ozdravení chovů prasat. Na tento dotační podprogram byla v roce 2025 alokována částka 545,6 mil. Kč. Ve stejném roce byl také notifikován dotační titul 8.G., který má za cíl snížení ekonomických ztrát vzniklých chovatelům v souvislosti s výskytem afrického moru prasat v důsledku vyhlášených mimořádných veterinárních opatření.

Producenti prasat mohli v roce 2025 čerpat finanční prostředky rovněž z národního dotačního programu 20.C Zlepšení životních podmínek v chovu prasat. Na rok 2025 byla alokována částka 298,4 mil. Kč.

Dotace z prostředků Evropské unie

Strategický plán Společné zemědělské politiky (SPZ) na období 2023–2027

V souladu s těmito cíli a závazky SZP zohledňuje doporučení Evropské komise z roku 2020 související s cíli Zelené dohody pro Evropu, navazuje na PRV 2014–2022 zejména z doporučení plynoucích z provedených průběžných hodnocení.

- Intervence 27.70 Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací
Nařízení vlády NV č. 64/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací, ve znění pozdějších předpisů (novela pro administraci žádostí od roku 2025 – č. 17/2025 Sb.)

Pro kategorie:

- Odstavená selata
- Prasata ve výkrmu
- Prasničky
- Prasnice

V roce 2025 bylo zatím vyplaceno 139 žádostí na 695 605,880 VDJ za 294 179 868,44 Kč a 4 žádosti byly zamítnuty z celkového počtu 144 žádostí (zbývá vydat 1 rozhodnutí).

- Intervence 28.70 Dobré životní podmínky zvířat
Nařízení vlády č. 70/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření dobré životní podmínky zvířat, ve znění pozdějších předpisů (novela pro administraci žádostí od roku 2025 – č. 17/2025 Sb.)

Podopatření:

- Zlepšení životních podmínek v chovu prasat pro prasničky
- Zlepšení životních podmínek v chovu prasat pro prasnice
- Zvětšení plochy pro odstavená selata

V roce 2025 bylo zatím vyplaceno 145 žádostí na 54 174,250 VDJ za 96 817 145,24 Kč a 7 žádostí bylo zamítnuto z celkového počtu 153 žádostí (zbývá vydat 1 rozhodnutí).

- Intervence 33.73 Investice do zemědělských podniků
Od roku 2024 je předmětem podpory **úprava technologie ustájení vysokobřezích, rodících a kojících prasnic** v individuálních klecích na technologie volných porodních kotců nebo kotců vybavených zařízením umožňujícím dočasnou fixaci prasnic. Míra dotace činí 40 % výdajů s tím, že pokud bude žadatelem o dotaci mladý začínající zemědělec nebo zemědělec hospodařící v ekologickém režimu, může být dotace navýšena o 10 %. Nejvyšší míra dotace je tak 60 % (mladý začínající zemědělec hospodařící v ekologickém režimu).

V intervenci 33.73 v záměru j) welfare prasnic nebyla doposud proplacena žádná žádost o dotaci.

- Intervence 37.73 Technologie snižující emise skleníkových plynů a NH₃
Intervence zahrnuje investice do technologií a inovací, podporu modernizace chovů, precizní zemědělství a zvýšení efektivity hospodaření.

Drůbež, drůbeží maso a vejce

Drůbež, drůbeží maso

Produkce drůbežního masa v ČR v roce 2025 dosáhla 2 680,8 tis. t živ. hm. Oproti roku 2024 se produkce drůbežního masa v roce 2025 zvýšila o 4,8 %. Celková spotřeba drůbežního masa dosáhla v roce 2025 448,9 tis. t živ. hm. a v meziročním srovnání 2025/2024 se zvýšila o 4,8 %. Jedná se o nejvyšší celkovou spotřebu drůbežního masa od roku 2014. Spotřeba drůbežního masa na obyvatele vykazuje trvalý nárůst. Mezi lety 2010–2015 kolísala. V meziročním srovnání 2024/2023 se spotřeba drůbežního masa na obyvatele zvýšila (+1,7 kg/obyv./rok) na 30,9 kg/obyv./rok. Soběstačnost v roce 2025 dosáhla úrovně 62,5 %. V porovnání s rokem 2024 došlo ke zvýšení soběstačnosti o 1,4 p. b.

Tuzemská poptávka po drůbežím masu byla doplněna dovozem, který v roce 2025 činil 205,5 tis. t živ. hm. a v porovnání s rokem 2024 se zvýšil o 1,0 %. V roce 2025 bylo vyvezeno 36,4 tis. t živ. hm., což je o 2,1 % více než v roce 2024. Nejvíce drůbežního masa se v roce 2025 dovezlo z Polska (63,8 % z celkového dovozu drůbežního masa), Maďarska a Ukrajiny. Průměrná dovozní cena drůbežního masa v roce 2025 dosáhla 82,89 Kč/kg. Vývoz byl v roce 2025 realizován především na Slovensko (27,0 % z celkového dovozu drůbežního masa), do Německa a Rakouska. Průměrná vývozní cena drůbežního masa v roce 2025 dosáhla 71,01 Kč/kg.

Cena zemědělských výrobců jatečných kuřat se v roce 2025 zvýšila v porovnání s rokem 2024 o 5,3 % (z 28,11 Kč/kg v roce 2024 na 29,61 Kč/kg v roce 2025). Ceny průmyslových výrobců mražených kuřat kuchaných se meziročně 2025/2024 zvýšily o 7,5 % na 61,31 Kč/kg. Spotřebitelské ceny kuřat kuchaných celých se meziročně zvýšily o 7,9 % (z 65,01 Kč/kg v roce 2024 na 70,12 Kč/kg v roce 2025).

Stavy drůbeže se ke konci roku 2025 dle údajů ČSÚ meziročně snížily o 9,0 %. K nejvyššímu početnímu zvýšení došlo u krůt (+59,3 %). Naopak k výraznému snížení stavů došlo ve srovnání s rokem 2024 zejména u kachen (−48,9 %) a u hus (−27,0 %).

Tabulka 111 – Bilance výroby, spotřeby drůbežního masa a ceny kuřat (v tis. t živ. hm. a Kč/kg)

Rok	Výroba	Dovoz	Vývoz	Spotřeba	Spotřeba (kg/obyv./rok)	CZV kuře jatečné	CPV kuře mražené kuchařské	SC kuře kuchařské celé
1995	180,0	11,7	10,2	178,8	13,0	22,22	38,81	46,80
2018	260,1	170,4	32,4	399,0	28,4	23,03	39,88	68,76
2019	265,7	167,2	26,1	407,6	29,0	23,18	39,94	64,68
2020	270,0	173,4	24,9	416,4	29,8	22,72	40,95	63,26
2021	279,8	160,2	29,9	411,8	29,9	23,11	40,40	58,46
2022	268,5	164,0	37,3	396,3	28,1	27,31	51,18	73,75
2023	265,1	180,7	32,6	414,4	29,2	29,88	56,57	75,46
2024	267,9	203,6	33,4	439,5	30,9	28,11	57,02	65,01
2025 ¹⁾	280,8 ¹⁾	205,5 ¹⁾	36,4 ¹⁾	448,8 ¹⁾	-	29,61	61,31	70,12

Zdroj: ČSÚ, SDP, Celní statistika, Situační a výhledové zprávy MZe

Pozn.: CZV – ceny zemědělských výrobců. CPV – ceny průmyslových výrobců. SC – spotřebitelské ceny. ¹⁾ Odhad.Tabulka 112 – Vývoj stavů jednotlivých kategorií drůbeže v ČR ke konci daného roku (v tis. ks) ¹⁾

Rok	Kuřata na chov	Kuřata na výkrm	Nosnice	Slepice Chovné	Kohouti	Husy	Kachny	Krůty	Drůbež celkem
2021	²⁾	²⁾	5 201	²⁾	²⁾	²⁾	²⁾	²⁾	25 788
2022	3 359	12 451	4 776	2 162	220	13	530	262	23 764
2023	2 085	11 538	4 892	2 198	253	16	614	368	21 957
2024	2 802	14 396	5 290	2 177	252	17	744	194	25 875
2025	2 696	12 597	5 056	2 268	218	12	380	308	23 546

Zdroj: ČSÚ k 10. 3. 2026

Pozn.: ¹⁾ Pro tento materiál počty v tis. ks zaokrouhleny na celá čísla. ²⁾ Neuvedeno.

Vejce

V meziročním srovnání 2025/2024 se celková roční snáška konzumních vajec v ČR zvýšila o 3,1 % a činila 2 280 mil. ks. Převážná většina vyprodukovaných vajec v roce 2024 pocházela ze zemědělského sektoru (1 615 mil. ks), ale velmi důležité

bylo i samozásobení vejci, které se v roce 2024 podílelo na celkové produkci 29,2 % (666 mil. ks vajec). Oproti klesajícímu trendu v produkci vajec v domácích hospodářstvích, který započal v roce 2014, došlo v meziročním srovnání 2021/2020 ke stagnaci produkce vajec (+0,4 %). V roce 2025 došlo ve srovnání s rokem 2024 ke zvýšení produkce vajec o 3,1 %.

Tabulka 113 – Bilance výroby a spotřeby vajec (v mil. ks) a ceny zemědělských výrobců (CZV) a spotřebitelské ceny (SC) (v Kč/ks)

Rok	Výroba	Z toho samozásobení	Dovoz	Vývoz	Spotřeba	CZV	SC
2010	2 125	888	615,7	191,7	2 549,0	1,63	2,47
2018	2 293	770	659,0	262,0	2 675,0	1,86	3,84
2019	2 362	753	732,3	225,0	2 868,6	1,72	3,14
2020	2 330	722	649,8	279,5	2 700,4	1,81	2,87
2021	2 460	725	658,3	259,3	2 859,0	1,85	2,56
2022	2 224	695	678,1	385,8	2 516,5	2,37	3,62
2023	2 158	680	805,1	386,8	2 576,6	3,04	4,49
2024	2 212	682	877,6	505,4	2 583,7	2,64	3,78
2025	2 280	666	1 056,8	653,2	2 684,1	3,59	4,95

Zdroj: Výsledky chovu drůbeže, Celní statistika, MZe k 26. 2. 2026

Pozn.: Koefficient pro přepočet kg na kusy vajec: skořápková vejce 17,4 ks, tekuté vaječné produkty 20 ks, sušené vaječné produkty 72 ks.

Tabulka 114 – Průměrné stavy nosnic (v ks) po dopočtu domácích hospodářství obyvatelstva v ČR

Rok	Zemědělský sektor	Domácí hospodářství	Celkem
2010	3 998 409	4 555 230	8 553 639
2018	4 915 005	4 279 430	9 194 435
2019	5 259 592	4 181 003	9 440 595
2020	5 191 962	4 012 509	9 204 471
2021	5 562 555	4 026 152	9 588 707
2022	4 974 595	3 860 487	8 835 082
2023	4 687 759	3 778 300	8 466 059
2024	4 870 962	3 687 700	8 558 662
2025	5 131 308	3 579 000	8 710 308

Zdroj: Výsledky chovu drůbeže ČSÚ – údaj vyjadřuje průměr v roce, nikoliv stav k 31. 12.

Poptávka po konzumních vejcích se v tuzemsku doplnila dovozem konzumních vajec, vč. vaječných hmot. Dovoz v roce 2025 činil 1 056,8 mil. ks a oproti roku 2024 se zvýšil (+ 20,4 %, tj. + 179,2 mil. ks). Vývoz konzumních vajec se v roce 2025 oproti roku 2024 (505,4 mil. ks) zvýšil (+29,2 %) a činil 653,2 mil. ks. Míra soběstačnosti v meziročním srovnání se snížila o 0,6 p. b. a v roce 2025 dosáhla 85,0 %.

Oproti roku 2024 se v roce 2025 průměrná cena zemědělských výrobců (CZV) konzumních slepičích vajec tříděných zvýšila o 35,9 % (tj. o 0,95 Kč/ks) na průměrnou cenu 3,59 Kč/ks. Po pravidelném ročním poklesu průměrné spotřebitelské ceny (SC) konzumních vajec od roku 2019 byl v roce 2023 zaznamenán její nárůst. V roce 2024 opět došlo k poklesu průměrné SC. V meziročním srovnání 2025/2024 došlo ke zvýšení SC v průměru o 30,9 % na 4,95 Kč za kus.

Z celkových početních stavů drůbeže v zemědělském sektoru, který zveřejnil ČSÚ, bylo v zemědělském sektoru ke konci roku 2025 v ČR 5 056 tis. ks nosnic. Meziročně se v roce 2024 stavy nosnic snížily o 4,4 % (-234 tis. ks). Největší nárůst počtu nosnic na konci roku 2025 zaznamenal kraj Liberecký, kde se početní stavy nosnic zvýšily o 46,4 %. Nejvyšší meziroční pokles stavů nosnic v roce 2025 byl zaznamenán ve Zlínském kraji (-18,4 %).

Průměrné stavy nosnic se v meziročním srovnání 2025/2024 zvýšily o 1,7 % na 8,71 mil. ks. Z celkového průměrného ročního počtu nosnic bylo v roce 2025 chováno 58,9 % v zemědělském sektoru a zbylých 41,1 % v domácích hospodářstvích. V domácích hospodářstvích se v meziročním srovnání v roce 2025 průměrný stav nosnic snížil o 2,9 % na 3,58 mil. ks. V zemědělském sektoru se meziročně v roce 2025 průměrný stav nosnic zvýšil, a to o 5,3 % na 5,13 mil. ks.

Podpory do chovu drůbeže v roce 2025

Dotace z národních zdrojů

Tabulka 115 – Národní podpory v chovu drůbeže v letech 2018 až 2025

Dotáční programy zemědělství na chov drůbeže ze státního rozpočtu, tzv. „národní dotace“	2020 (v mil. Kč)	2021 (v mil. Kč)	2022 ¹⁾ (v mil. Kč)	2023 ¹⁾ (v mil. Kč)	2024 ¹⁾ (v mil. Kč)	2025 ¹⁾ (v mil. Kč)
Podpora vybraných činností na ozdravování chovů drůbeže (DP 8.F.c.)	520	753	714	523	477	463
Podpora na účast producentů a zpracovatelů drůbeže a drůbežích produktů v režimu jakosti Q CZ (19.B)	-	0,6	3,8	-	-	-
Zlepšení životních podmínek v chovu drůbeže (DP 20.B.)	314	323	341	329	390	354

Zdroj: MZe, SZIF – administrace národních dotací (od roku 2020)

Pozn.: ¹⁾ Vyplaceno k 10. 3. 2026.

Dotace z prostředků Evropské unie

Chovatelé drůbeže mohou od roku 2023 čerpat podporu na investice ze Strategického plánu Společné zemědělské politiky pro ČR na období 2023–2027 z intervencí 33.73 Investice do zemědělských podniků, 34.73 Investice do zpracování zemědělských produktů a 49.75 Zahájení činnosti mladého zemědělce. První kolo příjmu žádostí o dotaci v těchto intervencích proběhlo v termínu 22. 8. – 12. 9. 2023.

Na drůbež je možné v intervenci 33.73 žádat v záměrech: a) projekty do 2 mil. Kč a zároveň žadatel hospodaří na max. 150 ha a splňuje definici mikro, malého nebo středního podniku; Živočišná výroba, e) Drůbež, a i) Welfare drůbeže (dotace na úpravy technologie ustájení nosnic a odchov kuřice nosného typu v obohacených klecích na alternativní systémy ustájení (tj. voliéry, chov na podestýlce, chov s volným výběhem...).

V rámci 1. a 4. kola příjmu žádostí bylo v záměru e) bylo podáno 122 žádostí s požadavkem na dotaci 1 113 440 074 Kč, schváleno je aktuálně 24 žádostí s požadavkem 221 746 682 Kč a proplaceny jsou 4 projekty s dotací 72 149 072 Kč, v záměru i) bylo podáno 45 žádostí s požadavkem 774 890 080 Kč, schváleno je aktuálně 38 žádostí s požadavkem 619 248 464 Kč a proplaceny jsou 4 projekty s dotací 34 693 805 Kč.

Další kolo příjmu žádostí proběhlo v rámci 6. kola příjmu v termínu 14. 10. – 4. 11. 2025. V 6. kole příjmu žádostí bylo v záměru e) podáno 102 žádostí s požadavkem na dotaci 607 429 460 Kč, doporučeno je aktuálně 29 žádostí s požadavkem 193 732 825 Kč, v záměru i) bylo podáno 14 žádostí s požadavkem 222 267 840 Kč, doporučeno je aktuálně 12 žádostí s požadavkem 196 597 840 Kč.

Finanční prostředky bylo možné získat v rámci Programu rozvoje venkova (PRV) ČR na období 2014–2020, operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků. V celém programovém období proběhlo 6 kol příjmu žádostí o dotaci, přičemž poslední 12. kolo bylo vyhlášeno v termínu 15. 6. – 13. 7. 2021. V sektoru drůbeže bylo proplaceno 265 projektů s dotací 1 776 664 133 Kč.

V rámci nového Strategického plánu Společné zemědělské politiky ČR 2023–2027 mohou producenti konzumních vajec sdružení do organizace producentů vajec čerpat podporu v rámci sektorových intervencí vejce zaměřených např. na investice a výzkum, ekologickou či integrovanou produkci, zlepšování udržitelnosti a účinnosti přepravy a skladování, propagace a zvyšování spotřeby produktů, kvality produkce.

V rámci Programu rozvoje venkova (PRV) ČR na období 2014–2020 bylo možné čerpat dotace, a kde bylo alokováno nejvíce finančních prostředků, z operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků. V celém programovém období proběhlo 6 kol příjmu žádostí o dotaci, přičemž poslední 12. kolo bylo vyhlášeno v termínu 15. 6. – 13. 7. 2021. V sektoru drůbeže bylo schváleno k podpoře celkem 278 projektů s požadavkem na dotaci 1 844 141 358 Kč.

Dále bylo možné čerpat dotace na chov drůbeže z operace **4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů**, kde byly podporovány investice do zařízení a moderních technologií, které souvisí se zpracováním zemědělských produktů, tedy i drůbežím masa a vajec. Další možností byla operace **6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců**, kde mohli mladí zemědělci získat dotaci ve výši 45 tis. € na realizaci svého podnikatelského plánu.

Dotací příležitostí pro chovatele drůbeže byla dále operace **16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě**.

V rámci nového Strategického plánu Společné zemědělské politiky ČR 2023–2027 mohou producenti konzumních vajec sdružení do organizace producentů vajec čerpat podporu v rámci sektorových intervencí vejce zaměřených např. na investice a výzkum, ekologickou či integrovanou produkci, zlepšování udržitelnosti a účinnosti přepravy a skladování, propagace a zvyšování spotřeby produktů, kvality produkce a další.

Ostatní živočišné komodity

Ovce a kozy

V roce 2024 bylo dle Stavů hospodářských zvířat v České republice (Živočišná výroba) chováno 180 368 ks ovcí. Oproti roku 2023 došlo k meziročnímu nárůstu jejich počtu o 0,7 % (+1 210 ks). Počet bahnic meziročně narostl o 0,8 % (+1 tis. ks) na 115 tis. ks. Počet plemenných beranů zůstal totožný s rokem 2023 (14 tis. ks). V roce 2024 bylo v ČR chováno 27 577 ks koz. V porovnání s rokem 2023 došlo k poklesu stavu koz o 4,1 % (–1 180 ks). Za rok 2025 nejsou data o stavu ovcí a koz v době vydání publikace k dispozici.

Tabulka 116 – Bilance výroby a spotřeby skopového masa

Ukazatel	MJ	2019	2021	2022	2023	2024	2025
Stavy ovcí celkem	ks	213 068	183 145	174 196	179 158	180 368	–
Stavy koz celkem	ks	29 210	25 409	24 607	28 757	27 577	–
Výroba	tis. t j. hm.	4,03	3,22	2,73	2,81	2,66	2,56
z toho – domácí hospodářství	tis. t j. hm.	3,81	3,03	2,59	2,68	2,54	2,46
Dovoz ¹⁾	tis. t j. hm.	0,66	0,36	0,45	0,58	0,59	0,52
Celková nabídka	tis. t j. hm.	4,69	3,58	3,18	3,39	3,25	3,08
Domácí spotřeba	tis. t j. hm.	4,21	3,27	2,72	2,88	2,79	2,93
Vývoz ¹⁾	tis. t j. hm.	0,48	0,31	0,46	0,51	0,46	0,16
Celková poptávka	tis. t j. hm.	4,69	3,58	3,18	3,39	3,25	3,08
Míra soběstačnosti	%	95,7	98,5	100,4	97,6	95,4	87,6

Zdroj: ČSÚ, MZe, Statistika zahraničního obchodu ČSÚ, Svaz chovatelů ovcí a koz z. s.

Pozn.: Koefficient přepočtu živé hmotnosti na jatečnou = 0,46. ¹⁾ Dovoz a vývoz včetně živých zvířat.

Produkce skopového masa se v roce 2025 meziročně poklesla o 0,10 tis. t j. hm, a to na 2,56 tis. t j. hm. Soběstačnost dosáhla v roce 2025 výše 87,6 %, což je o 7,8 % méně než v roce 2024.

Celkové porážky ovcí včetně odhadu domácích porážek v roce 2025 dosáhly 116 246 ks, z toho bylo poraženo 87 338 jehňat. Na jatkách bylo poraženo 5,4 % (6 246 ks) z celkového počtu poražených ovcí, z toho 4 338 ks byla jehňata. Průměrná živá hmotnost jehňat na jatkách dosáhla 33 kg, průměrná živá hmotnost ovcí 49 kg.

Spotřeba skopového a kozího masa, která je ve statistice uváděna včetně koňského masa, dosáhla v roce 2024 výše 0,3 kg/obyv./rok. Na této úrovni se drží od roku 2020, s výjimkou roku 2021, kdy spotřeba dosahovala hodnoty 0,4 kg/obyv./rok.

Podpory do chovu ovcí a koz v roce 2024 a 2025

Dotace z národních zdrojů

- Udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat

Tabulka 117 – Dotační program 2.A: Udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat

Předmět dotace	Přiznaná dotace (Kč)
2.A.b.K.	2 171 381
2.A.b.O.	5 190 643
2.A.a.4.	3 217 330
2.A.a.5.	371 770
2.A.e.1.a.K.	945 980
2.A.e.1.a.O.1.	2 083 022
2.A.e.1.a.O.2.	605 290
2.A.e.1.b.2.	23 643
2.A.e.1.b.3.	15 183
2.A.e.2.i.	24 219 026
2.A.e.2.j.	4 859 920
2.A.e.2.k.1.	3 454 500
2.A.e.2.k.2.	556 500
2.A.e.3.e.	5 925 000
2.A.e.2.k.3.a.	12 223 020
2.A.e.2.k.3.b.	2 027 070
Celkový součet	67 889 278

Zdroj: SZIF – administrace národních dotací
Pozn.: Stav údajů k 13. 3. 2026.

- Podpora genetických zdrojů
V roce 2024 byla v rámci dotačního podprogramu 6.1 – Podpora genetických zdrojů zvířat vyplacena podpora v celkové výši 5 011 700 Kč.

Na jednotlivé předměty dotace byly vyplaceny níže uvedené finanční částky:

- 6.1.4 šumavská ovce: 1 194 600 Kč
- 6.1.5 valašská ovce: 1 021 900 Kč

- 6.1.6 bílá krátkosrstá koza: 1 869 600 Kč
- 6.1.7 hnědá krátkosrstá koza: 925 600 Kč

Dotace z prostředků Evropské unie

- Přímé platby

Přímé platby představují základní nástroj podpory příjmů zemědělců v rámci prvního pilíře Společné zemědělské politiky Evropské unie. Jejich cílem je přispívat ke stabilizaci zemědělských příjmů, zajištění dlouhodobé udržitelnosti hospodaření, zachování zemědělské produkce v celé Evropské unii a podpoře plnění environmentálních a klimatických cílů. Přímé platby jsou poskytovány formou ročních plateb a zahrnují jak platby oddělené od produkce, tak platby vázané na produkci.

Podpora příjmu vázaná na produkci (CIS) – Česká republika v rámci přímých plateb dlouhodobě podporuje tzv. citlivé sektory rostlinné a živočišné výroby, a to zejména prostřednictvím podpor příjmu vázaných na produkci (CIS – Coupled Income Support) financovaných v rámci prvního pilíře Společné zemědělské politiky podle Strategického plánu SZP pro období 2023–2027.

Poskytování těchto podpor je od roku 2023 umožněno na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2115, v platném znění, které stanoví základní pravidla a vymezuje okruh podporovaných odvětví. Podpora příjmu vázaná na produkci je poskytována s cílem zachovat úroveň produkce v odvětvích, která čelí specifickým obtížím a jsou významná z hospodářských, sociálních nebo environmentálních důvodů. Zároveň přispívá ke zvyšování konkurenceschopnosti, udržitelnosti nebo kvality těchto odvětví. Podpora má podobu roční platby na hektar nebo zvíře.

Podporovanými odvětvími v České republice jsou pěstování ovoce, zeleniny, škrobových brambor, chmele, cukrové řepy, bílkovinných plodin a chov mléčného i masného skotu a ovcí a koz.

Na podpory CIS poskytované v roce 2025 byly v České republice celkem vyčleněny 3 mld. Kč, tedy 15 % celkové obálky přímých plateb.

CIS – Podpora příjmu na bahnice nebo chov kozy – Podmínky poskytnutí podpory příjmu vázané na produkci na chov bahnic a koz upravuje § 38 nařízení vlády č. 83/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podpora je poskytována na bahnice a kozy, které jsou paseny na hospodářství žadatele.

Podmínkou pro poskytnutí podpory je, že se jedná o bahnici nebo kozu starší 1 roku, vedenou v ústřední evidenci zvířat na hospodářství žadatele po stanovené rozhodné období, a to nejméně od 15. května do 11. září příslušného kalendářního roku. Zvířata musí být v uvedeném období chována pastevním způsobem na trvalých travních porostech, travních porostech na orné půdě, úhoru, v ovocném sadu, jiné trvalé kultuře nebo jiné kultuře evidované v LPIS na žadatele.

Součástí podmínek způsobilosti je vedení pastevního deníku, ve kterém jsou uvedena identifikační čísla zvířat a identifikační čísla dílů půdních bloků, na nichž se zvířata pasou. Pastevní deník je žadatel povinen uchovávat po dobu 5 let.

Podpora je poskytována, pokud je splněna podmínka minimálního počtu 14 kusů bahnic nebo koz.

U všech podpor příjmu vázaných na chov hospodářských zvířat je kladen důraz na řádnou evidenci zvířat a včasnost hlášení změn do ústřední evidence zvířat, přičemž hlášení musí být provedeno nejpozději do 7 dnů od data události. Zároveň musí žadatelé o tuto podporu, stejně jako o ostatní přímé platby, dodržovat podmínky podmíněnosti. Žadatelem o poskytnutí podpory může být fyzická nebo právnická osoba, která splňuje definici aktivního zemědělce podle § 4 nařízení vlády č. 83/2023 Sb.

Na podporu příjmu vázanou na produkci v chovu bahnic nebo chovu koz bylo v roce 2025 vyčleněno téměř **61,5 mil. Kč**. O podporu v roce 2025 požádalo 2 070 žadatelů, a to na přibližně 105 tis. bahnic/koz. Výše jednotkové částky podpory dosáhla 583,06 Kč na kus.

Králičí

V roce 2025 meziročně celkový počet chovaných králíků v tuzemsku stagnoval (+0,2 % tj. 10 tis. ks). Celkový počet chovaných králíků v roce 2025 činil 4 586 tis. ks. Celkový počet chovaných králíků ve faremních chovech se v meziročním srovnání 2025/2024 zvýšil o 8,3 % a také došlo k celkovému zvýšení počtu králíků na výkrm ve faremních chovech o 4,3 %. Přesto je patrný trend v omezení chovu na některých farmách z důvodu vysokého věku chovatelů, kteří nenašli své nástupce, a lze očekávat, že tento trend bude i nadále pokračovat. Stejná situace je i u drobnochovatelů. Počet králíků v malochovech i ve faremních chovech meziročně v roce 2025 stagnoval. Dlouhodobě dochází ke snižování počtu chovných králíků a králíků na výkrm.

Přestože je králičí maso dietetické a vhodné pro všechny věkové kategorie obyvatel, tak průměrná spotřeba králičího masa v ČR od roku 2010 pozvolně klesá. V roce 2010 byla průměrná spotřeba 2,2 kg/obyv./rok. Průměrná spotřeba v ČR v meziročním srovnání 2020/2019 stagnovala, a byla 0,6 kg na obyv. za rok. Od roku 2020 je stabilní. Na tento pokles spotřeby králičího masa má vliv jeho vyšší cena, nízká jatečná výtěžnost i horší dostupnost především ve větších městských aglomeracích. Kromě toho, že králičí maso je výborným zdrojem vitamínů (především vitamín B12) a minerálních látek (draslík, fosfor), je zejména vyhledáváno jako důležitá součást jídelníčku nemocných lidí a sportovců. Lehce stravitelný protein, malá tučnost i nízký obsah sodíku a cholesterolu jsou velmi ceněné vlastnosti i pro období rekonvalescence. Dietetické i chuťové vlastnosti králičího masa, včetně jeho ceny, lze ovlivnit výživou brojlerových králíků. Ve faremních

chovech se používají především krmené směsi přímo vyráběné pro jednotlivé věkové kategorie králíků i pro kategorii chovu. I přes jeho kvalitu patří králičí maso v tuzemsku mezi masa, která se řadí na poslední místa ve spotřebě. Důvodem je především jeho vysoká cena v porovnání s cenami ostatních druhů masa (zejména s masem kuřecím) a také malá jatečná výtěžnost, která se pohybuje na úrovni 55 %. Průměrná spotřebitelská cena králičího masa byla v roce 2025 179,6 Kč/kg a meziročně se zvýšila o 3,5 %.

Produkce králičího masa v ČR pochází především z malochovů, v rámci samozásobitelství. Od roku 2017 celková produkce králičího masa pozvolna klesala (mezi roky 2016 a 2017 byl zaznamenán prudký pokles produkce o 36 %). V roce 2020 se tento trend poklesu obrátil a v ČR se celkově vyrobilo 10,7 tis. t živ. hm. Od roku 2022 dochází opět k poklesu produkce, která v roce 2024 činila 9,68 tis. t živ. hm. V roce 2025 dosáhla produkce králičího masa 9,87 t živ. hm. Při meziročním srovnání se zvýšila o 2,0 %.

V roce 2025 se v porovnání s rokem 2024 snížil celkový dovoz, a to o 1,5 %. V meziročním srovnání 2025/2024 se snížil dovoz živých králíků o 26,9 %, a zvýšil dovoz králičího masa (+ 5,8 %) s průměrnou živou hmotností 2,3 kg. Nejvíce živých králíků bylo do tuzemska dovezeno ze Slovenska (63,1 % z celkového dovozu živých králíků), Maďarska (14,1 % z celkového dovozu živých králíků) a Polska (s podílem 13,3 %). Nejvíce králičího masa bylo dovezeno z Číny (67,9 % z celkového dovozu králičího masa) a Španělska (19,0 % z celkového dovozu králičího masa) v průměrné ceně 113,25 Kč/kg.

Vývoz králičího masa se v roce 2025 ve srovnání s rokem 2024 zvýšil (+ 14,4 %). Vývoz králičího masa se v roce 2024 ve srovnání s rokem 2023 zvýšil (+6,7 %). Nejvíce králičího masa ČR vyvezla do Německa (33,9 % z celkového vývozu králičího masa) a na Slovensko (29,4 % z celkového vývozu králičího masa) v průměrné ceně 131,34 Kč/kg. Nejvíce živých králíků bylo v roce 2024 vyvezeno do Francie (47,4 % z celkového vývozu) a Německa (22,9 % z celkového vývozu).

Tabulka 118 – Stav králíků v ČR v rozmezí let 2015–2025 (v tis. ks)

Rok	Druh chovu				Celkem
	Faremní		Malochovy		
	Kategorie				
	Chov	Výkrm	Chov	Výkrm	
2015	14	160	740	4 500	5 414
2016	14	165	738	4 450	5 367
2017	13	300	710	4 280	5 303
2018	12	250	690	4 000	4 952
2019	12	250	675	3 950	4 887
2020	11	235	680	4 000	4 926
2021	9	300	690	4 150	5 149
2022	8,5	285	680	4 050	5 024
2023	6,5	240	660	3 800	4 707
2024	6	230	640	3 700	4 576
2025	6,5	240	640 ¹⁾	3 700 ¹⁾	4 586

Zdroj: Rabbit Trhový Štěpánov, MZe
Pozn.: ¹⁾ Kvalifikovaný odhad

Podpory do chovu králiků v roce 2025

Dotace z národních zdrojů

Podmínky čerpání podpor jsou uvedeny v „Zásadách, kterými se na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, stanovují podmínky pro poskytování dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro výživu a zemědělství“. Zásady jsou dostupné na www.mze.gov.cz v kolonce dotace – národní dotace – genetické zdroje – dotace.

Dotace z prostředků Evropské unie

- Strategický plán Společné zemědělské politiky pro ČR na období 2023–2027

Podpora chovu králiků je od roku 2023 možná z intervencí rozvoje venkova v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky pro ČR na období 2023–2027. Konkrétně zejména z intervencí 33.73 – Investice do zemědělských podniků, 34.73 – Investice do zpracování zemědělských produktů a 49.75 – Zahájení činnosti mladého zemědělce.

Chovatelé králiků mohou v intervenci 33.73 žádat o dotaci v záměrech a) projekty do 2 000 000 Kč a zároveň žadatel hospodaří na max. 150 ha a splňuje definici mikro, malého nebo středního podniku a f) Ostatní živočišná výroba.

Finanční prostředky bylo možné získat již v rámci Programu rozvoje venkova (PRV) ČR na období 2014–2020, operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků. V celém programovém období proběhlo 6 kol příjmu žádostí o dotaci, přičemž poslední 12. kolo bylo vyhlášeno v termínu 15. 6. – 13. 7. 2021. V celém programovém období bylo proplaceno celkem 5 projektů se zaměřením na králiky s dotací 14 mil. Kč.

Ryby

V České republice náleží rybníkářství k dlouhodobě úspěšným odvětvím živočišné výroby v zemědělství. Toto odvětví je zaměřeno především na chov, zušlechťování, ochranu a lov ryb, popřípadě i jiných vodních organismů a lze jej rozdělit na produkční a sportovní rybníkářství. Produkční i sportovní rybníkářství jsou v ČR řízeny zákonem č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybníkářského práva, rybníkářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybníkářství) a jeho prováděcí vyhláškou č. 197/2004 Sb.

Produkční rybníkářství je charakterizováno jako systematická, cílevědomá a odborná péče o obsádky ryb a jejich ochrana při využití reprodukce. Pod pojmem produkční rybníkářství se v ČR rozumí kromě převažujícího rybníkářství, také chov lososovitých druhů ryb či chov ryb ve speciálních rybochovných zařízeních (např. recirkulační akvakulturní systémy), a to k zajištění produkce ryb a rybníkové masa a produkce rybí násady. V ČR existuje více než 24 tis. rybníků a vodních nádrží o celkové ploše přibližně 52 tis. ha, z toho téměř 40 tis. ha je provozován chov a produkce ryb. Rybníky navíc plní celou řadu dalších významných mimoprodukčních funkcí, jako je např. protipovodňová ochrana a retence vody, dočišťování povrchových vod, zlepšování vláhové bilance v krajině, ekologickou funkci a další.

Sportovní rybníkářství v sobě zahrnuje výkon rybníkářského práva v rybníkářských revírech ČR. Hospodaření v rybníkářských revírech spočívá v obhospodařování říčních systémů a vodních útvarů takovým způsobem, aby byla zachována stabilní, druhově a věkově různorodá rybí společenstva. V ČR je vyhlášeno více než 2 tis. rybníkářských revírů reprezentujících výměru téměř 42 tis. ha, přičemž sportovním rybolovem se zabývá

zhruba 350 tis. rybářů. Rybníkářské revíry jsou rozděleny na mimopstruhové a na pstruhové. Jejich největšími uživateli jsou Český rybářský svaz, z. s. a Moravský rybářský svaz, z. s.

V roce 2024 bylo v ČR vyprodukováno 18,7 tis. t živ. hm. tržních ryb. Výlov z rybníků dosahoval z celkové výroby 17,8 tis. t živ. hm. ryb. Ze speciálních zařízení (převážně průtočných systémů s chovem lososovitých ryb) bylo získáno 840 t živ. hm. ryb a 11 t bylo vyloveno z přehrad. Druhové zastoupení tržních ryb je u nás dlouhodobě stabilní a výrazněji se oproti předchozím letům nemění, neboť tradičně dominuje produkce kapra. V roce 2024 dosáhl jeho výlov 16,0 tis. t živ. hm., což v meziročním srovnání představovalo navýšení zhruba o 10 %. Na celkovém objemu produkovaných ryb se podílel kapr 85,9 %, lososovité ryby zaujímaly 3,9 %, býložravé ryby 4,7 %, výlov lína činil 0,9 %, dravé ryby 1,4 % a ostatní druhy 3,2 % z celkového výlovu.

Na tuzemský trh bylo z domácí produkce dodáno 6 252 t živých ryb v roce 2024. Objem zpracovaných ryb v roce 2024 představoval 2,4 tis. t ryb v živé hmotnosti a reprezentoval 12,6% podíl z objemu vylovených tržních ryb, z čeho bylo 223 t zpracovaných ryb v živé hmotnosti exportováno. Český trh nadále preferoval dodávky živých ryb z domácí produkce, které v posledních třech letech představovaly 33–34 % produkce získané chovem.

Výlov ryb na udici z rybníkářských revírů dosáhl v roce 2024 hodnoty 3,5 tis. t živ. hm. Ze 76,7 % (2,6 tis. t živ. hm.) se na něm podílel kapr obecný, z ostatních druhů ryb převažoval cejn velký, štika obecná, candát obecný a sumec velký.

Informace o produkci ryb za rok 2025 budou k dispozici až v průběhu roku 2026.

V roce 2023 bylo v ČR vyprodukováno 18,6 tis. t živ. hm. tržních ryb, což představovalo ve srovnání s rokem 2022 snížení produkce o 3,7 %, (o 0,7 tis. t živ. hm.). Výlov z rybníků dosahoval z celkové výroby 17,8 tis. t živ. hm. ryb. Ze speciálních zařízení (převážně průtočných systémů s chovem lososovitých ryb) bylo získáno 768 t živ. hm. ryb a 12 t bylo vyloveno z přehrad. Druhové zastoupení tržních ryb je u nás dlouhodobě stabilní a výrazněji se oproti předchozím letům nemění, neboť tradičně dominuje produkce kapra. V roce 2023 dosáhl jeho výlov 14,1 tis. t živ. hm. Na celkovém objemu produkovaných ryb se podílel kapr 75,8 %, lososovité ryby zaujímaly 3,1 %, býložravé ryby 4,0 %, výlov lína činil 0,7 %, dravé ryby představovaly 1,4 % a ostatní druhy činily 15 % z celkového výlovu.

Na tuzemský trh bylo z domácí produkce dodáno 6,3 tis. t živých ryb v roce 2023, což představovalo snížení o 1,6 % oproti roku 2022 (rozdíl činil 1 000 t živ. hm.). Objem zpracovaných ryb se meziročně snížil na 2,2 tis. t v živ. hm.) a reprezentoval téměř 11,6% podíl z objemu vylovených tržních ryb.

Český trh nadále preferoval dodávky živých ryb z domácí produkce, které v posledních třech letech představovaly 33–36 % produkce získané chovem.

Výlov ryb na udici dosáhl v roce 2023 hodnoty 3,4 tis. t živ. hm., což bylo stejná hodnota jako v roce 2022. Kapr obecný se na výlovku podílel ze 74,6 % (2,5 tis. t živ. hm.). Z ostatních druhů ryb převažoval amur bílý, cejn velký, candát obecný, štika obecná, a sumec velký.

Tuzemská spotřeba ryb podle ČSÚ, zahrnující sladkovodní i mořské ryby, v roce 2023 činila 5,6 kg/os./rok, v roce 2024 dosáhla úrovně 5,7 kg/os./rok. Přičemž z těchto hodnot činila spotřeba sladkovodních ryb tuzemského původu pouze 1,2 kg/os./rok, resp. 1,1 kg/os./rok. Z dlouhodobého hlediska lze konstatovat, že spotřeba ryb na obyvatele za rok je dlouhodobě stabilní.

CZV kapra tř. I v roce 2024 se podle ČSÚ v porovnání s rokem 2023 zvýšila o 0,9 % (o 0,6 Kč/kg) na 68,7 Kč/kg živ. hm.

Cena zemědělských výrobců živého pstruha zaznamenala meziročně nárůst o 10,3 % (o 14,5 Kč/kg) a dosáhla 141,1 Kč/kg živ. hm. CZV kapra tř. I v roce 2025 se podle ČSÚ v porovnání s rokem 2024 snížila o 7 % (o 4,5 Kč/kg) na 64,2 Kč/kg živ. hm. CZV živého pstruha zaznamenala meziročně nárůst o 3,8 % (o 5,6 Kč/kg) a dosáhla 146,7 Kč/kg živ. hm. V roce 2024 byla průměrná spotřebitelská cena kapra 217,9 Kč/kg. V roce 2025 byla průměrná spotřebitelská cena kapra 217,5 Kč/kg.

V roce 2024 bylo vyvezeno celkem 21 429 t ryb za celkem 3,9 mld. Kč (jsou zahrnuty sladkovodní ryby živé, čerstvé, chlazené, zmrazené, filé – položky 0301, 0302, 0303 a 0304; nejsou zahrnuty akvarijní a okrasné ryby). V roce 2025 dle předběžných údajů bylo vyvezeno celkem 21 487 t ryb za celkem 4,0 mld. Kč.

V roce 2024 bylo z ČR vyvezeno celkem 7,56 tis. t ryb z domácí produkce v hodnotě 557,7 mil. Kč (v uvedených údajích vývozu jsou zahrnuty pouze živé ryby, jejichž celní položky mají označení: 030193 – Kaprovití; 030191 – Pstruzi živí; 030192 – Úhoři živí), což představuje snížení o 0,53 tis. t živ. hm. oproti roku 2023. Hlavní exportovanou rybu již tradičně představoval živý kapr, jehož bylo v roce 2024 na zahraniční trhy dodáno 7,5 tis. t živ. hm. v celkové hodnotě 555,4 mil. Kč, což představuje snížení o 0,56 tis. t živ. hm. oproti roku 2023. Směřoval hlavně do zemí EU. Předním odběratelem naší nejvýznamnější sladkovodní ryby bylo Německo, kam bylo prodáno na 2,3 tis. t, což reprezentovalo 30,5% podíl z celkového vývozu živého kapra. K dalším významným odběratelům patřilo Polsko (28,0% podíl), Slovensko (14,2% podíl) a Francie (9,3% podíl). Průměrná jednotková vývozní cena kapra v roce 2024 byla 71,8 Kč/kg živ. hm. Předním odběratelem živých pstruhů v roce 2024 bylo Rakousko (14,7 t). Průměrná jednotková vývozní cena pstruha v roce 2024 byla 154,7 Kč/kg živ. hm.

V roce 2025 bylo z ČR vyvezeno celkem 9,02 tis. t ryb z domácí produkce v hodnotě 584,4 mil. Kč (v uvedených údajích vývozu jsou zahrnuty pouze živé ryby, jejichž celní položky mají označení: 030193 – Kaprovití; 030191 – Pstruzi živí; 030192 – Úhoři živí). Hlavní exportovanou rybu představoval živý kapr, jehož bylo v roce 2025 na zahraniční trhy dodáno 9 tis. t živ. hm. v celkové hodnotě 581,9 mil. Kč. Směřoval zejména do zemí EU. Předním odběratelem naší nejvýznamnější sladkovodní ryby bylo Německo, kam bylo prodáno na 2,9 tis. t, což reprezentovalo 32,2% podíl z celkového vývozu živého kapra. K dalším významným odběratelům patřilo Polsko (30% podíl), Slovensko (12,2% podíl) a Francie (6,7% podíl). Průměrná jednotková vývozní cena kapra v roce 2025 byla 64,6 Kč/kg živ. hm. Předním odběratelem živých pstruhů v roce 2025 bylo Rakousko (14,5 t). Průměrná jednotková vývozní cena pstruha v roce 2025 byla 167,4 Kč/kg živ. hm.

V roce 2024 bylo dovezeno do ČR celkem na 43,7 tis. t ryb v celkové hodnotě 7,2 mld. Kč (v uvedených údajích dovozu jsou na základě dat z celní statistiky zahrnuty pouze ryby, jejichž celní položky mají označení: 0301 – Ryby živé – zde bez akvarijních a okrasných ryb; 0302 – Ryby čerstvé, chlazené, ne filé aj. rybí maso; 0303 – Ryby zmrazené, ne filé aj. rybí maso; 0304 – Filé, aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené).

V roce 2025 bylo dovezeno do ČR celkem na 46,3 tis. t ryb v celkové hodnotě 6,9 mld. Kč (v uvedených údajích dovozu jsou na základě dat z celní statistiky zahrnuty pouze ryby, jejichž celní položky mají označení: 0301 – Ryby živé bez akvarijních a okrasných ryb; 0302 – Ryby čerstvé, chlazené, ne filé, aj. rybí maso; 0303 – Ryby zmrazené, ne filé, aj. rybí maso; 0304 – Filé, aj. maso rybí, čerstvé, chlazené, zmrazené).

Největší položky z daného výčtu dovozu sladkovodních a mořských ryb tvořily:

V roce 2024:

- Losos obecný, hlavatka podunajská, čerství nebo chlazení: 7 656 t; 1 698,2 mil. Kč,
- Filé z tresek, zmrazené: 4 668 t; 299,3 mil. Kč,
- Filé z lososa, zmrazené: 2 002 t; 404,4 mil. Kč,
- Filé z lososa, čerstvé nebo chlazené: 7 781 t; 2 628,3 mil. Kč,
- Filé ze pstruha, čerstvé nebo chlazené: 184 t; 52,5 mil. Kč,
- Filé z tilápie, zmrazené: 1 221 t; 116,9 mil. Kč,
- Pstruzi, zmrazení: 412 t; 45,0 mil. Kč,
- Filé ze sumců, zmrazené: 605,5 t; 45,0 mil. Kč,
- Kaprovití (Cyprinus spp., Carassius spp., Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp., Cirrhinus spp., Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo spp., Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama spp.), živí: 61,5 t; 3,2 mil. Kč.

V roce 2025:

- Losos obecný, hlavatka podunajská, čerství nebo chlazení: 10 329 t, 1 947,6 mil. Kč,
- Filé z tresky pestré, zmrazené: 6 008 t; 430,3 mil. Kč,
- Filé z lososa, zmrazené: 1 711 t; 379,7 mil. Kč,
- Filé z lososa, čerstvé nebo chlazené: 6 434 t; 1 920,1 mil. Kč,
- Filé ze pstruha, čerstvé nebo chlazené: 190 t; 46,8 mil. Kč,
- Filé z tilápie, zmrazené: 1 218 t; 106,6 mil. Kč,
- Pstruzi, zmrazení: 430 t; 49,7 mil. Kč,
- Filé ze sumců, zmrazené: 697 t; 51,4 mil. Kč,
- Kaprovití (Cyprinus spp., Carassius spp., Ctenopharyngodon idellus, Hypophthalmichthys spp., Cirrhinus spp., Mylopharyngodon piceus, Catla catla, Labeo spp., Osteochilus hasselti, Leptobarbus hoeveni, Megalobrama spp.), živí: 150 t; 7,9 mil. Kč.

Dovoz pouze živých ryb do ČR v roce 2024 dosahoval u sledovaných druhů (tj. kaprů, pstruhů a úhořů) objem 299 t živ. hm. v hodnotě 27,3 mil. Kč, oproti roku 2023 došlo k jeho zvýšení o 90 t živ. hm. Významnější objem z celkového dovozu živých ryb představovali živí pstruzi. Jejich podíl na dovozu dosáhl 79,3 %. Nejvýznamnějším dodavatelem živých pstruhů na český trh byla Itálie, odkud bylo importováno 215,4 t, následovalo Rakousko (4,2 t). Průměrná dovozní cena živého pstruha dosáhla 96,3 Kč/kg živ. hm. a byla meziročně o 5 Kč/kg živ. hm. vyšší. Významný objem z celkového dovozu živých ryb představovali v roce 2024 kapři v živém stavu. Jejich podíl na celkovém dovozu dosáhl 20,5 % (61,5 t živ. hm.). Nejvýznamnějším dodavatelem kaprů na český trh bylo Maďarsko, odkud bylo importováno 26,8 t za jednotkovou cenu 53 Kč/kg živ. hm. Dalším významným dodavatelem bylo Polsko (22,3 t). Průměrná dovozní cena živého kapra v roce 2024 dosáhla 52,2 Kč/kg živ. hm. a byla o 31 Kč/kg živ. hm. nižší než v roce 2023. Do celkového dovozu pro rok 2024 se promítl i dovoz živého úhoře z Německa (500 kg), Polska (300 kg) a Francie (60 kg), jehož podíl na dovozu živých ryb představoval 0,3 % (860 kg v hodnotě 1,3 mil. Kč).

Dovoz pouze živých ryb do ČR v roce 2025 dosahoval u sledovaných druhů (tj. kaprů, pstruhů a úhořů) objem 279,2 t živ. hm. v hodnotě 19,8 mil. Kč. Významnější objem z celkového dovozu živých ryb představovali živí kapři. Jejich podíl na dovozu dosáhl 53,9 %. Nejvýznamnějším dodavatelem kaprů na český trh bylo Maďarsko, odkud bylo importováno 109,5 t za jednotkovou cenu 55,2 Kč/kg živ. hm. Dalšími dodavateli

bylo Slovensko (29,5 t) a Polsko (8,7 t). Průměrná dovozní cena živého kapra v roce 2025 dosáhla 52,5 Kč/kg živ. hm. Co se týká pstruhů, jejich podíl na celkovém dovozu dosáhl 46,1 %. Nejvýznamnějším dodavatelem pstruhů na český trh byla Itálie, odkud bylo importováno 112,7 t, následovalo Polsko (10,2 t). Průměrná dovozní cena pstruha dosáhla 92,5 Kč/kg živ. hm.

Produkční rybnářství je v ČR podporováno z národních zdrojů a rovněž ze zdrojů EU. V současné době jsou do tohoto odvětví směřovány především následující podpory: Národní rezortní podpory poskytované dle Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (např. sektor rybnářství je podporován na základě těchto titulů: Kontrola užitkovosti, Speciální poradenství pro živočišnou výrobu, Školní závody, Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků, Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů, Genetické zdroje). A také evropské finanční podpory poskytované z Evropského námořního rybářského a akvakulturního fondu prostřednictvím OP Rybnářství 2021–2027.

Včely

V České republice se včelařství řadí k významným odvětvím zemědělské produkce. K silným stránkám českého včelařství patří jednak struktura chovatelů včel z hlediska v počtu chovaných včelstev (dlouhodobě převažují chovatelé do 15 včelstev, ale i poměrně rovnoměrné rozložení stanovišť včelstev na celém našem území). V roce 2023 se jednalo o 49 888 včelařů se včelstvy do 15 ks, a to z celkového počtu 63 344 včelařů a v roce 2024 se jednalo o 48 814 včelařů se včelstvy do 15 ks, a to z celkového počtu 61 966 včelařů a v roce 2025 se jednalo o 47 940 včelařů se včelstvy do 15 ks, a to z celkového počtu 60 761 včelařů. Slabou stránkou je naproti tomu již několik let například převažující vyšší věková struktura včelařů. V roce 2022 bylo evidováno celkem 65 042 chovatelů včel s počtem včelstev 715 462, v roce 2023 pak 63 344 chovatelů včel chovajících celkem 669 445 včelstev. V roce 2024 je evidováno na 61 966 chovatelů, kteří chovají celkem 643 528 včelstev, v roce 2025 60 761 chovatelů, kteří chovají celkem 598 218. Česká republika patří dlouhodobě mezi státy s největší organizovaností chovatelů včel na světě. Čeští včelaři jsou organizováni zejména prostřednictvím Českého svazu včelařů, z. s. (ČSV), ale i ostatních významných včelařských spolků.

V ČR dlouhodobě převažují chovatelé s chovy do 15 včelstev, kterých bylo v roce 2022 50 621 chovatelů včel, v roce 2023 jich bylo evidováno 49 888 a v roce 2024 jich bylo evidováno 48 814 a v roce 2025 jich bylo evidováno 47 940. Významná je také existence větších včelařských provozů se včelstvy nad 150, kterých bylo v roce 2022 evidováno 150, v roce 2023 pak 141 a v roce 2024 pak 139 a v roce 2025 pak 141.

Více než tři čtvrtiny z celkové produkce medu v ČR jsou včelaři nabízeny přímo spotřebitelům formou „prodeje ze dvora“. Část vyprodukovaného medu je včelaři prodávána do soukromých společností, které med dále balí a dodávají do obchodní sítě nebo ho exportují.

Roční spotřeba medu na obyvatele v ČR je již dlouhodobě stejná a pohybuje se na hodnotě okolo 1 kg/obyv./rok. V roce 2023 činila roční spotřeba medu na obyvatele podle ČSÚ 0,7 kg, v roce 2024 stoupla spotřeba medu na 1 kg/obyv./rok.

Produkce medu v ČR v roce 2024 dosáhla hodnoty 7 418 t a v roce 2025 5 202 t. Produkce medu se v posledních letech pohybuje v rozmezí 5 000–8 000 kg/rok.

V roce 2024 bylo vyvezeno celkem 1 740 t medu, což bylo o 130 % více než v roce 2023, přičemž bylo v roce 2024 do ČR dovezeno 6 069 t medu. Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že saldo v roce v roce 2024 činilo –4 329 t medu.

V roce 2025 bylo vyvezeno celkem 1 014 t medu, což bylo o 58 % méně než v roce 2024, přičemž bylo v roce 2025 do ČR dovezeno 6 311 t medu. Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že saldo v roce v roce 2024 činilo –5 297 t medu.

V roce 2024 byl vývoz medu z ČR zrealizován hlavně do zemí EU, z nich pak byl největší objem prodán na Slovensko (1 473,2 t za 59,0 Kč/kg), do Francie (74,4 t za 66,1 Kč/kg) a do Německa (62,8 t za 398,9 Kč/kg). Mezi další významnější odběratele se řadili Litva, Dánsko a Izrael, kam směřovalo celkem 82,7 t medu.

V roce 2025 byl vývoz medu z ČR realizován především do zemí EU, přičemž největší objem směřoval na Slovensko (683,1 t za 76,5 Kč/kg), do Litvy (64,5 t za 39,0 Kč/kg) a do Francie (58,5 t za 85,4 Kč/kg). Mezi další významnější odběratele se řadily Dánsko, Německo a Izrael, kam směřovalo celkem přibližně 124,6 t medu.

V roce 2024 byl med do ČR dovážen hlavně z Ukrajiny (3 181,1 t za 41,9 Kč/kg), ze Slovenska (t za 78,0 Kč/kg) a z Moldavské republiky (237,6 t za 50,8 Kč/kg). Mezi další významnější dovozce se řadili Chile, Německo a Uruguay, kteří celkem dovezli na 484,9 t medu.

V roce 2025 byl med do ČR dovážen především z Ukrajiny (2 596,9 t za 50,7 Kč/kg), ze Slovenska (1 639,4 t za 75,5 Kč/kg) a z Moldavské republiky (430,3 t za 58,9 Kč/kg). Mezi další významnější dovozce se řadily Německo, Chile a Uruguay, kteří celkem dovezli přibližně 808,8 t medu.

Průměrná cena vyvezeného medu dosáhla v roce 2024 částky 76,8 Kč/kg a v porovnání s rokem 2023 se snížila o 43,0 Kč/kg.

Průměrná cena vyvezeného medu dosáhla v roce 2025 částky 69,7 Kč/kg a v porovnání s rokem 2024 se snížila o 7,1 Kč/kg.

Průměrná cena dovezeného medu dosáhla v roce 2024 částky 61,4 Kč/kg a v porovnání s rokem 2023 se snížila o 12,6 Kč/kg.

Průměrná cena dovezeného medu dosáhla v roce 2025 částky 59,0 Kč/kg a v porovnání s rokem 2024 se snížila o 2,4 Kč/kg.

Zásadní změna, která má vliv na přiděl finančních prostředků do včelařství je skutečnost, že včelařství je od roku 2021 součástí SZP na období 2021–2027. Český včelařský program 2020–2022 schválený na období 3 let byl prodloužen do 31. 12. 2022, a to prováděcím nařízením Komise (EU) 2021/166 ze dne 10. 2. 2021, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2015/1368, pokud jde o prodloužení vnitrostátních programů v odvětví včelařství. V souvislosti s touto změnou byla i navýšena finanční podpora do včelařství na celkovou částku cca 105 mil. Kč s tím, že koeficient podpory zůstává 50 % (EU) a 50 % ČR. V rámci přípravy finančních podpor do včelařství bylo dne 28. 2. 2023 zveřejněno ve Sbírce zákonů nové nařízení vlády č. 53/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření v odvětví včelařství na období platnosti Společné zemědělské politiky 2023+. Na přípravě nového nařízení vlády Ministerstvo zemědělství aktivně spolupracovalo se zástupci významných včelařských spolků, zástupci vědeckých a odborných institucí. Nové nařízení vlády je významným posunem oproti minulým obdobím v podpoře včelařství. Finanční podpory realizované novým nařízením vlády mají především za účel pomoci včelařům v ČR v jejich chovu, vytvoření nezbytně nutného technického zázemí pro chov včel, případnou obnovu již zastaralého technického zázemí. Současně podpořit chov zdravých a silných včelstev, a to v rámci podpor směřovaných na léčiva, ale i kvalitu medu a včelích produktů. V neposlední řadě je nutné zmínit vzdělávání zaměřené na děti a mládež v rámci podpor včelařských kroužků, ale i včelařů samotných. Struktura podpor do včelařství má významně pozitivní vliv do oblasti zemědělství, současně na životní prostředí. Rovněž se předpokládají i pozitivní sociální dopady, neboť se jedná nejen o podporu rozvoje včelařství, ale i dalších odvětví, jako je např.

ekologie, zahradnictví, produkční zemědělství, ovocnářství, zelinářství a další obory bezprostředně navázané na chov včel. Jedním z nejdůležitějších přínosů včelařství pro společnost je však chov zdravých včel a nejnámennějším posláním včely medonosné je opylovací činnost. Především v hospodářské oblasti je opylení zemědělských entomofilních plodin zásadní (ekonomický přínos) a ve vztahu k přírodním ekosystémům je zárukou zachování biodiverzity krajiny. V rámci nového nařízení vlády mohou včelaři čerpat finanční prostředky již v průběhu roku 2023 a následujících, a to po dobu platnosti Společné zemědělské politiky.

Koně

Chov koní, i když plní i jiné funkce než ostatní hospodářská zvířata, spadá do oblasti zemědělské prvovýroby. Podle zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů, i v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012, ze dne 8. června 2016, o zootechnických a genealogických podmínkách pro plemenitbu čistokrevných plemenných zvířat, hybridních plemenných prasat a jejich zárodečných produktů v Unii, pro obchod s nimi a pro jejich vstup do Unie, o změně nařízení (EU) č. 652/2014 a směrnic Rady 89/608/EHS a 90/425/EHS a o zrušení některých aktů v oblasti plemenitby zvířat patří koně mezi hlavní hospodářská zvířata.

Tabulka 119 – Počet koní registrovaných v ústřední evidenci

Období	Počet kusů
2012	79 473
2013	81 124
2014	82 105
2015	84 703
2016	87 287
2017	90 219
2018	92 735
2019	94 906
2020	97 172
2021	99 260
2022	101 887
2023	104 771
2024	107 518
2025	110 086

Zdroj: ÚEK

Pozn.: K 31. 12. daného roku.

Nejpočetnějším u nás chovaným plemenem je český teplokrevník. Dalšími početnými plemeny koní chovanými v ČR jsou anglický plnokrevník, český sportovní kůň, velšská plemena pony a kob, a další.

Specifickou úlohu v chovu koní plní tři státní příspěvkové organizace, a to Národní hřebčín Kladruby nad Labem, Zemský hřebčinec Písek a Zemský hřebčinec Tlumačov.

Šlechtění

Ke dni 31. 12. 2025 působilo v České republice 14 uznaných chovatelských sdružení pro šlechtění 23 plemen koní.

Jedná se o následující plemena:

1. český teplokrevník – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní České republiky, z.s.,
2. anglický plnokrevník – uznané chovatelské sdružení – Jockey Club ČR,
3. klusák – uznané chovatelské sdružení – Česká klusácká asociace, z.s.,
4. český sportovní kůň – uznané chovatelské sdružení – Svaz chovatelů CS koní v ČR, z. s.,
5. kůň Kinský – uznané chovatelské sdružení – Svaz chovatelů koní Kinských, z. s.,
6. moravský teplokrevník – uznané chovatelské sdružení – Svaz chovatelů a příznivců moravského teplokrevníka, z. s.,
7. český trakén – uznané chovatelské sdružení – Svaz chovatelů českého trakéna, z. s.,
8. českomoravský belgický kůň – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní České republiky, z.s.,
9. český norik – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní České republiky, z.s.,
10. slezský norický kůň – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní ČR, z.s.,
11. hafling – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní České republiky, z.s.,
12. arabský kůň – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní České republiky, z.s.,
13. plnokrevný arabský kůň – uznané chovatelské sdružení – Asociace chovatelů plnokrevných arabských koní, z.s.,
14. Shagya arab – uznané chovatelské sdružení – Svaz chovatelů Shagya Araba v České republice, z.s.,
15. irský cob – uznané chovatelské sdružení – Irish Cob the Czech Republic, z.s.,
16. lipický kůň – uznané chovatelské sdružení – Svaz chovatelů Lipického koně ČR, z.s.,
17. starokladrubský kůň – uznané chovatelské sdružení – Národní hřebčín Kladruby nad Labem,
18. velšská plemena pony a kob – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní České republiky, z.s.,
19. connemara pony – uznané chovatelské sdružení – Česká Asociace Connemara Pony, z.s.,
20. huculský kůň – uznané chovatelské sdružení – Asociace chovatelů huculského koně, z.s.,
21. český sportovní pony – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní České republiky, z.s.,
22. minihorse – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní České republiky, z.s.,
23. shetlandský pony – uznané chovatelské sdružení – Asociace svazů chovatelů koní České republiky, z.s.

Chovatelským unikátem a součástí národního kulturního dědictví ČR je kůň starokladrubský. Již déle, než čtyři století je chován v hřebčíně v Kladrubech nad Labem, který je považován za jeden z nejstarších velkých dosud fungujících hřebčínů na světě. Jde o plemeno vyšlechtěné k ceremoniálním účelům rakouského císařského dvora. Světovým unikátem je skutečnost,

že vedle historického areálu hřebčína bylo zařazeno mezi národní kulturní památky i kmenové chovné stádo starokladrubských koní v barvě bílé chované v hřebčíně. V roce 2019 byla krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem zapsána na Seznam památek světového dědictví UNESCO.

Od roku 2010 je za národní kulturní památku prohlášen i areál Zemského hřebčince v Písku a od roku 2011 je základní objekt Zemského hřebčince Tlumačov, s. p. o. kulturní památkou.

Podpory do chovu koní v roce 2025

Dotace z národních zdrojů

Cílem finančních podpor je jednak zlepšování genetického potenciálu koní a tím zvýšení konkurenceschopnosti chovatelů a jednak zachování původních málopočetných populací plemen koní, která byla zařazena do tzv. genetických zdrojů.

Podmínky pro poskytování dotací pro rok 2026 jsou stanoveny ve formě Zásad, vydávaných Ministerstvem zemědělství, na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (zveřejněny na www.mze.gov.cz).

Mezi významné národní dotační programy na podporu chovu koní patří program 2.A. Udržování a zlepšování genetického

potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat. V tomto programu je celá řada podprogramů, které podporují např. ověřování původu a stanovení genomické plemenné hodnoty, zavádění a vedení plemenných knih, výkonnostní zkoušky, kontrola dědičnosti a testování a posuzování koní.

Podpora genetických zdrojů

Ministerstvo zemědělství schválilo novou strategii na ochranu genetických zdrojů s názvem Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství na období 2023–2027.

Do tohoto Národního programu zvířat jsou zařazeni jedinci plemen starokladrubský kůň, huculský kůň, českomoravský belgický kůň a slezský norický kůň.

Podmínky pro poskytování a čerpání finančních podpor na udržování a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů jsou pro jednotlivé účastníky Národního programu stanoveny v každoročně vydávaných Zásadách, kterými se na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů stanovují podmínky pro poskytování dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro výživu a zemědělství (zveřejněny na www.mze.gov.cz).

Ekologické zemědělství

Pravidla ekologického zemědělství (EZ) a výroby biopotravin jsou stanovena národními i evropskými předpisy, zejména zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství a nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007, a dále řadou sekundárních předpisů (nařízení v přenesené pravomoci a prováděcích předpisů) sloužících k doplnění a upřesnění tohoto nařízení. Přehled legislativy ekologické produkce je pravidelně aktualizován na webových stránkách Ministerstva zemědělství (<https://mze.gov.cz/public/portal/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/legislativa/zakony-a-narizeni>).

Historie EZ se v ČR datuje od roku 1990, kdy byly registrovány první 3 ekologické farmy. K 31. 12. 2025 působil v ČR již 5 986 ekologických zemědělců (což je o 421 více oproti 5 565 na konci roku 2024) a 1 014 výrobců biopotravin (což je o 34 více oproti 980 na konci roku 2024). Podíl ekologicky obhospodařované půdy v LPIS k celkové výměře zemědělské půdy v LPIS činil 17,55 %. Výměra půdy v EZ dosáhla k 31. 12. 2025 již 619 421 ha, výměra orné půdy 125 604 ha. Podíl orné půdy vůči dlouhodobě dominujícím travním porostům v EZ do roku 2023 setrvale narůstal, a to až na hodnotu 20,3 % z celkové výměry půdy v EZ, ke konci roku 2024 došlo k mírnému poklesu na 20,1 % a v roce 2025 tento podíl činil 20,3 %.

Detailní informace o vývoji ekologického zemědělství v ČR jsou každoročně publikovány v **Ročence ekologického zemědělství**. Ročenka vychází z podkladů zpráv **Statistická šetření ekologického zemědělství a Zprávy o trhu s biopotravinami v ČR**. Vzhledem k metodice sběru a zpracování dat jsou podrobné statistické informace mj. o produkci v EZ a také o trhu s biopotravinami dostupné vždy s přibližně ročním zpožděním. Aktuálně jsou tedy dostupná data o produkci a trhu s biopotravinami za rok 2024.

Celkově bylo z ploch v ekologickém režimu v roce 2024 vyprodukováno 117 012 t obilovin, 9 118 t luskovin na zrno, 3 295 t okopanin, 3 697 t olejnin, 1 366 t LAKR a 1 490 t zeleniny. V rámci trvalých kultur bylo sklizeno 3 643 t ovoce, konkrétně 2 040 t jablek, 719 t švestek, 253 t hrušek, 197 t třešní a višní, 104 t meruněk, a dále 2 532 t hroznů. V rámci živočišné produkce bylo vyprodukováno v jateční hmotnosti 9 054 t hovězího, 274 t skopového (jehněčího), 121 t vepřového, 166 t drůbežího masa a 23 t kozího masa. Produkce bio vajec dosáhla 5 602 tis. kusů (350 t vajec). Produkce biomléka v roce 2024 činila 33 485 tis. l (v tom 32 450 tis. l kravského, 825 tis. l kozího a 209 tis. l ovčího mléka).

Trh s biopotravinami v minulosti dynamicky rostl, tato dynamika však v posledních letech vlivem dopadů covidové pandemie, války na Ukrajině, nárůstu cen energií a vysoké inflace mírně zpomalila. V roce 2024 došlo opět k významnějšímu oživení a nárůstu trhu. Celkový obrat s biopotravinami českých subjektů včetně vývozu dosáhl v roce 2024 přibližně 13,27 mld. Kč (meziroční nárůst o 12,84 %). Celková spotřeba biopotravin (včetně dovozu) v ČR v roce 2024 činila 8,51 mld. Kč (meziroční nárůst o 14,8 %) a vývoz biopotravin vzrostl na cca 4,76 mld. Kč. Přitom ale 88 % výrobců biopotravin uplatnilo rozhodující část své výroby na českém trhu. Průměrná roční spotřeba na obyvatele vzrostla na 780 Kč a podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů dosáhl dosud nejvyšší hodnoty 1,87 %

Z celkové spotřeby biopotravin činil obrat v maloobchodě 5 621 mil. Kč. Ve veřejném stravování obrat vzrostl na 345 mil. Kč, obrat přímého prodeje (jedná se zejména o přímý prodej z ekofarem) dosáhl 400 mil. Kč a prodej prostřednictvím e-shopů vzrostl významně na 2 147 mil. Kč (nárůst o 27 %). Po přičtení exportu ve výši cca 4,76 mld. Kč pak celkový obrat realizovaný českými subjekty činil v roce 2024 přibližně 13,27 mld. Kč. Nejvíce biopotravin nakoupili čeští spotřebitelé v maloobchodních řetězcích, tj. supermarketech a hypermarketech (33 %, tj. 2,8 mld. Kč), na druhém místě pak prostřednictvím e-shopů (25 %, tj. 2,1 mld. Kč), drogerií (20 %, tj. 1,7 mld. Kč) a prodejen zdravé výživy a biopotravin (8 %, tj. 655 mil. Kč).

Struktura hlavních biopotravin je dlouhodobě stabilní. Hlavní kategorií biopotravin s největším objemem prodeje je dlouhodobě kategorie „Ostatní zpracované potraviny“ (34 % podíl), přičemž přibližně tři čtvrtiny této kategorie tvořily podkategorie „Káva a čaj“, „Ostatní zpracované potraviny“, „Hotové pokrmy (vč. dětské výživy)“ a „Doplňky stravy“. Druhou příčku obsadila kategorie „Ovoce a zelenina“ (24 %) následovaná kategorií „Mléko a mléčné výrobky“ (15 %). Biopotraviny z dovozu (při zahrnutí jen finálních biopotravin) se na spotřebě biopotravin v ČR v roce 2024 podílely 69 %.

Akční plán pro rozvoj ekologického zemědělství

Od roku 2004 je rozvoj EZ podporován také skrze aktivity vycházející z tzv. Akčních plánů. Tyto jsou jako základní strategický dokument rozvoje ekozemědělství implementovány ve většině členských států a jsou zpracovány v souladu s Akčním plánem EU pro ekologické zemědělství. Aktuálně je v platnosti čtvrtý Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství na období 2021–2027, schválený vládou v květnu 2021 (APEZ).

APEZ se soustředí na pět prioritních oblastí a strategických cílů rozvoje EZ, kterými jsou: zlepšení ekonomické životaschopnosti ekofarem (prostřednictvím zlepšení efektivity bioprodukce, usnadnění konverze do EZ, účinného nastavení podpor); zlepšení dostupnosti biopotravin na trhu, zejména domácího původu (prostřednictvím zlepšení dostupnosti zpracovatelských kapacit, posílení spolupráce v celém dodavatelsko-odběratelském řetězci a zavádění biopotravin ve veřejném stravování); zvýšení spotřeby biopotravin, zejména domácího původu (prostřednictvím zvyšování povědomí a důvěry spotřebitelů – propagace a osvěty); zvýšení povědomí o přínosech EZ pro životní prostředí a prosazování EZ v environmentálně citlivých oblastech (prostřednictvím hodnocení vlivu EZ na životní prostředí a welfare zvířat a zveřejňování výsledků); zvýšení dostupnosti odborných znalostí a využití poznatků výzkumu a inovací (prostřednictvím zajištění poradenství, poskytování odborného vzdělávání na školách, realizace výzkumu).

Stanoveno je šest kvantitativních cílů: dosáhnout 22% podílu ekologických ploch na celkové zemědělské půdě ČR, dosáhnout 30% podílu orné půdy na celkové výměře půdy v EZ, dosáhnout 10% navýšení rozlohy trvalých kultur v EZ, dosáhnout 4% podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů, dosáhnout 5% podíl biopotravin ve veřejném stravování a zajistit financování výzkumu a poradenství v EZ v rozsahu odpovídajícím podílu ploch EZ na celkové zemědělské půdě.

V roce 2024 bylo provedeno střednědobé vyhodnocení plnění APEZ, z něhož vyplynulo, že přestože se podařilo zrealizovat množství dílčích aktivit v rámci jednotlivých prioritních oblastí, nedaří se zatím u kvantitativních cílů dosáhnout stanovené hodnoty. Aktuálně podíl zemědělské půdy v EZ činí 17,6 %, podíl orné půdy na celkové výměře v EZ činí 20,3 %, rozloha TK v posledních letech naopak klesá, podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů dosáhl 1,9 %, podíl biopotravin ve veřejném stravování je odhadován okolo 1 % a podpora výzkumu a poradenství v EZ tvoří 8 %, resp. 12 % z celkového rozpočtu dané oblasti.

V roce 2025 byla v návaznosti na APEZ přijata klíčová opatření směřující ke zvýšení podílu biopotravin ve veřejném a školním stravování. Usnesením vlády ČR č. 792 ze dne 15. října 2025 byly schváleny Minimální standardy odpovědného veřejného zadávání pro vybrané předměty plnění, které u dodávek potravin a zajištění stravovacích služeb stanovují povinnost zajistit minimálně 5% podíl biopotravin ve veřejném stravování u zadavatelů postupujících podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Všichni veřejní zadavatelé by měli min. 5 % finančního objemu v rámci zadaných podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek na potraviny vynaložit za bioprodukty.

Současně byla přijata vyhláška č. 310/2025 Sb., kterou se mění vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, jež zavádí povinnost postupného zařazování biopotravin do školních jídelniček. Minimální povinný podíl biopotravin ve školních jídelnách vařících pro více než 180 strážníků ve výši 2 % přináší vyhláška od roku 2026. Od 1. září 2028 mají tyto jídelny následně používat min. 5 % biopotravin (počítáno v hrubé hmotnosti, tzv. „jak nakoupeno“).

Tato opatření představují významný systémový nástroj podpory ekologického zemědělství a přispívají k vytváření stabilní poptávky po biopotravinách z tuzemské produkce.

Kontrolní organizace ekologického zemědělství

Všechny subjekty registrované v systému ekologického zemědělství jsou nad rámec komplexního systému křížových kontrol státních orgánů podrobeny pravidelně každoroční kontrole jednou ze státem pověřených, nezávisle akreditovaných soukromých kontrolních organizací, s níž má daný subjekt uzavřenu smlouvu o kontrole. V současné době jsou pověřeny výkonem kontroly a certifikace v ekologickém zemědělství 4 akreditované kontrolní organizace (KEZ o.p.s., ABCERT AG, organizační složka, BIODKONT CZ, s.r.o. a CERTEKO CS s.r.o.⁵). Všechny tyto kontrolní organizace musí plnit podmínky normy ČSN EN ISO/IEC 17065 (závazné normy pro kontrolní a certifikační postupy), inspektoři provádějící kontrolu musí mít dostatečné vzdělání a praxi, organizace musí mít dostatečné technické a materiální vybavení. Bližší informace je možné nalézt na webových stránkách Ministerstva zemědělství v sekci Zemědělství – Ekologické zemědělství: <https://mze.gov.cz/public/portal/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/casto-hledate/kontrolni-system>.

Všechny kontrolní organizace – inspektoři i jejich samotné ústředí – jsou podrobeny superviznímu dozoru MZe. Dále jsou do kontrolního systému ekologického zemědělství zapojeny státní kontrolní orgány – Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ), Státní zemědělská a potravinářská

inspekce (SZPI) a Státní veterinární správa (SVS), které vykonávají kontrolu EZ v souladu s rozsahem svých kompetencí daných příslušnými zákony a v rámci své činnosti se mohou na základě veřejnoprávních dohod o provádění kontrol s MZe zaměřovat na kontrolu specifických pravidel EZ daných příslušnou legislativou. Tyto dozorové orgány (SZPI, SVS a ÚKZÚZ) jsou od 1. 10. 2022 pověřeny MZe také kontrolou dovozu ekologické produkce ze třetích zemí a validací tzv. potvrzení o kontrole (COI = certificate of inspection).

Finanční podpora ekologického zemědělství

MZe podporuje ekologické zemědělství jako jeden z hlavních směrů udržitelného způsobu hospodaření. EZ přispívá k zachování biodiverzity, zabránění degradace půd (eroze, acidifikace, dehumifikace, utužení), ochraně vodních zdrojů, zvyšuje ekologickou stabilitu i estetickou hodnotu krajiny, přispívá ke zmírnění změny klimatu aj.

Podpora EZ ve formě dotací na plochu zařazenou do EZ nebo přechodného období je poskytována od roku 1998. Do roku 2003 byla podpora poskytována na základě nařízení vlády, kterým se stanovily podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství. Od roku 2004 je EZ dotačně podporováno z fondů EU v rámci Programu rozvoje venkova (postupně pro období 2004–2006, 2007–2013, 2024–2020), aktuálně je dotace vyplácena v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky pro období 2023–2027 (SP SZP) prostřednictvím intervence 23.70 Ekologické zemědělství.

Dotace je realizována na základě pětiletých závazků. Platba je poskytována na plochu ekologicky obhospodařované půdy s diferenciací dle užití ploch (tj. pěstovaných kultur). Od roku 2015 jsou zavedeny mírně vyšší platby na plochy v přechodném období. Od roku 2023 je povolen souběh EZ s konvenčním hospodařením v souladu s evropskou legislativou (nařízení (EU) 2018/848). Výše plateb pro pětileté závazky je stanovena fixně v € na celé období a skutečná výše platby v Kč se každoročně vypočte dle platného směnného kurzu – pro rok 2025 platí směnný kurz 25,185 Kč/€.

Od roku 2004, kdy byla podpora EZ poskytována na 4 tituly (trvalé travní porosty, orná půda, zelenina a speciální byliny a trvalé kultury zahrnující vlnice, sady a chmelnice) se nabídka titulů v průběhu let rozšířila a je průběžně aktualizována. V roce 2010 došlo k rozdělení plateb u sadů, kdy původní vyšší sazba je uplatněna u tzv. intenzivně obhospodařovaných sadů a nová nižší sazba u sadů ostatních. V roce 2015 přibýly 3 nové tituly na orné půdě, a to: pěstování trav na semeno, dočasný travní porost na orné půdě a dočasný úhor; v rámci trvalých kultur vznikl samostatný titul pro vlnice a chmelnice a dále nový titul pro krajínovorný sad. V roce 2016 byl doplněn titul pěstování jahodníku.

Od roku 2023 je zaveden nový titul na orné půdě pěstování víceletých pícnin, naopak byl zrušen titul podporující úhor. Titul podporující jinou trvalou kulturu – krajínovorný sad přešel pod Agroenvironmentálně-klimatická opatření. Zavedena byla vyšší sazba pro pěstitele zeleniny nebo bylin s výměrou do 6 ha a vyšší sazbou je podpořeno také pěstování brambor jejich přezazením z ostatních plodin na orné půdě pod titul pěstování zeleniny a speciálních bylin. Zavedena byla podmínka povinného absolvování školení o vhodných praktikách v EZ jednou během trvání pětiletého závazku.

⁵ Kontrolní organizace Bureau Veritas CZ, s.r.o. ukončila v roce 2025 svou činnost v oblasti kontroly a certifikace ekologické produkce. Ministerstvo zemědělství nově pověřilo v souladu s § 29 zákona č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů výkonem kontroly a certifikace bioprodukce kontrolní subjekt CERTEKO CS s.r.o.

Tabulka 120 – Sazby v rámci intervence Ekologické zemědělství SP SZP v roce 2025

Užití půdy	Hospodaření	Výše sazby (€/ha)	
		Přechodné období	Ekologická produkce
Trvalý travní porost	Trvalý travní porost	106	100
Orná půda	Pěstování zeleniny, speciálních bylin nad 6 ha celkové výměry	780	760
	Pěstování zeleniny, speciálních bylin do 6 ha celkové výměry	1 294	1 251
	Pěstování víceletých píceňin	205	180
	Pěstování trav na semeno	205	180
	Pěstování ostatních plodin	343	246
	Pěstování jahodníku	780	760
	Travní porost na orné půdě	205	180
	Trvalá kultura	Ovocný sad – intenzivní	896
Ovocný sad – ostatní		536	510
Vínice		900	847
Vínice – doplňková platba		248	248
Chmelnice		900	847

Zdroj: MZe

Pozn.: V případě pěstování víceletých píceňin uznaných ÚKZÚZ jako množitelický porost je žadatel vyplacena vyšší sazba dotace (PO 343 €/ha, EZ 246 €/ha).

Tabulka 121 – Vyplacené finanční prostředky na podporu ekologického zemědělství

Rok	Vyplacené finanční prostředky v Kč
2002	210 861 131
2003	230 810 809
2004	292 200 000
2005	285 828 855
2006	304 995 064
2007	536 410 176
2008	687 594 517
2009	980 809 000
2010	1 154 028 000
2011	1 160 709 973
2012	1 245 193 855
2013	1 256 975 454
2014	1 237 100 163
2015	1 308 357 741
2016	1 289 943 632
2017	1 313 884 000
2018	1 363 598 000
2019	1 352 262 165
2020	1 435 966 660
2021	1 385 876 410
2022	1 528 536 415
2023	1 253 434 381
2024	1 642 911 839
2025	1 849 432 486

Zdroj: MZe

V roce 2024 došlo k navýšení sazeb u všech titulů na orné půdě. Nejvyšší navýšení zaznamenaly sazby u pěstování zeleniny a speciálních bylin do 6 ha. U víceletých píceňin, v případě jejich pěstování na osivo, je nově použita vyšší sazba uplatněná u titulu pěstování ostatních plodin. Byla také zavedena doplňková platba pro vlnice za ozelenění meziřadí, a to ve stejné výši pro režim EZ i přechodné období.

V roce 2025 došlo k dalšímu navýšení sazby u titulu pěstování zeleniny a speciálních bylin do 6 ha. Navýšeny byly dále sazby u titulů pěstování víceletých píceňin, pěstování trav na semeno a travní porost na orné půdě. Detailní podmínky poskytování dotací v EZ platné pro rok 2025 jsou specifikovány v nařízení vlády č. 81/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření ekologické zemědělství ve znění novely č. 27/2025 Sb. Výše sazeb pro jednotlivé druhy zemědělské kultury v roce 2025 zobrazuje tabulka výše.

V roce 2025 bylo v rámci intervence Ekologické zemědělství vyplaceno 1 849 432 486 Kč na výměru 583 566 tis. ha. Jedná se převážně o žádosti o dotaci podané v roce 2024.

V roce 2025 bylo zažádáno o podporu EZ na plochu 604 160 ha ve výši 2 002 655 tis. Kč, což představuje meziroční nárůst o 7,6 % (tj. 141 mil. Kč). Nárůst byl způsoben srovnatelně jak navýšením sazeb, tak navýšením výměry s žádostí o podporu v EZ (výměra vzrostla o 3,5 %, tj. 20 331 ha).

Další opatření PRV a SP SZP

S ohledem na nízkou produkci biopotravin v ČR došlo od roku 2007 ke zvýhodnění výrobců biopotravin a ekologických zemědělců u vybraných opatření Programu rozvoje venkova při bodovém hodnocení podaných projektů. Bodové zvýhodnění v rámci preferenčních kritérií, příp. zvýhodnění v podobě vyšší míry dotace pro subjekty ekologického zemědělství je znovu nastaveno ve Strategickém plánu SZP.

V rámci výzev pro rok 2025 bylo bodové zvýhodnění uplatněno u šesti intervencí: 33.73 Investice do zemědělských

podniků, 34.73 Investice do zpracování zemědělských produktů, 37.73 Technologie snižující emise GHG a NH₃, 45.73 Investice do nezemědělských činností, 49.75 Zahájení činnosti mladého zemědělce a 51.77 Inovace při zpracování zemědělských produktů. V případě intervence 33.73 byli ekologičtí zemědělci (bez souběhu s konvenčním hospodařením) navíc zvýhodnění navýšením 40% míry podpory o dalších 10 % a mohli nově žádat podporu i na výstavbu skladů pro bioprodukcí obilovin.

Podpora vzdělávání

V rámci Ročního vzdělávacího plánu MZe pro odborné vzdělávání veřejnosti, od roku 2022 zacíleného především na aktivity pro děti a mládež, byla v roce 2025 realizována zakázka na zabezpečení exkurzí pro děti a mládež na ekologicky hospodařící farmy pod názvem Život na ekofarmě.

V roce 2025 byly také realizovány ze strany odborných nevládních organizací vzdělávací a informační akce – semináře k tématům EZ, především v oblasti dotační politiky a legislativy. Semináře jsou podporovány z intervence 55.78 Podpora vzdělávání v rámci SP SZP.

Propagace biopotravin

Významným nástrojem propagace EZ je národní kampaň na podporu biopotravin a produktů ekologického zemědělství koordinovaná Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF) zaměřená na zvýšení povědomí spotřebitelů o EZ a biopotravinách, a tím navýšení jejich spotřeby. Propagační projekt byl spuštěn pilotní edukační kampaní v letech 2018–2019, na kterou navázala tříletá kampaň v letech 2020–2022 s celkovým rozpočtem téměř 120 mil. Kč. V roce 2023 byla vyhlášena veřejná zakázka na zajištění kampaně v dalším tříletém období, avšak tato byla z důvodu krácení rozpočtu pro marketingové aktivity SZIF zrušena. Aktuálně pokračuje propagace EZ v omezeném rozsahu a očekává se vypsání nové zakázky v roce 2026. Propagační projekt je notifikován EU do roku 2028.

V roce 2025 byla prostřednictvím propagační kampaně SZIF realizována zakázka, v rámci níž bylo vyprodukováno 6 reportáží z ekofarem, které byly prezentovány v médiích a prostřednictvím sociálních sítí. Pokračovala a byla rozšířena spolupráce s profesionálním fotografem a dalšími influencery za účelem prezentace EZ široké veřejnosti i specifických cílových skupinám, a dále s médii prostřednictvím tvorby a realizace osvětových a propagačních článků a dalších aktivit. Akcentováno bylo téma podpory biopotravin ve veřejném stravování, obilovin a produkce na orné půdě či prezentace ukázek dobré praxe. Rozpočet kampaně SZIF pro rok 2025 činil 2 997 tis. Kč.

Tradiční informační akcí pořádanou MZe již od roku 2005 je kampaň „Září – měsíc biopotravin a ekologického zemědělství“.

Hlavním cílem kampaně je přiblížit veřejnosti důvody, proč je dobré a logické kupovat biopotraviny a podporovat tím ekologické zemědělství v ČR. V průběhu celého měsíce září probíhá řada akcí na podporu nákupu biopotravin – biojarmarky, biodožínky, dny otevřených vrat na farmách, exkurze do výroby a další. Každoročně také čekají na fanoušky pravidelné soutěže s partnery Měsíce biopotravin. Kampaň je spuštěna začátkem září tiskovou konferencí spolu s vyhlášením vítěze soutěže Nejlepší biopotravina roku. V roce 2025 bylo realizováno 7 akcí v terénu za účasti zaměstnanců MZe, zapojeno bylo více než 30 partnerů formou soutěží na sociálních sítích a 9 partnerů formou další spolupráce. Dále byly zapojeny 4 influencerky, vytvořeny 2 informační kampaně s odborným přesahem na sociálních sítích, realizován odborný webinář pro veřejnost s autorkou biokuchařek, publikovány články, recepty a fakta o EZ. Veškeré dění kolem kampaně s mottem „Bio dává smysl nám i přírodě“ se odehrává na webu a na facebookovém profilu. Více: www.mesicbiopotravin.cz

Spolupráce s nevládními organizacemi

Z národního rozpočtu je podporována činnost nestátních neziskových organizací (NNO) zaměřených na podporu rozvoje ekologického zemědělství a produkce biopotravin. V roce 2025 byly spolufinancovány 4 projekty věnující se propagaci a osvětě EZ v celkové schválené výši 1 538 tis. Kč. Podpořena byla činnost následujících organizací:

- PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců – projekt Propagace ekologického zemědělství v regionech, jehož součástí je realizace soutěže o Nejlepší biopotravinu roku,
- Spolek Ekovín – projekt Konference VINOENVI 2025,
- Asociace místních potravinových iniciativ – projekt Učíme, jak hospodařit v ekologickém zemědělství, jehož součástí je realizace Symposia Živé zemědělství a vzdělávacího kurzu EZ složeného ze sedmi jednodenních seminářů,
- Jihočeské zemědělské muzeum – projekt Permakulturní zahrada.

V roce 2009 vznikla Česká technologická platforma pro ekologické zemědělství, která sdružuje zástupce univerzit, výzkumných ústavů, ekologických zemědělců i spotřebitelů. Platforma byla založena za účelem sjednocení a propojení aktivit široké škály zainteresovaných aktérů v oblasti EZ a produkce biopotravin. Hlavním cílem platformy je budovat a zajišťovat rozvoj znalostního systému v oblasti EZ a produkce biopotravin s důrazem na přenos poznatků ve všech klíčových oblastech sektoru. Koordinátor činnosti platformy je Bioinstitut, o.p.s., přičemž činnost platformy podpořilo MZe v roce 2025 částkou 2 500 000 Kč. Bližší informace o činnosti platformy lze nalézt na webu www.ctpez.cz.

BIOPALIVA

Biopaliva a bioplyn v dopravě

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (směrnice RED II) ve znění směrnice (EU) 2023/2413 (směrnice RED III) stanovuje cíl využívat nejpozději do roku 2030 podíl energie z obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie v dopravě ve výši alespoň 29 %, anebo dosáhnout snížení intenzity emisí skleníkových plynů alespoň o 14,5 % v porovnání s referenční hodnotou pro fosilní paliva. Členské státy si mohou zvolit, který z těchto cílů pro ně bude závazný a který budou primárně naplňovat. ČR si zvolila cíl snížení intenzity emisí skleníkových plynů, protože je na základě provedených odborných studií snáze dosažitelný. Oba cíle jsou průběžně naplňovány mimo jiné prostřednictvím biopaliv.

Transpozice směrnice RED II a RED III byla do českého právního řádu provedena novelou zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, novelou zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, novelou prováděcího nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot, a novelou vyhlášky č. 110/2022 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů, vykazování paliv a kritérií udržitelnosti a úspory emisí skleníkových plynů.

Výrobní kapacity, produkce a spotřeba obnovitelných kapalných a plyných paliv v ČR

Celkové tuzemské jmenovité kapacity výroby methylesterů mastných kyselin (FAME), zahrnující methylestery řepkových olejů (RME, nebo často označované jako MEŘO), methylestery použitých kuchyňských olejů (UCOME), methylestery živočišných tuků kategorie 1 a 2 (TME) a methylestery roztoků volných mastných kyselin (FFAME) ukazuje tab. 122., tab. 123 výroby bioethanolu a tab. 124 výrobní kapacity biomethanu (bioplynu vyčištěného na úroveň zemního plynu).

Výrobu bionafty – methylesterů mastných kyselin (FAME) a parafinické motorové nafty z hydrogenace rostlinných olejů, esterů a roztoků mastných kyselin (HVO/HEFA), hrubou spotřebu a využitelnost jejich výrobních kapacit uvádí tab. 125, obdobné údaje pro palivový bioethanol, z něj vyrobený ethyl-terc-butyl-ether (ETBE) a palivo E85, které je tvořeno 70–85 % bioethanolu ve směsi s automobilovým benzinem, uvádí tab. 126 a pro biomethan tab. 127.

S koncem roku 2020 byla ukončena podpora čistých a vysokoprocenních biopaliv, mezi které patří například čistý MEŘO B100 nebo Ethanol E85. Jak je z tab. 125 a tab. 126 patrné, bez podpory, která spočívala v úlevě na spotřební dani z minerálních olejů, nenalézají již tato biopaliva na trhu prakticky žádné uplatnění.

Tabulka 122 – Současné výrobní kapacity FAME v ČR (využití 330 dní za rok v tří-směnném provozu)

Název společnosti	Rok zahájení nebo znovuzahájení výroby *	Roční produkční kapacita FAME (t)	Rozhodující použítá surovina
Chemoprojekt, a.s. pracoviště Ústí n. L.	2018 *	70 000 (UCOME)	použité kuchyňské oleje
Preol, a.s. Lovosice	2009	150 000 (RME)	řepka olejka
Primagra, a.s. Milín	2007	35 000 (UCOME)	použité kuchyňské oleje
Temperatior, s.r.o. Liberec	2009	70 000 (TME)	živočišné tuky z vedlejších produktů kat. 1 a 2
Glycona s.r.o. Otrokovice	květen 2021 *	15 000 (FFAME)	roztoky volných mastných kyselin ze zpracování a rafinace
CELKEM	-	340 000	-

Zdroj: SVB/VÚZT, v.v.i. (CARC), 2024

Tabulka 123 – Bioethanolové lihovary v ČR a jejich roční kapacita

Název společnosti	Rok zahájení výroby nebo zkušebního provozu	Roční produkční kapacita		Použitá surovina
		hl	t	
Tereos TTD, a.s. Dobruvice	2006	1 000 000	79 000	cukrová řepa a její deriváty, biogenní zbytky
Ethanol Energy, a.s. (lihovar Vrdy)	2007	700 000	55 200	kukuřice, obiloviny, biogenní zbytky
Celkem		1 700 000	134 200	

Zdroj: Svaz lihovarů ČR, 2024

Tabulka 124 – Výrobní kapacity biomethanu v ČR

Název společnosti	Rok vydání licence	Roční produkční kapacita			Rozhodující použité suroviny
		m ³ _N	t	MWh	
EFG Rapotín	2020	4 000 000	2 822,4	39 200	Potravinové odpady a zbytky
ORGANIC TECHNOLOGY Horní Suchá	2022	2 890 000	2 039,2	28 322	Potravinové odpady a zbytky
ZOCHP Litomyšl	2022	1 716 000	1 210,8	16 816,8	Zemědělské zbytky včetně kejdy
COMPAG Mladá Boleslav	2023	1 275 000	899,7	12 495	Potravinové odpady a zbytky
GASEA HERÁLEC	2023	1 200 000	846,9	11 760	Zemědělské zbytky včetně kejdy
ÚČOV Havlíčkův Brod	2023	756 000	533,4	7 408,8	Čistírenské kaly
ÚČOV Praha	2023	1 220 000	860,8	11 956	Čistírenské kaly
Agrikomp Rakvice	2024	1 250 000	882	12 250	Zemědělské zbytky včetně kejdy
Kompostárna Jarošovice	2024	3 500 000	2 469,6	34 300	Zemědělské zbytky včetně kejdy
EFG Vyškov	2024	3 500 000	2 469,6	24 300	Potravinové odpady a zbytky
ZS Dobruška	2024	3 882 000	2 739,1	38 043,6	Zemědělské zbytky a kejda
Paseka Krákořice	2025	2 600 000	1 834,6	25 480	Zemědělské zbytky a kejda
Celkem	-	27 789 000	19 608,1	272 332,2	-

Zdroj: REX SOLUTIONS (Ing. O. Delong) 29. 11. 2024, Aktualizace 19. 5. 2025; SUR LIE, CZ Biom (Ing. O. Malinovský)

Pozn: Přepočty: 1 m³_N = 0,0098 MWh; 1 MWh = 0,072 t; výhřevnost biomethanu 50 MJ/kg, jeho spalné teplo 1,1-1,11 výhřevnosti; Hustota biomethanu při 15 °C, tlaku 101,325 kPa: 0,7049 kg/m³_N. Z přepočtu 0,7056 kg/m³_N

Tabulka 125 – Výroba FAME, dovoz FAME a HVO/HEFA, hrubá spotřeba FAME a HVO/HEFA jako biosložka do motorové nafty a využitelnost tuzemských výrobních kapacit v ČR v letech 2020–2025

		2020	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024
		(t)						
Výroba FAME ⁵⁾		258 647	244 794	242 048	260 790	252 788	246 974	0,98
Dovoz FAME ¹⁾ + HVO/HEFA ¹⁾		189 402	198 565	219 594	154 464	172 023	182 636	1,06
Vývoz FAME ¹⁾		141 760	144 389	132 655	104 421	142 479	134 121	0,94
FAME pro přimíchávání ^{3), 4)}		292 854	287 776	269 978	278 436	261 629	256 162 ^E	0,98
HVO/HEFA ⁴⁾	Celkem ⁴⁾	60 737	60 892	45 010	25 508	14 432	22 841 ^E	1,58
	Pro přimíchávání	60 737	60 892	45 010	25 508	11 938	13 933 ^E	1,17
	Jako čisté palivo XTL ¹⁾	-	-	-	-	2 494	8 907	3,57
MEŘO B100 jako čisté palivo ²⁾		20 121	-	-	-	-	-	-
SMN HVO/HEFA 30 ²⁾		183 222	-	-	-	-	-	-
Využitelnost výrobních kapacit FAME		(%)						
		76,1	72,0	71,2	76,7	74,3	72,6	0,98

Zdroj: ¹⁾ MPO – Eng (MPO) 6–12; ²⁾ Generální ředitelství cel (uvádí množství v l, přepočteno na t); ³⁾ Při zohlednění počátečních a konečných zásob; ⁴⁾ MŽP, Zprávy o emisích skleníkových plynů z dodaných pohonných hmot uváděné v l, přepočteno na t; ⁵⁾ CARC (VÚZT, v.v.i.) & SVB; ^E Šetření CARC (VÚZT, v.v.i.) & SVB + MPO
Pozn: Pro tuto bilanci se použily hodnoty hustot při 15 °C: FAME/MEŘO: 891,9 kg/m³; HVO/HEFA: 777,9 kg/m³; SMN B30:853,6 kg/m³; SMN HVO/HEFA 30: 823,5 kg/m³; motorová nafta: 837,2 kg/m³; XTL = syntetická nafta (X-to-liquid)

Tabulka 126 – Výroba, dovoz, vývoz a hrubá spotřeba palivového bioethanolu, ETBE a ethanolu E85 v ČR a využitelnost tuzemských výrobních kapacit v letech 2020–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024
	(t)						(-)
Výroba ^{1),5)}	85 688	88 545 ⁵⁾	80 538 ⁵⁾	77 462 ⁵⁾	82 670 ⁵⁾	104 508 ⁵⁾	1,26
Dovoz	15 886	31 352	41 921 ¹⁾	63 648 ¹⁾	86 451 ¹⁾	87 783 ¹⁾	1,02
Vývoz ¹⁾	13 036	36 591	9 197	14 133	12 227	5 643	0,46
Hrubá spotřeba pro přímíchávání a pro výrobu ETBE ^{2),3)}	83 532	87 779	91 263	98 046	112 204	139 133 ^E	1,24
ETBE pro přímíchávání ^{4),2)}	55 590	57 840	73 000 ¹⁾	79 588 ¹⁾	69 849 ¹⁾	45 321 ¹⁾	0,65
Ethanol E85 ²⁾	357	3	2	2	-	-	-
Využitelnost výrobních kapacit palivového bioethanolu	(%)						
	63,9	66,0	60,1	57,7	61,6	77,6	1,26

Zdroj: ¹⁾ MPO – Eng (MPO) 6–12. ²⁾ Při zohlednění počátečních a konečných zásob. ³⁾ MŽP, Zpráva o emisích skleníkových plynů z dodaných pohonných hmot uváděné v l, přepočteno na t. ⁴⁾ GŘ cel. ⁵⁾ Svaz lihovarů. ^{E)} odhad CARC/SVB + MPO.

Pozn.: Pro přepočty se použily hodnoty hustot při 15 °C: pro bioethanol 777,8 kg/m³, ETBE – obsahuje 47 % bioethanolu a 53 % fosilního izobutanu 750 kg/m³, ethanol E85 (77,27 % V/V bioethanolu) 770,2 kg/m³, motorový benzin 744,2 kg/m³.

Tabulka 127 – Výroba biomethanu v ČR, jeho vtlačení do sítě zemního plynu, přímé využití ve formě bio CNG, dovoz, hrubá spotřeba a využití tuzemských výrobních kapacit v letech 2020–2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024
	(t)						(-)
Výroba biomethanu ¹⁾	507,3	807,2	918,0	2 073,1	5 275,1 ³⁾	12 149,7	2,30
Spotřeba bioCNG – „ostrovni systém“ ¹⁾	-	-	-	74,8	366,9 ³⁾	338,0	0,92
Biomethan vtlačení do sítě zemního plynu ¹⁾	507,3	807,2	918,0	1 998,3	4 908,2 ³⁾	11 817,4	2,41
Dovoz dodavatelem motorového benzínu nebo motorové nafty ²⁾		15 098,0		25 430,0	26 334,1	28 450,0 ^E	1,08
Celkem hrubá spotřeba	985,9	15 905,2	32 705,3	27 503,1	31 609,2	40 599,7	1,28
Využitelnost tuzemských výrobních kapacit	(%)						-
	44,9	71,5	39,2	22,5	29,8	62,0	2,08

Zdroj: ¹⁾ ERU, zpracováno MPO – data uvedena v tis. m³. ²⁾ MŽP, Zpráva o emisích; ^{E)} odhad CARC/SVB; Pro přepočet: 1 MWh = 0,072 t; 1m³_N = 0,0098 MWh
Pozn.: Ostrovním systémem je míněn způsob lokální výroby a spotřeby bioCNG bez propojení do plynárenské distribuční soustavy

Vstupní suroviny pro tuzemskou výrobu FAME a palivového bioethanolu

Bilanci zemědělské půdy a množství potřebných surovin využitých k produkci RME uvádí tab. 128 a palivového bioethanolu tab. 129.

Tabulka 128 – Bilance osevních ploch a produkce řepky olejky využitá na výrobu RME (MEŘO) v období 2020–2025 v ČR

	Jedn.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024
Výroba FAME ¹⁾	t	258 647	244 794	242 048	260 790	252 788	246 974	0,98
z toho RME ²⁾		171 714	146 191	119 222	160 113	156 198	145 705	0,93
Spotřeba řepky na výrobu RME ³⁾	t	424 134	361 092	294 478	395 479	385 809	359 891	0,93
Sklizňová plocha řepky ⁴⁾	ha	368 214	342 315	343 964	379 944	343 380	335 854	0,98
Výnos řepky ⁴⁾	t/ha	3,38	2,99	3,39	3,45	2,76	3,04	1,10
Produkce řepky ⁴⁾	t	1 245 328	1 024 928	1 166 393	1 309 496	946 891	1 021 724	1,08
Plocha řepky, při daném výnosu, využitá pro výrobu RME	ha	125 483	120 767	86 867	114 632	139 786	118 385	0,85
Podíl ploch řepky, jejíž produkce byla zpracována na RME	%	34,1	35,3	25,2	29,0	40,7	35,3	0,87

Zdroj: ¹⁾ MPO – Eng (MPO) 6–12; ²⁾ SVB Praha; ³⁾ VÚZT & SVB s ohledem na účinnost získávání řepkového oleje a jeho reesterifikaci – 2,47 kg řepky olejky na 1 kg MEŘO; ⁴⁾ ČSÚ

Tabulka 129 – Bilance cukrové řepy a kukuřice na zrno využitých na výrobu palivového bioethanolu v období 2020–2025

	Jedn.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Index 2025/2024
Výroba palivového bioethanolu ¹⁾ celkem,	t	85 688 ²⁾	88 545 ²⁾	80 538 ²⁾	77 462 ²⁾	82 699 ²⁾	96 994 ²⁾	1,17
z toho:		31 553	35 499 ²⁾	32 781 ²⁾	18 756	20 541	38 193	1,86
– cukrová řepa		54 135	53 046 ²⁾	47 757 ²⁾	52 813	56 935	58 802	1,03
– zrna kukuřice								
Spotřeba výchozích surovin pro bioethanol z: ³⁾	t	369 170	415 338	383 538	208 192	240 330	446 858	1,86
– cukrová řepa		173 773	170 278	153 300	164 530	182 761	188 754	1,03
– zrna kukuřice								
Sklizňové plochy: ⁴⁾	ha							
– cukrová řepa		59 684	61 234	58 238	58 803	65 912	53 293	0,81
– kukuřice na zrno		87 231	102 438	80 453	64 369	87 482	90 586	1,04
Výnos: ⁴⁾	t/ha							
– cukrová řepa		61,51	67,69	69,64	65,20	69,56	74,05	1,06
– pšenice		6,14	6,32	6,07	6,44	5,96	6,67	1,12
– zrna kukuřice		9,46	9,65	7,95	7,88	8,14	8,86	1,09
Produkce: ⁴⁾	t							
– cukrové řepy		3 671 229	4 145 058	4 055 471	3 833 868	4 584 713	3 946 556	0,86
– zrna kukuřice		825 499	988 038	639 467	507 540	712 241	802 737	1,13
Plocha:	ha							
– cukrové řepy		6 002	6 136	5 507	3 193	3 455	6 305	1,82
– kukuřice na zrno při daném výnosu využitá pro výrobu bioethanolu		18 369	17 645	19 283	21 514	22 452	21 304	0,96
Podíl ploch:	%							
– cukrové řepy		10,1	10,0	9,5	5,4	5,2	11,8	2,27
– kukuřice na zrno zpracovaných na bioethanol z celkových ploch těchto plodin		21,1	17,2	24,0	33,4	25,7	23,5	0,91

Zdroj: ¹⁾ MPO – Eng (MPO) 6–12; ²⁾ Svaz lihovarů ČR; ³⁾ CARC (VÚZT) & SVB – bilance výtěžnosti: cukrovka 11,70 kg na 1 kg bioethanolu, tj. 9,1 kg na 1 l bioethanolu; zrno kukuřice: 3,21 kg na 1 kg bioethanolu, tj. 2,5 kg na 1 l bioethanolu; ⁴⁾ ČSÚ

Spotřeba paliv z obnovitelných zdrojů v dopravě ČR

Spotřeba FAME, HVO/HEFA, bioethanolu, biomethanu, bio LNG (zkapalněného biomethanu), bio LPG a biomethanolu podle charakteru vstupní suroviny, tj. z pěstovaných potravinářských a krmných plodin, z pokročilých surovin podle přílohy IX.A směrnice RED II/III a z vyspělých surovin podle přílohy IX.B směrnice RED II/III na trhu s pohonnými hmotami v ČR v roce 2023 a 2024 je patrná z tab. 130. Významně o více jak 43 %

poklesla spotřeba HVO v roce 2024 ve srovnání s rokem 2023 a naopak o cca 52 % stoupla spotřeba bioethanolu a o téměř 15 % spotřeba biomethanu. Distributoři dali při povinnosti 6% snížení emisí skleníkových plynů z pohonných hmot přednost bioethanolu a biomethanu před HVO/HEFA. Významněji se na tuzemském trhu začíná uplatňovat bio LNG s bio LPG.

Vývoj podílu obnovitelné energie na konečné spotřebě energie v ČR podle metodiky Eurostat – SHARES v letech 2020–2024 uvádí tab. 131.

Tabulka 130 – Spotřeba obnovitelných kapalných a plyných paliv na tuzemském trhu podle charakteru vstupní suroviny v roce 2023 a 2024

Druh OZE	Jedn.	Z pěstovaných plodin		Pokročilé IX. A		Vyspělé IX. B		Celkem	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
FAME		256,965	$\frac{253,597}{0,99}$	4,221	$\frac{11,238}{2,67}$	50,997	$\frac{28,5}{0,56}$	312,183	$\frac{293,3}{0,94}$
HVO	mil. l index 2024/23	31,292	$\frac{16,785}{0,54}$	0,427	$\frac{1,264}{3,02}$	1,071	$\frac{0,5}{0,47}$	32,790	$\frac{18,6}{0,56}$
Bioethanol		116,760	$\frac{184,931}{1,58}$	9,295	$\frac{1,534}{0,16}$	-	-	126,055	$\frac{186,5}{1,48}$
Biomethan	mil. kg index 2024/23	0,846	-	26,657	$\frac{31,609}{1,18}$	-	-	27,503	$\frac{31,609}{1,15}$
Bio LNG		-	-	-	0,231	-	-	-	0,231
Bio LPG		-	0,929	-	-	-	0,916	-	1,845
Biomethanol	l	-	-	-	459	-	-	-	459

Zdroj: MŽP, Zpráva o emisích skleníkových plynů z dodaných pohonných hmot

Tabulka 131 – Podíl obnovitelné energie v letech 2020–2024 podle metodiky Eurostat – SHARES

	Jedn.	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023
Podíl na spotřebě elektřiny		14,82	14,47	15,50	16,45	17,93	1,09
Podíl na spotřebě v dopravě		7,87	6,74	6,24	5,65	5,74	1,02
Podíl na vytápění a chlazení	(% e.o.)	23,65	24,35	25,82	27,67	29,06	1,05
Podíl celkem na konečné spotřebě energie		17,37	17,61	18,12	18,55	19,21	1,03

Zdroj: MPO – Obnovitelné zdroje energie v roce 2024/ www.mpo.cz; CARC

Cíle snižování intenzity emisí skleníkových plynů v dopravě v ČR a další národní závazky a povinnosti dodavatelů pohonných hmot

Zákon o ochraně ovzduší ukládá dodavatelům benzínu a nafty povinnost snížit v rámci kalendářního roku emise skleníkových plynů z jimi dodaných pohonných hmot na trh pro dopravní účely ve srovnání se základní hodnotou stanovenou prováděcím právním předpisem. Za rok 2025 představuje toto povinné snížení emisí hodnotu ve výši alespoň 6 %. Od roku 2026 bude tato procentuální hodnota dále každoročně zvyšována podle stanovené trajektorie, kterou uvádí tab. 132. Dodavatelé pohonných hmot mohou dosáhnout emisních cílů nejen pomocí konvenčních biopaliv, vyspělých nebo pokročilých biopaliv (tj. obecně z nepotravinářských surovin a odpadů), ale také např. biometanem (bioCNG), zemním plynem

(CNG), zkapalněným ropným plynem (LPG), elektřinou v silniční dopravě aj.

Obdobným způsobem ukládá povinnosti snižování emisí skleníkových plynů za kalendářní rok zákon o podporovaných zdrojích energie, který se ale vztahuje na plyná paliva (tj. CNG a bioCNG tvořené pokročilým biometanem).

Veškerá biopaliva i biometan v dopravě, které jsou započítávány do plnění uvedených cílů, musí splňovat tzv. kritéria udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů pro biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy. Dodavatelé pohonných hmot, výrobci biopaliv či zpracovatelé zemědělských surovin musí být držiteli příslušného certifikátu, který garantuje, že jejich produkce uvedená kritéria splňuje. Certifikace je založena na národním nebo mnohem častěji na některém z mezinárodních (tzv. dobrovolných) certifikačních schémat schválených Evropskou komisí.

Z dat o intenzitě emisí skleníkových plynů z jednotlivých druhů obnovitelných zdrojů energie v dopravě a při respektování splnění minimálního cíle obnovitelných pokročilých kapalných a plyných paliv, obnovitelných paliv nebiologického původu a zastropování obnovitelných vyspělých kapalných a plyných paliv jsou v tab. 132 souhrnně uvedeny národní závazky a povinnosti dodavatelů pohonných hmot v letech 2023–2030 (a dále).

Při stanovení cílů v následujících letech bylo předpokládáno, že spotřebou obnovitelné elektřiny v silniční a železniční dopravě by mělo dojít v roce 2030 ke snížení emisí skleníkových plynů o cca 2,8 %. Zbýlých 11 % by mělo být dosaženo kapalnými a plynými pohonnými hmotami.

Tabulka 132 – Uzákoněné národní závazky a povinnosti dodavatelů pohonných hmot a opatření pro využívání obnovitelných zdrojů energie v odvětví dopravy v České republice do roku 2030 a dále

Rok	Pokročilá kapalná a plyná obnovitelná paliva ze surovin IX.A vč. obnovitelných paliv nebiologického původu (RFNBO _s)	Snížení emisí skleníkových plynů z pohonných hmot	Limit pro obnovitelná kapalná a plyná paliva z potravinářských a krmných plodin	Limit pro vyspělá obnovitelná kapalná a plyná paliva ze surovin IX.B	Multiplikátory
	(% e.o.)	(%)	(% e.o.)	(% e.o.)	(-)
2025	1,07	6 z toho UER 1	7		x 2 pro pokročilá obnovitelná paliva vč. RFNBO _s
2026	1,25	6,25			x 2 pro vyspělá obnovitelná paliva
2027	1,5	6,75			x 4 pro obnovitelnou elektřinu v silniční dopravě
2028	2,5	7,5			
2029	3,75	8,75	5,6	1,7	
2030 a dále	5,5 RFNBO _s min 1	11			x 1,5 pro obnovitelnou elektřinu v železniční dopravě x 1,2 pro obnovitelná letecká a lodní paliva

Zdroj: Zákon č. 42/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Zákon specifikuje povinnosti dodavatelů kapalných pohonných hmot; Zákon č. 87/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., „energetický zákon“, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony vč. zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie. Zákon specifikuje povinnosti dodavatelů plyných pohonných hmot.

Pozn.: SANKCE: 2 Kč za každý MJ nedodaného pokročilého kapalného nebo plyného obnovitelného paliva včetně paliv nebiologického původu RFNBO_s. 10 Kč za každý kg nesnížených emisí skleníkových plynů z pohonných hmot; UER – Snížování emisí z těžby (Upstream emission reduction) od roku 2026 nelze uplatnit; RFNBO_s – obnovitelná paliva nebiologického původu.

GENETICKY MODIFIKOVANÉ PLODINY

Zemědělství stejně jako jiné obory prošlo v průběhu posledních desítek let významnou modernizací v oblasti mechanizace, nových technologií a inovativních způsobů šlechtění. Jednou z velmi slibných technik šlechtění je genové inženýrství. Člověk měnil genetickou výbavu polních plodin již od počátků domestikace rostlin v období neolitu. Přes tradiční metody šlechtění (křížení), které jsou velmi zdoluhavé a neefektivní v poměru počtu použitých rostlin, jsme dospěli k sofistikovanějším metodám.

Za pomoci genetického inženýrství lze efektivně docílit požadovaných znaků u rostlin v relativně krátké době s vysokou přesností a bez vzniku nežádoucích vlastností. Proces, kdy do organismu vkládáme jeden nebo více genů z jiného organismu, se nazývá transgenoz. Jejím produktem je transgenní organismus neboli známější geneticky modifikovaný organismus (GMO). Šlechtitel pomocí této techniky může potlačit vlastnosti, které dávají rostlině náchylnost k určitému nemocem, nebo naopak podpořit žádané vlastnosti rostliny.

Geneticky modifikované (GM) plodiny mohou nést různé vlastnosti, které je činí výhodnými pro pěstitele, spotřebitele či zpracovatele v různých odvětvích. Lze je rozdělit do 5 skupin (generací):

- I. generace – ochrana proti chorobám, škůdcům a plevelům;
- II. generace – odolnost k abiotickým stresům (sucho, chlad, zasolení půdy, nedostatek světla);
- III. generace – rostliny s vyšší nutriční hodnotou (výhodné složení mastných kyselin, upravený obsah vitamínů);
- IV. generace – ekologicky výhodné rostliny (udržitelné rostliny);
- V. generace – náhrada fosilních paliv, suroviny pro průmysl (výroba etanolu, bionafty, škrobu).

Pěstování GM plodin v EU

Pro rok 2025 bylo povoleno v EU pěstovat pouze jednu GM plodinu, GM kukuřici MON 810, která je odolná vůči zavíječi kukuřičnému.

Ačkoliv je povolení pro tuto kukuřici platné na celém území EU, dle Směrnice EP a R (EU) 2015/412 byla členským státům dána možnost na svém území omezit či zakázat pěstování GM rostlin. Tuto možnost využila většina členských států EU, jmenovitě: Rakousko, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Dánsko, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Nizozemí, Polsko, Slovinsko a Valonský region v Belgii.

Minimálně do roku 2023 pěstovalo GM kukuřici MON 810 pouze Španělsko a Portugalsko, celkem na ploše 48 225 ha, což je cca 0,5 % z celkové plochy kukuřice pěstované na území EU. V posledních dvou letech je GM kukuřice MON 810 pěstována zřejmě pouze ve Španělsku (data z Portugalska nejsou dostupná).

Pěstování GM plodin v ČR

Pěstování GM plodin ČR nijak nezakazuje, ani neomezuje. Čeští pěstitelé mají možnost si sami zvolit systém zemědělské produkce: konvenční, ekologický či s využitím GM rostlin. I přesto se od roku 2017 na území ČR GM plodiny nepěstují.

Česká republika patří k několika málo zemím EU, která na svém území v minulých letech pěstovala biotechnologické plodiny. V České republice byla GM kukuřice MON 810 pěstována v letech 2005–2016 (viz graf 21). Největší výměra GM kukuřice byla zaznamenána v roce 2008, kdy bylo oseto 8 380 ha (cca 3 % celkové plochy kukuřice v ČR). Tato kukuřice je odolná vůči zavíječi kukuřičnému. Ochrana před škůdcem dosahuje téměř 100 %. V souvislosti s touto přirozenou ochranou je snížena nutnost vstupu do porostu mechanizačními prostředky a aplikace insekticidů. Výsledným produktem tohoto systému pěstování jsou nepolámané, nepoléhavé a houbovými chorobami (zejména rodu *Fusarium*) nenapadené rostliny, které vedou k vyššímu výnosu a ke kvalitnější sklizni. Produkce GM kukuřice se ve většině případů využívala jako krmivo pro hospodářská zvířata, z menší části také jako surovina pro výrobu bioethanolu a bioplynu. Vypěstovaná GM kukuřice nebyla v ČR používána pro potravinářské účely.

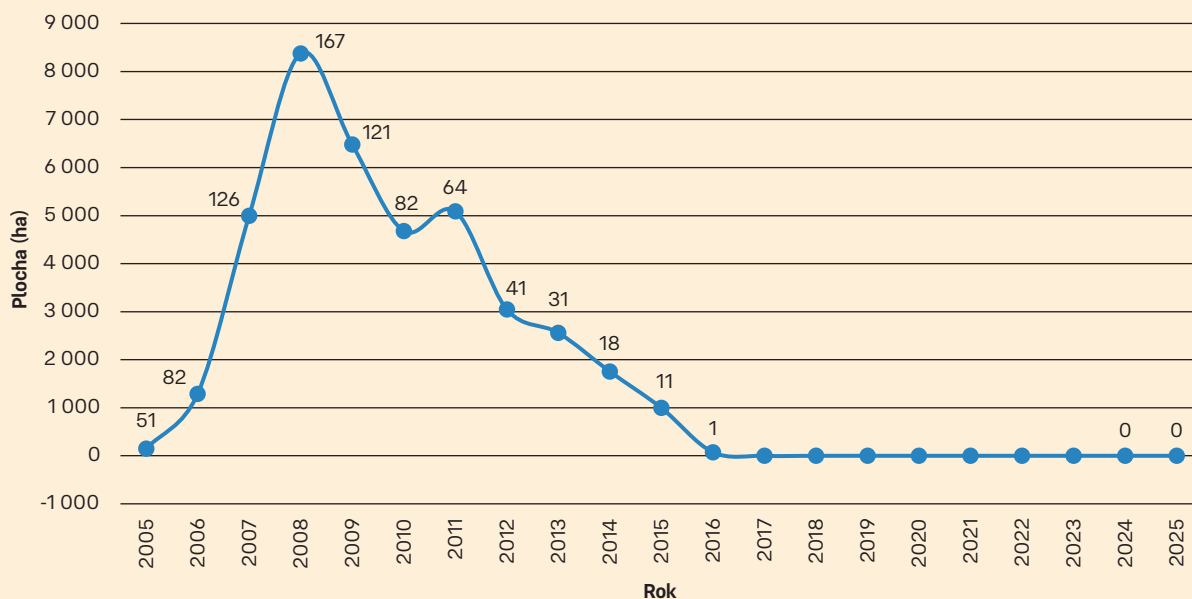
Od pěstování GM kukuřice čeští pěstitelé postupně upustili z důvodu administrativní a organizační náročnosti pěstování GM plodin (evidence, označování, pravidla koexistence atd.), které k pěstování a obecně ke GMO v EU neodmyslitelně patří.

Tabulka 133 – Vývoj ploch GM kukuřice v EU (v ha)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Španělsko	129 081	124 227	115 246	107 127	98 152	96 605	67 620	46 327	69 411	70 006
ČR	75	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rumunsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Portugalsko	7 069	7 308	5 733	2 736	4 216	2 372	2 287	1 898	NA	NA
Polsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slovensko	112	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Francie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Německo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	136 337	131 263	120 979	109 863	102 368	98 977	69 907	48 225	69 411	70 006

Zdroj: Ministerio de Agricultura España, Agricultura; Florestas e Desenvolvimento Rural Portuguesa; United States Department of Agriculture

Graf 21 – Výměra plochy GM kukuřice v ČR v ha, počet pěstitelů v letech 2005–2025

Zdroj: MZe

Z ekonomického pohledu pěstitelé poukazují na vyšší náklady na vstupech (dražší osivo) i problematický odbyt produkce. Zemědělci se potýkali s obavou a neochotou odběratelů odkoupit produkty z GM rostlin, případně i produkty ze zvířat krměných GM krmiv (požadavek především německých odběratelů mléka na produkci bez používání GMO). Tyto problémy souvisejí obecně s přetrvávajícím negativním vnímáním GMO v EU a využívání tohoto faktu v konkurenčním boji v potravinářsko-zemědělském řetězci.

V roce 2010 byl na území ČR pěstován na 150 ha také GM brambor Amflora (dnes již nepovolen) s upraveným poměrem škrobových složek pro průmyslové zpracování.

Dovozy GM potravin a krmiv

Jak už bylo výše popsáno, pěstování GM plodin je v EU velmi okrajovou záležitostí. Přesně opačná situace ale panuje v oblasti dovozu GM krmiv. Evropský krmivářský průmysl se bez dovozu GM krmiv neobejde. Evropská unie je závislá na dovozu sóji a sójové moučky (cca 30 mil. t/rok), z převážné většiny se jedná o GM sóju. V současné době je EU schopna z vlastní produkce sóji uspokojit pouze cca 9,6 % (2,9 mil. t/rok) poptávaného množství. Přibližně 90–95 % sóji dovezené do EU je GM, stejně tak 20 % dovezené kukuřice a 25 % řepky.

V současné době se na evropském trhu v podobě dovozů vyskytují nejčastěji GM rostliny I.–III. generace. Importované GM potraviny a krmiva musí být schváleny pro dovoz a zpracování v EU dle Nařízení EP a Rady č. 1829/2003 a označeny Nařízením EP a Rady č. 1830/2003. Tato legislativa a proces povolení uvedení na trh GM potravin a krmiv (a pro pěstování GM rostlin) patří mezi nejpřísnější na světě. Celý systém schvalování trvá několik let, pro pěstování dokonce více než 10 let. Žadatel musí tedy již předem počítat s finanční a časovou náročností celého procesu. Povolení se vydává na 10 let a je platné ve všech členských státech EU. Po uplynutí této doby je nutné zažádat o obnovení povolení dle platné legislativy.

Na trhu EU bylo pro rok 2025 povoleno pro dovoz a následné zpracování do potravin a krmiv 5 GM druhů rostlin a 94 genetických modifikací (a jejich subkombinací) těchto rostlin:

- 47x kukuřice,
- 15x bavlník,
- 26x sója,
- 8x řepka olejka,
- 1x cukrová řepa.

Seznam GM plodin lze nalézt v registru GMO na stránkách Evropské komise.

Označování GM potravin a krmiv

Všechny potraviny či krmiva, které vstupují na trh EU, které sestávají, obsahují nebo jsou vyrobené z GMO musí být označeny slovy „Tento produkt obsahuje geneticky modifikované organismy“. Toto se nevztahuje na potraviny obsahující GMO, jehož podíl v jednotlivých složkách nebo v jednosložkové potravine není vyšší než 0,9 % za předpokladu, že přítomnost tohoto materiálu je náhodná nebo technicky nevyhnutelná.

Na evropském trhu ovšem takto označené potraviny nepotkáte. V EU se v současné době v podstatě GM potraviny nevyskytují z důvodu negativního veřejného vnímání problematiky GMO. Na trhu lze pozorovat označení „GMO free“. Toto označení nevychází z platné legislativy, jelikož se označují mimo jiné i potraviny, které obsahovat GMO ani nemohou (např. sýry, mléko atd.). Toto označení je používáno jako dobrovolné marketingové označení v konkurenčním boji mezi jednotlivými producenty.

Inovativní techniky šlechtění

Z výše uvedeného textu vyplývá, že Evropská unie nevyužívá dostatečně potenciál moderního šlechtění v zemědělství.

Tento trend přizívají nejen zmíněný velmi přísný právní rámec GMO, zdoluhavý proces schvalování nových GMO a povinnosti spojené s pěstováním GMO, ale také negativní medializace celé problematiky. Ve světě je situace opačná. Pěstební plochy GM plodin se každoročně zvyšují a jsou nezastupitelnou složkou zemědělské výroby. Ačkoliv EU není pěstování GM rostlin nakloněna, na dovozech především bílkovinných GM komodit je zcela závislá.

Tuto situaci by mohly zvrátit nastupující nové genomické techniky (NGT). Tyto inovativní metody šlechtění umožňují vývoj nových odrůd rostlin o požadovaných vlastnostech úpravou DNA bez vnesení cizorodých genů. V USA, Kanadě, Argentině, Brazílii, Japonsku jsou některé plodiny vyšlechtěné pomocí NGT již na trhu. Výsledné plodiny jsou výhodné pro pěstitele, spotřebitele či zpracovatele např. rostliny s ochranou proti chorobám, škůdcům a plevelům, s odolností vůči suchu a chladu, rostliny s vyšší nutriční hodnotou a další.

V Evropě jsou NGT zatím nejsou komerčně využívány, protože podléhají regulaci podle právních předpisů vztahujících se

ke GMO. Tyto přes 20 let staré právní předpisy, však neodráží nové vědecké poznatky v oblasti biotechnologií a v podstatě tak brání inovacím v tomto odvětví v EU. Současně studie Komise dokládají, že NGT mají potenciál přispět k udržitelným systémům zemědělství a k produkci potravin, v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu („European Green Deal“), Strategii od zemědělce ke spotřebiteli („Farm to Fork“) a se Strategií pro biodiverzitu a další.

Od roku 2023 probíhá v orgánech EU intenzivní diskuse nad návrhem nového právního rámce pro rostliny vyšlechtěné pomocí některých NGT, který by měl lépe odpovídat charakteru těchto produktů a adekvátně reflektovat vědecký vývoj v této oblasti.

V roce 2025 byl v EU návrh nového nařízení o rostlinách získaných některými NGT intenzivně projednáván a postupně se formovala konkrétní pravidla, která mají lépe odpovídat současným vědeckým poznatkům. Na konci roku 2025 se instituce EU předběžně shodly na znění nových pravidel. Konečné schválení nařízení o NGT se očekává v průběhu roku 2026.

Ministerstvo
zemědělství

Vydalo
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
www.mze.gov.cz, info@mze.gov.cz

Tisk KLEINWÄCHTER holding s.r.o.
ve Frýdku-Místku

Praha 2026

ISBN 978-80-7434-859-4